

Barcelona Economia

Març de 2018 núm. 95 |

Indicadors econòmics de Barcelona i de la regió metropolitana

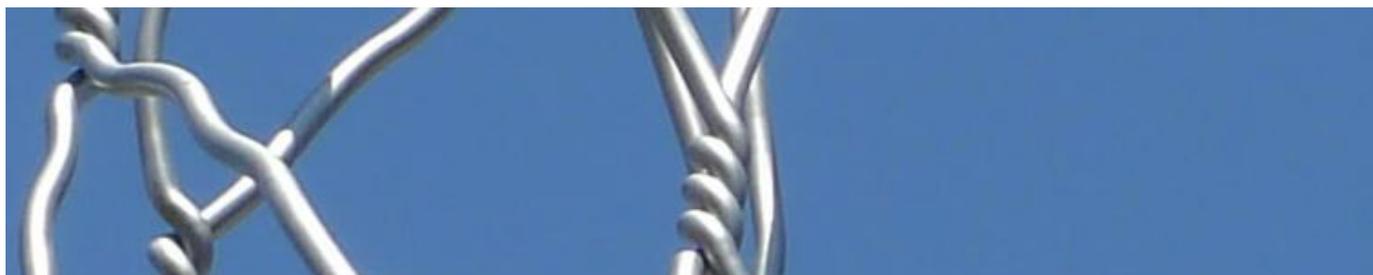
Barcelona Economia és un lloc web de l'Ajuntament de Barcelona on es fa un recull i una valoració del comportament dels principals indicadors de conjuntura econòmica de Barcelona i del seu entorn metropolità.

*<http://barcelonaeconomia.bcn.cat>
barcelonaeconomia@bcn.cat*

Departament d'Anàlisi-Gabinet Tècnic de Programació
Oficina Municipal de Dades
barcelonaeconomia.bcn.cat

Ajuntament
de Barcelona

Síntesi de la conjuntura

El creixement de l'economia barcelonina enceta una fase de relativa moderació després d'un trienni fortament expansiu. El volum assolit i la incertesa política apareixen com els principals obstacles al manteniment d'aquesta trajectòria.

L'economia de la ciutat i entorn metropolità presenta un ventall prou ampli de senyals positius i relativament consolidats com per poder parlar sense complexos de fase expansiva de l'economia. Una dinamització que també es fa sentir a la resta del país. L'activitat turística, un nombre cada cop més nombrós de sectors industrials i del terciari i també l'activitat constructora, en són els motors. Pel cantó de la demanda, s'ha consolidat la represa de la despesa privada en consum gràcies a l'augment de l'ocupació i la recuperació de la inversió en béns d'equipament. També ha repuntat la inversió immobiliària, focalitzada fins fa ben poc en edificis terciaris i que, a mesura que s'ha facilitat l'accés al crèdit a preus competitius, s'ha estès al mercat residencial, contribuint a reactivar l'activitat constructora. L'exportació, que ha estat el recurs d'emergència durant els pitjors anys de la crisi, continua guanyant protagonisme en l'activitat fabril metropolitana.

Un dels punts controvertits d'aquest procés d'expansió de la conjuntura econòmica és la incidència que està tenint en el mercat de treball. Efectivament, l'atur s'ha reduït alhora que ha augmentat la contractació laboral i el nombre d'ocupats. Moviments d'entitat i en la direcció esperada però que s'han produït en un context de relativa contenció de la població activa i de preeminència de les modalitats més precàries de contractació laboral.

Dades i anàlisi

- Barcelona en el context econòmic espanyol i mundial
 - [L'economia espanyola en el context econòmic internacional](#)
 - [La conjuntura econòmica de Barcelona](#)
- Evolució de l'economia de Barcelona 2017

Barcelona en el context econòmic espanyol i mundial

Tant l'economia mundial com la de la UE han tancat 2017 com l'any de més creixement de la darrera dècada. S'ha aconseguit gràcies a l'inici d'una nova fase de creixement compassat de les economies avançades i les emergents, en un context de recuperació continguda dels preus del petroli i primeres matèries i amb l'aplicació de polítiques monetàries expansives.

Gairebé sense excepció entre les grans economies del món, el ritme de creixement del PIB durant la major part de 2017 ha estat tant o més intens que un any abans. Els Estats Units i la UE han crescut a l'entorn del 2,5% mentre que Japó no ha arribat al dos per cent però millorant la taxa de 2016. El Regne Unit, previsiblement pel Brexit, ha estat l'excepció entre les principals economies. Així, s'estima que l'economia del conjunt dels països desenvolupats ha crescut prop d'un 2,5% mentre que la dels països emergents, amb Xina, Índia i Turquia com els més dinàmics, pràcticament ha doblat aquesta taxa de creixement. Brasil i especialment Rússia han tornat a reprendre la trajectòria expansiva. Sembla doncs, que les sacsejades provocades en un primer moment per les dues grans sorpreses polítiques de 2016, el Brexit i Trump, han estat absorbides sense massa dificultat per una economia en expansió i cada cop menys dependent de la política.

Dades i anàlisi

- [L'economia espanyola en el context econòmic internacional](#)
- [La conjuntura econòmica de Barcelona](#)

L'economia espanyola en el context econòmic internacional

Una síntesi dels principals indicadors econòmics

	Estats Units			Unió Europea			Espanya		
	II.17	III.17	IV.17	II.17	III.17	IV.17	II.17	III.17	IV.17
PIB	2,2	2,3	2,5	2,5	2,8	2,6	3,1	3,1	3,1
variació anual real (%)									
Demanda nacional	2,5	2,5	2,6	2,2	2,2	2,3	2,3	2,7	2,7
aportació al creix PIB (%)									
Demanda externa	-0,2	-0,2	-0,1	0,2	0,4	0,3	0,8	0,4	0,4
aportació al creix PIB (%)									
Indicador Clima Econòmic	99,7	99,8	99,8	110,0	111,8	114,1	108,1	108,7	110,1
índex 1990-2015=100									
Producció industrial	2,1	1,6	3,5	2,9	3,7	4,0	2,3	2,8	5,1
variació anual (%)									
Població ocupada	1,3	1,4	1,2	1,6	1,7	1,6	2,9	2,9	2,7
variació anual (%)									
Taxa d'atur	4,3	4,3	4,1	7,7	7,5	7,3	17,2	16,4	16,5
(%) de la població activa									
Preus de consum	1,6	2,2	2,1	1,5	1,8	1,7	1,5	1,8	1,1
variació anual (%)									
Exportacions	8,9	-0,8	-1,0	8,1	7,4		8,2	8,2	
variació anual (%)									
Importacions	9,6	-0,1	-0,4	12,1	8,7		9,0	11,2	
variació anual (%)									

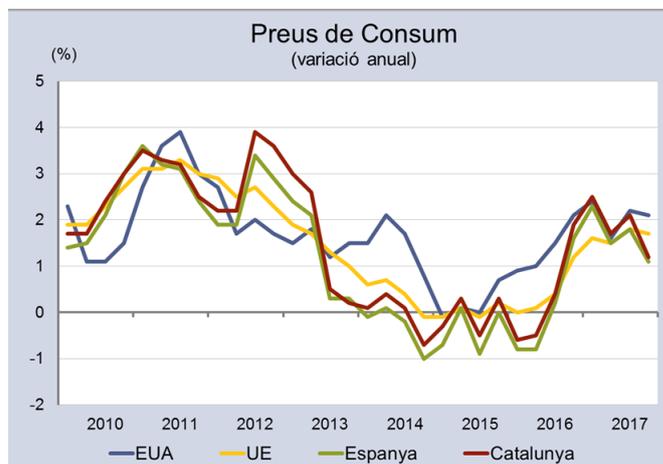
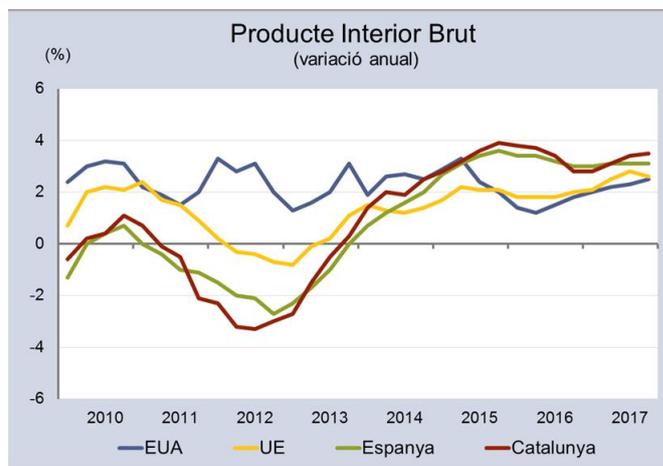
Notes: Als Preus de consum, les dades corresponen al darrer mes del trimestre. En l'Índex de Clima Econòmic, les dades d'Estats Units corresponen a l'Indicador Compost Avançat. Les dades d'Exportacions, Importacions i Població Ocupada de la UE corresponen a la zona euro. En cursiva, les dades provisionals i les estimades. Font: INE i Ministerio de Economía y Hacienda.

L'economia espanyola ha tancat 2017 creixent encara per sobre del tres per cent però evidenciant una lleu desacceleració després de completar un quadrienni d'expansió ininterrompuda. Es redueix el diferencial de creixement amb la resta de la UE i els Estats Units, que mostren uns perfils moderadament expansius. Una conjuntura reforçada pel dinamisme que mantenen les principals economies asiàtiques i l'evolució igualment expansiva de les emergents més rellevants.

Fent bones la majoria de les previsions i l'evolució dels darrers trimestres, les informacions disponibles i encara provisionals apunten a un creixement de l'economia mundial durant 2017 lleument més intens que el dels darrers anys. A l'avanç sostingut de les economies més desenvolupades –el conjunt de l'OCDE sembla que ha assolit el ritme de creixement més elevat de la dècada- s'hi afegeixen les grans economies asiàtiques –Xina i Índia amb taxes de creixement properes al set per cent- i també les que estan en procés de desenvolupament del sud-est del continent, afavorides per l'augment de la demanda, tan interna com externa, i la recuperació de les cotitzacions del petroli i primeres matèries. Alhora, i amb les mateixes raons de fons, el creixement de les principals economies sud-americanes sembla que s'està consolidant.

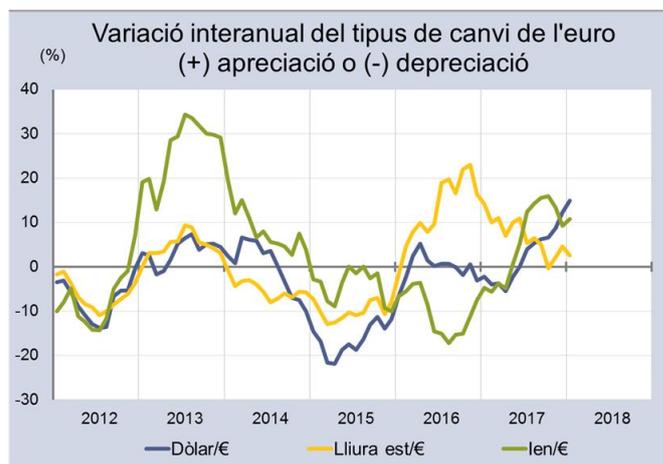
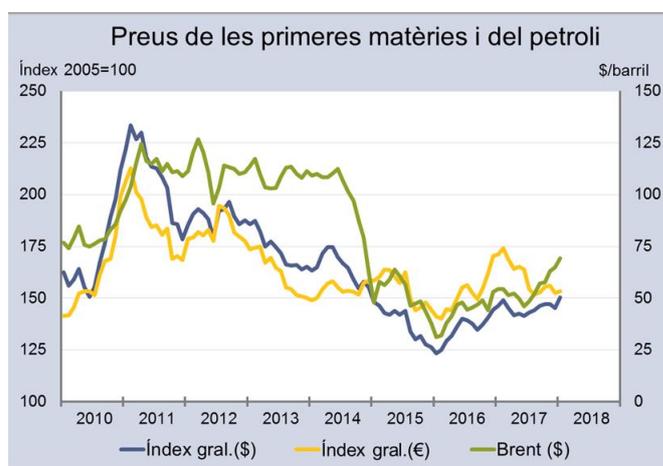
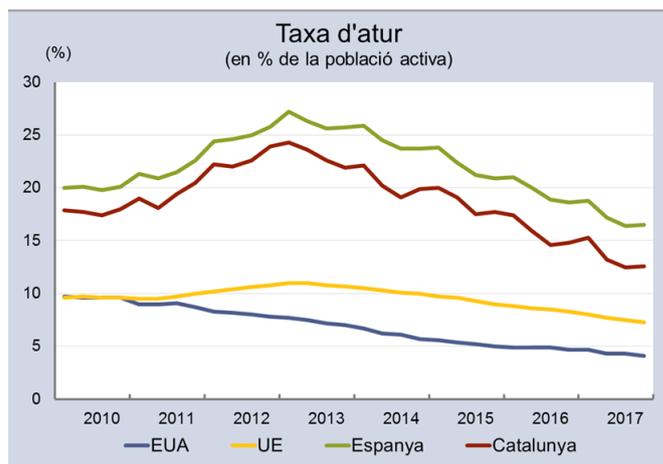
A més d'aquest context global favorable, el creixement intens i sostingut de l'economia espanyola s'ha de relacionar amb el clima de relativa bonança que viu la Unió Europea, principal mercat de destinació dels nostres productes i d'origen dels turistes que ens visiten. Sense oblidar els beneficis derivats de la política monetària expansiva del BCE. Segons les primeres estimacions referides al quart trimestre de 2017, tant la zona euro com el conjunt de la UE han registrat creixements trimestrals de l'ordre del 0,6%, situant la variació anual en el 2,5%, la taxa més elevada dels darrers deu anys. Un resultat global que, malgrat una certa disparitat en els ritmes de creixement, respon a una evolució homogèniament expansiva per part de les grans economies del continent.

Alemanya i Espanya lideren el grup mentre que Itàlia i el Regne Unit, per raons diferents, el tanquen.

A l'espera de conèixer el detall de les primeres estimacions de la Comptabilitat Nacional referides al darrer trimestre de 2017, es pot avançar que el PIB espanyol ha mantingut un ritme de creixement estable tant en termes trimestrals com anuals. L'anàlisi de l'evolució dels diversos components revela que el consum continua cedint protagonisme a la inversió, tant en actius immobiliaris com en béns d'equipament. No s'han d'esperar grans canvis en els pesos relatius de les aportacions dels grans components al creixement del PIB. Així la demanda nacional explica aproximadament el 85% del creixement anual i la demanda externa menys del 15% restant. L'augment de les importacions, replicat en part per les exportacions, explica una distribució menys equilibrada i sostenible que la registrada durant 2016 i primera meitat de 2017.

Barcelona, 12 de febrer de 2018

La conjuntura econòmica de Barcelona

Una selecció d'indicadors de conjuntura de Barcelona i del seu entorn

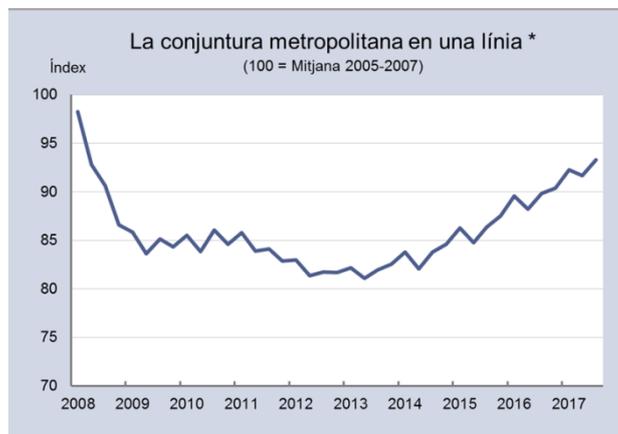
	Període	Valor absolut	Variació (%)		
			Interanual	2017/2016	2016/2015
Població activa	4t.tr.17	806.700	-1,5	-1,5	4,4
Ocupats afiliats Seg. Social	gn.18	1.084.870	2,7	2,5	3,3
Contractes laborals indefinits	gn.18	13.643	10,8	10,2	15,4
Aturats registrats	gn.18	75.081	-5,3	-6,5	-11,8
Passatgers vols internac. (milers)	gn.18	2.151	8,2	6,8	11,1
Passatgers de creuers (milers)	4t.tr.17	685	11,0	1,1	5,6
Pernoctacions hoteleres (milers)	4t.tr.17	3.945	-14,9	-1,9	8,5
Mercaderia port (milers tones)	4t.tr.17	15.588	11,4	26,2	3,4
Llicències d'obres. Sostre (m2)	4t.tr.17	243.701	38,4	2,4	49,4
Habitatges iniciats	4t.tr.17	349	35,3	11,4	-12,4
Licitació oficial a Catalunya (M€)	gn-st.17	875	33,3		-11,6
Compravenda d'habitatges	3r.tr.17	3.914	3,0		16,7
Índex Producció Industrial (Catalunya)	nv-ds.17	106,7	6,6	5,4	-1,5
Exportacions (M€) (Catalunya)	oct-nv.17	12.700	11,0		2,0
Societats mercantils constituïdes	nv-ds.17	1.099	-21,2	-8,6	13,6
Variació PIB (Barcelona)	3r.tr.17	--	3,2		3,4
IPC (província Bcn)	ds.17	--	1,2	2,2	0,2
Vehicles matriculats	4t.tr.17	11.087	4,2	-0,1	11,6
Preu habitatges 2a. mà (€/m ²)	3r.tr.17	3.891	20,1		7,9
Lloguer sostre residencial (€/mes)	4t.tr.17	890	5,5	9,5	9,0
Crèdit sector privat (prov. Bcn) (M€)	st.17	183.466	12,1		-12,1

L'economia barcelonina enceta 2018 mantenint relativament inalterable el ritme de creixement del darrer trienni. Alhora, augmenta el ventall de variables que reflecteixen registres cada cop més discrets. La inèrcia i el context expansiu de l'economia europea compensen les limitacions d'un potencial de creixement cada cop més limitat.

Els principals indicadors del mercat laboral mostren una evolució globalment positiva però que comença a perdre impuls quan hauria de començar a corregir situacions preocupants com ara l'elevada inestabilitat laboral. El nombre d'ocupats acumula prop d'un quadrienni de creixement ininterromput. Una trajectòria que, sumada a l'estabilitat de la població activa, pressiona a la baixa el nombre d'aturats i la taxa d'atur. La contractació laboral indefinida modera el fort ritme de creixement registrat els darrers anys alhora que es manté el recurs excessiu als contractes temporals més precaris.

La producció industrial metropolitana manté un creixement notablement ferm recolzat en una demanda interna alcista i en un nou repunt de les exportacions. Un moviment contrarestat en el seu impacte sobre la producció per un repunt igualment intens de les importacions. Alhora que l'índex de producció industrial mostra un saldo anual clarament positiu per les raons esmentades, els preus de sortida de fàbrica han evolucionat igualment a l'alça bàsicament per l'encariment de l'energia i els inputs bàsics. Un fet que comença a incidir en la capacitat de despesa dels consumidors tot i la desacceleració que darrerament ha registrat l'evolució de l'IPC.

La construcció continua sent l'activitat més dinàmica del sector secundari a la ciutat. Una evolució recolzada en els baixos nivells de sortida, l'aposta decidida per la rehabilitació del parc residencial i la creixent demanda de sostre per a tota mena d'usos en un context de disponibilitat de finançament a tipus d'interès extraordinàriament baixos. També hi contribueix la recuperació dels preus en gairebé tots els segments del mercat immobiliari de la ciutat. L'augment del volum d'obra pública licitada a Catalunya corregeix la davallada del bienni 2015-2016 i reforça l'ona expansiva de l'activitat constructora.

Representació de l'agregat dels valors trimestrals de P.Activa, Atur registrat, Afiliació a la Seguretat Social, Índex de Producció Industrial i Productivitat Total de Factors, en relació a un valor inicial.

Pel que fa al determinant sector turístic, en el que fins fa ben poc la majoria dels indicadors quantitatius reflectien un ritme d'activitat ascendent, les dades més recents apunten a un creixement més pausat. Així, s'alenteix l'augment del nombre de passatgers de vols internacionals i es contrau lleument o s'estanca el de pernoctacions hoteleres i de passatgers de creuers.

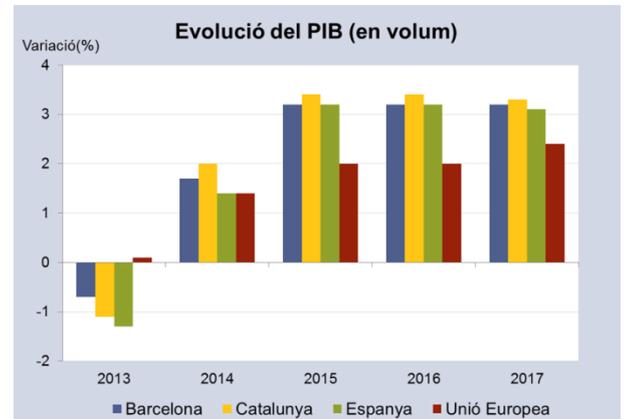
En definitiva, són majoria els indicadors que certifiquen que l'activitat econòmica de la ciutat i entorn metropolità ha tancat 2017 i començat 2018 amb un ritme de creixement similar o lleument més feble que el dels darrers trimestres. Una evolució condicionada tant per la inestabilitat política que no amaina com pel fet que després d'un quadrienni d'expansió econòmica potser ja és hora de prioritzar la qualitat i sostenibilitat del creixement i no només el volum.

Barcelona, 14 de febrer de 2018

L'economia de Barcelona - 2017

Després d'un bienni de creixement econòmic sostingut a l'entorn del 3,2% anual en termes de PIB, l'evolució de 2017 no ha decebut. Ha replicat aquest ritme de creixement mitjà anual però, a diferència del bienni 2015-2016, mantenint una trajectòria més estable i amb una lleu tendència a la baixa.

Les taxes de creixement s'han generalitzat a la immensa majoria de sectors productius enmig d'un clima econòmic favorable però parcialment malbaratat per l'atemptat terrorista de l'agost i per la incertesa i tensió que han condicionat la política catalana durant el darrer terç de 2017. Uns fets que han impactat negativament en les expectatives econòmiques a curt i mitjà termini de la ciutat.

Font: Eurostat, INE, Idescat i Ajuntament de Barcelona

L'economia de Barcelona 2017

En [aquest](#) document es fa un breu repàs del que ha estat l'economia de Barcelona i la seva àrea metropolitana durant l'any 2016.

Informe anual -anys anteriors-

Evolució de l'economia de Barcelona 2016

En [aquest](#) document hi trobareu un breu repàs del que ha estat l'economia de Barcelona i la seva àrea metropolitana durant l'any 2016.

Després del canvi de tendència i posterior consolidació, l'economia de la ciutat, igual que la del seu entorn, ha viscut un 2016 molt expansiu. Les taxes de creixement s'han generalitzat a la majoria de sectors productius millorant el clima econòmic de la ciutat i les expectatives a mitjà termini.

A l'exportació de manufactures i als serveis lligats al turisme, que han continuat mantenint una notable capacitat generadora i tractora d'activitat, se'ls ha afegit la construcció i la pràctica totalitat del terciari. Aquesta extensió en forma de taca d'oli de l'augment d'activitat a la major part del teixit productiu de la ciutat s'ha d'imputar, en bona mesura, a la inèrcia derivada d'un bienni molt expansiu

gràcies a la reactivació del crèdit, a la contenció del preu del petroli i a que la ciutat no s'ha vist directament afectada per actes terroristes que han colpejat brutalment algunes destinacions turístiques competidores..

Evolució de l'economia de Barcelona 2015

En [aquest](#) document hi trobareu un breu repàs del que ha estat l'economia de Barcelona i la seva àrea metropolitana durant l'any 2015.

Tant l'economia de la ciutat com la de l'entorn metropolità s'han mostrat molt expansives durant tot 2015. La tendència definida s'ha ajustat i alhora ha condicionat l'evolució econòmica de l'entorn més immediat. Vist a posteriori, no sembla pas que el moderat ritme de creixement europeu hagi estat un llast massa pesant. Al protagonisme reincident d'aquelles activitats més exposades als mercats exteriors com ara els serveis turístics i les manufactures i serveis exportables, s'hi ha sumat una notable reactivació de la demanda interna impulsada per la millora de les expectatives, l'evolució del preu del diner i una clara dinamització del mercat laboral.

Evolució de l'economia de Barcelona 2014

Des d'[aquí](#) podeu accedir al document on es fa un breu repàs del que ha estat l'economia de Barcelona i la seva àrea metropolitana durant l'any 2014, juntament amb una referència al seu context econòmic català, espanyol i europeu.

El més destacable del canvi de tendència que ha protagonitzat l'economia de l'àrea de Barcelona al llarg de 2014 no és la seva intensitat –discreta i semblant a la del seu entorn- sinó que es recolza en una àmplia base del seu teixit productiu. Això li proporciona estabilitat i consistència. Després d'una llarga fase inicial en la que l'activitat exportadora de manufactures i els serveis lligats al turisme han mostrat capacitat i potencial, evitant una davallada més intensa de l'activitat econòmica durant la recent crisi, la progressiva millora dels condicionants externs lligats als mercats financers internacionals han contribuït a fer extensible a la immensa majoria dels sectors econòmics el clima de recuperació del creixement. No és menys cert però, que els estralls que ha provocat la crisi han estat de tal magnitud que aquesta tímida recuperació –rellevant en termes macroeconòmics- es nota poc entre el teixit productiu i els segments de població més afectats per la crisi.

L'economia de Barcelona 2013

Des d'[aquí](#) podeu accedir també al document corresponent a l'any 2013.

Activitat industrial

Atenent exclusivament a les dades macroeconòmics, la indústria catalana ha deixat enrere la fase recessiva del bienni 2011-2012. Malgrat el seu limitat pes relatiu, està sent un puntal ferm en la tasca de reprendre el procés expansiu de l'economia.

El PIB industrial metropolità s'encamina a completar el seu primer trienni de creixement sostingut en el que va de segle. Recuperar els volums de producció previs a la crisi de 2008 ja no és una fita tan llunyana, especialment si es confirma la represa de la demanda interna i això contribueix a estendre aquesta trajectòria alcista del conjunt de la indústria a tots els subsectors que la formen. Un altre tret destacat és que el nombre d'ocupats directes en el sector acumula ja un uns quants trimestres de creixement. Notícies positives que convé relativitzar perquè l'augment de la producció s'està produint en un entorn de preus continguts o a la baixa, alhora que l'augment de les exportacions no va acompanyat d'una major presència de productes d'alt valor afegit.

Dades i anàlisi

- Conjuntura industrial
 - [Indicadors d'activitat industrial](#)
 - [Exportacions industrials](#)
- Clima industrial a l'Àrea Metropolitana de Barcelona
 - [Clima industrial](#)

Conjuntura industrial

Fort creixement de l'activitat industrial metropolitana de la mà de l'expansió de la demanda interna i de l'impuls de les exportacions derivat del repunt de l'economia de la UE.

Les dades de Comptabilitat Nacional del darrer any confirmen la trajectòria expansiva que ha seguit l'activitat industrial a Catalunya i també al conjunt d'Espanya. Juntament amb la constructora ha liderat el creixement del PIB en termes relatius. Un protagonisme deutor del creixement sostingut de la demanda interna i de la positiva reacció que ha registrat el segment exportador davant la millora de la conjuntura econòmica europea. S'ha mantingut l'impacte positiu sobre el mercat de treball, accentuant-se l'augment del nombre d'ocupats i reduint-se la xifra d'aturats sectorials. S'ha reprès, de manera molt selectiva i després d'anys de contracció, l'accés a nou crèdit bancari per part de les empreses industrials. Un senyal explícit del canvi de cicle sectorial.

Dades i anàlisi

- [Indicadors d'activitat industrial](#)
- [Exportacions industrials](#)
- [Exportacions per sectors](#)

Indicadors d'activitat industrial

Indicadors d'activitat industrial ⁽¹⁾

	2n.tr.16	3r.tr.16	4t.tr.16	1r.tr.17	2n.tr.17	3r.tr.17	4t.tr.17
Catalunya							
PIB industrial (Var. real)	4,1	4,2	3,9	3,0	3,1	4,1	4,7
Índex Producció (IPI)							
- Total	8,0	4,2	1,1	6,9	-1,0	3,5	7,0
- Consum	10,1	3,5	-0,9	6,7	-2,6	1,1	3,6
- Equipament	9,1	7,5	-0,3	8,1	-3,9	5,1	11,8
- Intermedis	6,9	3,2	2,3	7,9	1,6	6,3	6,8
- Energia	3,8	5,4	6,7	3,4	1,7	2,2	8,5
Exportacions de béns	5,7	2,5	1,7	13,5	5,9	6,5	9,5
Importacions de béns	6,7	1,2	4,6	12,9	5,2	8,8	7,4
Índex Clima (ICI)(2)	-3,2	-1,7	-0,4	-0,5	3,3	1,0	3,8
Índex Preus (IPRI)(3)	-5,2	-2,5	1,7	5,7	3,7	3,5	1,4
Cost laboral/treballador	-0,7	-0,5	0,1	0,5	0,2	-0,8	
Afiliats Seguretat Social (3)	2,6	2,6	2,9	2,8	2,7	3,5	3,1
Aturats registrats (3)	-16,3	-15,7	-15,8	-15,3	-16,3	-15,5	-13,9
Espanya							
PIB industrial (Var. real)	2,8	1,7	2,2	3,1	3,3	3,5	3,8
Índex Producció (IPI)							
- Total	4,6	1,1	0,2	5,0	-0,8	1,6	5,0
- Consum	5,7	0,8	-0,8	3,4	-1,6	-0,1	1,2
- Equipament	9,9	2,6	-2,9	5,5	-3,9	1,8	7,3
- Intermedis	3,8	1,4	1,3	7,4	1,2	4,5	6,8
- Energia	-1,6	1,0	3,9	2,1	0,8	-0,9	4,3
Exportacions de béns	6,3	-0,6	3,3	14,1	6,1	6,4	8,4
Importacions de béns	6,2	1,0	5,0	15,4	7,3	10,7	8,6
Índex Clima (ICI)(2)	-2,3	-3,4	-1,3	-0,1	1,0	0,1	4,1
Índex Preus (IPRI)(3)	-4,5	-2,0	2,8	5,8	3,2	3,5	1,7
Cost laboral/treballador	0,3	0,0	0,6	0,9	0,4	0,3	
Afiliats Seguretat Social (3)	2,6	2,7	2,9	3,3	3,0	3,6	3,3
Aturats registrats (3)	-11,9	-11,7	-12,2	-13,0	-13,2	-11,8	-11,3
Crèdit (saldo viu) (3)	-0,2	-2,9	-2,4	-1,5	0,8	2,2	

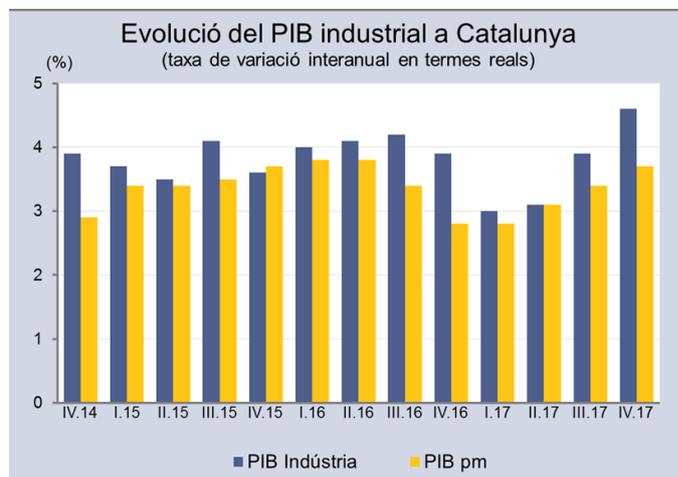
Notes: (1) Variacions interanuals. (2) Saldos. (3) Dades de final de període.
 Font: Elaboració pròpia amb dades de l'Idescat, INE i Banco de España.

La indústria metropolitana ha tancat 2017 confirmant la recuperació de l'impuls exhibit durant el bienni anterior gràcies a l'expansió de les exportacions i de la inversió empresarial. El PIB sectorial ha tancat l'any assolint els augments més intensos dels darrers set anys.

Les primeres estimacions disponibles de l'evolució del PIB industrial de Catalunya mostren un creixement interanual del 4,7% durant el darrer trimestre de 2017, sis dècimes percentuals més que el trimestre anterior i vuit més que un any abans. Sense perdre de vista que es tracta d'un resultat provisional i que molt probablement s'acabarà revisant a la baixa, sembla inqüestionable que dona continuïtat a la trajectòria inequívocament alcista que per quart any consecutiu manté l'activitat manufacturera a Catalunya. Una trajectòria que continua recolzada en una demanda externa a l'alça i en la progressiva consolidació de la interna, especialment la inversora.

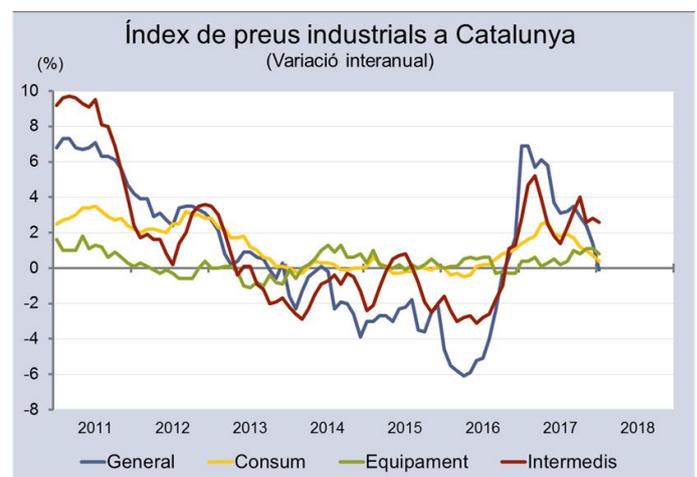
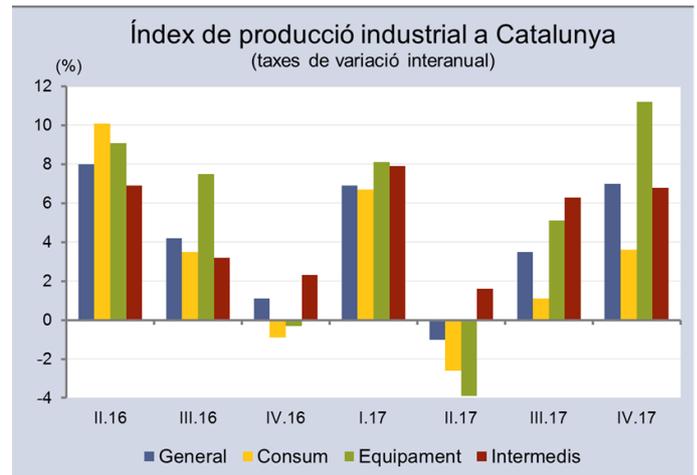
Una primera ullada a l'evolució recent de la bateria d'indicadors directament associats a l'activitat industrial que aquí es consideren transmet la idea d'una conjuntura molt favorable i sense febleses a considerar més enllà de la moderació salarial. Així, el nombre d'ocupats intensifica el seu ritme de creixement alhora que les opinions empresarials sintetitzades en l'índex de producció industrial i també les de clima industrial reconeixen augments de la producció i que la situació actual de les seves

empreses és millor que la d'un any enrere. És igualment rellevant constatar la consolidació del canvi de signe de la variació del saldo viu del crèdit bancari de què disposen les empreses industrials espanyoles.

Si bé els resultats del darrer trimestre i de l'acumulat anual han estat positius en termes globals, el potencial de creixement a curt i mitjà termini accentuat els darrers anys per factors com ara l'anomenada devaluació interna, la millora de les condicions de finançament, un preu del petroli comparativament baix i un tipus de canvi relativament favorable per a les exportacions, està perdent tracció. Excepte l'accés al crèdit, la resta de factors ja juga un paper més neutre o lleument a la contra. Un bon reflex d'aquest canvi és l'evolució a l'alça dels preus de sortida de fàbrica d'ençà començament d'any, parcialment imputable a un augment relativament sobtat dels costos energètics i d'altres inputs bàsics.

Una observació més detallada de les dades provisionals de l'índex de producció industrial segons tipologia i usos dels productes permet constatar una consolidació general de l'impuls que ha caracteritzat les diverses categories de la producció, especialment els béns d'equipament i els intermedis.

Exportacions industrials

Exportacions de productes industrials (Catalunya)

Període	Total	Segons contingut tecnològic (milions d'€)				(% Taxa de cobertura
		Alt	Mitjà alt	Mitjà baix	Baix	
2010	45.525	5.355	21.890	6.855	11.426	77,9
2011	51.241	5.157	25.429	7.880	12.777	82,0
2012	54.204	5.328	27.092	7.811	13.973	91,6
2013	55.557	5.306	27.835	7.893	14.523	95,3
2014	56.974	5.637	28.249	7.907	15.183	90,4
2015	60.435	6.187	30.015	8.122	16.111	88,4
2016	61.951	6.714	30.726	7.983	16.530	87,0
1r.tr.	14.861	1.549	7.540	1.888	3.885	86,0
2n.tr.	16.238	1.807	8.020	2.175	4.236	87,2
3r.tr.	15.120	1.600	7.322	1.965	4.233	88,2
4t.tr	15.732	1.758	7.844	1.955	4.176	86,8
2017	67.461	7.315	32.396	10.207	17.545	89,0
1r.tr.	16.901	1.873	8.241	2.521	4.266	87,3
2n.tr.	17.159	1.856	8.173	2.617	4.514	89,6
3r.tr.	16.138	1.652	7.596	2.512	4.379	89,5
4t.tr	17.263	1.934	8.386	2.557	4.386	89,8

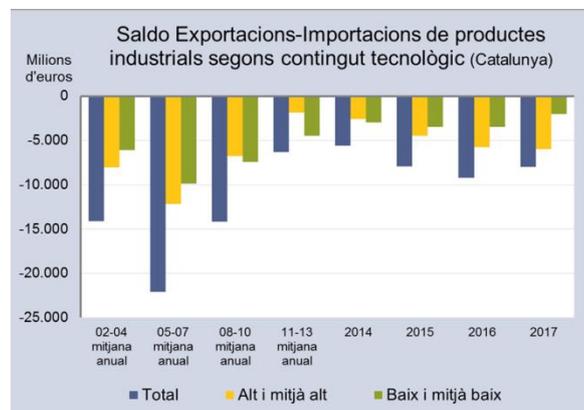
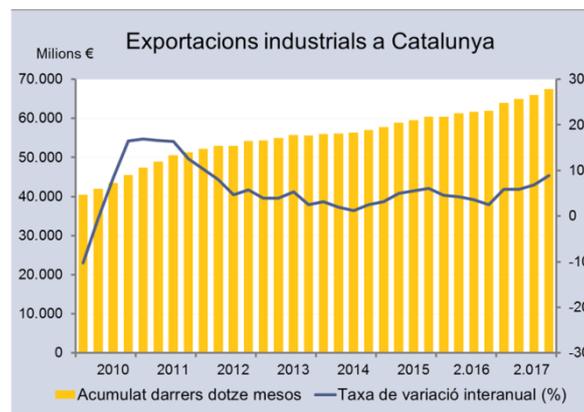
Nota: Les dades dels darrers trimestres són provisionals. Font: Idescat.

Variació (%)	Total	Alt	Mitjà alt	Mitjà baix	Baix	Cobertura
4t.tr.17/4t.tr.16	9,7	10,0	6,9	30,8	5,0	3,5
2n.sm.17/2n.sm.16	8,3	6,8	5,4	29,3	4,2	2,5
2017/2016	8,9	9,0	5,4	27,9	6,1	2,3
2016/2015	2,5	8,9	2,5	-1,4	2,1	-1,6

La trajectòria fortament expansiva que van evidenciar les exportacions de productes manufacturats durant el primer semestre de 2017 s'ha mantingut durant la resta de l'any. La indústria catalana ha tancat el vuitè any consecutiu d'exportacions a l'alça.

Si els bons resultats del segment exportador de la indústria catalana durant 2015, assolint un nou màxim anual en milions d'euros i un creixement de més del sis per cent, van ser una referència ineludible a l'hora d'explicar la contenció de l'evolució expansiva de 2016, aquesta darrera pot ser una bona raó a l'hora d'explicar la intensitat del creixement de 2017. Un creixement des de valors màxims motivat bàsicament per la recuperació de l'economia i dels fluxos comercials arreu del món i per l'aposta decidida de la indústria catalana en l'obertura de nous mercats i potenciar la seva presència fora de la UE. En paral·lel al creixement de les exportacions, les importacions de productes equivalents també han repuntat tot i que amb menys intensitat. Això ha permès recuperar una part de la taxa de cobertura perduda durant el trienni 2014-2016.

Si hom agrupa els productes exportats en funció del seu contingut tecnològic, s'observa que la producció que incorpora més valor afegit com ara la Farmacèutica i l'Electrònica, que tot just han començat a recuperar els volums de deu anys enrere i representen poc més del deu per cent del total, cedeixen el lideratge del creixement en termes relatius que havien ostentat els darrers anys als productes amb un contingut tecnològic mitjà baix del que en són representants els Productes metàl·lics i les Matèries plàstiques, que havien tancat 2016 amb uns resultats lleument negatius. A banda d'aquestes variacions extremes per part dels agregats menys representatius en termes de volum, possiblement el més significatiu sigui el moderat creixement que han registrat les exportacions de productes amb un contingut tecnològic mitjà alt, que de la mà dels Vehicles i Productes químics, concentren gairebé la meitat del total exportat.

Exportacions per sectors

Exportacions industrials per sectors. Catalunya (2017)

Sectors	Milions d'€	Variació (%)	
		2017/2016	2016/2015
Energia	2.756	114,6	-12,7
Alimentació i begudes	8.565	6,9	7,3
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	5.826	5,8	-3,8
Química	16.710	7,5	1,0
Metal·lúrgic	4.221	12,7	-1,5
Maquinària i equipament mecànic	4.340	4,4	5,1
Maqu. d'oficina, precisió i òptica	1.055	2,0	1,2
Equipaments elèctric i electrònic	4.557	10,2	5,2
Vehicles i altre mat. de transport	12.628	4,5	6,3
Resta sectors i no classificat	8.642	9,5	-0,9

Nota: Dades provisionals.
Font: Idescat

La trajectòria expansiva que han mantingut les exportacions industrials catalanes durant el darrer any es correspon amb variacions positives a totes les destinacions i en totes les tipologies de productes.

El notable creixement que han registrat les exportacions catalanes durant el 2017 ha estat liderat pel sector de l'Energia, seguit de molt a prop, en valors absoluts, per la Química. Una dinàmica expansiva que també s'ha fet notar en l'Alimentació i begudes, la Metal·lúrgia, l'Equipament elèctric i electrònic i l'agregat Resta de sectors. Quatre d'aquests sis han guanyat pes relatiu sobre el total exportat. Per contra, la Maquinària i equipament mecànic i la Maquinària d'oficina, precisió i òptica són els segments que exhibeixen un dinamisme més contingut quant a vendes a l'exterior.

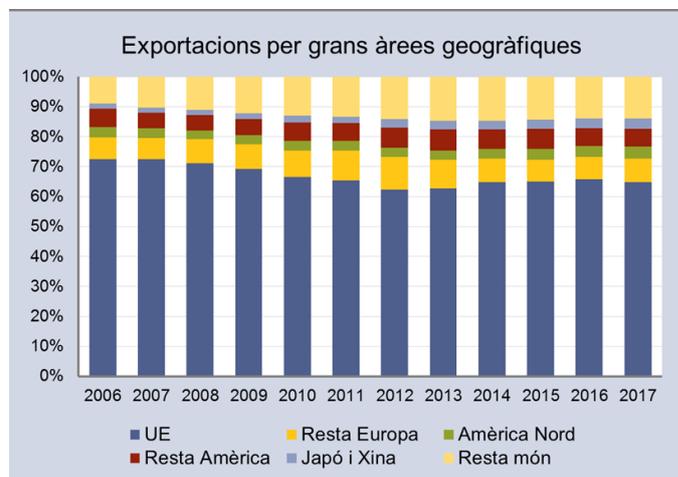
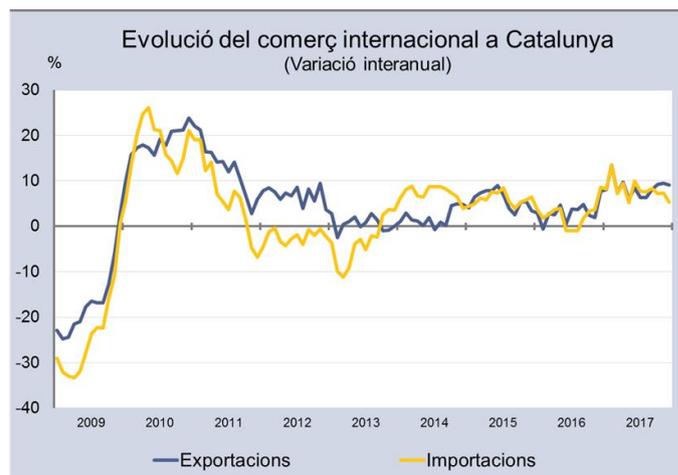
Pel que fa als països i grans àrees geogràfiques receptores de les exportacions catalanes, les xifres disponibles revelen el protagonisme de Xina i Amèrica del Nord en termes relatius. Si el cas de Xina no és cap novetat perquè ja acumulava dos anys sent la destinació que més havia crescut, la posició destacada dels Estats Units és més singular. Deixant de banda aquestes curiositats, que no deixen de tenir la seva transcendència perquè revelen que els productes catalans es van fent mercat fora del continent europeu, la realitat és que gairebé dues terceres parts de les exportacions de 2017 no han sortit de l'àmbit comunitari. Un percentatge que s'ha mantingut relativament estable d'ençà 2010, any d'inici de l'actual etapa expansiva

Fora d'Europa, les exportacions a la meitat septentrional d'Amèrica creixen més que les adreçades al sud del continent. Un fet imputable a les diferències de cycle econòmic que mostren les principals economies dels dos hemisferis. En el cas d'Àsia, es va consolidant el protagonisme xinès alhora que es recuperen les exportacions al Japó.

Exportacions per països i àrees. Catalunya (2017)

Països / Àrees	Milions d'€	Variació (%)	
		2017/2016	2016/2015
Alemanya	7.957	2,8	2,1
França	11.226	7,3	6,4
Itàlia	6.327	6,6	7,1
Portugal	4.670	7,0	-6,4
Regne Unit	4.031	3,1	-4,4
Resta UE	11.774	11,9	5,0
Total UE	45.984	7,2	3,1
Resta Europa	5.443	12,5	5,3
Total Europa	51.427	7,9	3,3
Estats Units d'Amèrica	2.614	21,2	1,1
Resta d'Amèrica del Nord	287	16,0	12,1
Amèrica Central i del Sud	4.211	7,9	-7,8
Total Amèrica	7.111	12,5	-4,5
Xina	1.540	17,7	11,3
Japó	842	5,1	-3,2
Resta del món	9.927	9,6	-1,2
Total exportacions	70.847	8,7	2,0

Nota: Dades provisionals.
Font: Elaboració pròpia amb dades de l'Idescat.

Clima industrial a l'Àrea Metropolitana de Barcelona

La millora de la conjuntura industrial s'ha generalitzat i consolidat tant a Catalunya com a la resta d'Espanya. Una tendència molt lligada a la que s'observa al conjunt de la UE.

A l'àmbit metropolità, els resultats de l'Enquesta de Clima Empresarial plasmen una evolució positiva i sostinguda en el temps tant pel que fa als resultats registrats com a les perspectives a curt termini. Implícitament, dibuixen una tendència expansiva congruent amb els resultats de l'enquesta corresponent a Catalunya i Espanya. Una millora relativament consistent atès que es fa extensible tant a la inversió empresarial com a l'ocupació. Una trajectòria relativament expansiva però insuficient per suportar un augment dels preus de venda.

Dades i anàlisi

➤ [Clima industrial](#)

Clima Industrial

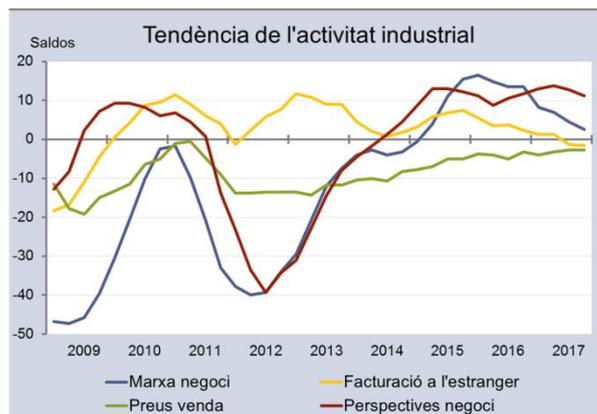
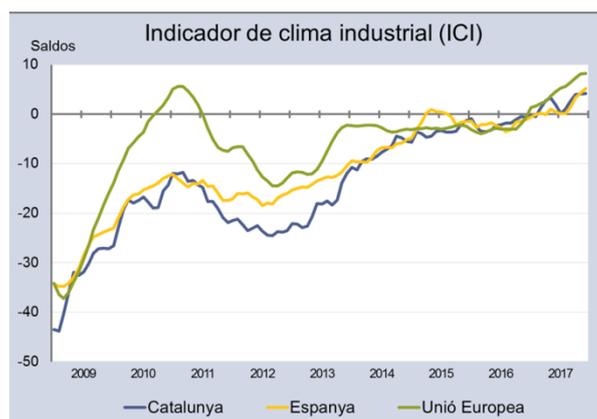
Enquesta de clima empresarial (AMB) (%)

		1r.tr.16	2n.tr.16	3r.tr.16	4t.tr.16	1r.tr.17	2n.tr.17	3r.tr.17	4t.tr.17
Valoració del període									
Marxa del negoci	Normal	55	57	61	53	58	55	64	41
	Saldo	15	18	6	15	15	-3	1	5
Facturació a l'estranger	Igual	43	42	41	38	34	41	38	38
	Saldo	9	1	-4	9	3	-3	-4	-1
Preus de venda	Igual	84	86	88	85	73	84	83	81
	Saldo	-4	-1	-9	-6	3	-4	-6	-4
Nombre de treballadors	Igual	80	76	82	74	76	79	84	76
	Saldo	8	6	6	-1	3	4	-3	11
Inversió realitzada	Igual	--	--	--	57	--	--	--	57
	Saldo	--	--	--	23	--	--	--	2
Perspectives a curt termini									
Marxa del negoci	Igual	61	62	57	61	58	61	66	56
	Saldo	16	7	3	16	21	12	6	12
Facturació a l'estranger	Igual	48	43	40	37	40	42	43	33
	Saldo	7	-2	2	9	12	9	1	8
Preus de venda	Igual	86	94	94	81	88	89	87	82
	Saldo	2	-1	-4	6	0	5	-1	6
Nombre de treballadors	Igual	87	83	80	89	87	84	86	82
	Saldo	2	1	-12	-3	6	-3	-2	-3
Inversió prevista	Igual	--	--	--	65	--	--	--	69
	Saldo	--	--	--	15	--	--	--	10
Factors que limiten l'expansió del negoci									
Feblesa de la demanda		--	--	--	32,7	--	--	--	30,5
Equip productiu insuficient		--	--	--	7,4	--	--	--	5,3
Manca de mà d'obra adequada		--	--	--	7,9	--	--	--	11,2
Dificultats financeres		--	--	--	13,4	--	--	--	10,2
Augment de la competència		--	--	--	24,8	--	--	--	24,6
Altres o cap en concret		--	--	--	13,9	--	--	--	18,2

Font: Enquesta de Clima Empresarial. Idescat i Cambra de Comerç de Barcelona

L'Enquesta de Clima Empresarial del darrer trimestre de 2017 mostra una imatge relativament atípica del teixit industrial Metropolità. Tot i que dominen les opinions positives i conformistes/realistes, no és irrellevant l'elevat percentatge dels que en fan una valoració negativa. Es reafirma la influència negativa del context polític en l'evolució del negoci de moltes empreses.

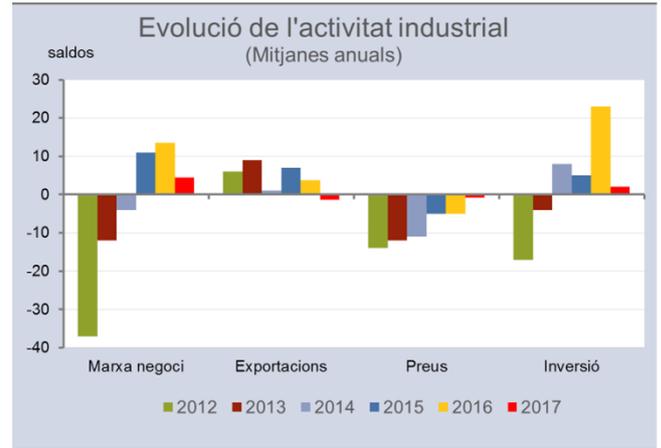
Els resultats de la darrera Enquesta de Clima Empresarial a l'àmbit Metropolità de Barcelona confirmen el manteniment de la tendència moderadament expansiva de l'activitat industrial iniciada a les acaballes de 2012 i també l'aparició de senyals que alerten d'un cert afebliment del ritme de creixement. Això és el que es pot deduir del fet que, en relació a un any abans, augmenta el nombre d'empresaris que valoren com a insatisfactòria l'evolució del seu negoci alhora que es redueix sensiblement la proporció dels que la valoren com a normal. El percentatge dels que fan una valoració positiva es manté estable. Un resultat condicionat per la incertesa del moment polític i la divisió social instal·lada a Catalunya arran del protagonisme de l'onada separatista. Això ens recorda que quan el sòl que trepitgem es mou, la inestabilitat i la por és patrimoni comú de persones i empreses.

Tot i la virulència que ha mostrat aquest factor d'incertesa, la pràctica totalitat dels resultats disponibles mostren una evolució lleument positiva i similar a la de la resta de l'any. Persisteix la relativa bona marxa del negoci de la indústria metropolitana gràcies a l'evolució positiva tant de la demanda interna com de l'externa, impulsada aquesta darrera pel recuperat dinamisme de l'economia europea. D'aquesta coincidència en surt directament beneficiat el mercat laboral. Per contra, s'ha reduït l'esforç inversor d'un nombre creixent d'empreses.

Pel que fa a les perspectives a curt termini, es manté una valoració globalment optimista en línia amb la mantinguda durant la major part de l'any. A banda d'un augment (lleu) de les posicions negatives, també s'observa una menor confiança en poder continuar augmentant les exportacions. S'aposta per una notable estabilitat tant en preus de venda com en el nombre d'ocupats. Les previsions d'inversió apunten a una certa recuperació després del petit sotrac de final d'any.

Pel que fa als factors que poden alterar la bona marxa del negoci i limitar l'expansió de la producció industrial metropolitana, els resultats de final de 2017 posen de manifest que el binomi feblesa de la demanda i augment de la competència han perdut una part del seu tradicional protagonisme a favor de la creixent insuficiència de mà d'obra adaptada a uns processos productius dinàmics i canviants i especialment, de factors externs al context empresarial, suposadament la incertesa política.

Sistema financer

La millora de la conjuntura econòmica i l'expansiva política monetària del BCE han contribuït decisivament a accelerar la darrera fase del llarg i costós procés d'ajustament del sistema financer espanyol.

El renovat sistema financer espanyol ha començat a recuperar el terreny perdut i especialment la confiança de clients i accionistes. La política monetària tan expansiva que manté desplegada el BCE obliga a ser caut en les valoracions perquè un dels seus objectius és fer més digeribles alguns trets complicats de la realitat com ara el sobre endeutament.

L'accés a nou finançament per part del sector privat s'ha començat a normalitzar. Però amb limitacions, perquè les entitats de crèdit estan immerses en el sanejament dels seus balanços i ampliar la seva cartera de crèdits pot entrar en col·lisió amb aquest objectiu prioritari. L'aplicació més o menys estricta d'aquesta política afegeix traves a la reactivació d'un teixit productiu endeutat i en conseqüència molt dependent de la disponibilitat de noves línies de finançament.

Dades i anàlisi

- **Caixes i bancs**
 - Dipòsits
 - Crèdit
 - Crèdit segons usos
 - Oficines i ocupació sectorial
- **Mercat de renda variable**
 - Borsa de Barcelona

Caixes i bancs

Tot i la consolidació d'una conjuntura econòmica globalment expansiva, el sistema financer espanyol –inclòs el català– encara no dona per tancat el procés d'ajustament en el que està immers d'ençà final de la dècada passada.

El volum de dipòsits que el sector privat confia a les entitats financeres es veu condicionat per la contracció del saldo viu del crèdit i per la baixa remuneració del passiu provocada per l'expansiva política monetària aplicada pel BCE. L'aixeta del crèdit ha començat a normalitzar el seu cabdal a un preu comparativament baix i que guanya atractiu a mesura que reneixen les tensions inflacionistes. El procés de concentració d'entitats financeres entra en la recta final alhora que s'ha continuat reduint el nombre d'oficines i treballadors del sector. Barcelona no escapa a aquesta situació però en termes d'ocupació sectorial es beneficia del procés de concentració d'entitats i de serveis centrals i estratègics.

Dades i anàlisi

➤ Caixes i bancs

- Dipòsits
- Crèdit
- Crèdit segons usos
- Oficines i ocupació sectorial

Dipòsits

Dipòsits del sector privat en les entitats de dipòsit (milions d'€)

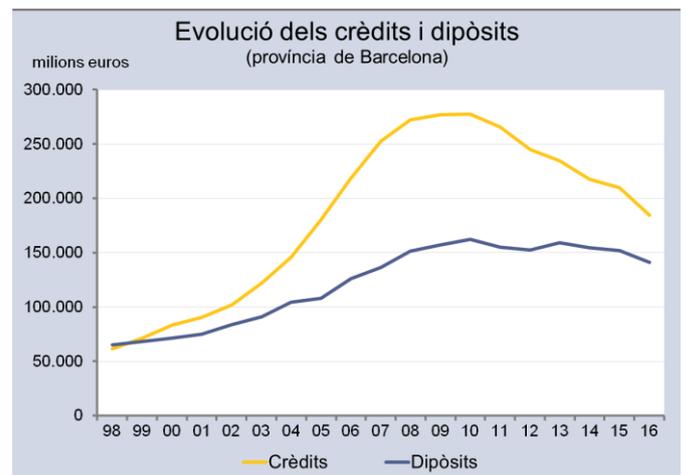
Període	Província Barcelona	Resta Catalunya	Catalunya	Província Madrid	Espanya
ds. 2010	162.329	38.478	200.807	313.001	1.149.491
ds. 2011	154.817	33.851	188.668	300.719	1.109.002
ds. 2012	152.406	32.971	185.377	309.804	1.100.152
ds.2013	159.058	36.284	195.342	312.708	1.134.914
ds. 2014	154.732	35.156	189.888	324.234	1.139.756
mç. 2015	153.201	34.151	187.352	330.803	1.136.112
jn. 2015	157.751	34.255	192.006	322.754	1.140.039
st. 2015	154.414	34.483	188.897	316.849	1.127.919
ds.2015	152.170	34.278	186.448	317.683	1.135.720
mç. 2016	141.210	34.021	175.230	319.859	1.128.164
jn. 2016	144.636	34.361	178.997	321.805	1.145.199
st. 2016	137.091	34.126	171.217	327.240	1.137.300
ds. 2016	141.233	34.081	175.314	317.181	1.140.814
mç. 2017	141.464	33.569	175.033	312.905	1.136.810
jn.2017	149.636	33.898	183.534	342.680	1.179.274
st. 2017	141.678	34.448	176.126	334.936	1.163.288

Font: Banc d'Espanya.

Variació (%)	Província Barcelona	Catalunya	Província Madrid	Espanya
st.2017/st.2016	3,3	2,9	2,4	2,3
ds.2016/ds.2015	-7,2	-6	-0,2	0,4
ds.2015/ds.2014	-1,7	-1,8	-2	-0,4

La consolidació del creixement de l'activitat econòmica aporta estabilitat i un augment del volum de dipòsits que el sector privat manté en el sistema financer espanyol. Una evolució que confirma l'excepcionalitat de la contracció registrada l'any passat a la província barcelonina.

L'estabilització del volum de dipòsits del sector privat en el sistema financer espanyol registrada a final de 2016 s'ha reconvertit en un comportament lleument alcista durant els primers nou mesos de 2017 gràcies, entre altres raons, a la reactivació del crèdit bancari. La progressiva recuperació de la confiança en la solidesa del sistema bancari espanyol i la política expansiva del BCE fan la resta.

Crèdit

Crèdit de les entitats de dipòsit al sector privat (milions d'€)

Període	Barcelona província	Resta Catalunya	Catalunya	Madrid província	Espanya
ds. 2010	277.714	63.995	341.709	440.258	1.782.291
ds. 2011	265.645	60.260	326.265	434.190	1.715.160
ds. 2012	244.912	52.568	297.480	386.197	1.536.944
ds. 2013	234.667	47.860	282.527	344.371	1.392.384
ds. 2014	217.657	43.442	261.099	353.835	1.328.193
mç. 2015	216.444	42.870	259.314	357.967	1.324.910
jn. 2015	214.668	41.417	256.085	357.082	1.307.538
st. 2015	211.437	40.630	252.067	352.100	1.289.504
ds. 2015	209.906	39.946	249.852	349.886	1.274.652
mç. 2016	191.607	40.541	232.148	349.413	1.243.188
jn. 2016	183.969	40.995	224.964	349.543	1.246.532
st. 2016	163.680	40.067	203.747	361.042	1.226.307
ds. 2016	184.540	39.327	223.867	343.449	1.222.530
mç. 2017	182.356	39.256	221.612	342.817	1.213.572
jn. 2017	185.461	38.717	224.178	348.089	1.209.022
st. 2017	183.466	38.110	221.576	346.564	1.196.352

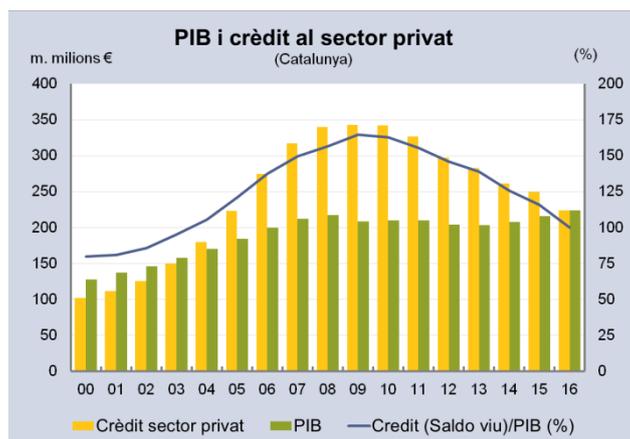
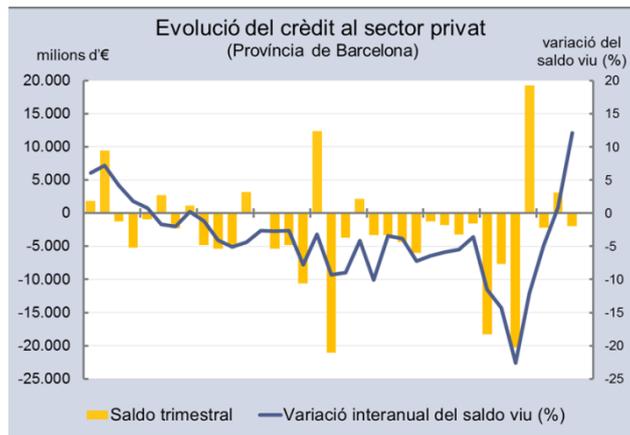
Font: Banc d'Espanya.

Variació (%)	Barcelona província	Catalunya	Madrid província	Espanya
st.2017/st.2016	12,1	8,8	-4,0	-2,4
ds.2016/ds.2015	-12,1	-10,4	-1,8	-4,1
ds.2015/ds.2014	-3,6	-4,3	-1,1	-4,0

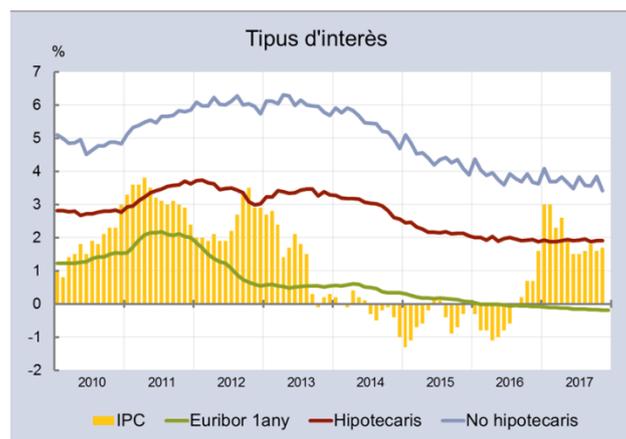
L'esforç de sanejament del voluminós endeutament bancari que suporta el sector privat espanyol per setè any consecutiu s'ha vist afavorit darrerament per una conjuntura econòmica i una política monetària notablement expansives. Les xifres més recents deixen entreveure que a la província de Barcelona i en menor mesura a Catalunya aquest procés s'ha començat a revertir.

En un context de progressiva consolidació de la trajectòria alcista del PIB com ha estat 2016 i els tres primers trimestres de 2017, augmenten les probabilitats de compatibilitzar el manteniment de la política de reducció de l'elevada ràtio d'endeutament bancari del sector privat no financer en relació al PIB sense afegir noves traves a la represa de l'activitat productiva i mantenint la renovada confiança dels mercats financers internacionals en l'economia espanyola. No serà fàcil perquè són molts els factors -interns i externs- amb capacitat pertorbadora, especialment si l'economia europea no assoleix una dinàmica expansiva més sòlida que permeti ampliar el camp de joc del BCE i encarar els problemes latents que perviuen encara en el sistema financer europeu.

Les dades de tancament del tercer trimestre d'enguany reflecteixen que, alhora que es manté la trajectòria contractiva del saldo viu del crèdit bancari en mans del sector privat al conjunt del país, en alguns àmbits territorials, amb la província barcelonina en posició destacada, sembla que la situació s'ha començat a revertir. Un canvi de tendència que si es confirma, arriba després d'un descens acumulat de més del 30% des dels volums màxims registrats a l'inici de la crisi o en anys posteriors. Una correcció significativa però potser encara insuficient per donar per totalment acabat el procés de sanejament del sistema financer espanyol. Un objectiu que, gràcies a la política extraordinàriament expansiva del BCE, es va mostrant relativament compatible amb una progressiva normalització de l'accés al crèdit bancari per part de la majoria dels agents econòmics.

La taula i gràfics adjunts reflecteixen el manteniment de l'esforç per sanejar els balanços dels bancs i com aquest esforç ha aconseguit reconduir l'enorme diferencial entre el volum de crèdit viu en mans del sector privat no financer i el PIB. A Catalunya, en els darrers set anys, el pes relatiu del crèdit viu sobre el PIB s'ha reduït en més de seixanta punts relatius, retornant a la situació de dotze anys enrere.

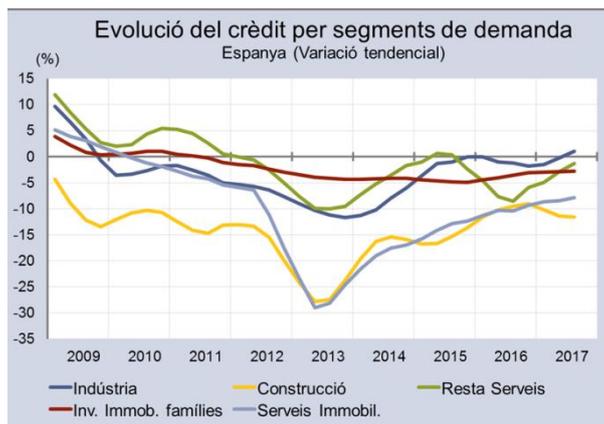
Crèdit segons usos

Crèdit als sectors productius i a les famílies (Espanya) (milions d'€)

Període	Sectors productius					Economies domèstiques			
	Total	Primari	Indústria	Construcció	Serveis	Total	Inversió Immob.	Consum durador	Altres aplicacions
4t.tr.2010	1.012.916	23.128	152.376	114.520	722.893	812.782	662.797	42.069	107.916
4t.tr.2011	970.773	21.763	143.235	98.510	707.198	793.430	656.452	37.686	99.292
4t.tr.2012	829.788	20.217	131.109	76.217	602.246	755.689	633.138	32.904	89.647
4t.tr.2013	719.180	18.448	115.465	60.154	525.113	714.984	604.395	25.910	84.679
4t.tr.2014	674.082	17.693	112.268	49.770	494.351	689.962	579.793	29.022	81.148
1r.tr.2015	675.779	17.611	109.418	48.063	500.688	681.978	573.966	28.225	79.786
2n.tr.2015	661.450	17.761	110.005	46.090	487.594	679.908	563.883	31.351	84.674
3r.tr.2015	655.031	17.996	109.826	45.445	481.765	667.371	557.659	31.198	78.514
4t.tr.2015	644.282	18.106	110.463	43.936	471.776	663.307	552.069	32.482	78.756
1r.tr.2016	616.325	18.544	110.167	42.663	444.951	658.412	546.812	33.081	78.519
2n.tr.2016	614.075	18.887	109.812	41.577	443.798	665.230	543.932	37.347	83.951
3r.tr.2016	604.274	19.011	106.623	41.230	437.409	655.118	540.279	36.817	78.023
4t.tr.2016	604.822	18.972	107.763	39.898	438.189	652.488	535.365	36.281	80.842
1r.tr.2017	598.215	19.113	108.524	38.834	431.744	648.283	531.493	37.587	79.203
2n.tr.2017	592.142	19.894	110.682	36.020	425.546	655.767	528.604	41.106	86.057
3r.tr.2017	587.628	20.023	108.971	35.450	423.183	646.569	525.899	42.826	77.843

Font Banc d'Espanya

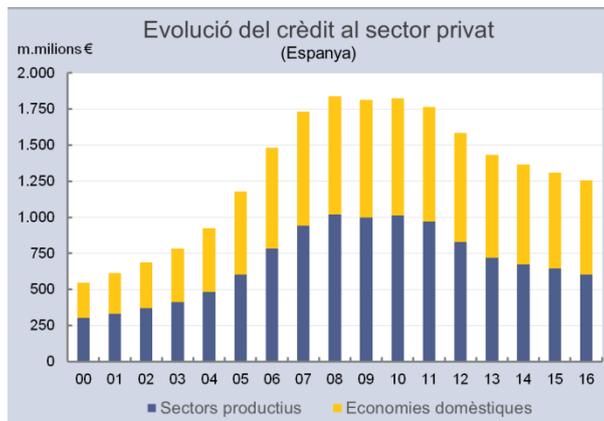
Variació (%)	3r.tr.2017/ 3r.tr.2016	4t.tr.2016/ 4t.tr.2015	4t.tr.2015/ 4t.tr.2014	4t.tr.2014/ 4t.tr.2013
Total sectors	-2,8	-6,1	-4,4	-6,3
Indústria	2,2	-2,4	-1,6	-2,8
Construcció	-14,0	-9,2	-11,7	-17,3
Serveis	-3,3	-7,1	-4,6	-5,9
Total famílies	-1,3	-1,6	-3,8	-3,5
Inv. immobiliària	-2,7	-3,0	-4,8	-4,1
Consum durador	16,3	11,7	11,9	12,0

La indústria i una part del terciari s'han afegit al consum de béns duradors per part de les economies domèstiques a l'hora de canviar de signe el saldo viu del crèdit bancari en mans dels agents privats. Una situació a la que encara no poden aspirar ni la construcció ni la inversió i els serveis immobiliaris.

Després d'acumular un descens de l'ordre del 40% durant els darrers sis anys, el saldo viu del crèdit bancari en mans dels sectors productius ha tancat el tercer trimestre de 2017 mantenint inalterable el procés d'ajustament mantingut els darrers anys. La consolidació de la recuperació de la conjuntura econòmica sembla que és aprofitada per les empreses per a continuar reduint endeutament però sense renunciar a noves inversions. A més del primari, poc rellevant en termes absoluts, el sector industrial, que concentra prop del vint per cent del total del crèdit bancari en mans del sector productiu, ha començat a normalitzar la seva relació amb les entitats de crèdit. Un pas que també han seguit la distribució comercial i la logística. Per contra i atenent a l'evolució dels respectius saldos vius, no s'entreveu pas un canvi tan immediat per a la construcció i serveis immobiliaris.

Pel que fa al segment de les economies domèstiques, l'elevat pes relatiu de la inversió immobiliària condiona la velocitat de l'ajust. Menció a part mereix la dinàmica expansiva del crèdit bancari destinat a consum durador. Una tendència imputable genèricament al dinamisme de la demanda interna i, més concretament, a l'augment de les matriculacions de vehicles nous i equipament de la llar.

Oficines i ocupació sectorial

Oficines de les entitats de crèdit

Període	Barcelona	Catalunya	Madrid	Espanya
ds. 2010	1.888	7.458	3.127	43.163
ds. 2011	1.778	6.717	2.893	40.103
ds. 2012	1.650	6.211	2.767	38.142
ds. 2013	1.453	5.327	2.507	33.713
ds. 2014	1.326	4.940	2.349	31.999
mç. 2015	1.326	4.930	2.315	31.804
jn. 2015	1.309	4.901	2.285	31.592
st. 2015	1.305	4.884	2.245	31.356
ds. 2015	1.276	4.805	2.210	31.087
mç. 2016	1.262	4.786	2.163	30.785
jn. 2016	1.220	4.683	2.103	30.207
st. 2016	1.124	4.297	2.064	29.492
ds. 2016	1.086	4.211	1.997	28.807
mç. 2017	1.054	4.152	1.934	28.404
jn. 2017	1.016	4.026	1.915	27.974
st. 2017	1.003	3.980	1.901	27.737

Font: Banc d'Espanya

Variació (%)	Barcelona	Catalunya	Madrid	Espanya
st.2017/st.2016	-10,8	-7,4	-7,9	-6,0
ds.2016/ds.2015	-14,9	-12,4	-9,6	-7,3
ds.2015/ds.2014	-3,8	-2,7	-5,9	-2,9

El procés d'ajustament de l'oferta tradicional de serveis financers acumula ja vuit anys consecutius i no sembla pas que hagi tocat fons tot i la conjuntura expansiva de l'economia.

El descens sostingut del nombre d'oficines i d'ocupats és l'exponent més visible de la notable reconversió que ha registrat el sector financer a Catalunya i també a Espanya. Les gairebé quatre mil oficines que a final del tercer trimestre de 2017 es mantenen obertes al públic impliquen el tancament de gairebé la meitat de les existents a Catalunya en el moment de màxima implantació en el territori, any 2008, i representen un salt en el temps de més de tres dècades. Òbviament, l'operativa financer ha canviat tant en els darrers anys que aquesta comparació no deixa d'ésser una anècdota. Però alhora és un bon reflex de que durant la major part de la dècada passada el sector es va expandir replicant en excés la bombolla immobiliària.

Aquest procés de contracció de l'oferta tradicional de serveis bancaris ha comportat una retallada igualment significativa del nombre d'ocupats. Així, després de nou anys d'ajustament de l'oferta, el sector de la mediació financer a Catalunya ha perdut més de setze mil llocs de treball, una tercera part de l'ocupació directa que generava a començament de 2008. A la ciutat de Barcelona, tot i l'evolució més recent, l'ajust acumulat està sent més moderat. Un fet que pot ser imputable tant a la reordenació dels serveis centrals de les caixes fusionades o absorbides com al fet que l'epígraf de la CNAE "Mediació financer" que serveix de base per aquesta anàlisi inclou treballadors de serveis molt centralitzats del sistema financer a més dels de bancs i caixes.

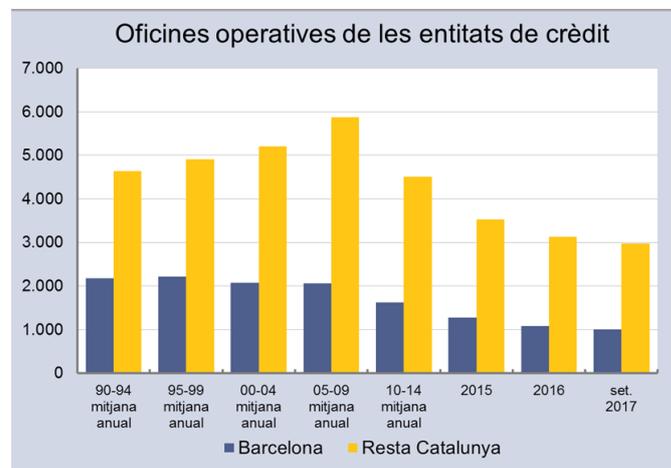
Ocupats al sector de la Mediació financer (*)

Període	Barcelona	RMB	Catalunya	Espanya
ds. 2010	25.405	37.088	47.194	263.715
ds. 2011	25.102	35.051	43.872	248.093
ds. 2012	24.695	33.994	42.391	236.503
ds. 2013	24.489	31.577	39.197	217.885
ds. 2014	22.759	29.698	36.752	208.291
mç. 2015	22.607	29.617	36.640	n.d.
jn. 2015	22.935	29.954	37.040	n.d.
st. 2015	22.701	29.995	36.781	n.d.
ds. 2015	22.609	29.727	36.744	202.954
mç. 2016	22.177	29.378	36.320	n.d.
jn. 2016	22.148	29.284	36.293	n.d.
st. 2016	21.522	28.745	35.613	n.d.
ds.2016	21.005	28.118	34.611	194.283
mç. 2017	20.827	27.988	34.413	n.d.
jn. 2017	20.622	27.909	34.373	n.d.
st. 2017	20.590	27.950	34.360	n.d.

* Afiliats al RG. de la Seguretat Social excepte els d'Espanya, que són treballadors de les entitats de crèdit.

Font: Departament de Treball de la Generalitat i Banc d'Espanya.

Variació (%)	Barcelona	RMB	Catalunya	Espanya
st.2017/st.2016	-4,3	-2,8	-3,5	--
ds.2016/ds.2015	-7,1	-5,4	-5,8	-4,3
ds.2015/ds.2014	-0,7	0,1	0,0	-2,6

Mercat de renda variable

Les incerteses de tot tipus que planegen sobre l'economia europea i l'atonia de les seves taxes de creixement malgrat els estímuls monetaris, impacten negativament sobre l'evolució dels principal mercats borsaris de la zona.

Sembla que l'economia ha deixat d'ésser determinant en el comportament dels electors: el republicà Trump ha derrotat a la candidata demòcrata malgrat la notable millora dels principals indicadors econòmics assolits durant els dos mandats del president Obama, també demòcrata. Si els índexs borsaris són un bon reflex de la conjuntura econòmica, els principals líders europeus que enguany afronten eleccions tindran molts problemes per revalidar els seus càrrecs. Com ja s'ha vist en el cas espanyol. Mentre al costat americà de l'Atlàntic Nord es plantegen la conveniència de començar a retallar uns estímuls monetaris que semblen ja contraproductius, en el costat europeu la recuperació econòmica no acaba d'assolir una velocitat de creuer suficient ni prou consolidada per no témer aquell moviment. La diferent evolució dels índexs borsaris reflecteix aquesta situació.

Dades i anàlisi

- [Borsa de Barcelona](#)

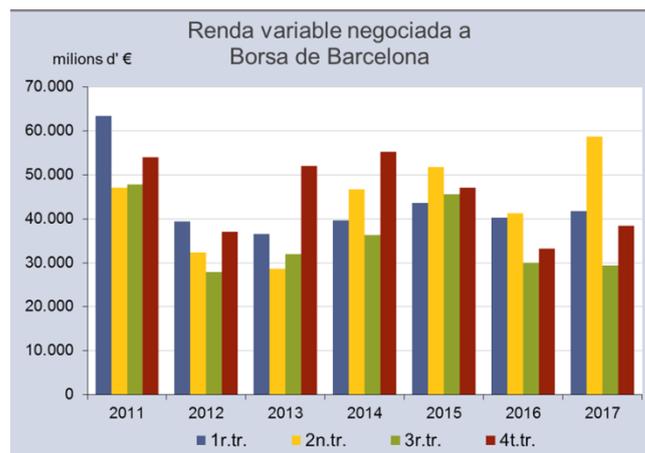
Borsa de Barcelona

Volum negociat a Borsa de Barcelona (milions d'€)

Període	Renda variable ¹	Renda fixa pública	Renda fixa privada	Total
2010	232.691	59.217	3.364	295.271
2011	212.304	64.140	3.741	280.185
2012	136.598	55.013	1.609	193.220
2013	149.112	42.380	1.723	193.216
2014	177.940	34.858	1.397	214.194
2015	188.038	22.594	155	210.788
1r.tr.	43.664	8.968	32	52.664
2n.tr.	51.798	8.589	75	60.463
3r.tr.	45.562	2.772	11	48.345
4t.tr.	47.015	2.265	37	49.316
2016	144.837	3.716	591	149.144
1r.tr.	40.287	809	130	41.226
2n.tr.	41.296	756	108	42.160
3r.tr.	29.978	746	153	30.877
4t.tr.	33.276	1.405	200	34.881
2017	168.174	1.768	44	169.986
1r.tr.	41.705	483	3	42.191
2n.tr.	58.675	356	41	59.072
3r.tr.	29.413	461	0	29.874
4t.tr.	38.381	468	0	38.849

1. Inclou volum negociat de warrants i drets.

Font: Borsa de Barcelona i Dep. d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

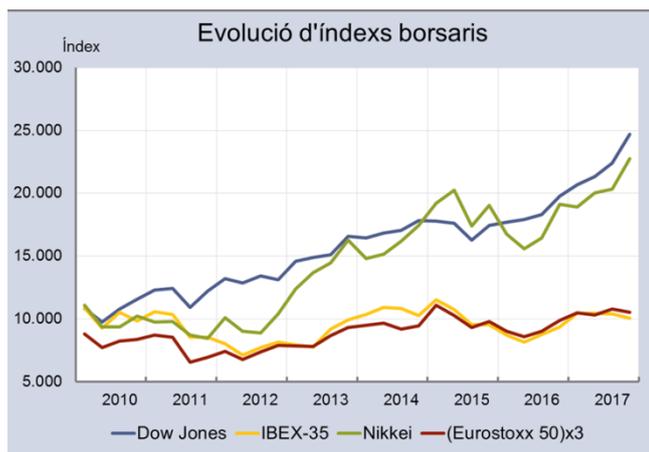

Alguns dels principals índexs borsaris reflecteixen el clima d'eufòria escassament continguda derivat de que el creixement s'ha consolidat a les principals àrees econòmiques del món. Les persistents incerteses polítiques es veuen relegades a un segon pla.

L'evolució trimestral i anual que es desprèn de la taula i gràfics adjunts planteja, pel cap baix, un parell d'interrogants. Un, el domèstic, seria perquè la inversió en renda variable negociada al mercat barceloní no ha reprès la trajectòria moderadament expansiva del bienni 2014-2015? Semblava, a tenor dels resultats del primer semestre, que durant l'any 2017 es podria recuperar la major part del volum negociat que s'havia perdut un any abans i que havia fet descarrillar la trajectòria expansiva esmentada. Malgrat les condicions teòricament favorables com ara tipus d'interès excepcionalment baixos i beneficis empresarials i PIB a l'alça, el resultat final ha estat relativament decebedor. El soroll de fons de la política catalana i la revalorització de l'euro, poden ajudar a explicar-ho.

L'altre dubte que es planteja és perquè al llarg del darrer any ha augmentat tant el diferencial entre l'evolució dels índexs borsaris europeus i els de la resta del món? D'una banda, les respectives polítiques monetàries, expansives totes elles però a diferents nivells d'aplicació, ja no són determinants. Novament s'ha de valorar l'apreciació de l'euro a l'entorn del deu per cent en relació amb el dòlar i el ien, juntament amb les expectatives d'expansió fiscal derivades de les promeses electorals del president Trump. D'altra banda, el complicat procés negociador al voltant del Brexit i que a l'economia de la UE li ha costat consolidar una trajectòria expansiva creïble, han frenat la inversió en renda variable europea. Sense menysprear el clima d'incertesa generat al voltant de diferents processos electorals, especialment a França i Alemanya i, per arrodonir-ho, l'encariment del petroli. Un ampli ventall de factors, ni molt menys exhaustiu, que han frenat la millora de les cotitzacions dels valors europeus.

Variació (%)	Renda variable	Renda fixa		Total
		pública	privada	
4t.tr.2017/ 4t.tr.2016	15,3	-66,7	--	11,4
2n.sm.2017/ 2n.sm.2016	7,2	-56,8	--	4,5
2017 / 2016	16,1	-52,4	-92,6	14,0
2016 / 2015	-23,0	-83,6	281,3	-29,2

Consum, comerç i preus

La forta i sostinguda recuperació de la demanda interna, sumada al canvi de cicle del preu del petroli i primeres matèries, ha reactivat novament les tensions inflacionistes.

La represa sostinguda de la despesa en consum afavorida per la millora de les expectatives, els baixos tipus d'interès i l'augment del nombre d'ocupats, s'endinsa en una fase de creixement més contingut atès que ja s'ha satisfet una bona part de la demanda retinguda i que els preus han començat a remuntar. La conjuntura econòmica continuarà sent positiva els propers trimestres i es continuarà creant ocupació encara que amb menys intensitat. I previsiblement perdent capacitat adquisitiva pel repunt dels preus. I sense descartar que si perduren els tipus d'interès negatius o quasi negatius amb els que s'ha tancat 2017, es pot assistir a un enduriment més accelerat de l'expansiva política monetària del BCE.

Dades i anàlisi

- **Preus de consum**
 - [IPC a Barcelona i a Espanya](#)
 - [IPC a la UE i per components](#)
- **Indicadors de consum**
 - [Matriculació de vehicles](#)
 - [Consum d'aigua i energia](#)

Preus de consum

La reactivació de l'economia europea sumada a una demanda interna de consum a l'alça de la mà de la política monetària expansiva aplicada pel BCE i el progressiu encariment de l'energia, són els ingredients que auguren un 2018 més aviat inflacionista.

Hi ha un consens relativament clar a l'entorn de què enguany l'economia catalana i l'espanyola creixeran amb menys intensitat que durant 2017 i també que les recentment contingudes tensions inflacionistes es tornaran a reforçar. Tot apunta a l'inici d'un nou període de diferencial d'inflació relativament contingut entre Catalunya i la zona euro. Sense perdre de vista l'evolució de la cotització de l'euro en relació al dòlar, en un moment de canvi de política fiscal i monetària als Estats Units i a les portes de que el BCE comenci el lent camí de retorn a l'ortodòxia.

Dades i anàlisi

- [IPC a Barcelona i a Espanya](#)
- [IPC a la UE i per components](#)

IPC a Barcelona i a Espanya

Índex general de preus del consum (IPC) (%)

	Variació Interanual			
	ds 2015/ ds 2014	ds 2016/ ds 2015	ds 2017/ ds 2016	gn 2018/ gn 2017
Barcelona (província)	0,4	1,9	1,2	0,9
Catalunya	0,3	1,9	1,2	0,9
C.A. Madrid	0,0	1,4	1,2	0,7
Espanya	0,0	1,6	1,1	0,6
- Subjacent	0,9	1,0	0,8	0,8
Zona euro	0,2	1,1	1,4	1,3
Unió Europea	0,2	1,2	1,7	1,6

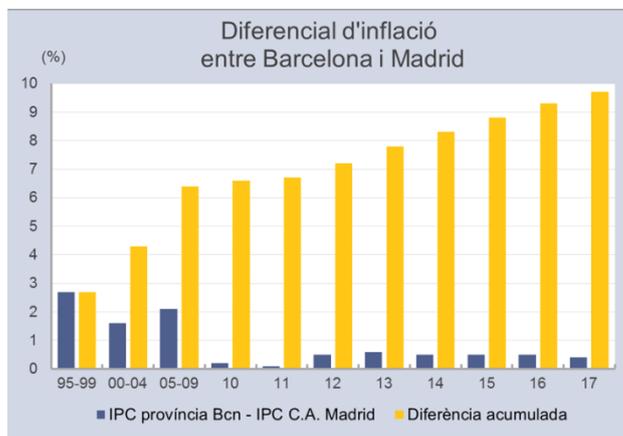
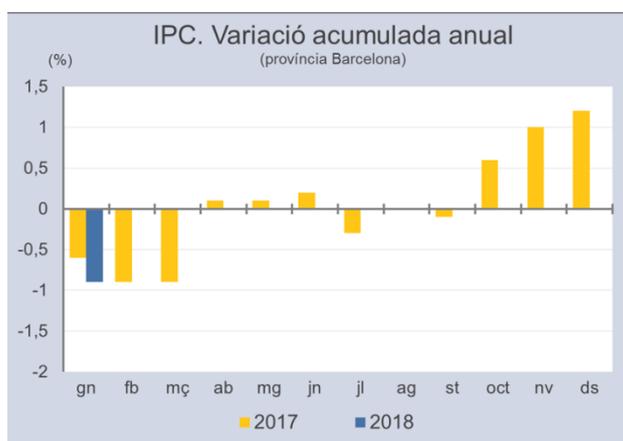
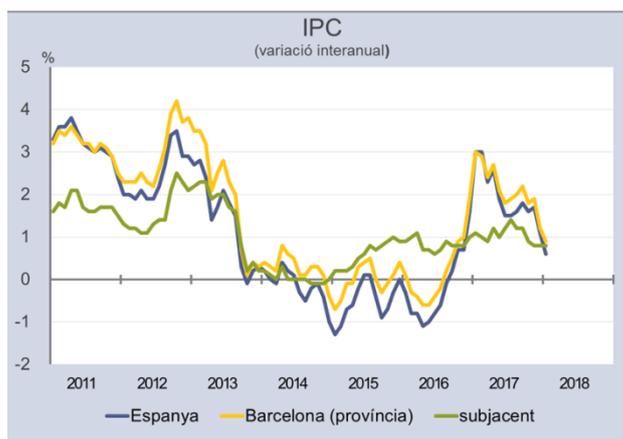
	Variació mitjana anual			
	2015/ 2014	2016/ 2015	2017/ 2016	2018/ 2017
Barcelona (província)	0,0	0,2	2,2	0,9
Catalunya	-0,2	0,1	2,2	0,9
C.A. Madrid	-0,5	-0,3	1,8	0,7
Espanya	-0,5	-0,2	2,0	0,6
- Subjacent	0,6	0,8	1,1	0,8
Zona euro	0,0	0,2	1,6	1,3
Unió Europea	0,0	0,3	1,7	1,6

Font: INE i Eurostat. Les darreres dades de la UE i zona euro són provisionals.

L'IPC ha tancat el primer mes d'enguany mantenint la mateixa trajectòria exhibida durant la major part de l'any passat. El fort repunt viscut durant el darrer terç de 2016 i començament de 2017 ha estat seguit per una reacció contrària però menys intensa que sembla a punt de tocar fons.

La dita de que una imatge val més que mil paraules, en el ben entès de que no es manipula a gust del consumidor, pot servir per il·lustrar i explicar l'evolució recent dels preus de consum al nostra país. El gràfic adjunt mostra el viatge d'anada i tornada que ha fet la variació interanual del l'IPC a Espanya i també a Catalunya i per descomptat a la província de Barcelona d'ençà mitjan 2016. El resultat final és que en poc menys d'un any i mig s'ha passat d'una situació de quasi deflació en termes de variació anual mitjana del trienni 2014-2016, a un valor actual d'aquesta taxa que no supera l'u per cent. Enmig, però, havia escalat fins a la cota del tres per cent.

Per intentar explicar aquestes oscil·lacions tan intenses hem de recórrer a factors com ara la recuperació dels preus de l'energia i primeres matèries als mercats internacionals i els efectes de la sequera en el mercat domèstic. D'altra banda, és rellevant l'estabilitat que mostra la inflació subjacent a l'entorn de l'u per cent d'ençà la tardor de 2015. I és rellevant perquè aquest és el punt d'ancoratge al que ha de tendir l'IPC, el que li proporciona un mínim d'estabilitat i predicibilitat a mitjà termini.

IPC a la UE i per components

IPC per components (%)

	Catalunya			Espanya			Unió Europea		
	ds 16/ ds 15	ds 17/ ds 16	gn 18/ gn 17	ds 16/ ds 15	ds 17/ ds 16	gn 18/ gn 17	ds 16/ ds 15	ds 17/ ds 16	gn 18/ gn 17
Alimentació i begudes no alcohòliques	1,5	2,1	1,8	0,8	1,7	1,3	1,1	2,6	2,2
Begudes alcohòliques i tabac	1,0	1,4	1,0	0,9	1,7	1,3	1,8	3,0	3,2
Vestit i calçat	0,9	0,6	0,6	0,9	0,5	0,5	0,6	0,5	0,5
Habitatge i subministres	0,6	0,8	-1,8	0,8	1,3	-2,0	0,6	1,8	1,8
Parament de la llar	0,9	-0,2	0,2	0,0	-0,5	-0,3	0,0	0,6	0,7
Medicina	0,2	1,7	1,5	-0,1	0,4	0,3	0,8	1,3	1,2
Transport	4,9	2,7	2,5	4,7	1,9	1,8	2,6	2,3	1,9
Comunicacions	3,3	0,1	0,8	3,3	0,2	0,9	-0,4	-1,1	-0,6
Lleure i cultura	1,6	-0,8	-0,2	0,5	-0,6	-0,5	0,6	1,5	1,3
Ensenyament	1,1	0,5	0,5	0,9	0,7	0,7	1,6	-0,3	-0,2
Hoteleria i restauració	1,8	1,7	1,8	1,4	1,9	2,0	1,9	2,2	2,3
Altres	2,3	1,2	0,9	1,9	0,7	0,4	1,3	0,7	1,1
Total	1,9	1,2	0,9	1,6	1,1	0,6	1,2	1,7	1,6

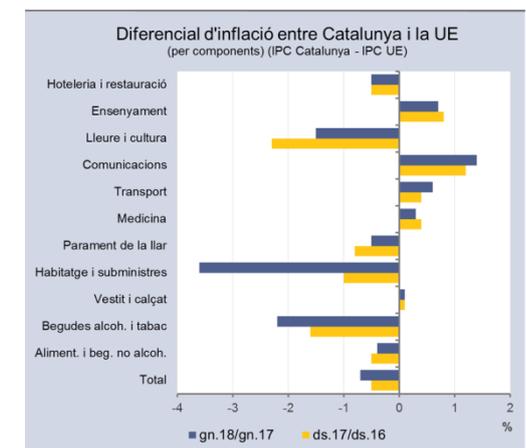
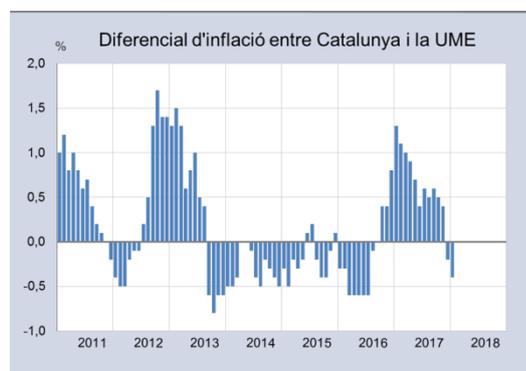
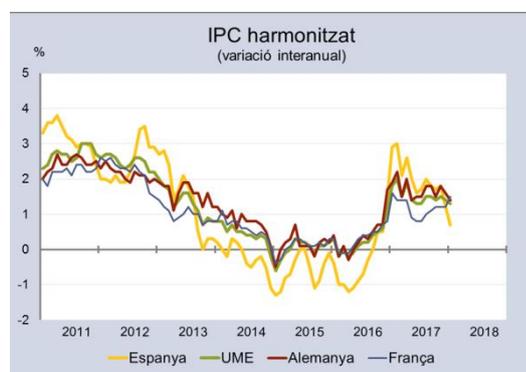
La forta contenció dels preus de consum espanyols durant el darrer bimestre ha tingut una forta incidència en la variació interanual a tots els àmbits considerats i ha provocat un canvi de signe en el diferencial d'inflació entre Catalunya i la zona euro.

L'evolució dels preus de consum durant el darrer bimestre desembre-gener ha alterat radicalment la tendència relativament general d'estabilitat que havien exhibit les variacions interanuals durant la segona meitat de l'any passat als diferents àmbits considerats de la geografia espanyola. A la zona euro i al conjunt de la UE, on les tensions inflacionistes de començament de l'any passat van ser menys accentuades, l'evolució recent dels preus de consum ha estat més discreta i ha situat la variació interanual en l'1,3% i l'1,6% respectivament, allunyant-se dels màxims del darrer quadrienni assolits fa menys d'un any.

Un dels efectes de la forta contenció del creixement dels preus de consum al conjunt d'Espanya ha estat el canvi de signe del diferencial d'inflació entre Catalunya i la zona euro. Després de més d'un any de mantenir un saldo positiu relativament significatiu, sembla que es torna, previsiblement de manera esporàdica, a la situació de quasi deflació del trienni 2014-2016, quan la taxa d'inflació era més baixa a Catalunya que al conjunt de la UE. Alhora, el procés de progressiva convergència entre les principals economies europees observat durant la segona meitat de 2016 i que s'havia vist relativament alterat arran del repunt inflacionista d'ara fa un any, sembla que es reactiva. De les cinc principals economies europees només dues se'n desmarquen: Espanya per la banda baixa i de manera molt conjuntural i Gran Bretanya a l'alça de manera més notòria i previsiblement més estructural.

L'evolució dels diversos components de la despesa que formen l'índex de preus de consum mostra que la lleu divergència observada entre les variacions interanuals de Catalunya i Espanya respon a notables desavinences en les variacions dels diversos components; només en cinc dels dotze, vestit i calçat, habitatge i subministres, comunicacions, ensenyament i hoteleria i restauració, es pot parlar de coincidència o diferències mínimes. En relació amb els resultats de final de 2017, la contenció dels preus en components com ara l'alimentació, les begudes alcohòliques i tabac i especialment habitatge i subministres s'ha vist parcialment compensat per l'augment dels preus de les comunicacions. Les majors tensions inflacionistes a començament d'enguany provenen del transport, de l'alimentació i de l'hoteleria i restauració. Tres focus coincidents tant a l'àmbit català, com a l'espanyol i també a l'europeu. En aquest darrer però, el més inflacionista continua sent el de les begudes alcohòliques i tabac.

El canvi de signe del diferencial d'inflació entre Catalunya i la UE respon bàsicament al comportament dels preus de l'habitatge i subministres i de les begudes alcohòliques i tabac.

Indicadors de consum

La consolidació de la trajectòria ascendent de la matriculació de vehicles i del consum d'aigua i electricitat respon a la contundència amb la que ha crescut l'activitat econòmica.

La matriculació de vehicles nous ha tancat un trienni de creixement intens gràcies a incentius públics i condicions de mercat favorables que han aconseguit fer emergir una demanda empantanada durant els anys més durs de la darrera gran crisi. Es dona per descomptat que aquesta tendència es mantindrà a curt i mitjà termini encara que amb menys força per l'absència d'incentius i un creixement de l'economia i de l'ocupació més moderat que en el passat recent.

Els consums d'aigua i energia, que van tardar més en reaccionar, encaren 2017 amb unes expectatives de creixement força modestes a menys que les condicions ambientals acabin sent extremes durant períodes llargs de temps. En condicions relativament normals de temperatures i sequera, s'han d'esperar consums lleument alcistes però amb una tendència de fons a l'estancament.

Dades i anàlisi

- [Matriculació de vehicles](#)
- [Consum d'aigua i energia](#)

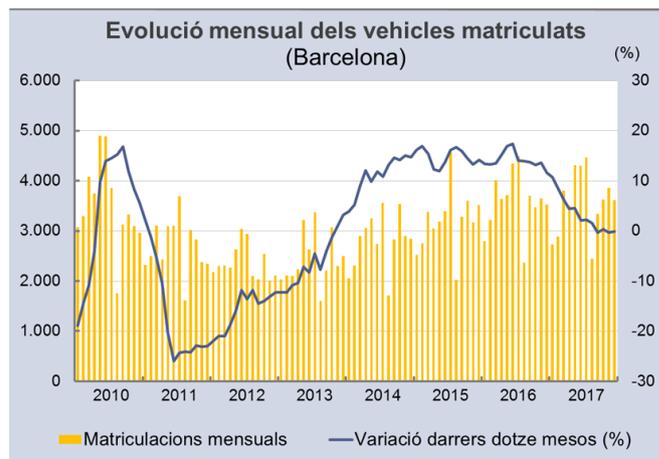
Matriculació de vehicles

Matriculació de vehicles

Període	Barcelona	Província	Catalunya	Espanya
2010	42.102	168.980	221.387	1.373.616
2011	32.414	140.165	181.312	1.143.539
2012	28.454	122.387	158.190	968.368
2013	29.368	129.275	167.303	991.054
2014	33.687	155.912	199.535	1.188.980
2015	38.445	191.679	248.581	1.473.326
1r.tr.	8.659	44.046	56.585	359.816
2n.tr.	9.626	53.019	67.359	407.320
3r.tr.	9.866	45.600	60.514	346.796
4t.tr.	10.294	49.014	64.123	359.394
2016	42.917	209.443	270.823	1.632.135
1r.tr.	10.017	46.289	60.106	388.431
2n.tr.	11.696	58.991	74.849	470.994
3r.tr.	10.559	49.751	65.506	370.635
4t.tr.	10.645	54.412	70.362	402.075
2017	42.867	216.093	279.987	1.748.561
1r.tr.	9.417	50.894	65.956	422.070
2n.tr.	12.114	60.200	77.052	499.411
3r.tr.	10.249	50.899	66.528	393.317
4t.tr.	11.087	54.100	70.451	433.763

Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona i DGT.

Variació (%)	Barcelona	Província	Catalunya	Espanya
4t.tr.17/4t.tr.16	4,2	-0,6	0,1	7,9
2n.sm.17/2n.sm.16	0,6	0,8	0,8	7,0
2017/2016	-0,1	3,2	3,4	7,1
2016/2015	11,6	9,3	8,9	10,8

La matriculació de vehicles nous a Barcelona durant 2017 s'ha estancat. El lleu repunt dels turismes s'ha vist contrarestat per la contenció de les matriculacions de vehicles comercials i el descens registrat en el segment de les dues rodes. A la resta del país s'ha mantingut un moderat creixement, especialment accentuat fora de Catalunya. Una evolució emmarcada en un progressiu retorn a la normalitat després d'un trienni d'expansió incentivada.

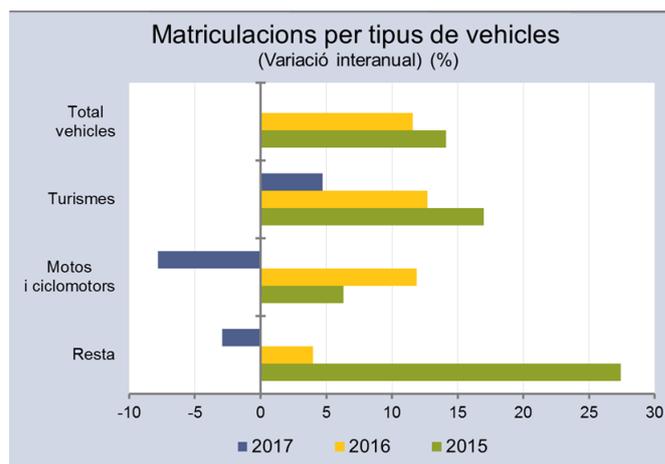
Els més d'onze mil vehicles nous matriculats a Barcelona durant el darrer trimestre de 2017 i l'augment interanual que aquesta magnitud significa han estat insuficients per superar les quaranta tres mil unitats matriculades un any abans i mantenir la trajectòria alcista del quadrienni 2013-2016. Una observació més detallada per mesos permet concloure que mentre la davallada del mes de setembre s'ha pogut compensar amb el repunt del trimestre següent, l'impuls del maig fou insuficient per contrarestar l'atonía del primer quadrimestre de l'any. Malgrat això, el resultat final té el valor afegit de frenar la trajectòria d'alentiment del creixement mantinguda durant la major part de 2017: en poc més de mig any s'ha passat de créixer amb taxes de dos dígit a una situació d'estancament. Igualment remarcable és la divergència observada entre l'estabilització de les matriculacions a la capital i el creixement, relativament moderat, que s'ha observat a la resta del país. Una divergència imputable a les diferents sensibilitats de la demanda de particulars i especialment, a les diferents estructures productives i també a l'efecte seu social d'empreses de lloguer i renting.

Matriculació segons tipologia de vehicles

Període	Turismes	Motos	Ciclomotors	Resta
2010	22.880	14.054	1.774	3.394
2011	17.220	11.102	1.157	2.935
2012	15.061	9.847	1.334	2.212
2013	16.140	10.158	770	2.300
2014	18.888	11.052	880	2.867
2015	22.100	11.881	808	3.656
1r.tr.	5.141	2.453	180	885
2n.tr.	5.462	3.101	179	884
3r.tr.	5.454	3.307	233	872
4t.tr.	6.043	3.020	216	1.015
2016	24.912	13.146	1.056	3.803
1r.tr.	6.034	2.829	304	850
2n.tr.	6.775	3.573	305	1.043
3r.tr.	6.032	3.426	216	885
4t.tr.	6.071	3.318	231	1.025
2017	26.081	12.160	933	3.693
1r.tr.	5.865	2.403	150	999
2n.tr.	7.302	3.545	209	1.058
3r.tr.	6.098	3.110	269	772
4t.tr.	6.816	3.102	305	864

Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Variació (%)	Turismes	Motos	Ciclomotors	Resta
4t.tr.17/4t.tr.16	12,3	-6,5	32,0	-15,7
2n.sm.17/2n.sm.16	6,7	-7,9	28,4	-14,3
2017/2016	4,7	-7,5	-11,6	-2,9
2016/2015	12,7	10,6	30,7	4,0

L'anàlisi per tipologies de vehicles revela que l'estancament del nombre de matriculacions registrades a Barcelona durant el darrer any en comparació amb 2016 respon bàsicament a la davallada que han registrat les matriculacions de motos i ciclomotors a més de la contenció del segment de vehicles comercials i d'ús industrial. Les de turismes, que havien evolucionat a la baixa durant el primer terç de l'any, han repuntat tímidament. Si hom pren com a referència les xifres de començament de la crisi, tant les matriculacions de turismes com de motos voregen la plena recuperació. No així els ciclomotors, sotmesos a canvis normatius i a la forta competència de la bicicleta en totes les seves modalitats. Igual que els vehicles comercials i d'ús industrial, imputable en part al persistent procés de deslocalització i transformació del teixit productiu de la ciutat.

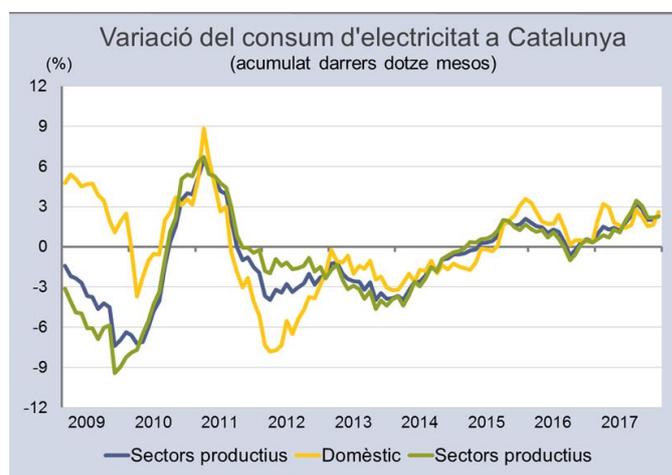
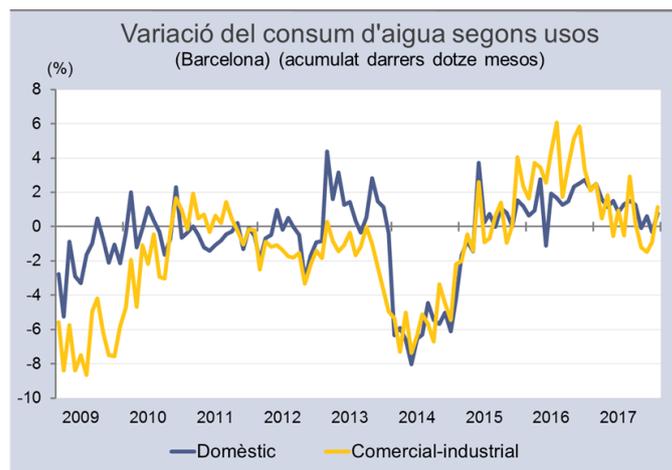
Consum d'aigua i energia

Consum d'aigua a Barcelona (milers m3)

Període	Total	Domèstic	Comercial i industrial	Altres
2010	97.432	64.929	27.741	4.762
2011	97.467	64.581	27.684	5.203
2012	96.541	64.024	27.172	5.345
2013	94.676	63.785	25.824	5.067
2014	91.391	61.067	25.252	5.072
2015	93.252	61.801	25.845	5.606
1.tr.	24.821	17.490	6.124	1.207
2n.tr.	23.357	15.821	6.315	1.221
3r.tr.	23.821	15.124	6.957	1.740
4t.tr.	21.253	12.366	6.449	1.438
2016	95.406	63.141	26.391	5.873
1r.tr.	26.102	18.250	6.436	1.416
2n.tr.	24.271	15.851	7.014	1.406
3r.tr.	24.152	15.711	6.799	1.641
4t.tr.	20.881	13.329	6.143	1.410
2017	96.140	63.634	26.694	5.813
1r.tr.	26.355	18.381	6.684	1.291
2n.tr.	24.519	15.995	7.096	1.427
3r.tr.	23.495	15.418	6.455	1.621
4t.tr.	21.771	13.840	6.458	1.474

Font: Dades d'Aigües de Barcelona facilitades pel Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Variació (%)	Total	Domèstic	Cial-indtl.	Altres
4t.tr.2017/4t.tr.2016	4,3	3,8	5,1	4,5
2n.sm.2017/2n.sm.2016	0,5	0,8	-0,2	1,4
2017 / 2016	0,8	0,8	1,1	-1,0
2016 / 2015	2,3	2,2	2,1	4,8

El consum d'aigua a Barcelona al llarg de 2017 s'ha estabilitzat alhora que el d'energia elèctrica repunta al conjunt de Catalunya.

Després de mantenir una evolució moderadament alcista que es va allargar una trentena de mesos, el consum d'aigua a la ciutat s'ha estabilitzat durant la segona meitat de 2017. El resultat en termes anuals ha estat un creixement de només vuit dècimes percentuals o poc més d'un punt percentual en termes homogenis, el més reduït del darrer trienni. Un fet especialment rellevant perquè s'ha produït en un context de fort creixement de l'activitat econòmica i dels volums d'ocupació. Però segurament també hi ha influït la pèrdua d'activitat que han registrat alguns sectors del terciari com a conseqüència de la incertesa política a més de la creixent conscienciació de la població de la necessitat d'estalviar aigua especialment en períodes de tanta sequera com han estat l'estiu i tardor de l'any passat. Sigui per la raó que sigui, el resultat final en termes globals ha estat un consum d'aigua notablement eficient perquè s'ha deslligat de manera clara de l'augment del PIB.

Pel que fa al consum d'electricitat a Catalunya, el repunt del primer semestre de 2017 s'ha mantingut durant la segona meitat de l'any. En aquest cas, la relació entre PIB i consum energètic no mostra el grau d'eficiència revelat en el consum d'aigua. I tampoc en el consum domèstic, tot i que en aquest cas s'ha de relativitzar per la tendència de les llars a substituir el gas per l'electricitat com a font d'energia principal o única.

Transports i comunicacions

Evolució notablement alcista i de màxims històrics als diferents serveis de transport de passatgers i de mercaderies a l'àrea de Barcelona durant 2017.

El tràfic comercial pel port, amb seixanta milions de tones manipulades, ha viscut l'any més expansiu de la seva història recent i ha registrat un nou màxim històric. El tràfic amb la resta d'Europa i especialment amb la resta de ports de la península perd pes relatiu a favor dels fluxos comercials amb la resta del món. El tràfic de contenidors ha estat el segment més dinàmic enfilant-se fins la cota dels tres milions de Teus gràcies a l'augment dels contenidors en trànsit.

L'aeroport també ha tancat un 2017 històric tant en termes de passatgers com de mercaderies gràcies a l'impuls del trànsit intercontinental i de l'interior amb l'excepció de la línia BCN-MDD, on ha de competir amb l'AVE. Tant els 47 milions de passatgers com les cent cinquanta mil tones de mercaderies transportades es converteixen en nous màxims a superar. Pel que fa al nombre d'operacions d'enlairament i aterratge, l'augment de la grandària dels avions explica que no s'hagi superat encara el màxim establert durant la segona meitat de la dècada passada.

Ha estat igualment expansiva l'evolució del nombre d'usuaris del transport públic urbà. Els principals factors impulsors s'han de buscar en la millora de la conjuntura econòmica i més concretament en l'augment de les xifres d'ocupats i del nombre de visitants.

Dades i anàlisi

- Port
 - [Tràfic de mercaderies](#)
 - [Tràfic de contenidors](#)
 - [Tràfic per tipus de producte i per àrees geogràfiques](#)
 - [Trànsit de passatgers](#)

- Aeroport de Barcelona
 - [Evolució del trànsit de passatgers, operacions i càrrega](#)
 - [Trànsit de passatgers per origen i destinació](#)
 - [Trànsit dels aeroports espanyols](#)

- Transport públic col·lectiu a la regió metropolitana
 - [Transport públic urbà i rodalia](#)

Port

Els seixanta milions de tones que han passat pel port de Barcelona durant 2017 és la xifra més elevada que hi ha passat mai i equival a un creixement anual del 26,3%. El trànsit de passatgers també ha registrat un nou màxim històric però amb un augment molt més contingut.

El tràfic portuari de mercaderies —especialment de càrrega general- ha seguit una tendència de fons expansiva recolzada especialment en els fluxos amb l'exterior. L'augment del tràfic de contenidors en trànsit revela el canvi d'escala que ha registrat el port barceloní en la xarxa de grans infraestructures portuàries arreu del món. El port de Barcelona ja no és només una infraestructura al servei del teixit productiu i de l'activitat econòmica de la seva àrea d'influència. S'ha convertit en un operador global. Alhora, s'està especialitzant en el tràfic de productes elaborats i semielaborats a més d'energia i va deixant de banda els sòlids a doll.

Pel que fa al trànsit de passatgers, les dades de 2017 marquen un nou màxim històric amb més de quatre milions de passatgers gràcies, bàsicament, al bon moment del segment dels ferris regulars. La lleu contracció del nombre de passatgers de creuers amb origen/destinació Barcelona ha estat compensada per l'augment dels creuers en trànsit.

Dades i anàlisi

- Port
 - [Tràfic de mercaderies](#)
 - [Tràfic de contenidors](#)
 - [Tràfic per tipus de producte i per àrees geogràfiques](#)
 - [Trànsit de passatgers](#)

Tràfic de mercaderies

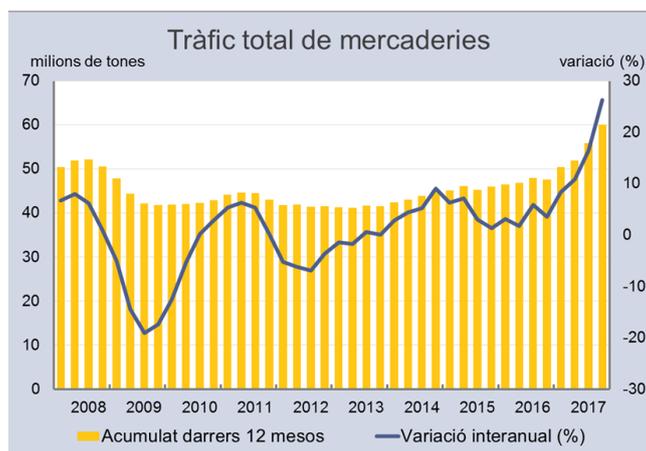
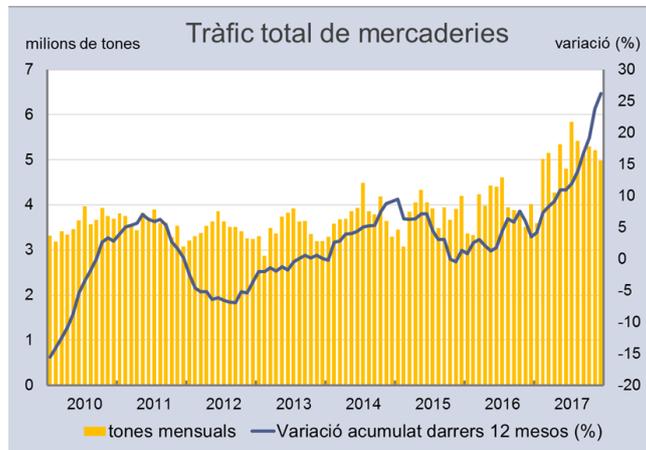
Tràfic de mercaderies pel port de Barcelona (milers de tones)

Període	Total		Càrrega general		Líquids a doll		Sòlids a granel		Total internacional	
	Sortida	Entrada	Sortida	Entrada	Sortida	Entrada	Sortida	Entrada	Export.	Import.
2010	17.051	25.927	15.491	12.391	686	10.869	875	2.667	13.616	23.156
2011	18.258	24.808	16.493	12.268	824	9.936	940	2.605	14.695	21.676
2012	19.134	22.373	15.933	10.457	1.210	9.221	1.991	2.695	15.282	19.314
2013	20.487	21.050	16.009	10.422	2.347	8.383	2.132	2.245	16.656	18.080
2014	22.744	22.575	16.700	10.918	3.736	9.200	2.308	2.457	18.749	19.515
2015	22.541	23.380	17.583	11.857	2.871	9.184	2.087	2.339	18.356	20.620
1r.tr.	5.045	5.322	3.955	2.786	638	2.055	452	481	4.143	4.750
2n.tr.	6.266	6.171	4.711	3.167	986	2.383	569	621	5.101	5.439
3r.tr.	5.587	5.769	4.419	2.985	689	2.298	478	485	4.386	5.008
4t.tr.	5.644	6.119	4.497	2.919	559	2.448	588	752	4.725	5.423
2016	23.429	24.149	18.557	13.154	2.624	8.790	2.230	2.206	18.967	20.540
1r.tr.	5.295	5.647	4.127	3.000	673	2.182	495	464	4.311	4.856
2n.tr.	6.176	6.630	4.852	3.538	778	2.372	545	720	4.899	5.614
3r.tr.	6.271	6.162	4.998	3.436	741	2.206	532	520	5.022	5.137
4t.tr.	5.688	5.711	4.598	3.180	432	2.461	658	502	4.735	4.933
2017	29.023	31.047	23.248	17.873	3.587	10.897	2.188	2.278	24.209	27.312
1r.tr.	6.680	7.077	5.409	3.929	854	2.668	417	480	5.565	6.192
2n.tr.	6.953	7.431	5.623	4.454	777	2.361	553	616	5.607	6.413
3r.tr.	7.969	8.373	6.322	4.918	1.046	2.952	601	503	6.650	7.435
4t.tr.	7.421	8.166	5.894	4.572	910	2.916	617	678	6.386	7.271

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Autoritat Portuària de Barcelona. Les dels darrers trimestres són provisionals.

Variació (%)	Total	Cabotatge	Exterior
4t.tr. 2017/ 4t.tr. 2016			
Total	36,8	11,5	41,3
Càrrega general	34,6	5,9	41,1
Líquids a doll	55,4	45,7	56,5
Sòlids a granel	11,7	10,8	11,7
2n.sm. 2017/ 2n.sm. 2016			
Total	34,0	4,5	39,9
Càrrega general	33,9	3,9	41,6
Líquids a doll	44,7	6,4	49,7
Sòlids a granel	8,5	16,0	8,2
2017/ 2016			
Total	26,3	5,9	30,4
Càrrega general	29,6	5,2	36,0
Líquids a doll	26,9	11,4	28,9
Sòlids a granel	0,7	-7,4	1,0
2016/ 2015			
Total	3,5	16,6	1,2
Càrrega general	7,7	10,6	6,8
Líquids a doll	-5,0	75,1	-10,1
Sòlids a granel	-0,6	-13,0	-0,1

recolzat bàsicament en el tràfic de mercaderia en trànsit. En definitiva, un semestre i un any rècord per a l'activitat comercial del port barceloní a remolc d'una conjuntura expansiva dels fluxos comercials i de l'economia mundials.

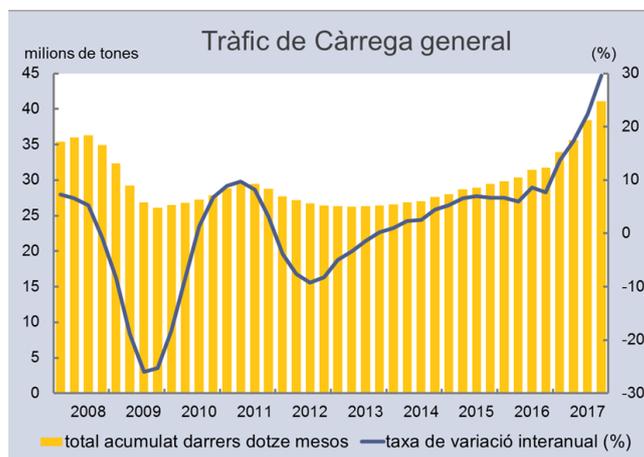
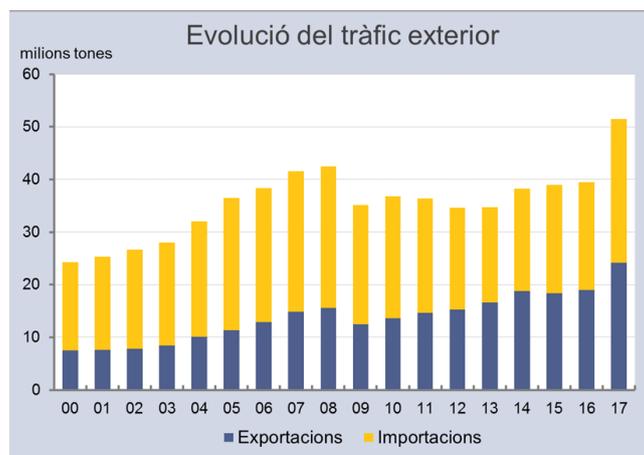
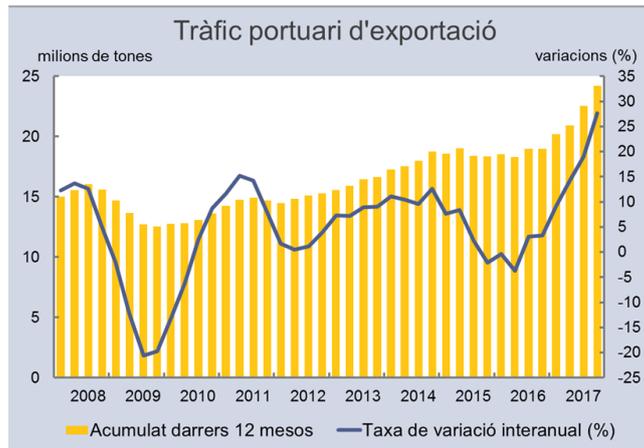
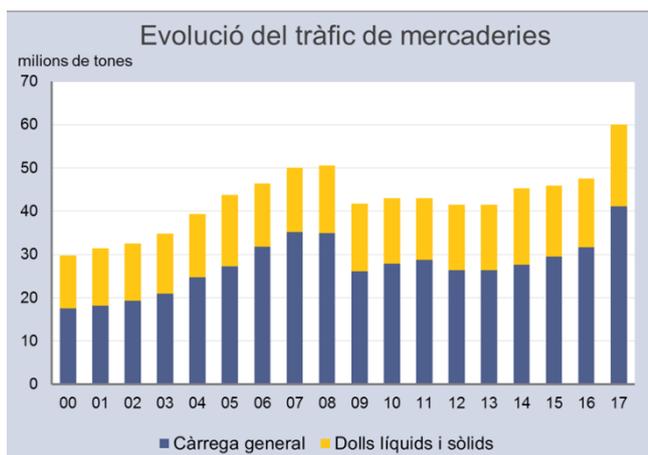

Després de nou anys d'una doble recessió econòmica i d'encarrilar el corresponent procés de recuperació, el port de Barcelona ha actualitzat els màxims històrics de tràfic comercial gestionat a les seves instal·lacions. L'extraordinari creixement del darrer semestre, amb el protagonisme destacat dels contenidors en trànsit, ha permès tancar 2017 superant els seixanta milions de tones de tràfic total. Un veritable salt d'escala.

Els 15,6 milions de tones de mercaderies que durant el darrer trimestre de 2017 han passat pel port de Barcelona i que equivalen a un creixement interanual del 37%, han situat l'acumulat anual en els seixanta milions de tones, un 26% més que un any enrere i establint un nou màxim històric. Són magnituds que responen a un augment sostingut al llarg de tot l'any, intensificat a partir del mes de juliol i

L'anomenada càrrega general, la que inclou la major part del béns manufacturats i semielaborats, transportats majoritàriament en contenidors, aconsegueix mantenir el seu protagonisme en aquest context tan expansiu del tràfic portuari. Un protagonisme expressat no només en el lideratge de la trajectòria expansiva, amenaçat en termes relatius per l'impuls dels líquids a doll, sinó també i molt especialment en l'elevada quota de mercat que acapara: dues terceres parts del volum total del tràfic i força més en termes de valor. Alhora, i compensant l'atípic resultat de 2016, es reactiva el tràfic amb l'exterior gràcies al fort increment de la mercaderia contenitzada en trànsit.

En contraposició a l'esmentat dinamisme de la càrrega general i dels líquids a doll, el tràfic de cabotatge tanca el darrer semestre de 2017 sense poder mantenir la intensitat de la trajectòria expansiva de l'any i mig previ i se situa novament a l'ombra del tràfic amb l'exterior. El ja esmentat agregat dels líquids a doll, amb el protagonisme del sector de l'energia i productes químics, ha recuperat una bona part del terreny perdut durant el bienni anterior gràcies al dinamisme de la segona meitat del darrer any. Com ja és habitual, la imatge més descolorida l'ofereixen els sòlids a granel per tercer any consecutiu: sense mercaderia en trànsit, la contenció del tràfic de ciment i clínquer ha restat brillantor a l'evolució positiva d'altres productes com ara els adobs i per a l'alimentació animal. El tràfic de cabotatge d'aquest tipus de productes ha esdevingut gairebé residual.

Port / Tràfic de contenidors

Tràfic de contenidors pel port de Barcelona

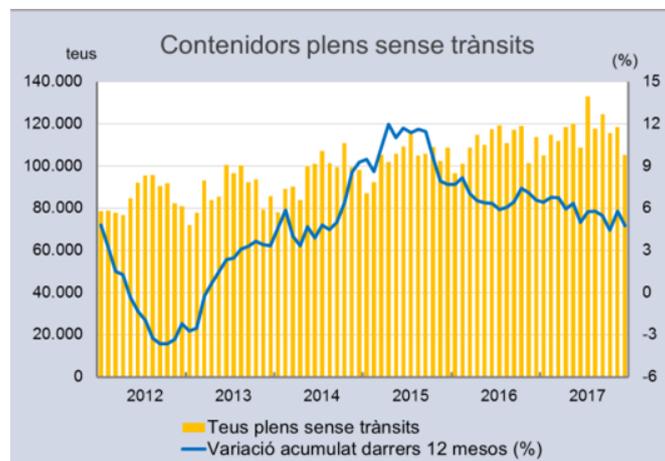
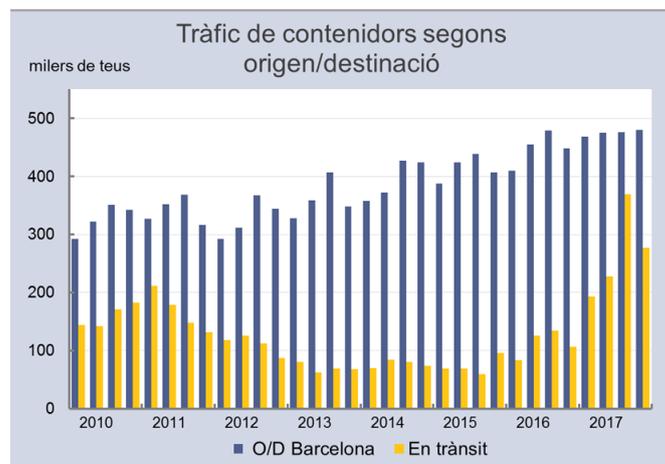
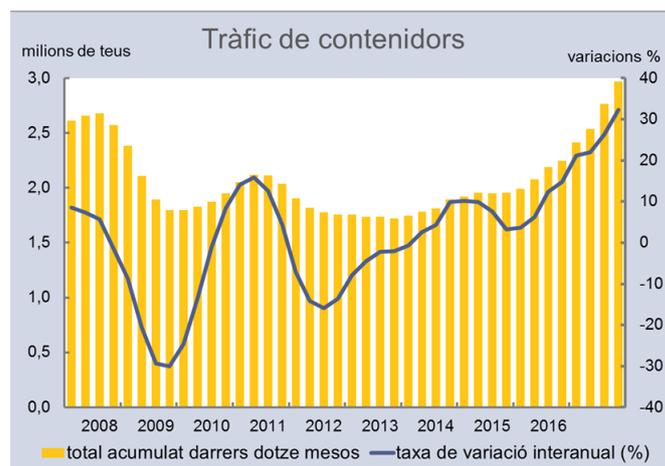
Període	Nombre de contenidors (Teus)			Mercaderia (milers tones)
	Total	Exterior	Cabotatge	
2010	1.948.423	1.764.993	183.430	19.205
2011	2.034.693	1.837.086	197.607	19.861
2012	1.758.647	1.594.119	164.528	17.421
2013	1.722.296	1.554.120	168.177	16.999
2014	1.893.837	1.706.474	187.363	17.815
2015	1.954.262	1.743.875	210.387	18.722
1r.tr.	457.269	410.023	47.246	4.310
2n.tr.	493.183	440.957	52.226	4.873
3r.tr.	501.425	447.681	53.744	4.719
4t.tr.	502.385	445.214	57.171	4.820
2016	2.243.585	1.998.394	245.191	20.992
1r.tr.	493.592	439.842	53.750	4.693
2n.tr.	580.416	517.877	62.539	5.391
3r.tr.	613.837	545.859	67.978	5.674
4t.tr.	555.740	494.816	60.924	5.234
2017	2.968.758	2.724.079	244.679	29.911
1r.tr.	662.281	602.205	60.076	6.732
2n.tr.	703.430	642.299	61.131	6.995
3r.tr.	845.998	785.024	60.974	8.381
4t.tr.	757.049	694.551	62.498	7.803

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Autoritat Portuària de Barcelona. Les dels darrers trimestres són provisionals.

El fort increment que ha registrat el tràfic portuari de contenidors s'explica per l'augment de la càrrega general i dels contenidors en trànsit. Després d'un trienni de creixement constant, s'assoleix un nou màxim anual amb gairebé tres milions de Teus.

Un cop superat el quinquenni 2009-2013 marcat per constants oscil·lacions i canvis de signe de les variacions però amb una tendència de fons moderadament regressiva, sembla que el tràfic portuari de contenidors està consolidant un nou període de creixement relativament extens. L'any 2016 es va tancar de manera brillant amb taxes de creixement de dos dígitos en tots els segments. Una evolució que, amb l'excepció del tràfic de cabotatge, s'ha mantingut durant 2017, augmentant significativament la seva intensitat i donant continuïtat a la trajectòria expansiva iniciada a començament de 2014. Això ha permès superar àmpliament els màxims de 2008, anteriors a l'anomenada Gran Recessió. En tot cas, el fort increment del darrer any s'ha de relativitzar pel protagonisme dels contenidors en trànsit, que han crescut un 137%, i perquè els contenidors buits representen més d'una part del total amb origen/destinació Barcelona. Un augment a l'entorn del cinc per cent i una tendència de fons lleument a la baixa de l'acumulat anual del nombre de contenidors plens sense comptabilitzar trànsits pot ser una bona aproximació al creixement sostenible de l'activitat portuària directament relacionada amb l'evolució de l'economia de la seva àrea d'influència.

Variació (%)	Teus			Tones
	Total	Exterior	Cabotatge	
4t.tr.2017/4t.tr.2016	36,2	40,4	2,6	49,1
2n.sm.2017/2n.sm.2016	37,1	42,2	-4,2	48,4
2017/2016	32,3	36,3	-0,2	42,5
2016/2015	14,8	14,6	16,5	12,1

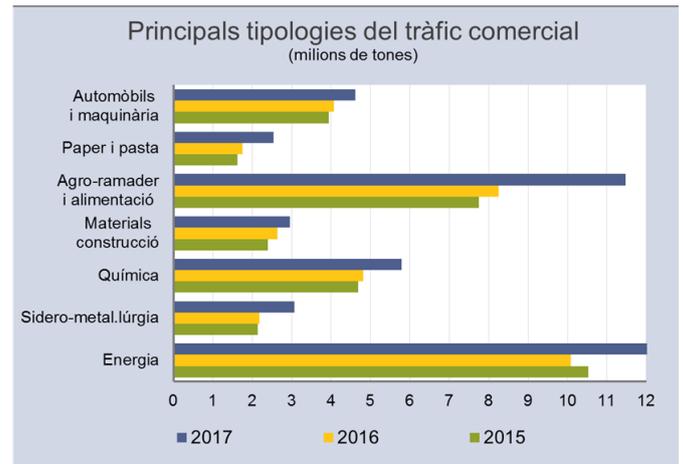
Tràfic per tipus de producte i per àrees geogràfiques

Tràfic portuari per tipus de productes

Productes	Tones 2017	Variació (%)	
		2017/2016*	2016/2015
Gas natural	4.040.882	64,1	-4,5
Gasoil, gasolina i fuel	7.548.289	16,8	-0,9
Biocombustibles	688.618	-3,6	-28,2
Resta energia	446.681	0,7	1,7
Siderometal·lúrgics	3.067.800	40,5	1,8
Potasses i altres adobs	764.933	5,8	-9,4
Productes químics	5.791.910	20,1	2,8
Ciment i clíncer	1.459.831	-3,0	9,0
Altres material construcció	1.494.879	31,4	12,2
Cereals i farines	872.009	38,1	19,2
Fava de soja	1.514.545	17,0	-17,0
Pinso i farratges	1.322.718	9,0	3,3
Fruïtes i verdures	1.323.935	199,9	26,6
Begudes i derivats	987.495	16,5	11,9
Conserves	299.854	56,0	36,5
Tabac, cafè i cacau	739.769	29,4	8,5
Olis i greixos	1.099.071	19,0	-2,4
Pesca congelada	438.294	2,4	-7,6
Resta alimentació	2.878.555	67,8	30,7
Paper i pasta	2.538.709	43,2	7,7
Fusta	573.200	417,2	6,4
Maquinària i recanvis	2.624.705	16,8	2,6
Automòbils i peces	1.988.154	8,3	4,7
Resta de mercaderies	5.253.838	21,2	3,4
Tares	10.311.462	20,4	9,7
Total	60.070.134	26,3	3,4

Nota: (*) Variació de l'acumulat anual.

Font: Port de Barcelona. Elaboració pròpia.

El fort creixement del tràfic comercial amb l'exterior es recolza en l'augment de les importacions de gas natural i en la càrrega i descàrrega de productes químics, siderometal·lúrgics i del sector primari com alguns dels segments més destacats. La intensitat del creixement i la seva generalització a la major part de productes explica l'absència de signes negatius en l'evolució dels fluxos comercials amb origen/destinació al port de la ciutat.

De les 24 categories en què agrupem els productes que han arribat o sortit del port de la ciutat durant el darrer any la immensa majoria segueixen trajectòries inequívocament alcistes. Només dues han registrat variacions anuals lleument negatives: els biocombustibles i el ciment i clíncer. Val la pena remarcar que aquestes dues categories només comparteixen el signe de la variació més recent; mentre que el descens de la primera té un recorregut relativament llarg, el ciment i clíncer va tancar 2016 a l'alça.

En la vessant positiva, els creixements interanuals més intensos en termes relatius els protagonitzen la fusta i les fruites i verdures. Dues tipologies que ja havien evolucionat a l'alça un any abans. Amb creixements no tan espectaculars però superiors al quaranta per cent es poden citar diverses categories de productes per a l'alimentació humana i animal, el gas natural, els productes siderometal·lúrgics i el paper i pasta. Dels agregats més representatius en termes absoluts, els que mostren un ritme de creixement més intens, a banda dels tres darrers, són la maquinària i recanvis, la química, el material de construcció excepte ciment i el calaix de sastre anomenat resta de mercaderies. El gràfic adjunt mostra la creixent especialització del port en dues tipologies de productes: l'energia i els d'alimentació humana i animal. En segon terme i amb un avanç més modest es situen els productes químics i els automòbils i maquinària.

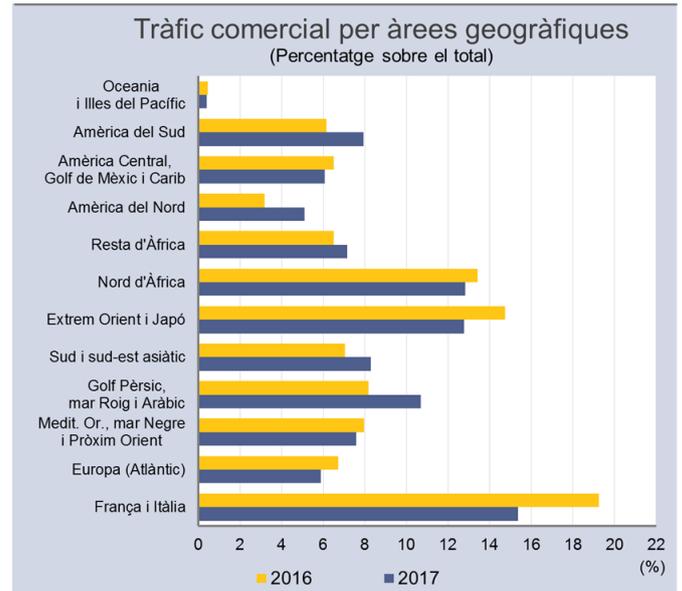
Origen/destí del tràfic portuari exterior

Àrees geogràfiques	Tones 2017	Variació (%)	
		2017/2016*	2016/2015
França/Itàlia	7.777.832	4,2	3.937.338
Europa (Atlàntic)	2.978.752	14,3	1.444.843
Medit.Oriental, mar Negre, Caspi i Pròxim Orient	3.841.884	24,8	1.726.903
Golf Pèrsic, mar Roig i Aràbic	5.417.890	71,1	1.909.596
Sud i sud-est asiàtic	4.200.707	53,8	2.086.966
Extrem Orient i Japó	6.467.147	12,6	3.291.743
Nord d'Àfrica	6.488.539	24,8	3.110.016
Resta d'Àfrica	3.616.159	43,9	1.855.469
Amèrica del Nord (Atlàntic)	2.083.973	87,9	826.671
Golf de Mèxic	1.904.603	21,4	717.117
Amèrica Central i Carib	1.170.314	24,1	513.693
Amèrica del Sud (Atlàntic)	3.174.513	66,2	1.381.956
Amèrica del Nord (Pacífic)	494.259	307,5	208.167
Amèrica del Sud (Pacífic)	846.871	78,5	258.942
Oceania i Illes del Pacífic	193.127	13,7	98.399

Nota: (*) Variació de l'acumulat anual.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Autoritat Portuària de Barcelona.

Pel que fa a les àrees d'origen o destinació del tràfic portuari exterior, el creixement relatiu més esquitit correspon a França/Itàlia, la que acapara més volum de tràfic i la més propera a Barcelona. Les altres tres que superen els cinc milions de tones anuals, Nord d'Àfrica, Extrem Orient i Japó i Golf Pèrsic, tenen en comú creixements relatius elevats i que, llevat del darrer, no superen el del tràfic total amb l'exterior. Tres de les quatre àrees que en el darrer any han mogut entre 3,5 i cinc milions de tones registren creixements que superen el quaranta per cent. Els increments més elevats, però, s'associen amb el continent americà amb l'excepció d'Amèrica Central i Golf de Mèxic.

Trànsit de passatgers

Trànsit de passatgers pel port de Barcelona

Període	Total	Ferris regulars	Creuers*	Creuers en trànsit
2010	3.457.939	1.107.675	1.265.605	1.084.659
2011	3.828.512	1.169.820	1.502.623	1.156.069
2012	3.421.769	1.013.151	1.438.385	970.233
2013	3.628.359	1.028.996	1.501.354	1.098.009
2014	3.459.786	1.095.494	1.222.489	1.141.803
2015	3.708.786	1.167.413	1.365.873	1.175.500
1r.tr.	375.604	143.506	72.048	160.050
2n.tr.	1.052.242	284.437	426.713	341.092
3r.tr.	1.494.315	580.982	573.425	339.908
4t.tr.	786.625	158.488	293.687	334.450
2016	3.957.729	1.274.230	1.550.211	1.133.288
1r.tr.	421.396	164.579	136.296	119.749
2n.tr.	1.072.839	313.411	439.949	320.251
3r.tr.	1.662.939	612.829	678.969	371.141
4t.tr.	800.555	183.411	294.997	322.147
2017	4.136.999	1.424.752	1.440.383	1.271.864
1r.tr.	396.301	170.798	107.740	117.763
2n.tr.	1.176.532	366.344	426.254	383.934
3r.tr.	1.668.770	677.506	600.328	390.936
4t.tr.	895.396	210.104	306.061	379.231

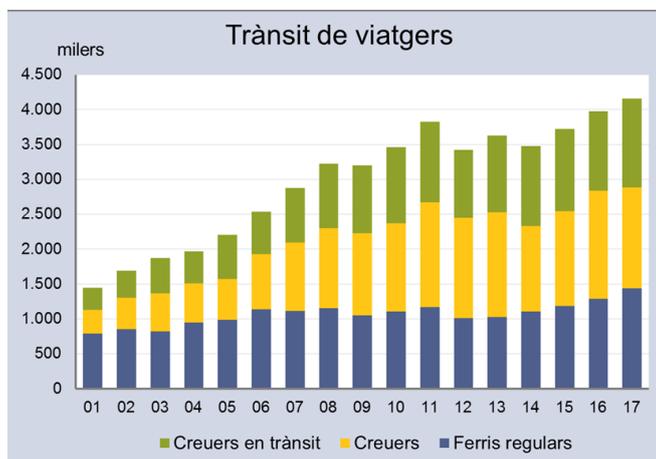
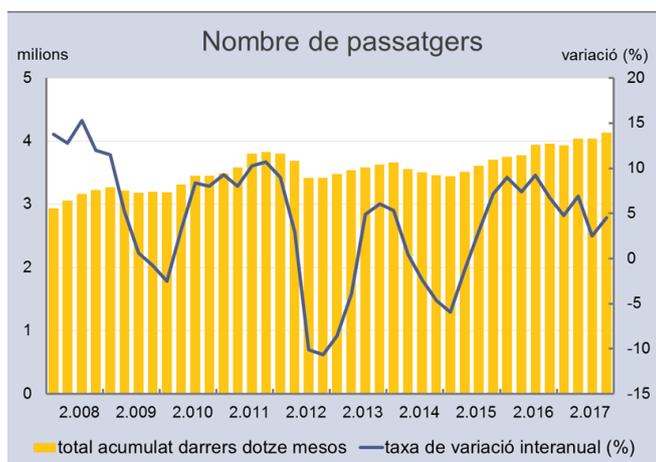
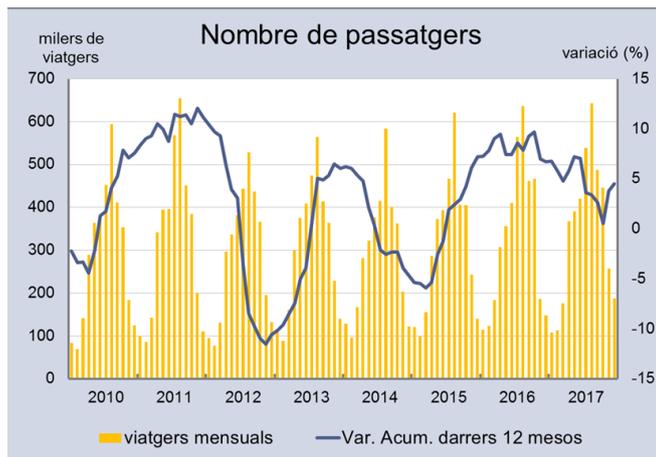
Nota: (*) Origen/final al port de Barcelona. Les dades dels darrers trimestres són provisionals.

Font: Port de Barcelona. Elaboració pròpia.

Variació (%)	4t.tr.2017/ 4t.tr.2016	2n.sm. 2017/ 2n.sm. 2016	2017/ 2016	2016/ 2015
Total	11,8	4,1	4,5	6,7
Ferris regulars	14,6	11,5	11,8	9,1
Creuers	3,8	-6,9	-7,1	13,5
Creuers en trànsit	17,7	11,1	12,2	-3,6

L'evolució moderadament alcista del nombre de passatgers pel port durant 2017 amaga un comportament relativament erràtic: a un primer semestre moderadament alcista l'ha seguit un estancament estiuenc i un notable repunt durant la tardor. L'augment del segment dels ferris regulars i dels creuers en trànsit contrasta amb el descens de passatgers dels creuers amb origen/final al port de la ciutat.

Les dades dels darrers mesos referides al nombre de passatgers que han utilitzat el port com a punt de sortida o d'arribada a la ciutat o simplement com a escala d'un viatge més llarg confirmen les tendències definides al llarg de la primera meitat de l'any: manteniment de la trajectòria alcista dels ferris regulars per quart any consecutiu i estabilització del nombre de passatgers de creuers amb origen/destinació a la ciutat després d'un bienni fortament expansiu. A manera de compensació, repunta el nombre de passatgers de creuers en trànsit i assoleix un nou màxim anual. En conjunt, l'acollida de passatgers per part del port ha superat novament els quatre milions/any enmig d'una notable desacceleració de la trajectòria expansiva encetada a mitjan 2015.

Aeroport de Barcelona

La dinàmica expansiva del trànsit internacional a la que s'hi ha afegit el trànsit interior, explica el fort creixement del tràfic aeroportuari al llarg de 2017. Un augment lligat a una conjuntura econòmica favorable i afavorit per la repercussió en les tarifes aèries del descens del preu del petroli. Una situació, la d'aquest darrer factor, que ha començat a canviar.

La notable represa de la demanda durant el trienni 2014-2016, que va reflotar les xifres de passatgers per via aèria després de l'estancament d'un any abans, s'ha mantingut durant 2017. El mateix ha passat amb la tendència lleument expansiva del nombre d'operacions i amb la més accentuada de la mercaderia transportada. L'augment del nombre de turistes arribats a Catalunya i la millora de la conjuntura econòmica –amb la col·laboració del fort descens del preu del petroli i la devaluació interna- són alguns dels principals factors explicatius. I també ho ha estat –potser més conjuntural i difús- el clima d'inseguretat que s'ha viscut a diverses destinacions turístiques del Mediterrani i a algunes capitals europees. Influència que s'ha esvaït notablement arran de l'atemptat de les Rambles.

Els fluxos internacionals han continuat liderant aquest creixement, injectant viatgers tant de dins com de fora de la UE. L'important mercat rus –molt afectat per les sancions econòmiques i la depreciació del ruble- s'ha començat a recuperar. Pel que fa al trànsit interior, s'ha de diferenciar entre l'estancament de la línia BCN-MDD i el dinamisme de la resta.

Dades i anàlisi

- Aeroport
 - [Evolució del trànsit de passatgers, operacions i càrrega](#)
 - [Trànsit de passatgers per origen i destinació](#)
 - [Trànsit dels aeroports espanyols](#)

Evolució del trànsit de passatgers, operacions i càrrega

Trànsit de passatgers, tràfic de mercaderies i operacions per l'aeroport de Barcelona

Període	Passatgers (milers)					Mercaderies (tones)			Avions		
	Total ¹	Interior		Internacional		Total ¹	Interior	Internacional	Total ¹	Interior	Internacional
		BCN-MDD	Resta	UE	Resta						
2011	34.398	3.172	9.533	16.323	5.341	96.573	11.008	85.565	303.054	118.062	182.539
2012	35.145	2.561	8.890	17.823	5.817	96.520	8.845	87.675	290.004	98.943	188.549
2013	35.211	2.206	7.966	18.435	6.569	100.297	6.383	93.915	276.496	82.711	191.075
2014	37.559	2.159	8.114	20.365	6.880	102.693	5.497	97.196	283.850	81.207	199.757
2015	39.711	2.198	8.401	22.170	6.908	117.219	5.262	111.958	288.878	79.403	206.471
2016	44.155	2.329	9.476	24.506	7.810	135.689	6.539	129.150	307.864	84.362	220.293
1r.tr.	8.491	556	1.956	4.608	1.362	31.112	1.503	29.609	62.554	18.787	43.085
2. tr.	11.869	649	2.512	6.693	2.007	34.795	1.775	33.020	83.843	22.398	60.533
3r.tr.	13.730	522	2.830	7.617	2.753	32.710	1.664	31.046	90.622	23.261	66.396
4t.tr.	10.065	602	2.178	5.588	1.689	37.072	1.597	35.475	70.845	19.916	50.280
2017	47.285	2.343	10.369	25.682	8.845	156.105	6.986	149.119	323.539	90.432	230.031
1r.tr.	9.072	577	2.076	4.945	1.466	34.683	1.628	33.055	65.230	19.850	44.681
2n.tr.	13.025	637	2.808	7.266	2.307	37.315	1.731	35.584	88.294	23.981	63.443
3r.tr.	14.623	521	3.077	7.838	3.171	40.961	1.752	39.209	94.207	24.642	68.602
4t.tr.	10.563	608	2.407	5.632	1.902	43.146	1.876	41.271	75.808	21.959	53.305
2018 gener	3.058	194	709	1.584	566	12.257	490	11.766	22.403	6.827	15.430

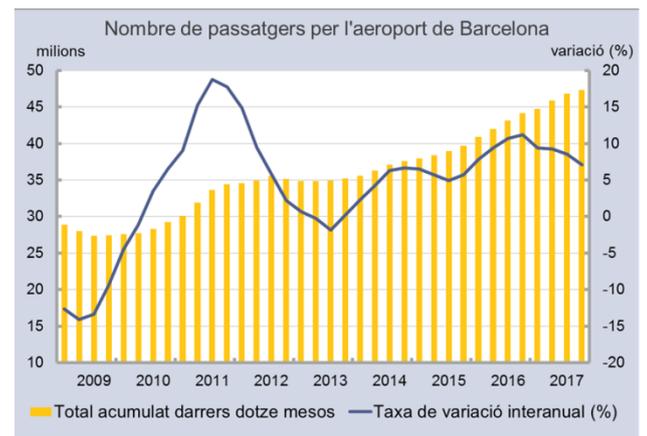
1. El total comptabilitza tot tipus de tràfic, no només el comercial. Les dades dels darrers dotze mesos són provisionals.
 Font: Aeroport de Barcelona, Aena i elaboració pròpia.

Variació (%)	Passatgers					Mercaderies			Avions		
	Total	Interior		Internacional		Total	Interior	Internacional	Total	Interior	Internacional
		BCN/MDD	Resta	UE	Resta						
gn.2018/gn.2017	9,1	11,5	10,9	4,8	19,1	18,7	-1,0	19,6	7,5	7,2	7,7
2n.sm.2017/ 2n.sm.2016	5,9	0,4	9,5	2,0	14,2	20,5	11,3	21,0	5,3	7,9	4,5
2017/2016	7,1	0,6	9,4	4,8	13,3	15,0	6,8	15,5	5,1	7,2	4,4
2016/2015	11,2	6,0	12,8	10,5	13,1	15,8	24,3	15,4	6,6	6,2	6,7

Després de tancar 2017 en positiu i completar un quadrienni excepcional en el que ha guanyat més de dotze milions de viatgers i cinquanta mil tones de mercaderia transportada, amb creixements anuals mitjans del 8,5% i 14% respectivament, l'aeroport enceta 2018 amb el mateix impuls.

D'ençà que a començament de la dècada es varen recuperar els màxims previs a l'anomenada Gran Recessió, el trànsit de passatgers no ha parat de créixer, intensificant-se el darrer bienni. L'explicació de l'actual tendència alcista i especialment de la intensitat mantinguda probablement s'ha de buscar en la combinació d'un creixement econòmic sostingut tant a Espanya com a la resta d'Europa, uns tipus d'interès excepcionalment baixos a la zona euro que juntament amb la proliferació de les anomenades companyies i vols de "baix cost" incentiven la despesa privada i a que Barcelona s'ha consolidat com una ciutat atractiva tant pels viatgers per motius professionals com pels turistes. D'altra banda, les darreres dades semblen confirmar que tant l'atemptat terrorista del passat agost com la tensió política tan extraordinària que posteriorment ha viscut Catalunya i que s'ha fet sentir especialment als carrers de Barcelona, han impactat negativament però transitòriament en l'evolució del tràfic aeri.

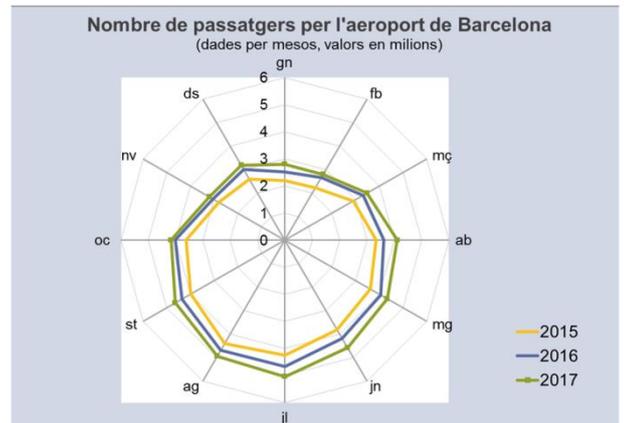
internacional amb origen/destinació fora de la UE i especialment del tràfic intercontinental, que va incorporant noves connexions.

Els poc més de tres milions de viatgers que han utilitzat l'aeroport de Barcelona durant el darrer mes de gener representen un augment interanual del 9,1%. És un avanç que sorprèn per la magnitud i que segurament s'explica per un efecte calendari: el gener d'enguany ha comptat amb un dia laborable més que el de 2017. En tot cas, aquesta evolució permet continuar assolint nous màxims anuals de manera ininterrompuda alhora que no permet descartar un probable refredament d'aquesta trajectòria fins ara tan expansiva. Observades amb més detall, les dades disponibles revelen que la trajectòria es manté alcista gràcies al creixement del trànsit interior i del trànsit

Aquesta evolució expansiva i sostinguda en el temps del nombre de viatgers s'ha vist afavorida per un augment igualment significatiu del nombre d'operacions d'enlairament i aterratge. Operacions que han augmentat un set per cent i més d'un cinc durant el darrer trimestre i el conjunt de 2017 respectivament. A destacar el tràfic interior que torna a créixer amb força després d'un quadrienni de pèrdua significativa de quota de mercat com a conseqüència del fort creixement del tràfic internacional i de la competència igualment creixent de l'AVE. Els vols internacionals augmenten a un ritme més moderat i assolint successius màxims històrics.

Pel que fa al tràfic de mercaderies i després d'un bienni 2013-2014 d'expansió moderada que va permetre acostar-se novament als màxims d'abans de la crisi, els volums transportats durant el darrer any mostren un dinamisme similar al del bienni anterior, destacant l'impuls sostingut del tràfic internacional. En aquest segment, que representa més del 95% del total, convé remarcar el protagonisme en volum i taxa de creixement del tràfic amb origen/destinació fora de la UE.

Trànsit de passatgers per origen i destinació

Passatgers de l'aeroport de Barcelona segons aeroport d'origen o destinació dels vols (2017)

Aeroports espanyols	Nombre de passatgers	Aeroports internacionals	Nombre de passatgers
Ciutat-aeroport		Ciutat-aeroport	
Madrid/Barajas	2.337.888	Londres/Gatwick	1.459.681
Palma de Mallorca	1.946.196	Amsterdam/Schiphol	1.363.071
Sevilla	907.962	París/Charles de Gaulle	1.288.557
Eivissa	1.059.253	Roma/Fiumicino	1.225.702
Bilbao	757.182	París/Orly	1.162.692
Menorca	753.793	Frankfurt Internacional	936.952
Màlaga	690.232	Brussel·les	920.288
Tenerife Nord	519.251	Munich	836.393
Gran Canària	450.433	Lisboa	836.044
Santiago	416.041	Milan/Malpensa	758.125
FGL Granada-Jaén	389.831	Londres/Heathrow	684.823
Alacant-Elx	356.855	Zurich	648.722
Resta aeroports espanyols	2.126.894	Resta aeroports internacionals	22.405.968
Total	12.711.811	Total	34.527.018

Trànsit de passatgers segons país d'origen o destinació dels vols (2017)

	Nombre de passatgers	% interanual	% sobre el total
Espanya	12.721.748	7,7	26,9
Regne Unit	4.984.985	2,4	10,5
Itàlia	4.224.990	3,5	8,9
Alemanya	3.883.494	-0,1	8,2
França	3.724.219	5,6	7,9
Holanda	1.590.886	4,5	3,4
Suïssa	1.635.150	0,4	3,5
Portugal	1.316.099	22,4	2,8
Estats Units	1.198.893	32,8	2,5
Federació Russa	1.085.407	20,4	2,3
Bèlgica	1.075.260	9,8	2,3
Marroc	645.830	12,8	1,4
Irlanda	600.574	2,6	1,3
Turquia	578.602	-0,3	1,2
Suècia	556.215	16,0	1,2
Emirats Àrabs Units	551.367	3,5	1,2
Dinamarca	545.223	5,7	1,2
Polònia	469.581	6,7	1,0
Romania	437.777	15,1	0,9
Israel	409.211	2,6	0,9
Resta de països	5.023.989	13,5	9,2
Total	47.259.500	8,5	100,0

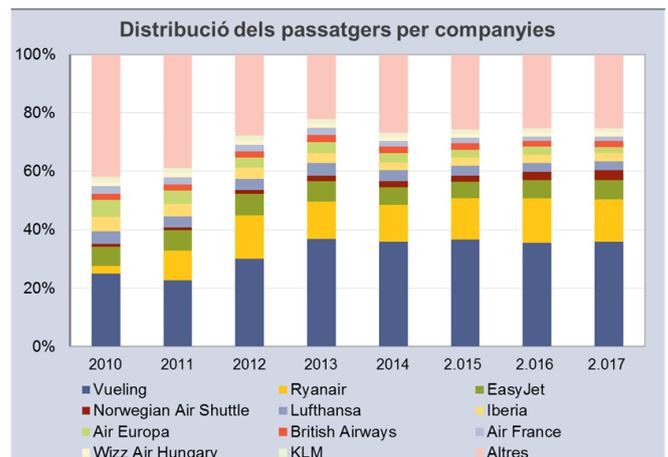
L'augment del trànsit de passatgers per l'aeroport durant 2017 s'ha recolzat més en augmentos extraordinaris en els fluxos de països que ocupen una segona posició com a emissors/receptors de viatgers que no pas en els fluxos d'alguns dels principals països emissors/receptors de viatgers. Tot i el dinamisme del tràfic internacional, més d'una quarta part del total de passatgers de l'aeroport ha tingut com origen o destinació un altre aeroport espanyol.

La tendència fortament expansiva que ha registrat el trànsit de passatgers durant el darrer bienni ha requerit, a més del fort impuls del trànsit internacional, el revifament del domèstic. Enrere queda la contracció d'aquest segment del tràfic aeri, imputable tant a la crisi com a la competència de l'AVE, especialment en el trajecte entre Barcelona i Madrid. El tomb que els darrers anys ha fet la conjuntura econòmica i el mercat laboral espanyol juntament amb la rebaixa de les tarifes aèries derivada de l'abaratiment del petroli i l'augment del nombre de vols, a més de l'interès que desperta Barcelona com a destinació turística també a la resta d'Espanya, explica que el tràfic interior hagi tancat els darrers dos anys registrant taxes de creixement similars o més elevades en termes relatius que les del tràfic amb la resta de països comunitaris.

Els fluxos de viatgers amb la resta d'aeroports de la UE, que suposen més de la meitat del tràfic total de l'aeroport de Barcelona, han augmentat prop d'un cinc per cent durant el darrer any. Una variació sensiblement més baixa que la mitjana del trienni anterior, quan va acumular un creixement de l'ordre del 33%. És un segment que ja ha assolit un pes relatiu rellevant sobre el total i que el seu marge de creixement, a mesura que s'esvaeixin els factors extraordinaris que l'han afavorit, sembla relativament reduït. En un moment en què els viatgers han interioritzat l'amenaça terrorista com un risc latent en un nombre creixent de destinacions, Barcelona i Espanya perden una part dels avantatges que aquests darrers anys les havien convertit en destinacions turístiques especialment atractives.

Anant al detall dels resultats de 2017, dels deu països –sense comptar Espanya- amb un pes relatiu del trànsit de passatgers a l'aeroport de Barcelona per sobre o a l'entorn del dos per cent, vuit superen amb suficiència el volum de passatgers de 2016. Alemanya i Suïssa s'estanquen. A més d'aquests dos, Regne Unit, Itàlia i França han registrat creixements força més baixos que un any abans. A manera de síntesi, el nombre de passatgers amb els quatre principals emissors/receptors ha crescut menys d'un tres per cent, mentre que els tres països més dinàmics en aquest aspecte, Portugal, Estat Units i Federació Russa, superant cadascun d'ells el milió de viatgers, han crescut en conjunt un 25%.

Dels restants nou països considerats –que han canalitzat entre 400.000 i 650.000 passatgers anuals cadascun- Àustria desapareix de la llista en favor de Romania alhora que Turquia es veu sobrepassada pel Marroc després de tancar l'any lleument en negatiu. Dos canvis que s'expliquen sols i que van acompanyats de creixements relatius de dos dígit.

Trànsit dels aeroports espanyols

Trànsit de passatgers, tràfic de mercaderies i operacions als principals aeroports espanyols (2017)

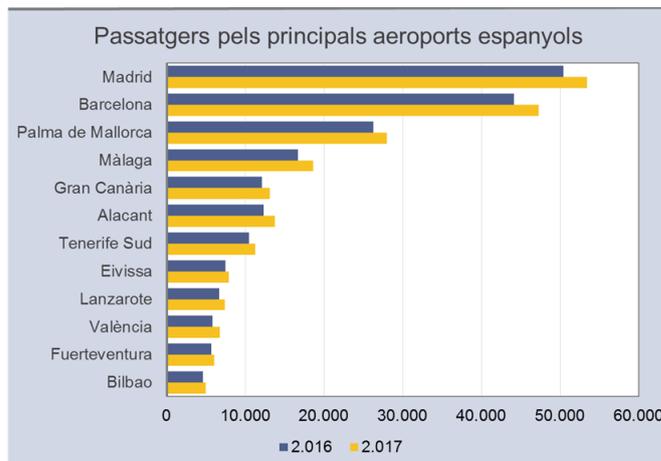
Aeroports	Passatgers				Mercaderies		Avions	
	Total (milers)	Variació interanual (%)	Internac./total (%)	Regular/total (%)	Total (tones)	Variació interanual (%)	Total	Variació interanual (%)
Madrid Barajas	53.403	5,9	72,2	99,2	470.796	13,1	387.566	2,5
Barcelona	47.285	7,1	73,2	98,7	156.105	14,9	323.539	5,1
Palma de Mallorca	27.971	6,5	77,2	89,7	10.191	-2,5	208.787	5,6
Màlaga	18.629	11,7	86,8	96,0	2.867	23,4	137.092	10,8
Alacant	13.713	11,1	89,9	96,3	5.366	-1,7	95.322	9,4
Gran Canària	13.092	8,3	63,4	80,7	18.045	-3,1	118.554	5,9
Tenerife Sud	11.249	7,4	92,1	81,2	2.797	-0,4	69.846	6,0
Eivissa	7.904	6,6	61,9	92,0	1.747	-4,8	75.691	4,4
Lanzarote	7.389	10,5	73,0	85,7	1.825	2,8	59.476	8,9
València	6.745	16,3	71,6	99,0	13.126	4,3	68.041	8,3
Fuerteventura	6.049	6,6	78,3	84,8	947	0,1	48.216	6,1
Sevilla	5.109	10,5	46,7	98,6	10.709	61,6	48.660	6,2
Bilbao	4.974	8,4	43,0	98,4	1.956	-34,2	46.989	4,2
Tenerife Nord	4.705	11,5	58,0	99,2	13.044	5,0	61.098	9,8
Menorca	3.435	8,1	54,4	81,9	1.474	6,0	30.293	-3,1
Total Espanya	249.223	8,2	70,6	94,2	918.306	15,0	2.174.263	6,3

El sistema aeroportuari espanyol ha tancat 2017 amb gairebé 2,2 milions d'operacions d'enlairament i aterratge donant servei a 249 milions de viatgers, un 6,3% i un 8,2% més, respectivament, que un any abans.

El fort creixement que ha registrat el sistema aeroportuari espanyol durant 2017 dona continuïtat al canvi de tendència encetat tres anys enrere. Una tendència expansiva generalitzada a la totalitat dels quinze primers aeroports per nombre de passatgers. El creixement més intens en termes absoluts el protagonitzen els dos aeroports més importants del país, els de Madrid i Barcelona, que en conjunt guanyen poc més d'una tercera part de l'augment total del sistema aeroportuari. Els guanys més intensos en termes relatius corresponen a aeroports mitjans de la costa mediterrània i Canàries com ara València, Alacant, Màlaga, Lanzarote i Tenerife Nord.

El nombre d'operacions d'enlairament i aterratge continua "remuntant el vol" amb un ampli ventall d'intensitats que van del descens de Menorca a un creixement de més del deu per cent a Màlaga. La millora de la conjuntura econòmica, la contenció del preu del combustible i del cost de finançament han contribuït a reforçar algunes rutes internes i obrir-ne de noves.

Els signes positius també s'imposen en les dades de mercaderia transportada. A més del fort augment que ha registrat Vitòria, un dels aeroports espanyols especialitzats en aquest tipus de tràfic, els de Sevilla i Màlaga lideren el creixement en termes relatius però amb volums escassos. Novament Madrid i Barcelona, amb creixements relatius a l'entorn del 14%, acaparen la major part de l'augment en termes absoluts.

Transport públic col·lectiu a la regió metropolitana

La consolidació del creixement econòmic amb el corresponent augment del nombre d'ocupats són els principals detonants de l'augment del nombre d'usuaris del transport públic metropolità. En la majoria de mitjans de transport i en el global s'han assolit nous màxims històrics.

Les xifres disponibles mostren que 2017 ha estat el quart any de recuperació sostinguda i general del nombre d'usuaris del transport públic metropolità. Una recuperació basada en la mobilitat obligada generada per l'augment de l'ocupació que ha propiciat la nova fase expansiva de la conjuntura econòmica i en l'augment del nombre de visitants que han fet estada a Barcelona. També hi ha contribuït l'ampliació i millora de l'oferta de serveis.

Dades i anàlisi

- [Transport públic urbà i rodalia](#)

Transport públic urbà i rodalia

Transport públic urbà (milers de viatgers)

Període	Total	Xarxa Metro	Xarxa Autobusos	FGC Servei urbà
2010	615.399	381.222	183.357	27.078
2011	621.147	388.978	181.678	26.296
2012	594.430	373.505	173.965	23.299
2013	594.198	369.937	176.706	23.961
2014	603.288	375.722	178.346	24.727
2015	618.002	385.002	182.255	25.355
1r.tr.	153.092	95.183	44.972	6.686
2n.tr.	160.638	99.935	47.546	6.608
3r.tr.	141.163	89.578	40.680	5.185
4t.tr.	163.110	100.305	49.058	6.877
2016	623.595	381.486	190.100	25.129
1r.tr.	151.536	92.785	45.833	6.478
2n.tr.	164.939	99.270	51.611	6.938
3r.tr.	143.906	89.414	43.255	5.047
4t.tr.	163.215	100.018	49.401	6.666
2017	640.473	390.396	196.972	25.145
1r.tr.	165.107	100.942	50.209	6.896
2n.tr.	168.555	102.232	52.288	6.615
3r.tr.	144.774	88.548	44.724	5.092
4t.tr.	162.037	98.674	49.751	6.542

Nota. El Total inclou els viatges en tramvia.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Transport de Bcn, FGC i ATM.

Variació (%)	Total Urbà	Metro	Autobús	FGC
4t.tr.17/4t.tr.16	-0,7	-1,3	0,7	-1,9
2n.sm.17/2n.sm.16	-0,1	-1,2	2,0	-0,7
2017/2016	2,7	2,3	3,6	0,1
2016/2015	0,9	-0,9	4,3	-0,9

L'augment del nombre de viatges realitzats en transport públic col·lectiu a l'àrea de Barcelona durant 2017 permet assolir nous màxims alhora que amaga un segon semestre molt més fluix que el primer, especialment a la capital. Una evolució que respon a un cert estancament del mercat de treball i a un descens del nombre de visitants que han fet estada a la ciutat.

L'agregat de l'anomenat transport públic urbà de Barcelona – metro, autobusos urbans, servei urbà dels FGC i tramvia- ha tancat el darrer any amb més de 640 milions de viatges comptabilitzats, un 2,7% més que un any abans. Però la lleu contenció del darrer trimestre, que s'ha fet notar especialment en el metro i en el servei urbà dels FGC, ha impedit mantenir la trajectòria alcista de l'acumulat anual. En tot cas, es tanca un quadrienni de creixement moderat però sostingut que ha permès recuperar amb escreix els usuaris perduts durant el bienni 2012-2013. Una trajectòria directament relacionada amb la consolidació del canvi de cicle de l'economia i especialment amb el procés expansiu del nombre d'ocupats. També s'ha de relacionar amb la darrera fase alcista del nombre de visitants que fan estada a la ciutat. I també quan aquesta trajectòria es torça.

Pel que fa al conjunt del transport públic ferroviari de rodalia, les dades disponibles constaten igualment un comportament alcista que ha permès recuperar els valors de deu anys enrere i fixar nous màxims històrics. Una trajectòria expansiva recolzada tant en l'augment sostingut del nombre d'usuaris dels FGC, que renova màxims anuals mes rere mes, com en els de Renfe. L'ampliació de l'oferta de serveis a l'anomenat Metro del Vallès ha estat determinant en aquesta evolució.

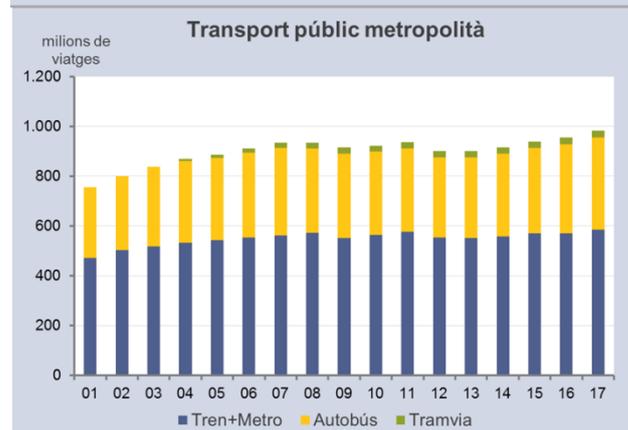
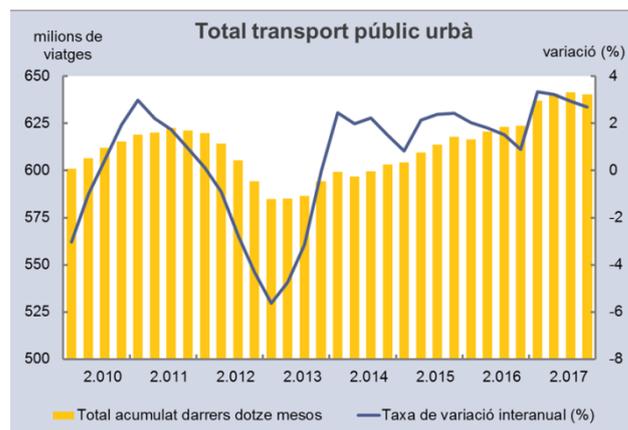
Transport públic de rodalia (milers de viatgers)

Període	Total	FGC			Renfe
		Total	Línia Llobr/Anoia	Metro Vallès	Total
2010	156.371	52.683	21.980	30.703	103.688
2011	160.350	54.168	23.036	31.131	106.182
2012	157.577	51.659	21.285	30.374	105.918
2013	156.588	51.500	20.879	30.621	105.088
2014	157.607	52.456	21.253	31.203	105.151
2015	160.755	54.294	21.742	32.552	106.460
1r.tr.	39.682	13.927	5.545	8.382	25.755
2n.tr.	41.787	13.792	5.564	8.228	27.995
3r.tr.	37.363	11.293	4.834	6.460	26.070
4t.tr.	41.923	15.283	5.800	9.483	26.640
2016	164.501	56.301	21.759	34.543	108.200
1r.tr.	39.616	14.206	5.458	8.748	25.410
2n.tr.	43.199	15.029	5.686	9.342	28.170
3r.tr.	38.437	11.787	4.879	6.908	26.650
4t.tr.	43.250	15.280	5.735	9.545	27.970
2017	172.918	59.203	22.362	36.841	113.715
1r.tr.	43.401	15.616	5.841	9.775	27.785
2n.tr.	44.953	15.083	5.768	9.314	29.870
3r.tr.	39.815	12.425	4.987	7.437	27.390
4t.tr.	44.749	16.079	5.765	10.314	28.670

Nota. Línia Llobregat-Anoia: Bcn-Igualada/Manresa; Metro Vallès: Bcn-Terr./Sab.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de FGC i de Renfe.

Variació (%)	Total	FGC	Renfe
4t.tr.17/4t.tr.16	3,5	5,2	2,5
2n.sm.17/2n.sm.16	3,5	5,3	2,6
2017/2016	5,1	5,2	5,1
2016/2015	2,3	3,7	1,6

Turisme, fires i congressos

L'activitat turística, igual que la de fires i congressos, s'ha consolidat com un dels grans sectors d'activitat econòmica i generació de rendes a la ciutat.

Un cop superada la petita ensopegada dels primers mesos de 2013, les xifres de pernoctacions hoteleres i de visitants han mantingut una trajectòria de creixement moderat i sostingut que quatre anys després encara dura. S'assoleixen xifres històriques de manera recurrent, que acompanyen nivells molt elevats d'ocupació i d'estada mitjana hotelera. El sector turístic de la ciutat ha navegat gairebé durant tota la crisi per aigües tranquil·les -amb una incursió molt breu en la zona negativa-, gràcies a l'impuls dels visitants estrangers. Una empenta que es manté i que s'ha vist reforçada per l'augment de la demanda generada pel mercat espanyol.

Dades i anàlisi

- Activitat turística
 - [Turistes i pernoctacions als hotels de Barcelona](#)
 - [Oferta i pernoctacions segons categoria hotelera](#)
 - [Turistes segons procedència](#)
 - [Creuers](#)
 - [Perfil dels turistes](#)

- Fira de Barcelona
 - [Fira de Barcelona](#)

- Congressos
 - [Congressos i convencions celebrats a Barcelona](#)
 - [Distribució per sectors, àmbit, dimensió i origen](#)

Activitat turística

Malgrat l'entorn propici proporcionat per una conjuntura econòmica globalment expansiva, l'activitat turística i més concretament l'hotelera ha viscut un 2017 de contrastos i amb un saldo final lleument negatiu. L'atemptat terrorista de l'agost i el clima d'inestabilitat política del darrer terç de l'any han accentuat una correcció que semblava inevitable.

Els registres de 2017 corresponents a l'activitat hotelera palesen una contenció del nombre de visitants i pernoctacions que interromp de sobte la trajectòria alcista del trienni precedent. Un canvi de tendència inesperat degut a la suma de causes extraordinàries que ha provocat que el sector turístic hagi perdut, puntualment, el seu paper com un dels motors del creixement econòmic de Barcelona.

A banda de l'atemptat de les Rambles, les contínues manifestacions i les imatges de les càrregues policials que han donat la volta al món i que han enfosquit la imatge de ciutat atractiva, acollidora i segura que d'ençà els JJOO del 1992 Barcelona s'havia guanyat, el sector hotelier de la ciutat comença a notar la creixent competència de l'oferta extrahotelera i la de l'hotelera de l'entorn metropolità. A més, destinacions turístiques competidores que per la crisi econòmica o per qüestions de seguretat havien perdut competitivitat, comencen a aixecar el cap i a recuperar visitants. En definitiva, després del fort creixement dels darrers anys, toca lluitar per a consolidar les fites assolides.

Dades i anàlisi

- [Activitat turística](#)
 - [Turistes i pernoctacions als hotels de Barcelona](#)
 - [Oferta i pernoctacions segons categoria hotelera](#)
 - [Turistes segons procedència](#)
 - [Creuers](#)
 - [Perfil dels turistes](#)

Turistes i pernoctacions als hotels de Barcelona

Turistes i pernoctacions als hotels de Barcelona

Període	Pernoctacions	Turistes (1)	Estada mitjana (2)
2010	14.047.396	7.133.524	2,00
2011	15.529.218	7.390.777	2,09
2012	15.931.932	7.440.113	2,14
2013	16.485.075	7.571.765	2,20
2014	17.091.852	7.874.941	2,16
2015	17.656.329	8.303.649	2,12
gn-fb	1.945.543	956.405	2,03
mç-ab	2.966.502	1.403.801	2,11
mg-jn	3.256.914	1.555.655	2,09
jl-ag	3.690.842	1.606.287	2,30
st-oc	3.340.386	1.559.866	2,14
nv-ds	2.456.142	1.221.635	2,01
2016	19.162.580	9.065.650	2,11
gn-fb	2.376.181	1.189.237	2,00
mç-ab	3.085.817	1.458.978	2,12
mg-jn	3.447.901	1.667.879	2,07
jl-ag	3.793.330	1.686.362	2,25
st-oc	3.635.170	1.655.735	2,20
nv-ds	2.817.492	1.389.809	2,03
2017	18.791.180	8.884.550	2,12
gn-fb	2.741.948	1.361.595	2,01
mç-ab	3.392.385	1.585.321	2,14
mg-jn	3.325.673	1.565.250	2,12
jl-ag	3.678.453	1.611.686	2,28
st-oc	3.319.784	1.571.391	2,11
nv-ds	2.332.936	1.189.308	1,96

(1) S'entén per turistes els visitants que almenys pernocten una nit a un hotel de Barcelona, amb independència del motiu de la seva estada.

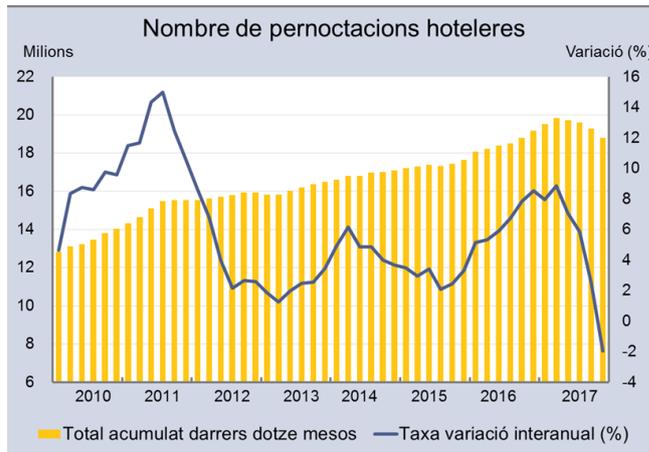
(2) Dades expressades en nits.

Font : Gremi d'Hotels de Barcelona per a Turisme de Barcelona i elaboració pròpia.

Variació (%)	Pernoctacions	Turistes
nv-ds 17/nv-ds 16	-17,2	-14,4
2n sem 2017/2n sem 2016	-8,9	-7,6
2017/ 2016	-1,9	-2,0
2016/ 2015	8,5	9,2

El fort impuls viscut per l'activitat hotelera a Barcelona durant el primer terç de 2017 no ha tingut continuïtat la resta de l'any. Si l'atonía del segon terç ja alertava d'un imminent canvi de conjuntura, la davallada del darrer quadrimestre ho ha confirmat. S'inicia una fase en la que s'intentarà consolidar els volums assolits després de vuit anys d'expansió ininterrompuda a un ritme anual mitjà del 6,5%.

Els 2,76 milions de visitants que durant el darrer quadrimestre de 2017 es van hostatjar als hotels de la capital generant 5,65 milions de pernoctacions impliquen descensos interanuals de l'ordre del nou i dotze per cent respectivament. La magnitud d'aquests resultats parcials aboca a una evolució de l'acumulat anual lleument negativa per primera vegada en els darrers nou anys. Un resultat global que de cap manera representa l'evolució real al llarg de l'any, atès que després de créixer a un ritme de més del deu per cent interanual durant el primer quadrimestre, el darrer bimestre de l'any ha registrat una davallada del 17,2% del nombre de pernoctacions.

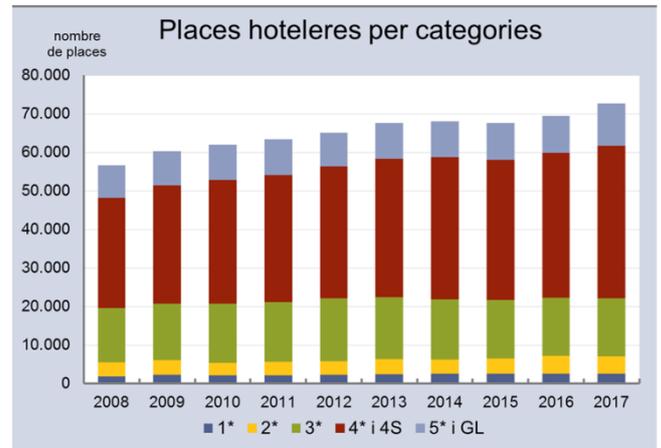
Com s'explica aquest canvi de conjuntura tan intens i sobtat? Es poden exposar els factors que suposadament hi han intervingut i poca cosa més. Però abans d'això no estarà de més fer una ullada al gràfic adjunt. No aporta cap explicació que justifiqui el canvi de signe de l'evolució de les pernoctacions hoteleres però sí que permet copsar la radicalitat d'aquest canvi. I ofereix la possibilitat d'observar que ara fa uns sis anys s'havia produït una evolució similar. En aquell moment es va passar de créixer a un ritme de quinze per cent a només un dos per cent en un any. En l'actual episodi s'ha passat, de moment, del nou per cent a un dos per cent negatiu en vuit mesos. Aquella davallada va coincidir amb el darrer període recessiu i la crisi de l'euro, mentre que l'actual es produeix en un context d'expansió econòmica global. Tenen en comú que les dues correccions es produeixen després de períodes fortament alcistes. A més de la diferent conjuntura econòmica, l'evolució dels darrers mesos s'ha vist negativament afectada per un clima d'incertesa i d'inseguretat associat a l'atemptat terrorista del passat mes d'agost i a una situació política enrardida i potencialment conflictiva que ha tingut un notable ressò als mitjans de comunicació europeus. Atesa la situació, sembla que una part de la demanda ha optat per ajornar la seva visita a Barcelona, o no repetir-la de moment, i una altra ha optat, potser per una qüestió pressupostària, per un allotjament extrahotel·ler més assequible.

Pel que fa als factors d'oferta, Barcelona es reafirma com una de les destinacions de turisme urbà més ben valorades i competitives. A més de disposar d'una de les ofertes hoteleres més àmplia, diversificada i moderna d'Europa, gaudeix d'una àmplia i creixent oferta de connexions aèries i d'un important port de creuers. Actua també com a contrapunt o complement d'estades a altres zones de Catalunya. Tots aquests elements sumen en l'elecció de Barcelona com a destinació turística per part d'una demanda molt diversificada. El que ja no suma, o no ho fa amb la mateixa intensitat, és l'efecte "destinació alternativa" que darrerament ha portat a Barcelona a visitants que volien esquivar el clima d'inseguretat d'algunes capitals europees i la inestabilitat social i política que pateixen algunes àrees de la Mediterrània Oriental i del nord d'Àfrica..

Oferta i pernoctacions segons categoria hotelera

Activitat hotelera segons categoria

Categoria	Nombre de pernoctacions	Nombre de turistes	Ocupació habitacions (%)	Estada mitjana (nits)
nv-ds 2017				
H 5*	286.198	130.827	48,52	2,18
H 4*	1.217.694	644.283	62,92	1,89
H 3*	579.578	271.345	68,87	2,14
H 2*	169.794	90.314	66,09	1,87
H 1*	79.671	52.539	61,00	1,51
Total	2.332.936	1.189.308	62,15	1,96
2017				
H 5*	2.351.180	1.030.845	74,20	2,28
H 4*	10.030.168	4.830.862	81,50	2,08
H 3*	4.305.815	1.971.498	84,05	2,18
H 2*	1.382.348	674.073	84,92	2,05
H 1*	721.668	377.272	83,66	1,91
Total	18.791.180	8.884.550	81,27	2,12

La progressiva contenció del nombre de pernoctacions hoteleres al llarg de 2017 s'ha començat a fer sentir en una lleu reducció de l'estada mitjana. Una situació que de moment no recull la taxa d'ocupació tot i l'augment de l'oferta hotelera.

Segons les darreres dades disponibles, l'oferta hotelera de Barcelona s'acosta a les 73.000 places, el 69% de les quals en establiments de quatre o més estrelles. Durant els darrers nou anys (2009-2017) –un període que inclou anys de dura recessió i posterior reactivació de l'activitat econòmica- aquesta oferta ha crescut un 28%. Una evolució que s'ha vist acompanyada d'una bona resposta de la demanda, concretada en un augment del nombre de clients de més del 35% i del 13% de l'estada mitjana.

El refredament de l'activitat hotelera que palesen les dades més recents es veu compensat en l'acumulat anual per l'expansió registrada durant el primer quadrimestre de l'any. L'anàlisi de les dades agregades per categories hoteleres permet constatar descensos de pernoctacions a totes menys en els hotels de dues estrelles, que augmenten prop d'un vuit per cent gràcies a un cert transvasament de clients d'hotels d'una estrella. D'altra banda, la davallada més voluminosa la suporten els establiments de tres estrelles. Pel que fa a les taxes d'ocupació, les xifres són aparentment contradictòries, especialment pel que fa al total i a les categories de quatre i cinc estrelles. Mostren una evolució lleument positiva de les taxes d'ocupació tot i que perden pernoctacions i augmenten places en oferta.

Turistes segons procedència

Turistes als hotels segons lloc de procedència

	2017		var (%) 2017/ 2016
	nombre	en %	
Espanya	1.553.605	20,2	2,7
Unió Europea	3.211.124	41,8	-1,9
Alemanya	419.774	5,5	-6,7
Àustria	61.017	0,8	-15,7
Bèlgica	130.006	1,7	4,4
Dinamarca	76.513	1,0	3,7
Finlàndia	50.356	0,7	-8,5
França	612.094	8,0	-3,2
Grècia	32.647	0,4	22,7
Irlanda	3.690	0,0	6,8
Itàlia	457.846	6,0	-3,6
Luxemburg	6.384	0,1	-8,1
Països Baixos	185.533	2,4	6,2
Polònia	65.936	0,9	4,7
Portugal	98.806	1,3	12,1
Regne Unit	657.289	8,6	-2,3
República Txeca	22.754	0,3	8,8
Suècia	121.771	1,6	4,4
Resta Unió Europea	207.607	2,7	-0,4
Resta d'Europa	513.310	6,7	9,9
Amèrica	1.300.585	16,9	17,0
Estats Units	734.778	9,6	16,1
Resta d'Amèrica	565.807	7,4	18,3
Japó	161.902	2,1	15,1
Xina	129.800	1,7	20,1
Països africans	131.989	1,7	6,7
Resta del món	943.976	12,3	-8,1
Total	7.686.691	100,0	8,7

L'atractiu de Barcelona com a destinació turística urbana i capital econòmica es veu reforçat per l'augment de les connexions intercontinentals directes des de l'aeroport de la ciutat. Tot plegat contribueix a explicar el fort increment en termes relatius del nombre de visitants no europeus que el darrer any han fet estada als hotels de la ciutat.

Un dels aspectes que caracteritzen l'evolució dels creixents fluxos turístics que ha rebut la ciutat en les dues darreres dècades és la presència cada cop més nombrosa de visitants estrangers. Tot i que aquesta presència s'ha intensificat tant en termes absoluts com relatius en el darrer trienni, entre altres raons perquè la conjuntura econòmica ha castigat de forma més intensa la demanda interna que l'externa en termes agregats, és indiscutible que Barcelona ha aconseguit situar-se en una posició molt destacada en les grans lligues internacionals de turisme urbà, tant a nivell de cultura, lleure i vacances com de fires i congressos.

Si fins que els fluxos turístics es van començar a enlairar a mitjans dels noranta un de cada dos turistes provenia d'algun punt d'Espanya, durant el darrer trienni aquesta proporció s'ha reduït a només un de cada cinc. Dit d'una altra manera, si fa vint anys per cada visitant espanyol n'arribava un d'estranger, actualment aquesta proporció s'ha quadruplicat. Els principals països emissors són les grans potències econòmiques i demogràfiques de la UE (Regne Unit, França, Itàlia i Alemanya), que tot i tancar 2017 amb signe lleument negatiu, representen el 35% dels visitants estrangers. A banda d'aquests països però encara dins de la UE, durant el darrer any han destacat els augments en termes relatius de Portugal, Grècia i República Txeca. Augmenta també el nombre de signes lleument negatius. A més dels quatre grans emissors ja esmentats, en aquest apartat sobresurten Àustria i Finlàndia.

Consolidant la tònica de 2016, durant el darrer any s'ha consolidat la recuperació dels fluxos de visitants provinents de l'Europa no comunitària. Pel que fa als originaris de fora del continent europeu, la tònica dominant és clarament expansiva, amb independència del moment del cicle econòmic que viu cada país o àrea geogràfica. S'han registrat taxes de creixement de dos dígitos per part dels visitants americans, amb independència de l'hemisferi, i dels japonesos i xinesos. La nota negativa l'han aportat els visitants de l'agregat format per la resta del continent asiàtic, Austràlia i Nova Zelanda, que durant 2017 han enviat a Barcelona un 8,1% menys de visitants que un any abans.

Font: Elaboració pròpia a partir de l'explotació del Departament d'Estadística de l'Enquesta d'Ocupació Hotelera de l'INE.

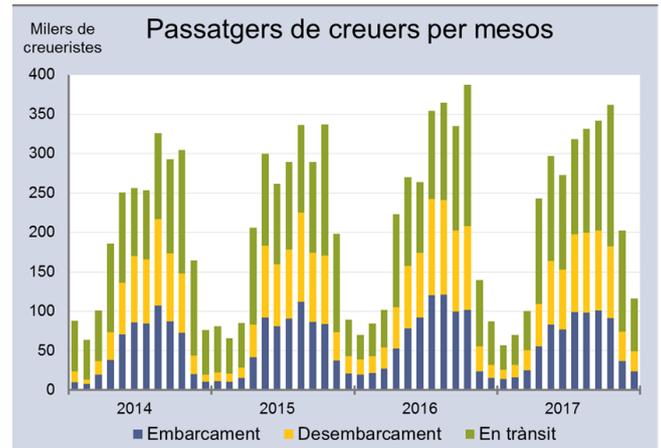
Creuers

Passatgers de creuers

Període	Total	Passatgers embarcats	Passatgers desembarcats	Passatgers en trànsit
2010	2.350.264	632.445	633.160	1.084.659
2011	2.658.691	757.883	744.739	1.156.069
2012	2.408.618	721.933	716.452	970.233
2013	2.599.232	754.038	752.248	1.092.946
2014	2.364.292	615.377	607.112	1.141.803
2015	2.540.302	684.907	678.847	1.176.548
1r.tr.	232.098	37.482	34.566	160.050
2n.tr.	767.805	215.019	211.694	341.092
3r.tr.	915.594	289.916	287.648	338.030
4t.tr.	624.805	142.490	144.939	337.376
2016	2.683.580	773.623	782.196	1.127.761
1r.tr.	256.817	68.878	68.190	119.749
2n.tr.	759.428	222.320	216.857	320.251
3r.tr.	1.052.397	341.463	342.634	368.300
4t.tr.	614.952	140.962	154.515	319.475
2017	2.712.247	720.512	719.871	1.271.864
1r.tr.	225.503	53.922	53.818	117.763
2n.tr.	810.188	215.513	210.741	383.934
3r.tr.	991.264	298.837	301.491	390.936
4t.tr.	685.292	152.240	153.821	379.231

Font : Autoritat Portuària de Barcelona

Variació (%)	Total	Passatgers embarcats	Passatgers desembarcats	Passatgers en trànsit
4t.tr.2017/ 4t.tr.2016	3,8	5,5	2,1	17,7
2n.sm.2017/ 2n.sm. 2016	0,6	-8,2	-5,6	11,1
2017/2016	1,1	-6,9	-7,3	12,2
2016/2015	5,6	12,9	14,0	-3,6

La contenció del nombre de passatgers de creuers durant el mes d'octubre en relació amb un any abans s'ha vist compensada per l'augment del darrer bimestre de l'any. El resultat final ha estat el millor darrer trimestre de la història i superar per primera vegada els 2,7 milions de passatgers de creuers/any.

Després d'un bienni 2015-2016 de recuperació i en el que s'ha establert un nou màxim anual de viatgers de creuers que han passat pel port de la ciutat, les xifres de 2017 reflecteixen una situació de relativa estabilització que amaga un significatiu transvasament de passatgers dels vaixells amb origen/destinació a la ciutat cap als creuers en trànsit. Una dinàmica escassament atractiva per a la ciutat però que té el valor de contribuir a desestacionalitzar aquest tipus de turisme.

Aquest segment, que havia tancat 2016 amb un lleu retrocés després del màxim històric assolit un any abans, ha tancat el 2017 amb un creixement del 12,2%, mentre que els creuers que operen des del port de la ciutat han registrat una davallada del 7,1%. Dues tendències divergents com ja havia succeït un any abans amb els signes canviats i que molt probablement aniran convergint durant 2018 si no es produeixen canvis significatius en els factors que darrerament han propiciat la bona resposta de la demanda en un context de creixement sostingut i ferm de l'economia mundial.

L'activitat dels creuers al port de Barcelona acumula ja dues dècades llargues d'èxit inqüestionable. Una trajectòria assentada sobre una forta aposta de tots els agents polítics i econòmics implicats en la renovació i ampliació d'instal·lacions que han situat el barceloní entre els primers ports mundials de l'especialitat. Un esforç conjunt que, atès el volum assolit i la capacitat de càrrega de la ciutat, hauria d'incidir, com s'ha fet i s'està fent amb força èxit, en prioritzar una distribució més homogènia de l'activitat al llarg de l'any i deixar en segon terme l'augment a qualsevol preu del total de passatgers.

Perfil dels turistes

Perfil dels turistes

	2012	2013	2014	2015
Per gènere (%)				
Homes	58,7	58,3	63,3	64,8
Dones	41,3	41,7	36,7	35,2
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
Per edat (%)				
de 15 a 17 anys	0,7	0,6	0,7	0,8
de 18 a 24 anys	2,8	3	9,8	8,9
de 25 a 34 anys	14	15,1	29,5	25,0
de 35 a 44 anys	35,8	34,9	24,8	24,2
de 45 a 54 anys	30,1	31,7	21,3	22,0
més de 55 anys	16,6	14,7	13,7	19,2
Total	100,0	100,0	100,0	100,0

Turistes segons motiu de viatge (%)

	2012	2013	2014	2015
Vacances	50,4	50,6	52,5	55,8
Professional	41,0	40,9	39,6	35,7
Negocis	-	30,8	-	-
Fires i reunions	-	10,1	-	-
Personal i d'altres	8,6	8,5	7,9	8,5
Total	100,0	100,0	100,0	100,0

Mitjans de transport utilitzats

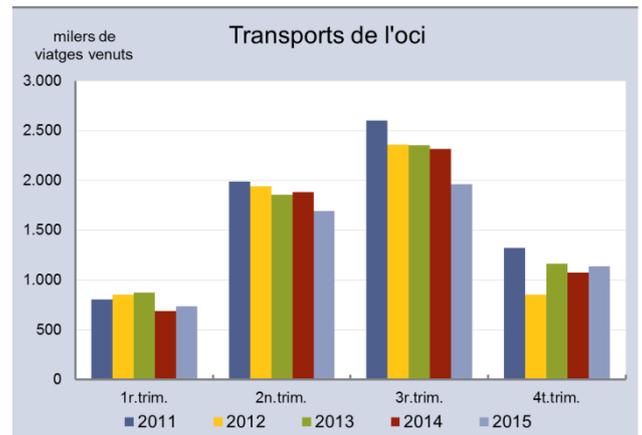
	2012	2013	2014	2015
Aviò	74,4	76,1	78,6	80,0
Ferrocarril	12,5	9,5	12,2	9,8
Cotxe	7,4	9,4	5,5	6,6
Autocar	5,5	4,7	1	0,8
D'altres	0,2	0,3	1,9	2,2
Total	100,0	100,0	100,0	100,0

Visitants als llocs d'interès més visitats

	Nombre de visitants		
	2013	2014	2015
EIA Temple Exp. Sagrada Família	3.170.000	3.260.880	3.722.540
EIA Park Güell		2.598.732	2.761.436
MC Museu F.C.Barcelona	1.506.022	1.530.484	1.785.903
MC L'Aquàrium de Barcelona	1.718.380	1.590.420	1.549.480
MC El Born Centre Cultural	675.726	1.894.400	1.486.228
ELL Poble Espanyol de Barcelona	1.249.381	1.236.664	1.221.647
MC Museu Picasso	915.226	919.814	1.008.125
MC Parc Zoològic de Barcelona	1.070.104	1.057.188	1.004.069
EIA Casa Batlló	796.301	930.000	992.126
CE La Pedrera	944.509	932.356	990.112

Nota: EIA: Espais d'Interès Arquitectònic; MC: Museus i col·leccions; ELL: Espais de lleure; CE: Centre d'exposicions.

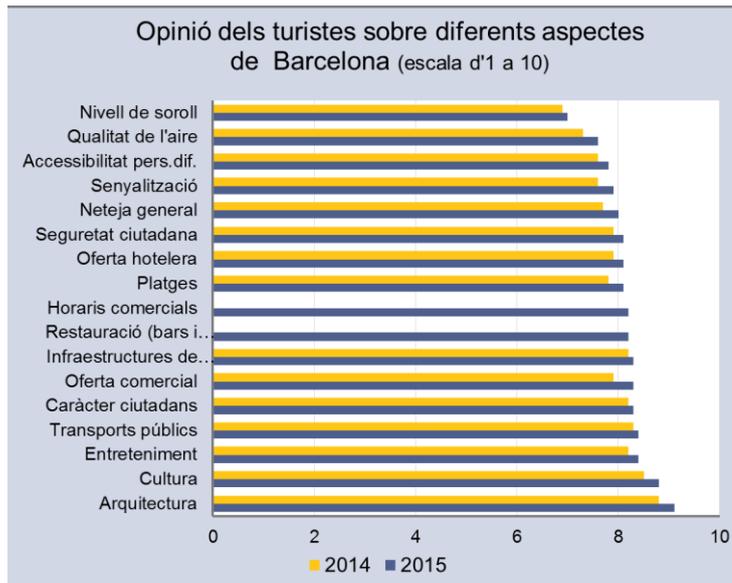
Font: ICUB i equipaments.

El perfil típic del visitant que pernocta als hotels de Barcelona és el d'un home estranger –de la UE-, d'entre 25 i 44 anys que ve a la ciutat a fer turisme.

El darrer informe conegut sobre el perfil dels visitants que s'allotgen en els hotels de la ciutat, corresponent a 2015, reflecteix que, a més d'estranger, el visitant típic es correspon a un home de mitjana edat que fa estada a la ciutat per fer turisme. Òbviament, la immensa majoria utilitza l'avió per arribar a la ciutat. Contràriament a la percepció que hom pot tenir, darrerament el pes relatiu de les dones en aquest segment dels visitants s'ha reduït. Possiblement es pugui explicar per l'emergència d'altres tipologies d'allotjaments més orientats als visitants per motius d'oci i que no es consideren en aquest informe. Pel que fa a l'edat dels visitants que pernocten als hotels, les dades més recents mostren una presència creixent dels clients més joves i dels de més edat. Malgrat aquest creixement pels extrems, set de cada deu són persones d'entre 25 i 54 anys.

De les dades de 2015, molt expansives en termes de visitants, sorprèn relativament la pèrdua d'usuaris del diferents mitjans que formen l'anomenat transport de l'oci. En contrapartida, s'ha produït un cert transvasament cap al transport públic col·lectiu. On no s'ha detectat contenció del nombre de visitants és en les visites als llocs d'interès més visitats de la ciutat. L'obra de Gaudí i el Barça continuen sent els principals reclams.

Pel que fa a la valoració de diferents aspectes de la ciutat, els turistes entrevistats van atorgar una puntuació mitjana de notable alt a Barcelona, en línia amb l'aconseguida en anys anteriors. El binomi arquitectura-cultura és el més apreciat, seguit per la valoració de l'oferta d'entreteniment i el transport públic. L'oferta comercial i el caràcter dels barcelonins també es valoren molt positivament, igual que l'oferta de restauració i hotelera, les platges i la seguretat ciutadana. En l'extrem més baix –però encara amb un notable–, apareixen com a pitjor valorats la qualitat de l'aire i molt especialment el nivell de soroll. Val la pena ressenyar que en cap dels aspectes consultats la valoració de 2015 ha estat pitjor que la d'un any abans. Poc o molt s'ha avançat en tots.

Fira de Barcelona

La recuperació de l'activitat firal a Barcelona es consolida. Els resultats dels darrers dos anys mostren un notable creixement en relació amb els del bienni anterior.

En paral·lel a la consolidació de la recuperació de l'economia espanyola i de les expectatives a mitjà termini i al to lleument expansiu de l'economia europea, l'activitat firal a Barcelona s'ha dinamitzat. L'atractiu de la ciutat en el mercat internacional, la disponibilitat d'infraestructures i d'instal·lacions modernes i la seva contrastada capacitat d'organització de grans esdeveniments l'han situat entre les ciutats de referència per a la celebració de fires i congressos.

Dades i anàlisi

- [Fira de Barcelona](#)

Fira de Barcelona

Indicadors d'activitat firal (2015) ¹

Salons	Periòdicitat	Tipologia	Àmbit	Ocupació (m2)	Expositors	Visitants
Expohogar Primavera	Bianual	Professional	Internacional	3.600	119	5.961
Mobile World Congress	Anual	Professional	Internacional	100.000	2.000	94.000
4Yfn - Four Years From Now, Mobile Entrepreneurship Event Build Mobile Ideas And Startups	Anual	Professional	Internacional	8.600	235	12.000
Expo Sports	Anual	Públic	Nacional	14.150	143	56.000
Tissue World	Itinerant	Professional	Internacional	3.543	170	1.601
Saló de L'Ensenyament	Anual	Públic	Nacional	7.445	173	61.803
Futura	Anual	Públic	Nacional	943	54	5.026
Infarma	Biennal	Professional	Nacional	7.500	206	2.561
Graphispag	Biennal	Professional	Internacional	9.923	199	16.648
E-Show	Anual	Professional	Nacional	1.800	120	11.329
Bebes&Mamas	Anual	Públic	Nacional	2.347	94	19.960
Cosmobelleza & Wellness	Anual	Professional	Nacional	17.892	210	99.028
In Cosmetics	Itinerant	Professional	Internacional	14.692	597	9.140
Saló Internacional del Còmic de Barcelona	Anual	Públic	Nacional	2.346	130	113.000
B-Travel (Turismo)	Anual	Públic	Internacional	5.472	209	22.433
Expo Ecosalud	Biennal	Mixta	Nacional	2.500	260	27.850
Bta _Tecnologies Alimentació (2)	Trienal	Professional	Internacional	15.250	279	
Hispack	Trienal	Professional	Internacional	32.451	605	54.893
Handmade Festival Barcelona	Anual	Públic	Nacional	3.080	219	12.025
Bcn Bridal Week-Pasarela I Noviaespaña	Anual	Professional	Internacional	9.938,5	127	7.058
Fòrum Dental	Biennal	Professional	Internacional	4.419	107	7.842
Saló Internacional De L'Automòbil	Biennal	Mixta	Internacional	33.268	114	753.920
Beyond Building Barcelona Construmat	Biennal	Professional	Internacional	15.615	266	35.596
Carbon Expo	Biennal	Professional	Internacional	1.697	45	2.533
Denim By Premiere-Vision	Bianual	Professional	Internacional	4.509	101	3.634
Free From Food	Itinerant	Professional	Internacional	-	157	2.134
Showroom Del Moble	Anual	Professional	Nacional	10.055	126	6.261
Saló Internacional De La Logística	Anual	Professional	Internacional	20.000	550	3.600
Sónar	Anual	Mixte	Internacional	60.482	-	101.000
Biz Barcelona	Anual	Professional	Nacional	6.195	88	8.747
Barcelona Harley Days	Anual	Public	Internacional	6.400	93	280.000
Escrs. European Society Of Cataract & Refractive Surgeons	Itinerant	Professional	Internacional	7.096	281	13.780
lot . Solutions World Congress	Anual	Professional	Internacional	3.244	41	5.894
Expohogar Tardor	Bianual	Professional	Internacional	5.382	164	8.837
Barcelona Degusta & Bcn Cake	Anual	Públic	Nacional	3.425	125	28.519
Swab	Anual	Mixta	Nacional	1.061	65	3.350
Barcelona Tattoo Expo	Anual	Públic	Internacional	7.200	239	12.120
Oktoberfest Bcn	Anual	Public	Nacional	5.000	-	100.000
Vm World Europe	Itinerant	Professional	Internacional	2.949	113	6.000
Piscina Bcn - Saló Internacional De La Piscina	Biennal	Professional	Internacional	13.714	285	43.514
Saló Nautic Internacional De Barcelona	Anual	Mixta	Internacional	20.826	250	28.619
Iberzoo	Biennal	Professional	Internacional	4.985	124	9.000
Avepa- Sevc	Anual	Professional	Internacional	1.329	74	9.575
Barcelona Meeting Point	Anual	Mixte	Internacional	20.000	280	27.000
United European Gastroenterology Week	Itinerant	Professional	Internacional	4.410	179	14.968
Pharmaprocess	Biennal	Professional	Internacional	1.136	39	1.273
Saló Del Manga	Anual	Públic	Internacional	2.822	154	137.000
Miboda	Anual	Públic	Nacional	1.071	99	1.200
Sport Women Barcelona	Anual	Públic	Nacional	678	33	22.500
Families Nombroses de Catalunya	Anual	Públic	Nacional	944	34	4.408
Expominer	Anual	Mixta	Internacional	743	123	10.798
Smart-City Expo World Congress	Anual	Professional	Internacional	18.296	222	17.874
Bcn Rail (3)	Biennal	Professional	Internacional		29	1.962
Ibtm-Exhibition For The Incentive, Business Travel And Meeting Industry	Anual	Professional	Internacional	13.106	309	9.650
Denim By Premiere-Vision	Bianual	Professional	Internacional	4.373	89	3.450
Ocasió	Anual	Públic	Nacional	22.594	40	26.523
Auto Retro	Anual	Públic	Nacional	9.500	300	25.000
Festival De La Infància / Xd Young Fest	Anual	Públic	Nacional	17.197	81	56.568

(1) No inclou esdeveniments ni congressos d'organització externa ni a l'exterior. (2) Dades de visitants conjuntes amb Hispack. (3) Dades d'ocupació conjuntes amb Smart City - Font: dades de Salons de Fira de Barcelona auditades per AFE (Associació de Fires Espanyoles).

L'augment de l'activitat firal a Barcelona, en paral·lel a la d'una bona part del teixit empresarial espanyol, s'ha recolzat en una creixent presència en els mercats exteriors. Salons més internacionals i nous projectes a diversos països.

Al llarg de 2015, Fira de Barcelona ha acollit prop de 120 esdeveniments -68 salons i congressos i una cinquantena d'actes corporatius, comercials i esportius- als seus recintes de Montjuïc i Gran Via. A més d'esdeveniments internacionals tan importants com ara el Mobile World Congress (MWC), Ibtm world i In Cosmetics entre altres, els bons resultats d'aquest any s'han recolzat també en l'excel·lent comportament d'alguns dels salons més tradicionals i estretament associats a la ciutat com ara el Saló Internacional de l'Automòbil, Hispack-Bta, Smart City Expo, el Naútic i el Meeting Point. Un fet que sembla avançar la consolidació del canvi de cicle econòmic.

Pel que fa al segment dels congressos, Fira de Barcelona ha continuat desenvolupant una gran activitat, especialment en l'àmbit sanitari i tecnològic. Dels celebrats durant 2015 en destaquen l'europeu de Cataractes i Cirurgia Refractiva, el d'Endocrinologia Pediàtrica i la Setmana de la Gastroenterologia (UEG Week). En l'àmbit tecnològic destaquen esdeveniments vinculats al MWC com 4YFN, orientat als emprenedors, així com convencions d'empreses multinacionals tan conegudes com ara HP, SAP i Microsoft.

Entre les noves propostes, s'ha celebrat per primera vegada IOT Solutions World Congress, especialitzat en l'aplicació d'Internet als processos industrials i s'ha recuperat el Barcelona Degusta, obert al públic en general.

Congressos

L'estabilització del nombre de congressos, convencions i reunions empresarials celebrades a Barcelona els darrers anys permet a la ciutat mantenir-se en el podi de les ciutats de congressos internacionals.

La contenció obligada de la despesa d'empreses i institucions durant la crisi va fer caure el nombre de reunions celebrades durant el trienni 2012-2014. Tot i que la utilització intensiva de les noves tecnologies de la informació i comunicació i l'augment de la competència per part de noves ciutats juguen en contra, durant el bienni 2015-2016 les xifres de congressos, convencions i jornades celebrades a Barcelona s'han mantingut relativament estables a l'entorn dels dos mil events i els sis cents mil delegats i assistents.

Dades i anàlisi

- [Congressos i convencions celebrats a Barcelona](#)
- [Distribució per sectors, àmbit, dimensió i origen](#)

Congressos i convencions celebrats a Barcelona

Congressos i convencions celebrats a Barcelona

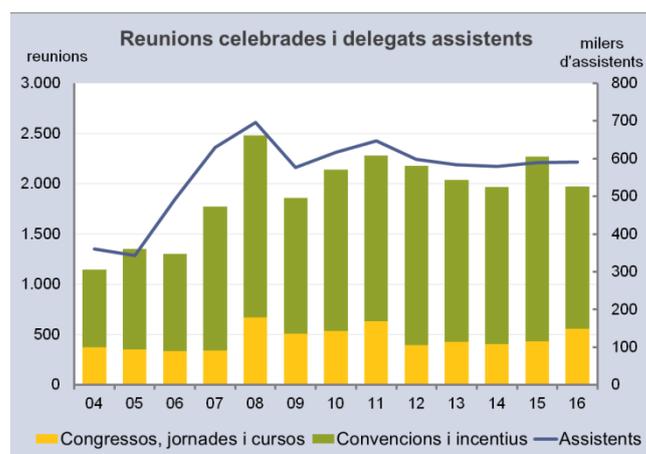
Període	Nombre de reunions				Delegats assistents			
	Congressos	Jornades i cursos	Convencions i incentius	Total	Congressos	Jornades i cursos	Convencions i incentius	Total
2005	205	147	1.001	1.353	131.741	24.158	187.106	343.005
2006	212	123	968	1.303	279.836	30.296	180.896	491.028
2007	340	n.d.	1.435	1.775	394.689	n.d.	235.015	629.704
2008	383	286	1.813	2.482	340.527	43.234	312.141	695.902
2009	294	215	1.348	1.857	342.801	38.943	194.413	576.157
2010	310	226	1.602	2.138	302.561	43.120	271.152	616.833
2011	255	378	1.650	2.283	291.307	64.612	291.774	647.693
2012	213	182	1.781	2.176	208.271	27.954	361.385	597.610
2013	291	138	1.610	2.039	289.191	31.255	263.510	583.956
2014	271	134	1.564	1.969	280.747	23.508	275.600	579.855
2015	311	121	1.836	2.268	319.754	17.185	252.879	589.818
2016	422	134	1.418	1.974	317.140	19.931	253.702	590.773

Font: Barcelona Convention Bureau, Turisme de Barcelona

Variació (%)	Nombre de reunions				Delegats assistents			
	Congressos	Jornades	Convencions	Total	Congressos	Jornades	Convencions	Total
2016/2015	35,7	10,7	-22,8	-13,0	-0,8	16,0	0,3	0,2
2015/2014	14,8	-9,7	17,4	15,2	13,9	-26,9	-8,2	1,7
2014/2013	-6,9	-2,9	-2,9	-3,4	-2,9	-24,8	4,6	-0,7

Les dades de 2016 mostren una notable continuïtat amb les dels darrers anys alhora que palesen canvis en la tipologia de les reunions que acull la ciutat: els congressos han augmentat de manera significativa en perjudici de les convencions i reunions d'incentius.

Segons les dades del Barcelona Convention Bureau de Turisme de Barcelona, al llarg de 2016 Barcelona va acollir gairebé dues mil reunions de més de quaranta delegats. En total, l'activitat relacionada amb els congressos, jornades i convencions ha implicat a uns sis cents mil delegats-assistents i ha generat més de mil cinc cents milions d'euros d'impacte econòmic a la ciutat. En termes relatius, l'any passat es van celebrar un 13% menys de reunions que en 2015 i un vuit per cent menys que la mitjana anual del darrer quinquenni. Alhora, el nombre d'assistents es va mantenir estable en relació a 2015 i amb un retrocés inapreciable en relació a la mitjana del quinquenni 2011-2015. Pel que fa a l'impacte econòmic del turisme de reunions a la ciutat, 2016 ha estat un any excel·lent: un vint per cent més elevat que el d'un any abans i un deu per cent més que l'impacte anual mitjà del darrer quinquenni. Un resultat imputable al fort augment del nombre de congressos, jornades i cursos. El notable descens del nombre convencions i reunions d'incentius ha tingut poca incidència en el nombre d'assistents i menys en l'impacte econòmic que ha tancat l'any en positiu.

Distribució per sectors, àmbit, dimensió i origen

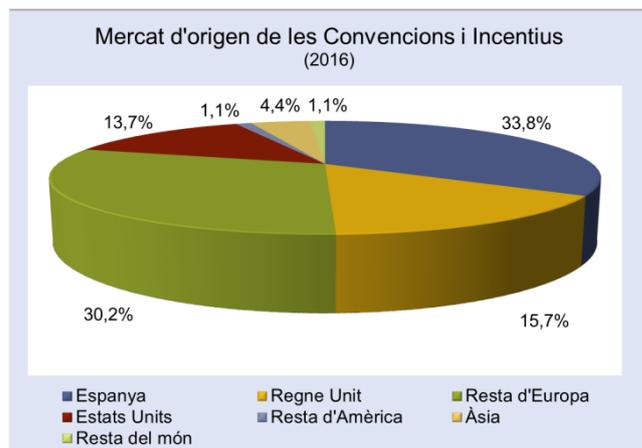
Distribució dels congressos i convencions celebrats a Barcelona segons caràcter estatal o internacional (2016)

Caràcter	Nombre de reunions				Delegats assistents			
	Congressos	Jornades i cursos	Convencions i incentius	Total	Congressos	Jornades i cursos	Convencions i incentius	Total
Espanya	78	51	333	462	20.917	9.104	47.720	77.741
Internacional	344	83	1.082	1.509	296.223	10.827	205.697	512.747
Sense especificar	0	0	3	3	0	0	285	285
Total	422	134	1.418	1.974	317.140	19.931	253.702	590.773

Font: Barcelona Convention Bureau, Turisme de Barcelona

Reunions celebrades per sectors (2016)

Congressos (Associacions)		Convencions i incentius (Empreses)	
Sector	(%)	Sector	(%)
Mèdic	29,4	Farmacèutic	24,9
Científic	18,5	Telec./Tecnològic	15,5
Acadèmic	14,2	Industrial	8,2
Telec./Tecnològic	10,2	Consultoria	6,8
Industrial	5,7	Salut	6,1
Social	5,5	Econòmic/Financer	5,6
Econòmic/Financer	2,4	Automoció	5,2
Consultoria	2,1	Alimentació	3,9
D'altres	12,0	D'altres	23,8
Total	100,0	Total	100,0

Distribució de les reunions celebrades (2016)

Seu de celebració		Nombre de delegats	
Seu	(%)	Delegats	(%)
Hotel	79,8		
Palau de congressos	6,0	fins a 99	45,4
Universitat	5,6	de 100 a 249	32,5
Auditori privat	4,9	de 250 a 499	14,3
Hospital	0,6	de 500 a 999	4,6
D'altres	3,1	1.000 i més	3,2
Total	100,0	Total	100,0

El descens del nombre de convencions i incentius durant 2016 s'ha limitat a les de caràcter nacional. El repunt de 2015 no ha tingut continuïtat.

Si hom pren com a referència les xifres dels darrers anys referides als pesos relatius sobre el total de congressos, convencions i similars segons el seu caràcter nacional o internacional, s'observa que la distribució de 2106, 25% nacionals i 75% internacionals, s'ajusta perfectament a la del quadrienni 2011-2014, mentre que la de 2015 és l'excepció. En conseqüència, sembla que s'ha recuperat una certa normalitat. S'han perdut reunions sense perdre assistència i guanyant volum de negoci.

Pel que fa als sectors econòmics o professionals que han promogut els congressos, convencions i similars, el mèdic i el farmacèutic continuen ocupant una posició molt destacada acaparant més d'una quarta part del total. El segon esglaió se'l disputen el sector de les telecomunicacions/tecnològic i l'acadèmic. Aquest segon estaria pel davant en congressos i el primer en convencions i incentius. En conjunt, aquests quatre sectors han concentrat aproximadament la meitat de les reunions celebrades a Barcelona l'any passat. També tenen una presència rellevant l'industrial, l'econòmic-financer i altres.

Pel que fa al caràcter internacional de les reunions contemplades en aquesta estadística –dues de cada tres estan promogudes per entitats estrangeres– són determinants les xifres del segment de les convencions i viatges d'incentius, que expliquen més del setanta per cent del total. En relació a 2015, el creixement de les americanes ha compensat el retrocés d'asiàtiques i africanes i la lleu correcció de les europees. Les grans economies de la UE –amb l'excepció d'Itàlia– liderades pel Regne Unit, juntament amb Suïssa i els Estats Units han aportat gairebé el vuitanta per cent del total de convencions i viatges d'incentius celebrats el darrer any de forma majoritària als hotels de la ciutat.

Construcció

Després de gairebé un sexenni de fortes caigudes, la majoria dels indicadors del sector de la construcció han canviat de signe. L'esperat canvi de tendència sembla consolidat.

Després de l'extraordinari cicle alcista que va viure el sector durant gairebé tres lustres (1995-2008), el retorn a unes xifres d'activitat més acordes amb les necessitats i la capacitat econòmica de la població, les empreses i el país, s'ha revelat com un trèngol duríssim. Pel camí, les xifres d'aturats del sector, la d'empreses desaparegudes, les d'infraestructures a mig executar o infrautilitzades, les d'habitatges construïts i no venuts, el descens dels preus dels habitatges o el volum del saldo viu dels crèdits proporcionen xifres de vertigen que revelen que en només cinc anys s'ha passat de màxims històrics en producció, ocupació, vendes i crèdit a unes xifres que esquiven per poc la paràlisi. Els descensos acumulats i els resultats del bienni 2014-2015 fan pensar que la transformació del sector ha tocat fons. L'activitat constructora ha renascut.

Dades i anàlisi

- Indicadors d'activitat al sector de la construcció
 - [Conjuntura sectorial](#)
 - [Licitació oficial de les administracions públiques](#)
- Construcció d'habitatges
 - [Construcció d'habitatges](#)
 - [Habitatges iniciats a l'Àmbit Metropolità](#)
 - [Habitatges iniciats i acabats per districtes](#)
 - [Actuacions per facilitar l'accés i la rehabilitació d'habitatges a Barcelona](#)
- Llicències d'obres majors
 - [Sostre](#)
 - [Habitatges i places d'aparcament](#)
 - [Sostre per districtes](#)

Indicadors d'activitat al sector de la construcció

El procés d'ajustament viscut per la construcció entre 2008 i fins ben entrat 2014 ha donat pas a un trienni de progressiu creixement de la producció sectorial que darrerament ja mostra senyals d'alentiment.

Després de posar punt i final a un llarg i costós procés d'ajustament que ha implicat l'eliminació de més de la meitat del teixit productiu del sector en poc més d'un quinquenni, les activitats constructora i immobiliària mostren novament un perfil expansiu. Un cop avançat i relativament assegurat el procés de sanejament del sector financer espanyol dels excessos del mercat immobiliari privat i de la inversió pública excessiva i poc justificada des de l'òptica de l'eficiència i la utilitat pública, l'activitat constructora ha tornat a recuperar el seu paper de motor i dinamitzador de l'activitat econòmica.

Dades i anàlisi

- [Conjuntura sectorial](#)
- [Licitació oficial de les administracions públiques](#)

Conjuntura sectorial

Nombre d'empreses del sector de la construcció i dels serveis immobiliaris (1)

Període	Barcelona	Barcelonès	Àmbit Metropolità (2)	Catalunya
ds.2009	9.745	12.084	24.883	40.106
ds.2010	9.279	11.163	23.164	37.076
ds.2011	8.802	10.501	21.242	33.606
ds.2012	8.212	9.705	18.320	30.229
ds.2013	8.063	9.498	17.643	28.672
ds.2014	8.236	9.721	18.227	29.454
mç.2015	8.364	9.902	18.763	30.464
jn.2015	8.454	10.062	19.196	31.305
st.2015	8.370	9.912	18.905	30.704
ds.2015	8.435	10.025	19.194	30.947
mç.2016	8.623	10.256	19.606	31.738
jn.2016	8.750	10.441	19.997	32.414
st.2016	8.700	10.381	19.873	31.979
ds.2016	8.866	10.567	20.226	32.322
mç.2017	9.012	10.778	20.670	33.122
jn.2017	9.126	10.952	21.093	33.810
st.2017	9.109	10.942	20.924	33.447
ds.2017	9.130	10.979	20.987	33.380

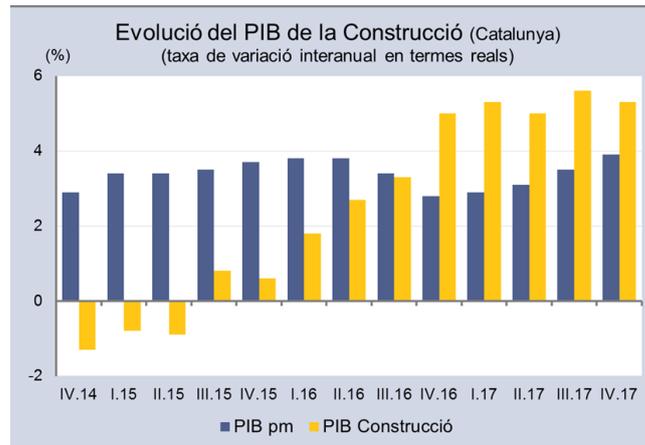
1. Centres de cotització amb treballadors afiliats al RG de la Seguretat Social. El trencament metodològic de la sèrie en 2009 no permet la comparació amb períodes anteriors.

2. A partir de 2011 les dades corresponen a l'Àmbit Metropolità, mentre que les anteriors corresponen a la RMB.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Departament de Treball de la Generalitat.

Variació (%)	Barcelona	Barcelonès	RMB	Catalunya
ds 2017/ds 2016	3,0	3,9	3,8	3,3
ds 2016/ds 2015	5,1	5,4	5,4	4,4
ds 2015/ds 2014	2,4	3,1	5,3	5,1

PIB sectorial i nombre de treballadors

La construcció i els serveis immobiliaris segueixen ampliant capacitat productiva. El creixement més intens es va concentrant a l'entorn metropolità.

Segons els registres de la Seguretat Social, el nombre d'empreses (centres de cotització) actives i amb treballadors assalariats al seu càrrec dedicades a la construcció i als serveis immobiliaris tanca 2017 amb senyals clars d'alentiment de la trajectòria expansiva iniciada a final de 2014 i accentuada durant el darrer any i mig. Dels augments interanuals que els darrers trimestres superaven àmpliament el quatre per cent a la capital i el cinc per cent a l'entorn metropolità s'ha passat a un creixement a final d'any de només el tres per cent a Barcelona i de poc més del quatre per cent a l'entorn metropolità. Un refredament de l'evolució expansiva que també s'ha fet sentir a la resta de Catalunya. Un punt d'inflexió de darrera hora que també s'ha fet notar en l'ocupació directa, especialment en el segment dels serveis immobiliaris. En tot cas, l'ocupació continua creixent amb intensitat després d'haver-se reduït a menys de la meitat de l'existent durant el bienni 2006-2007 de màxima activitat sectorial. En definitiva, la construcció i els serveis immobiliaris han emergit novament després d'ajustar el seu pes relatiu sobre el total del teixit productiu a uns valors més sostenibles tractant-se d'una economia altament desenvolupada.

Pel que fa a l'evolució del PIB de la construcció a Catalunya, els avanços i estimacions dels darrers quatre trimestres anuncien unes taxes de creixement que superen àmpliament les del conjunt. El canvi de tendència encetat a mitjan 2015 i consolidat al llarg de 2016, ha assolit el màxim creixement el darrer any gràcies a la confluència d'un ventall de factors que han propiciat l'activació de la demanda solvent, tant de famílies com d'empreses.

Licitació oficial de les administracions públiques

Licitació oficial de les Administracions Públiques (milers d'€)

Període	Total construcció		Edificació		Obra civil	
	Catalunya	Espanya	Catalunya	Espanya	Catalunya	Espanya
2010	3.505.124	21.590.596	1.544.241	8.068.020	1.960.882	13.522.576
2011	1.162.083	10.854.335	519.172	3.418.369	642.912	7.435.965
2012	645.673	5.908.110	337.873	1.751.936	307.800	4.156.174
2013	750.412	6.916.736	220.827	1.702.589	529.585	5.214.147
2014	1.452.431	9.203.713	455.632	2.121.225	996.799	7.082.488
2015	1.066.025	7.716.741	363.953	2.236.034	702.071	5.480.707
1r.tr.	206.843	1.980.381	76.931	513.492	129.912	1.466.889
2n.tr.	356.630	2.772.729	135.951	824.937	220.679	1.947.792
3r.tr.	201.929	1.374.606	77.522	470.756	124.406	903.850
4t.tr.	300.623	1.589.025	73.549	426.849	227.074	1.162.176
2016	942.040	7.383.887	320.902	2.365.792	621.138	5.018.095
1r.tr.	158.002	1.887.337	58.971	500.441	99.031	1.386.896
2n.tr.	171.171	1.665.539	54.398	538.317	116.773	1.127.222
3r.tr.	327.070	2.039.236	111.506	712.790	215.564	1.326.446
4t.tr.	285.797	1.791.775	96.027	614.244	189.770	1.177.531
2017	1.375.903	10.191.501	645.490	3.474.826	730.414	6.716.673
1r.tr.	235.239	1.767.413	95.541	703.704	139.698	1.063.709
2n.tr.	280.169	1.933.306	121.783	690.389	158.386	1.242.916
3r.tr.	360.711	2.763.222	182.204	1.032.571	178.507	1.730.650
4t.tr.	499.784	3.727.560	245.962	1.048.162	253.823	2.679.398

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministeri de Foment.

Variació (%)	Total construcció		Edificació		Obra civil	
	Catalunya	Espanya	Catalunya	Espanya	Catalunya	Espanya
4t.tr.2017/ 4t.tr.2016	74,9	108,0	156,1	70,6	33,8	127,5
2n.sm.2017/ 2n.sm.2016	40,2	69,4	106,3	56,8	6,7	76,1
2017/ 2016	46,1	38,0	101,2	46,9	17,6	33,8
2016/ 2015	-11,6	-4,3	-11,8	5,8	-11,5	-8,4

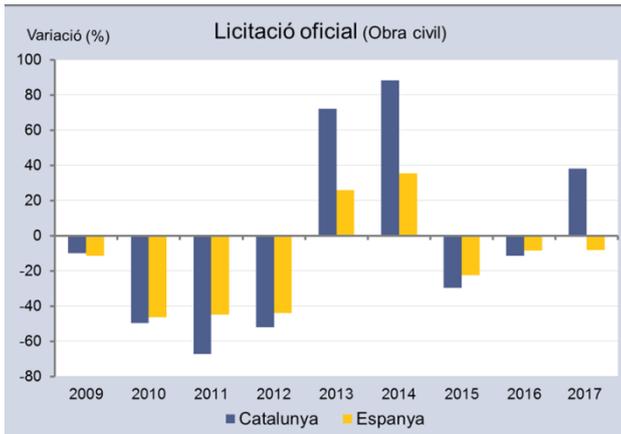
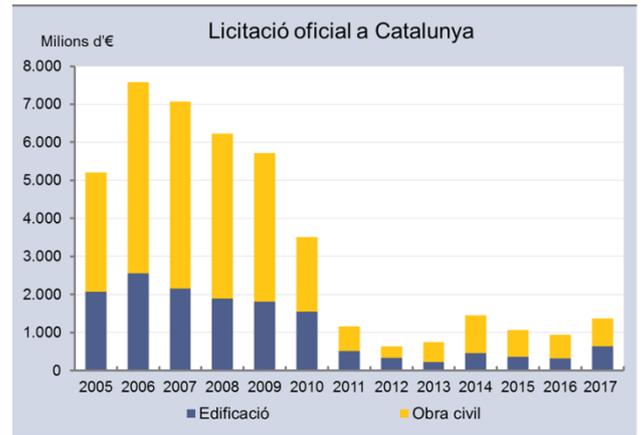
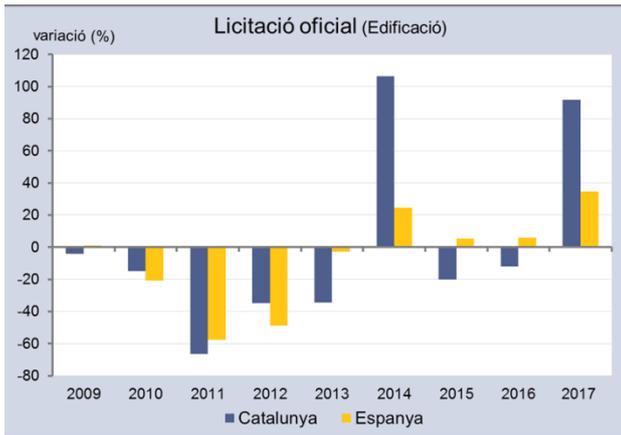
L'augment de l'obra pública licitada a Catalunya durant la primera meitat de 2017 s'ha mantingut fins a final d'any. Una evolució que ha permès que la dotació anual s'hagi apropat als 1.400 milions d'euros, la segona dotació més elevada dels darrers set anys però insuficient per situar novament el pes relatiu de la inversió pública a Catalunya a l'entorn del quinze per cent del total.

Després del fort ajustament que d'ençà 2011 ha patit la licitació oficial de les AA.PP. com a conseqüència de les restriccions pressupostàries imposades per corregir els desequilibris de l'economia espanyola, les xifres de 2014 anunciaven un canvi de tendència que, vista l'evolució del bienni següent, s'ha revelat poc consistent. La progressiva contenció de la càrrega financera que suporten els pressupostos públics gràcies a l'expansiva política monetària aplicada pel BCE i a la recuperació de la confiança dels mercats financers en una economia que creix de manera destacada en el context de la UE, ha permès alliberar i captar recursos per a finançar noves inversions públiques. Això, i que els mínims registrats durant el bienni 2012-2013 eren insostenibles i amenaçaven el manteniment i correcte funcionament de les infraestructures del país, explica el sobtat i obligat canvi de tendència del volum d'obra licitada durant 2014.

Però tot i que aquells factors favorables s'han mantingut en el temps, la recuperació dels volums licitats va tornar a canviar de signe durant la segona meitat de 2015 i primer semestre de 2016. S'iniciava una nova davallada amb un rerefons polític singular que es va poder reconduir d'immediat tal com reflecteixen les xifres més recents. Malgrat aquest gir de darrera hora, 2016 fou un any desaprofitat pel

que fa a la reactivació de la inversió pública. Deu mesos de govern estatal en funcions i repetició d'eleccions deixen seqüeles. Una d'elles, com reflecteix la Comptabilitat Nacional d'Espanya, fou la progressiva pèrdua de dinamisme de la inversió en construcció. Una dinàmica que, segons les dades de 2017, ha començat a canviar.

A Catalunya, la licitació oficial del conjunt de les AA.PP. ha revifat tant en termes puntuals com si es compara la mitjana anual del darrer quadrienni amb els mínims del bienni precedent. Però les dotacions continuen sent partides relativament minses en termes absoluts, de poc més de cent deu milions d'euros de mitjana mensual, i són clarament insuficients per corregir la pèrdua de pes relatiu que ha patit la inversió pública a Catalunya en relació al total d'Espanya els darrers anys.

Construcció d'habitatges

Els resultats de 2017 confirmen la reactivació de la construcció de nou sostre residencial a l'entorn metropolità. Un repunt que respon a una demanda que va guanyant solidesa. Els valors absoluts dels habitatges iniciats, però, continuen sent poc rellevants.

La contundència de les variacions de l'oferta d'habitatges nous, que ajuden a consolidar un canvi de tendència, alerten de que els valors de referència són encara baixos en relació a les necessitats de la capital i d'altres grans ciutats de l'entorn metropolità per a mantenir el seu parc residencial en condicions d'habitabilitat acceptables. També s'ha de considerar la possibilitat de que l'esquifidesa de l'actual oferta de sostre nou contribueix a sobrevalorar la magnitud real de la recuperació de la demanda. Una demanda que tot i que ja no pot aprofitar els darrers mínims dels preus de venda, es nodreix de la possibilitat d'accedir a crèdit hipotecari a un cost interessant en un context de creixement econòmic sostingut.

Dades i anàlisi

- [Construcció d'habitatges](#)
- [Habitatges iniciats a l'Àmbit Metropolità](#)
- [Habitatges iniciats i acabats per districtes](#)
- [Actuacions per facilitar l'accés i la rehabilitació d'habitatges a Barcelona](#)

Construcció d'habitatges

Construcció d'habitatges

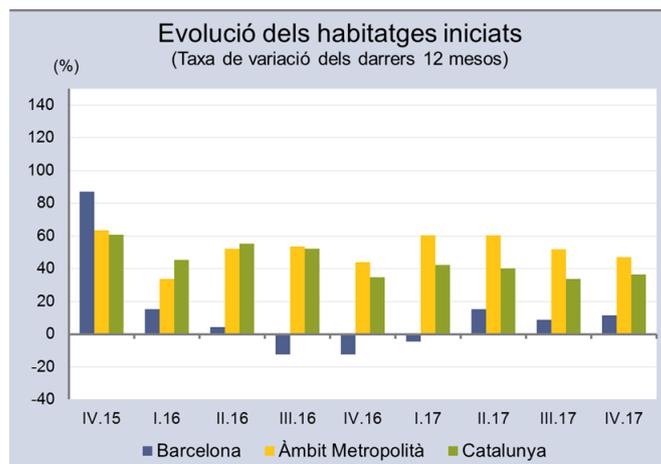
Període	Barcelona		Resta ÀM-Resta RMB		Àmbit Metropolità-RMB		Resta Catalunya		Catalunya	
	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats
2010	1.913	1.672	5.736	6.606	7.649	8.278	5.874	13.014	13.523	21.292
2011	1.073	1.839	3.975	6.349	5.048	8.188	2.850	10.516	7.898	18.704
2012	493	1.077	2.420	3.919	2.913	4.996	2.398	8.007	5.311	13.003
2013	697	666	959	2.420	1.656	3.086	1.380	3.427	3.036	6.513
2014	752	555	1.694	1.998	2.446	2.553	1.400	3.071	3.846	5.624
2015	1.408	836	2.590	1.199	3.998	2.035	2.178	1.999	6.176	4.034
1r.tr.	451	277	661	153	1.112	430	376	488	1.488	918
2n.tr.	394	146	435	148	829	294	602	534	1.431	828
3r.tr.	359	139	673	384	1.032	523	487	539	1.519	1.062
4t.tr.	204	274	821	514	1.025	788	713	438	1.738	1.226
2016	1.233	1.291	4.520	1.876	5.753	3.167	2.564	2.362	8.317	5.529
1r.tr.	323	196	1.058	358	1.381	554	569	547	1.950	1.101
2n.tr.	332	153	1.179	475	1.511	628	781	608	2.292	1.236
3r.tr.	320	628	1.111	473	1.431	1.101	595	562	2.026	1.663
4t.tr.	258	314	1.172	570	1.430	884	619	645	2.049	1.529
2017	1.373	1.039	7.089	3.025	8.462	4.064	2.878	3.251	11.340	6.892
1r.tr.	310	223	2.161	712	2.471	935	605	953	3.076	1.888
2n.tr.	514	409	2.099	682	2.613	1.091	759	652	3.372	1.743
3r.tr.	200	198	1.400	837	1.600	1.035	612	1.072	2.212	1.684
4t.tr.	349	209	1.429	794	1.778	1.003	902	574	2.680	1.577

Font (per a tot l'apartat si no s'indica el contrari): Explotació dels visats d'obra residencial i dels certificats finals d'obra dels Col·legis d'Aparelladors de Catalunya. Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana. Generalitat de Catalunya. Elaboració pròpia.

Variació (%)	Barcelona		Resta Àmbit Metropolità	
	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats
4t.tr.2017/ 4t.tr.2016	35,3	-33,4	21,9	39,3
2n.sem.2017/ 2n.sem.2016	-5,0	-56,8	23,9	56,4
2017/2016	11,4	-19,5	56,8	61,2
2016/2015	-12,4	54,4	74,5	56,5

La construcció d'habitatges a Barcelona tanca 2017 recuperant una bona part de les pèrdues registrades un any abans. La xifra de 1.408 habitatges iniciats durant 2015 es manté com el volum anual més elevat dels darrers set anys.

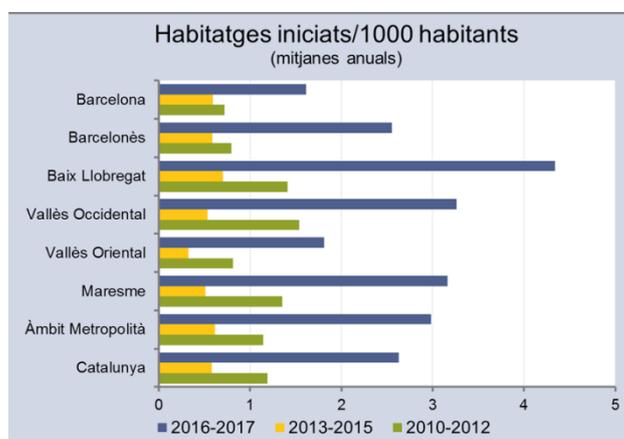
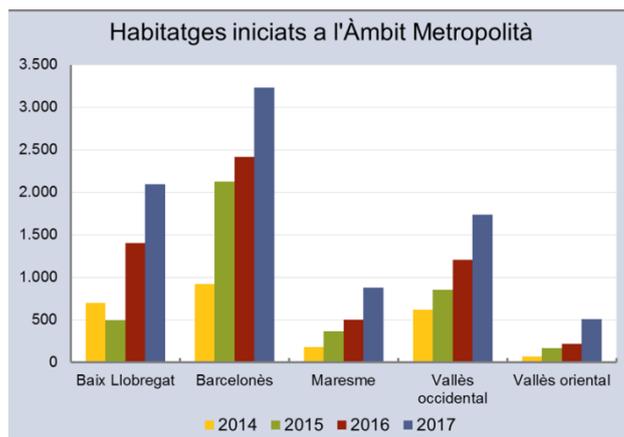
Els gairebé 350 habitatges que segons fonts oficials s'han començat a construir a Barcelona durant el darrer trimestre de 2017 han estat determinants per a tancar l'any amb un creixement de l'11,4%, insuficient però, per a recuperar la dotació de 2015, la més elevada dels darrers anys. Observat amb perspectiva, la realitat és que després d'un trienni (2012-2014) realment miserable quant a promoció d'obra nova a la capital, amb una mitjana anual d'escassament 650 habitatges iniciats, durant el trienni següent (2015-2017) aquesta dotació mitjana s'ha més que doblat. Un efecte directe de la millora de l'economia i del mercat laboral i especialment de la progressiva normalització de l'accés al crèdit hipotecari a tipus extraordinàriament baixos. Aquest creixement de l'oferta nova, rellevant en termes relatius però discret en volum, ajuda a entendre la forta recuperació que han registrat els preus del mercat residencial. Una situació ben diferent de la que s'observa a l'entorn metropolità, on l'oferta d'habitatges nous manté un ritme de creixement intens i sostingut. Una dinàmica que es pot explicar per un major potencial de creixement d'aquest tipus de sostre fora de la capital, puntualment engreixat per la reactivació de projectes constructius que la darrera gran recessió havia deixat en el calaix.

Habitatges Iniciats a l'Àmbit Metropolità

Habitatges iniciats als grans municipis de l'Àmbit Metropolità

	2015	2016	2017
Barcelona	1.408	1.233	1.373
l'Hospitalet de Llobregat	165	560	746
Badalona	539	618	960
Terrassa	252	81	214
Sabadell	102	203	287
Mataró	112	89	300
Santa Coloma de Gramenet	4	9	41
Cornellà de Llobregat	14	336	187
Sant Cugat	260	552	583
Sant Boi de Llobregat	58	155	134
Rubí	17	77	92
Viladecans	48	111	133
el Prat de Llobregat	70	36	194
Castelldefels	31	67	40
Granollers	29	11	190
Cerdanyola del Vallès	14	40	56
Mollet del Vallès	13	12	5
Total municipis grans	3.136	4.190	5.535
Total Àmbit Metropolità	3.998	5.753	8.462
Total Catalunya	6.176	8.317	11.340

La reactivació de la construcció residencial es va consolidant a l'entorn metropolità, especialment en les ciutats més grans.

Si el primer senyal de repunt que va registrar la construcció de sostre residencial a l'Àmbit Metropolità de Barcelona durant 2014 es va concentrar fora de les grans ciutats, l'augment del bienni següent va corregir aquell biaix. Això, juntament amb el protagonisme de la capital, explicava que el trenta per cent de la nova oferta residencial a Catalunya es localitzava fins fa ben poc a Barcelona i a les dues principals ciutats de la primera corona metropolitana, l'Hospitalet i Badalona. Una concentració que ha començat a perdre força a mesura que la construcció residencial s'ha estès cap a la resta del territori i s'ha estabilitzat a la capital. Així, els poc més de tres mil habitatges iniciats el 2017 als tres municipis abans esmentats impliquen una pèrdua d'uns dos punts relatius sobre el total de Catalunya. Un transvasament d'activitat cap a les grans ciutats del Vallès Occidental i les capitals del Maresme i del Vallès Oriental. El millor indicatiu d'aquest nou dinamisme del sector és l'augment generalitzat de la ràtio d'habitatges iniciats en funció de la població resident: en només dos anys s'ha quintuplicat el valor d'aquesta ràtio al conjunt de l'Àmbit Metropolità. Una acceleració afavorida pels valors mínims de referència del trienni 2013-2015.

Habitatges Iniciats i acabats per districtes

Habitatges iniciats i acabats a Barcelona per districtes

Districte	Iniciats			Acabats		
	2016	2017	Var(%) ¹	2016	2017	Var(%) ¹
1. Ciutat Vella	47	5	-89,4	4	--	--
2. l'Eixample	183	199	8,7	239	156	-34,7
3. Sants-Montjuïc	222	228	2,7	79	234	196,2
4. Les Corts	109	84	-22,9	119	38	-68,1
5. Sarrià-Sant Gervasi	85	36	-57,6	39	69	76,9
6. Gràcia	30	85	183,3	137	5	-96,4
7. Horta-Guinardó	77	130	68,8	200	54	-73,0
8. Nou Barris	79	38	-51,9	65	101	55,4
9. Sant Andreu	102	147	44,1	200	239	19,5
10. Sant Martí	299	421	40,8	209	239	14,4
Barcelona	1.233	1.373	11,4	1.291	1.039	-19,5

La construcció de sostre residencial nou es fa sentir a la major part de la ciutat però es concentra a tres districtes.

El 60% de l'oferta de sostre residencial en construcció o construïda a la capital catalana durant els darrers dos anys es localitza a Sant Martí, Sants-Montjuïc i l'Eixample. De la resta de districtes també han estat protagonistes destacats Sant Andreu, Horta-Guinardó i Les Corts, acaparant un 25% del total dels habitatges nous. Amb l'excepció del darrer, l'activitat constructora als altres cinc districtes ha repuntat clarament a l'alça durant 2017. El restant quinze per cent de l'oferta es localitza majoritàriament en tres dels quatre districtes restants, mentre que Ciutat Vella, amb mig centenar d'habitatges nous, només disposa del dos per cent del total.

(1) Variació interanual dels darrers dotze mesos

Actuacions per facilitar l'accés i la rehabilitació d'habitatges a Barcelona

Habitatges visats protegits i públics segons règim de protecció

Període	Barcelona								Catalunya	
	Visat inicial				Certificat final				Total iniciats protegits	Total acabats protegits
	Total	Venda	Lloguer	Remodelació de barris	Total	Venda	Lloguer	Remodelació de barris		
2006	1.442	630	649	163	898	393	288	217	7.592	3.803
2007	1.650	959	583	108	925	424	309	192	9.201	4.303
2008	1.174	533	641	0	1.913	740	1.073	100	10.542	6.315
2009	1.964	1.431	460	73	739	137	362	240	9.027	6.366
2010	893	227	666	0	944	587	329	28	7.602	6.735
2011	1.077	561	516	0	1.154	567	587	0	2.767	5.759
1r.tr.	270	7	263	0	172	102	70	0	n.d.	n.d.
2n.tr.	297	73	224	0	290	186	104	0	n.d.	n.d.
3r.tr.	341	328	13	0	306	252	54	0	n.d.	n.d.
4t.tr.	169	153	16	0	386	27	359	0	n.d.	n.d.
2012	306	184	122	0	1.081	604	432	45	1.926	5.147
1r.tr.	124	95	29	0	526	332	149	45	n.d.	n.d.
2n.tr.	74	44	30	0	185	132	53	0	n.d.	n.d.
3r.tr.	103	43	60	0	239	18	221	0	n.d.	n.d.
4t.tr.	5	2	3	0	131	122	9	0	n.d.	n.d.

Nota: les qualificacions definitives del règim de protecció dels acabats poden diferir de les qualificacions inicials.

Font: Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana. Generalitat de Catalunya.

Ajuts a la rehabilitació a Barcelona (2012)

Període	Expedients	Habitatges	Pressupost (milers d'€)	Subvenció (milers d'€)
Ajuts a la rehabilitació				
Àmbit ciutat	196	3.059	16.496	2.136
ARI	216	2.582	14.518	2.979
AERI Sants	66	1.223	4.361	1.039
Sud-oest del Besòs	14	228	1.611	967
Ajuts per a la instal·lació d'ascensors				
Ciutat	335	4.319	28.867	11.438
Altres ajuts				
Àmbit ciutat	9	61	735	131
Pla de barris	14	259	500	250
Total				
Total	850	11.731	67.088	18.939

Font: Consorci de l'Habitatge de Barcelona.

Ajuts al pagament del lloguer a Barcelona (2012)

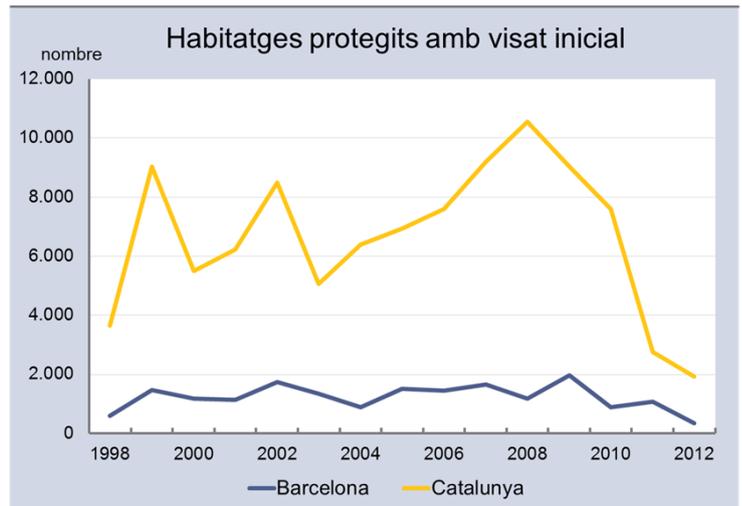
Període	Borsa d'habitatge de lloguer			RBE (Renda Bàsica d'Emancipació)	Lloguer just		
	Total	Lloguer social	Borsa Jove		Entrades	Concedides	% concedides/entrades
2008				9.551	6.920	4.199	61%
2009	297	131	166	12.017	7.553	5.232	69%
2010	292	163	129	15.424	7.668	5.645	74%
2011	186	90	96	17.506	4.763	4.315	91%
2012	144	97	47	5.579	3.857	3.670	95%

Font: Consorci de l'Habitatge de Barcelona.

Les limitacions pressupostàries que pateixen les administracions públiques sense excepcions expliquen les retallades que mostren les xifres de construcció d'habitatges sota algun tipus de protecció i també els de promoció pública.

Sent una situació comprensible per la manca de recursos i crèdit, és especialment sagnant que aquesta davallada de la promoció pública o protegida es produeixi quan més demanda hi ha d'aquesta tipologia d'habitatges. Òbviament, es tracta d'una situació comuna al conjunt del país i com a tal, obligarà més aviat que tard, a una reformulació d'aquestes polítiques. Sembla evident que en el futur haurien de tenir un caràcter més anticíclic. Potenciar el lloguer temporal i les actuacions de rehabilitació possiblement són línies d'actuació més efectives per resoldre les necessitats de sostre d'un segment creixent de la població.

També és cert que la forta correcció dels preus dels habitatges en el mercat lliure contribuirà a satisfer una part d'aquesta demanda quan es normalitzi l'accés al crèdit.

Llicències d'obres majors

Augmenta el volum de sostre previst a les llicències d'obres majors. El canvi de tendència encetat durant el bienni 2013-2014 sembla que s'ha consolidat al llarg de 2016.

La severa contracció que d'ençà els darrers anys de la dècada passada ha registrat el sector de la construcció arreu del país té el seu testimoni a Barcelona amb un quadrienni de descens sostingut del volum de sostre aprovat a les llicències d'obres, tant de nova construcció com de reforma i ampliació. Les dades de 2013 mostraven ja una certa estabilitat després dels mínims assolits un any abans, amb un petit repunt que les dades de 2014 van confirmar. Els volums eren encara discrets però les xifres de la segona meitat de 2015 i la major part de 2016 semblen confirmar la represa de l'activitat constructora de la mà de la majoria dels usos a que es destinarà la superfície a construir.

Dades i anàlisi

- [Sostre previst](#)
- [Habitatges i places d'aparcament](#)
- [Sostre per districtes](#)

Sostre

Sostre previst a les llicències d'obres majors aprovades (m²)

Període	Total	Sostre nou							Reforma i ampliació
		Total nou	Habitatge	Aparcament	Comercial	Oficines	Equip. i hotels	Indústries i altres	
2010	753.522	552.653	131.985	138.570	30.094	63.295	131.002	57.709	200.869
2011	737.379	428.424	136.795	135.329	22.853	35.442	61.726	36.279	308.955
2012	524.516	226.675	63.196	66.993	10.139	5.614	67.282	13.451	297.840
2013	547.084	291.199	51.692	63.167	15.182	26.913	61.629	72.615	255.885
2014	632.452	319.188	93.190	104.403	21.359	20.505	54.576	25.154	313.264
2015	636.293	261.427	103.575	54.029	17.895	2.888	60.773	22.267	374.866
1r.tr.	99.242	42.132	24.558	6.331	3.669	2.019	4.759	795	57.110
2n.tr.	144.482	38.391	10.745	5.011	0	0	18.741	3.894	106.091
3r.tr.	201.532	62.511	29.958	15.383	6.217	0	9.351	1.603	139.021
4t.tr.	191.037	118.393	38.314	27.305	8.009	869	27.921	15.975	72.644
2016	944.719	585.909	174.962	141.731	12.598	93.461	75.388	87.770	358.809
1r.tr.	217.076	111.825	45.302	23.300	263	24.502	11.726	6.732	105.251
2n.tr.	257.482	161.698	57.612	33.902	2.669	3.556	15.002	48.958	95.783
3r.tr.	294.054	192.248	44.984	47.370	8.381	65.403	12.202	13.907	101.806
4t.tr.	176.107	120.138	27.064	37.158	1.285	0	36.457	18.173	55.969
2017	967.640	458.785	172.116	104.951	18.922	29.825	56.718	76.252	508.855
1r.tr.	300.340	155.796	53.484	50.074	5.201	11.061	29.214	6.762	144.544
2n.tr.	183.618	95.660	31.817	19.228	4.907	18.765	4.017	16.927	87.958
3r.tr.	239.982	98.651	40.257	19.485	3.751	0	15.596	19.562	141.331
4t.tr.	243.701	108.679	46.558	16.164	5.063	0	7.892	33.001	135.022

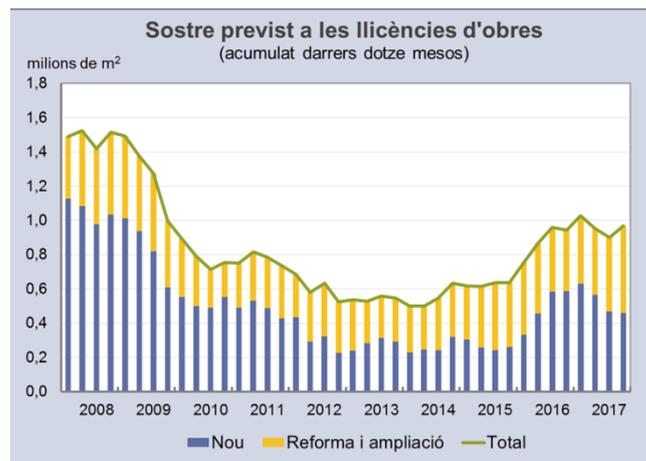
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per la Gerència d'Ecologia Urbana de l'Ajuntament de Barcelona

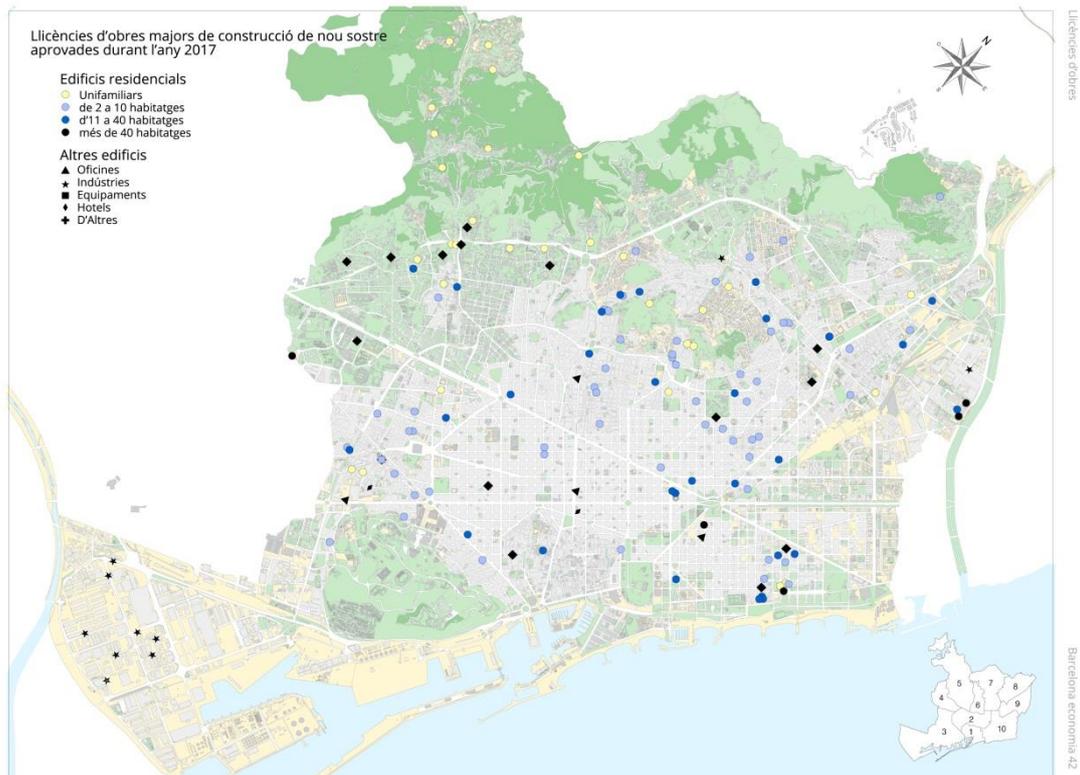
Variació (%)	Total	Nou	Ref. i ampl.
4t.tr.2017/4t.tr.2016	38,4	-9,5	141,2
2n.sem.17/2n.sem.2016	2,9	-33,6	75,2
2017/2016	2,4	-21,7	41,8
2016/2015	49,4	127,5	-4,3

L'augment del volum de sostre a construir o reformar previst a les llicències d'obres aprovades durant el darrer trimestre de 2017 permet tancar l'any amb un lleu creixement però és insuficient per a consolidar el milió de m²/any assolit de manera puntual durant el primer trimestre de l'any passat.

El quart de milió de metres quadrats de sostre previstos en les llicències d'obra nova i de reforma i ampliació tramitades per l'Ajuntament de Barcelona durant el darrer trimestre de 2017 superen àmpliament la dotació aprovada durant el mateix període de 2016 i permeten mantenir el total anual lleument per sota del milió de metres quadrats, una fita que fins fa ben poc s'havia convertit en inassolible en l'actual dècada. I tant o més il·lustratiu és que aquesta dotació anual de sostre previst supera en més del vuitanta per cent els darrers mínims registrats fa tot just quatre anys. El gràfic adjunt permet copsar que tot i la trajectòria ascendent i posterior consolidació que dibuixen les dades del darrer bienni, s'està lluny –pel que fa a l'obra nova- de les magnituds que sovintejaven durant la dècada passada. Un dèficit que ja és història en el segment de les llicències de reforma/ampliació.

El detall per usos previstos de la superfície de nova construcció aprovada posa de manifest, a més del tradicional protagonisme compartit entre usos residencials i sostre per aparcaments, l'augment de les promocions de superfície per a usos industrials, hotelers i equipaments diversos. Per contra, el sostre per a oficines ha evolucionat de manera molt continguda després del fort creixement de l'any passat.

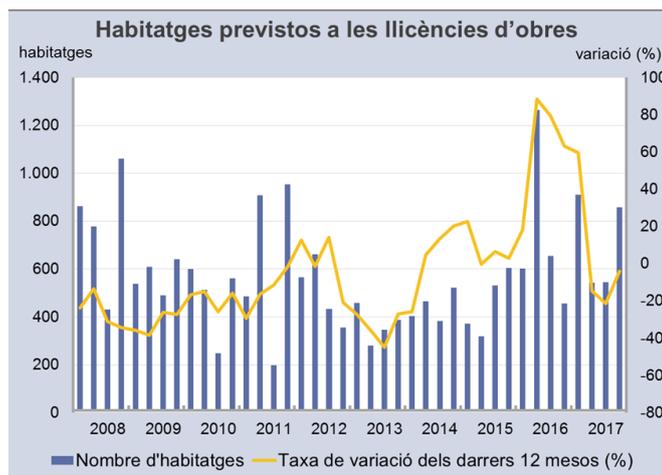
Habitatges i places d'aparcament

Habitatges i places d'aparcament

Període	Habitatges			Habitatge protegit	Places d'aparcament
	Total	Nou	Reforma i ampliació		
2010	2.593	1.921	672	829	4.431
2011	2.545	1.891	654	735	5.983
2012	2.015	1.492	523	162	2.649
2013	1.474	768	706	97	2.050
2014	1.773	1.314	459	252	2.679
2015	1.825	1.223	602	358	1.513
1r.tr.	370	321	49	126	234
2n.tr.	318	223	95	44	201
3r.tr.	532	268	264	0	455
4t.tr.	605	411	194	188	623
2016	2.977	2.016	961	304	4.425
1r.tr.	602	507	95	143	799
2n.tr.	1.264	604	660	46	1.036
3r.tr.	654	517	137	87	1.310
4t.tr.	457	388	69	28	1.280
2017	2.854	2.151	703	63	3.353
1r.tr.	911	685	226	63	1.481
2n.tr.	542	414	128	0	512
3r.tr.	544	416	128	0	655
4t.tr.	857	636	221	0	705

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per la Gerència d'Ecologia Urbana de l'Ajuntament de Barcelona

Variació (%)	Habitatge		
	Total	Nou	Reforma i ampl.
4t.tr.2017/4t.tr.2016	87,5	63,9	220,3
2n.sem.17/2n.sem.2016	26,1	16,2	69,4
2017/2016	-4,1	6,7	-26,8
2016/2015	63,1	64,8	59,6

Durant el darrer any s'ha frenat la trajectòria lleument alcista del nombre d'habitatges previstos a les llicències d'obres aprovades. El moderat augment dels habitatges nous de promoció lliure s'ha vist contrarestat per la contenció dels reformats i la davallada dels protegits.

A la fluixa evolució del nombre d'habitatges nous previstos a les llicències d'obres aprovades durant el quadrienni 2012-2015 l'ha seguit un bienni relativament expansiu. Si hom hi suma l'evolució més estable durant la dècada de crisi del nombre d'habitatges sotmesos a reforma/ampliació, sembla que el procés d'ajustament que ha viscut la construcció residencial a Barcelona

es pot donar per tancat. Tot i que no s'han de descartar alts i baixos en els propers trimestres, la tendència sembla relativament ferma mentre no s'alterin substancialment les circumstàncies en les que es basa aquest renaixement de la demanda de sostre residencial que és el que impulsa la construcció i reforma d'habitatges. Així, les previsions que apunten a la continuïtat del creixement del PIB i del nombre d'ocupats constitueixen una bona base que, recolzada en una progressiva normalització del mercat hipotecari, previsiblement s'haurà d'enfrontar a uns preus elevats i amb tendència a l'alça per l'escassetat de l'oferta i a l'inici del canvi de cicle dels tipus d'interès.

Sostre per districtes

Distribució territorial del sostre total previst a les llicències d'obres aprovades (m2)

1r.sem.2017								
Districte	Residencial	Aparcament	Comercial	Oficines	Equipaments	Hotels	Indústria i altres	Total
1. Ciutat Vella	48.546	4	9.391	3.715	30.625	1.239	8.322	101.842
2. Eixample	48.299	20.873	15.806	3.919	14.804	21.191	13.832	138.723
3. Sants-Montjuïc	18.823	13.680	4.381	18.678	1.743	1.265	72.213	130.783
4. Les Corts	17.649	23.331	322	49	38.705	52.080	5.885	138.021
5. Sarrià-Sant Gervasi	36.577	13.357	2.097	2.308	7.323	0	9.279	70.941
6. Gràcia	46.267	17.146	5.226	4.709	2.075	0	7.563	82.986
7. Horta-Guinardó	18.951	5.226	1.759	905	2.500	0	2.637	31.977
8. Nou Barris	6.777	1.525	124	0	2.988	0	2.353	13.767
9. Sant Andreu	52.179	24.753	4.670	245	1.677	0	15.959	99.485
10. Sant Martí	69.745	30.722	11.958	21.334	10.716	234	14.406	159.115
Barcelona	363.814	150.616	55.735	55.861	113.157	76.009	152.448	967.641
2016								
Districte	Residencial	Aparcament	Comercial	Oficines	Equipaments	Hotels	Indústria i altres	Total
1. Ciutat Vella	34.683	962	8.882	5.732	1.010	4.666	5.554	61.491
2. Eixample	55.741	21.057	5.777	1.838	5.762	32.648	27.361	150.184
3. Sants-Montjuïc	67.559	50.337	4.251	47.973	3.527	16.932	94.091	284.669
4. Les Corts	11.338	701	274	0	2.868	0	1.858	17.040
5. Sarrià-Sant Gervasi	35.818	7.471	1.144	3.375	12.184	1.021	10.621	71.633
6. Gràcia	22.091	9.293	418	1.343	2.800	9.499	4.512	49.955
7. Horta-Guinardó	13.788	11.801	3.757	0	6.946	0	10.891	47.184
8. Nou Barris	9.964	3.175	546	373	4.391	0	1.348	19.798
9. Sant Andreu	13.764	572	1.461	0	738	0	2.847	19.381
10. Sant Martí	57.967	58.628	9.837	46.408	12.288	25.374	12.885	223.386
Barcelona	322.713	163.997	36.346	107.041	52.513	90.140	171.968	944.719

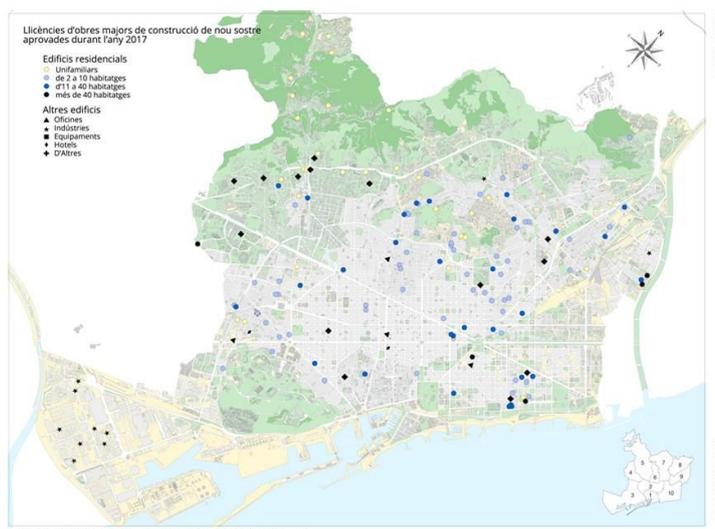
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per la Gerència d'Ecologia Urbana

Quatre districtes es reparteixen prop del seixanta per cent del volum d'obra a construir o reformar durant 2017. Tot i que aquest volum previst no ha assolit la quantia d'un any abans, la polarització territorial s'ha moderat sensiblement.

Si el 2016 els tres districtes més beneficiats per les llicències d'obres acaparaven el 71% del total, per assolir aquest percentatge l'any passat s'havia de recórrer als cinc districtes amb més obra prevista. A l'altre extrem, si durant 2016 els tres districtes menys beneficiats per les promocions a construir o reformar concentraven escassament el sis per cent del total, un any després dos d'aquests districtes –Sant Andreu i Les Corts– concentren una quarta part del volum d'obra prevista. En l'acumulat dels darrers dos anys només Nou Barris presenta xifres irrellevants, per sota

del dos per cent del total. Una de les raons d'aquesta atonia inversió és l'absència total de projectes per a usos hotelers i d'oficines.

Els usos residencials, inclosos els aparcaments, acaparen poc més de la meitat de la superfície prevista a les llicències d'obres aprovades. Una distribució a l'entorn dels usos residencials menys polaritzada que durant el bienni anterior i que sembla respondre a una demanda novament activada en diversos fronts. A l'altre extrem, i per frenar el fort creixement de la demanda turística, es constaten els primers efectes de l'entrada en vigor del corresponent Pla Especial que limita el creixement del sostre per a usos hotelers a determinades zones de la ciutat.

Mercat immobiliari

El mercat immobiliari residencial de Barcelona manté una trajectòria alcista similar a la del conjunt de Catalunya pel que fa a compravendes i lidera la recuperació dels preus, inclosos els de lloguer.

La consolidació de la trajectòria expansiva que mostren els principals indicadors macroeconòmics està afavorint la ràpida recuperació del mercat immobiliari residencial de la ciutat. Un procés incentivat per la progressiva normalització de l'accés al crèdit i la contundent davallada del preu del diner que ha propiciat el BCE. En aquest context, el desequilibri entre una oferta inelàstica i una demanda creixent tant per a ús residencial com per a inversió, està pressionant a l'alça els preus de tot el sector.

Dades i anàlisi

- Compravendes i preus dels habitatges a Barcelona, AMB i Catalunya
 - Nombre, superfície i preus
 - Nombre segons titularitat i nacionalitat
- Compravendes i preus dels habitatges nous
 - Nombre, superfície i preus
 - Nombre segons titularitat i nacionalitat
 - Nombre, superfície i preus per districtes
 - Nombre, superfície i preus per barris
- Compravendes i preus dels habitatges de segona mà
 - Nombre, superfície i preus
 - Nombre segons titularitat i nacionalitat
 - Nombre, superfície i preus per districtes
 - Nombre, superfície i preus per barris
- Finançament i crèdit hipotecari
 - Hipoteques d'habitatges
 - Crèdit hipotecari
- Mercat de lloguer
 - Evolució del mercat de lloguer
 - Mercat de lloguer per districtes
 - Mercat de lloguer per barris
- Cost d'accés a l'habitatge
 - Indicadors d'accessibilitat a l'habitatge en propietat a Barcelona
 - Indicadors d'accessibilitat a l'habitatge en propietat per districtes

Compravendes i preus dels habitatges a Barcelona, Àrea Metropolitana i Catalunya

La millora de la conjuntura econòmica i la política expansiva del BCE reactiven les compravendes d'habitatges. Les societats acaparen una cinquena part de les transaccions realitzades a Barcelona durant 2016.

El mercat residencial de la capital, igual que el de la resta de Catalunya, acumula quatre anys consecutius de creixement del nombre de compravendes d'habitatges. El nombre de transaccions registrades el darrer any és el més elevat dels darrers nou anys, situant-se a mig camí de la mitjana anual del trienni 2011-2013, el dels mínims del que va de segle, i de la mitjana anual del trienni més expansiu d'abans de la crisi. Sembla un bon punt de sortida per a valorar la solidesa de la recuperació del mercat. Un procés que a la resta de Catalunya és més feble.

La variació dels preus de transacció mostra també aquest lideratge de la capital en la dinamització del mercat residencial: l'augment acumulat dels darrers dos anys més que dobla el registrat a la resta del país. Una variació imputable tant a l'activació de la demanda com al radical descens del preu del diner.

Dades i anàlisi

- [Nombre, superfície i preus](#)
- [Nombre segons titularitat i nacionalitat](#)

Nombre, superfície i preu dels habitatges

Compravendes d'habitatges a Barcelona, AMB i Catalunya: nombre i superfície dels habitatges

Període	Nombre de compravendes			Superfície mitjana (m ² construïts)		
	Barcelona	Resta AMB	Catalunya	Barcelona	Resta AMB	Catalunya
2010	10.554	--	55.580	79,4	--	91,0
2011	8.611	--	46.748	79,3	--	91,0
2012	7.369	--	42.577	80,9	--	90,6
2013	8.908	6.827	44.894	81,6	85,0	91,3
2014	10.606	7.479	47.109	83,1	85,4	92,7
2015	12.229	9.884	54.531	81,8	85,2	92,8
1r.tr.	3.418	2.563	14.091	85,0	87,4	95,0
2n.tr.	2.972	2.265	13.072	81,2	84,2	91,8
3r.tr.	3.080	2.691	14.274	81,5	85,5	92,4
4t.tr.	2.759	2.365	13.094	78,5	83,1	91,9
2016	14.266	12.222	66.286	80,3	83,6	92,1
1r.tr.	3.456	2.788	15.500	80,2	85,9	93,3
2n.tr.	3.787	3.288	17.232	81,9	82,3	92,8
3r.tr.	3.799	3.376	17.932	80,6	85,7	92,1
4t.tr.	3.224	2.797	15.622	78,2	80,2	90,3
2017						
1r.tr.	4.279	3.577	19.450	83,5	83,0	92,6
2n.tr.	4.301	3.853	20.019	79,8	86,0	91,6

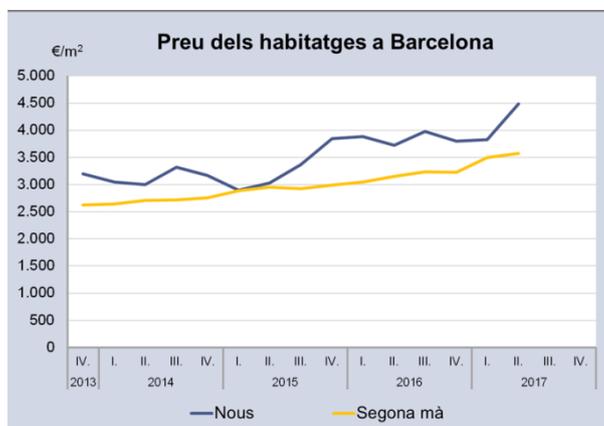
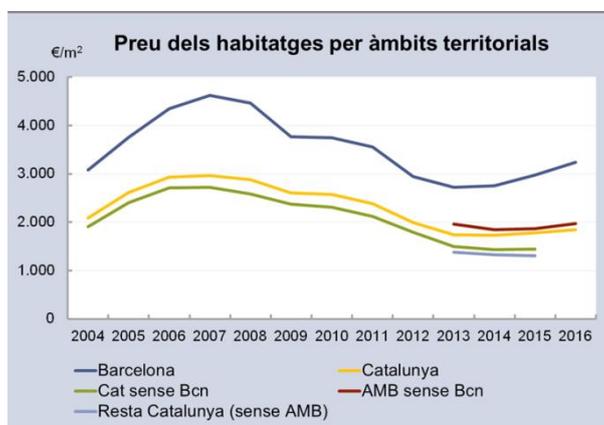
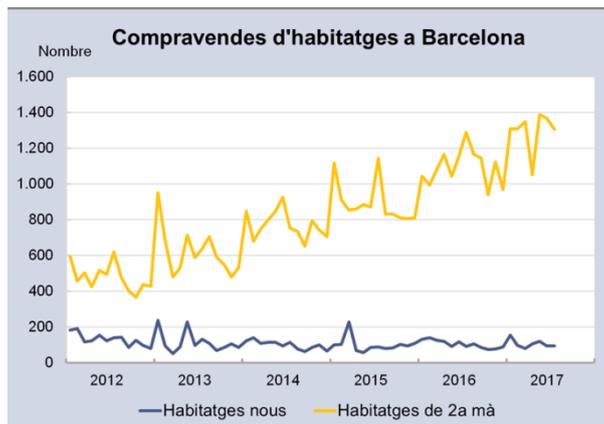
Font: Tots els quadres d'aquesta secció són d'elaboració pròpia a partir de les dades de la Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana de la Generalitat procedents del "Colegio de Registradores de la Propiedad, Bienes Muebles y Mercantiles de España".

Variació (%)	Nombre de compravendes			Superfície mitjana (m ² construïts)		
	Barcelona	Resta AMB	Catalunya	Barcelona	Resta AMB	Catalunya
2n.tr.2017/2n.tr.2016	13,6	17,2	16,2	-2,6	4,5	-1,3
2016/2015	16,7	23,7	21,6	-1,8	-1,9	-0,7
2015/2014	15,3	21,8	15,8	-1,6	0,2	0,1

La consolidació de la trajectòria expansiva de l'economia i del mercat laboral i la normalització del sector financer com a subministrador de crèdit són factors determinants a l'hora d'explicar l'augment del nombre de compravendes d'habitatges i dels preus mitjans.

L'explotació de l'estadística de les compravendes que facilita el Colegio de Registradores de la Propiedad, Bienes Muebles y Mercantiles de España –que, pels àmbits que aquí analitzem s'inicia el 2013-, palesen un augment sostingut del nombre de transaccions realitzades tant a Barcelona com a la resta de l'Àrea metropolitana i al conjunt de Catalunya. En plena recuperació des dels darrers mínims, d'ençà 2013-2014 l'alça està sent sostinguda i molt intensa en termes relatius, en paral·lel amb la recuperació de l'economia i de la confiança de la demanda, recolzada en la millora del mercat de treball i el retorn del crèdit a preus molt atractius.

Els habitatges que han estat objecte de les transaccions tenen, de mitjana, més superfície quan més allunyat de Barcelona està l'àmbit d'anàlisi. En general, es tracta d'un valor molt estable gràcies a l'important pes dels habitatges de segona mà en el conjunt de les transaccions realitzades.

Compravendes d'habitatges a Barcelona, AMB i Catalunya: preu dels habitatges

Període	Preu mitjà (milers d'€)			Preu / m ² construït		
	Barcelona	Resta AMB	Catalunya	Barcelona	Resta AMB	Catalunya
2010	307,8	--	221,1	3.744,5	--	2.578,2
2011	293,7	--	205,9	3.558,5	--	2.382,3
2012	252,6	--	175,8	2.945,8	--	1.990,6
2013	249,0	173,2	158,8	2.719,0	1.965,8	1.735,9
2014	258,3	164,6	162,7	2.754,5	1.847,9	1.728,2
2015	275,8	166,0	167,3	2.970,6	1.871,1	1.782,2
1r.tr.	281,8	164,3	171,3	2.884,7	1.804,9	1.762,5
2n.tr.	273,2	164,0	164,1	2.960,0	1.878,6	1.773,5
3r.tr.	271,3	169,1	167,3	2.968,8	1.887,2	1.800,3
4t.tr.	275,8	166,2	166,0	3.107,5	1.923,4	1.793,5
2016	290,9	170,8	170,3	3.238,2	1.971,2	1.845,8
1r.tr.	285,4	170,4	168,3	3.158,6	1.898,7	1.794,2
2n.tr.	295,7	165,4	172,3	3.208,5	1.955,8	1.846,8
3r.tr.	299,3	178,6	171,8	3.308,2	2.011,1	1.863,5
4t.tr.	281,0	168,1	168,4	3.273,3	2.015,6	1.875,9
2017						
1r.tr.	328,2	176,0	183,0	3.530,7	2.023,0	1.977,8
2n.tr.	317,9	186,6	179,3	3.649,0	2.122,0	1.977,1

Variació (%)	Preu mitjà (milers d'€)			Preu / m ² construït		
	Barcelona	Resta AMB	Catalunya	Barcelona	Resta AMB	Catalunya
2n.tr.2017/ 2n.tr.2016	7,5	12,8	4,1	13,7	8,5	7,1
2016/2015	5,5	2,9	1,8	9,0	5,3	3,6
2015/2014	6,8	3,6	2,8	7,8	3,5	3,1

Pel que fa als preus, les dades que procedeixen de l'explotació de les transaccions registrades indiquen un alça sostinguda, tant en termes d'unitat de superfície com en el preu global. Com ja havia passat el bienni anterior, l'increment registrat el 2016 i primer semestre d'enguany és més intens a Barcelona que a la resta del país. La diferència es redueix quan es compara l'entorn metropolità amb la resta de Catalunya. Es dilueix l'efecte de la capitalitat i es redueix el desequilibri entre oferta i demanda.

La trajectòria lleument alcista que reflecteixen aquestes dades coincideix amb la que es desprèn d'altres fonts procedents d'informacions d'oferta o de taxacions i en conjunt palesen una certa normalització del mercat immobiliari i l'inici d'un nou cicle que vindrà marcat pel comportament de la demanda en un context d'oferta limitada. Demografia, creació de nous llocs de treball, renda de les llars, accés al crèdit i demanda estacional seran els determinants del grau d'impuls dels preus immobiliaris.

Compravenda d'habitatges segons titularitat i nacionalitat

Compravendes d'habitatges a Barcelona i Catalunya segons titularitat

Període	Barcelona			Catalunya		
	Pers. física	Pers. jurídica	Total	Pers. física	Pers. jurídica	Total
2013	7.104	1.804	8.908	32.685	12.209	44.894
2014	8.711	1.895	10.606	39.297	7.812	47.109
2015	9.834	2.395	12.229	46.125	8.406	54.531
1r.tr.	2.631	787	3.418	11.968	2.123	14.091
2n.tr.	2.438	534	2.972	11.149	1.923	13.072
3r.tr.	2.569	511	3.080	12.169	2.105	14.274
4t.tr.	2.196	563	2.759	10.839	2.255	13.094
2016	11.161	3.105	14.266	55.377	10.909	66.286
1r.tr.	2.714	742	3.456	12.730	2.770	15.500
2n.tr.	3.002	785	3.787	14.680	2.552	17.232
3r.tr.	3.008	791	3.799	15.105	2.827	17.932
4t.tr.	2.437	787	3.224	12.862	2.760	15.622
2017						
1r.tr.	3.350	929	4.279	16.188	3.262	19.450
2n.tr.	3.431	870	4.301	16.831	3.188	20.019

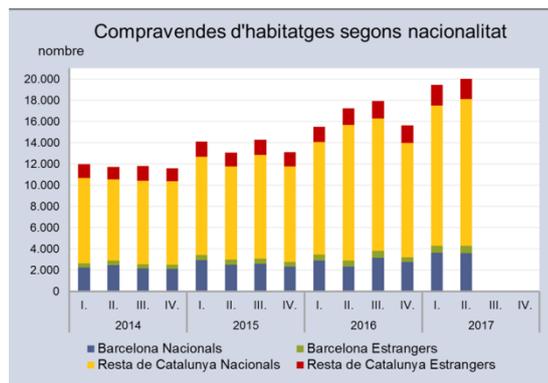
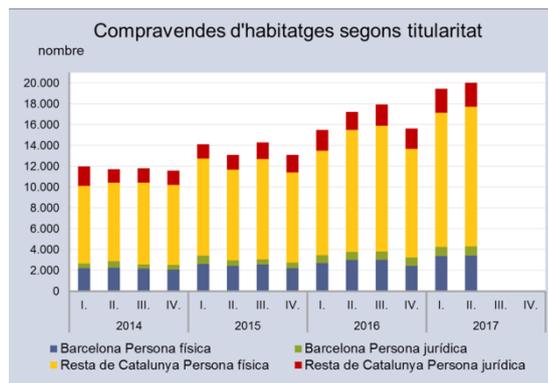
Font: Tots els quadres d'aquesta secció són d'elaboració pròpia a partir de les dades de la Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana de la Generalitat procedents del Colegio de Registradores de la Propiedad, Bienes Muebles y Mercantiles de España.

Variació (%)	Barcelona			Catalunya		
	Pers. física	Pers. jurídica	Total	Pers. física	Pers. jurídica	Total
2n.tr.2017/ 2n.tr.2016	14,3	10,8	13,6	14,7	24,9	16,2
2016/2015	13,5	29,6	16,7	20,1	29,8	21,6
2015/2014	12,9	26,4	15,3	17,4	7,6	15,8

Compravendes d'habitatges a Barcelona i Catalunya segons nacionalitat

Període	Barcelona			Catalunya		
	Nac.	Estr.	Total	Nac.	Estr.	Total
2013	7.629	1.279	8.908	39.329	5.565	44.894
2014	9.025	1.581	10.606	40.432	6.677	47.109
2015	10.424	1.805	12.229	47.279	7.252	54.531
1r.tr.	2.965	453	3.418	12.241	1.850	14.091
2n.tr.	2.534	438	2.972	11.342	1.730	13.072
3r.tr.	2.600	480	3.080	12.363	1.911	14.274
4t.tr.	2.325	434	2.759	11.333	1.761	13.094
2016	12.094	2.172	14.266	57.805	8.481	66.286
1r.tr.	2.917	539	3.456	13.514	1.986	15.500
2n.tr.	3.243	544	3.787	15.133	2.099	17.232
3r.tr.	3.179	620	3.799	15.652	2.280	17.932
4t.tr.	2.755	469	3.224	13.506	2.116	15.622
2017						
1r.tr.	3.634	645	4.279	16.834	2.616	19.450
2n.tr.	3.618	683	4.301	17.414	2.605	20.019

Variació (%)	Barcelona			Catalunya		
	Nac.	Estr.	Total	Nac.	Estr.	Total
2n.tr.2017/ 2n.tr.2016	11,6	25,6	13,6	15,1	24,1	16,2
2016/2015	16	20,3	16,7	22,3	16,9	21,6
2015/2014	15,5	14,2	15,3	16,9	8,6	15,8

Si bé la major part de les compravendes d'habitatges registrades tant a Barcelona com a Catalunya corresponen a persones físiques de nacionalitat espanyola, durant els darrers anys estan guanyant protagonisme les societats mercantils i els estrangers.

La demanda que ha esdevingut propietària d'un habitatge durant el darrer any va dibuixant un perfil que es va allunyant del que era habitual abans de la crisi. Les transaccions protagonitzades per persones jurídiques creixen tant o més intensament que les de les persones físiques. Un índex del creixent protagonisme del segment de lloguer, tant per a residents com per a població flotant. A Barcelona, el 21,5% de les compravendes registrades durant 2016 i primer semestre d'enguany han estat realitzades per una persona jurídica, una proporció notablement superior a la de la resta de Catalunya, on les societats mercantils han acaparat el 15% del total de les transaccions.

Pel que fa a la nacionalitat dels compradors, a Barcelona la proporció d'adquirents amb nacionalitat estrangera -al voltant del 15%, és gairebé tres punts superior a la de la resta de Catalunya. En ambdós casos aquests compradors tenen un perfil molt heterogeni que abraça des de persones immigrants que compren un habitatge per a viure-hi fins a inversors no residents que compren amb intenció de rendibilitzar-ho via lloguer o per a fer-hi estades curtes.

Compravendes i preus dels habitatges nous a Barcelona

L'escassetat de l'oferta d'habitatges nous desvia demanda al segment de segona mà i pressiona a l'alça els preus de venda. Els estrangers assumeixen puntualment el protagonisme cedit en termes relatius per les persones jurídiques com a clients en aquest segment.

Oferta limitada, transaccions igualment contingudes i estables per quart any consecutiu i preus mitjans rebotant a l'alça d'ençà l'estiu de 2015, són alguns dels trets que han caracteritzat l'evolució recent del mercat de sostre residencial nou a la capital. La inversió empresarial, protagonista en el moment inicial de la represa, està de caiguda d'ençà que els preus s'han començat a recuperar i està centrant el seu interès en el segment de la segona mà.

La distribució territorial de les transaccions d'habitatges nous durant el bienni 2015-2016 mostra una imatge relativament equilibrada amb trets singulars que van més enllà de la tradicional posició destacada de Sant Martí i el dèficit crònic de Nou Barris. Constatar l'escassa dotació de sostre nou a Sant Andreu i, en sentit invers, els resultats de Sarrià-Sant Gervasi, Horta-Guinardó i Ciutat Vella.

Dades i anàlisi

- Nombre, superfície i preus
- Nombre segons titularitat i nacionalitat
- Nombre, superfície i preus per districtes
- Nombre, superfície i preus per barris

Compravendes i preus dels habitatges nous a Barcelona

Compravendes d'habitatges nous a Barcelona: nombre, superfície i preu dels habitatges

Període	Nombre de compravendes			Superfície mitjana (m ² construïts)			Preu mitjà (milers d'€)	Preu / m ² construït		
	Habitatges lliures	Habitatges protegits	Total	Habitatges lliures	Habitatges protegits	Total		mitjà	màxim	mínim
2010	2.430	263	2.693	80,3	66,1	78,9	342,6	4.259,5	18.200,0	222,6
2011	2.056	217	2.273	79,7	75,5	79,3	355,4	4.276,0	16.843,8	239,7
2012	1.373	76	1.449	80,5	71,5	80,0	261,4	3.108,7	19.531,3	263,5
2013	1.120	87	1.207	84,2	73,1	83,4	279,5	3.197,5	23.255,8	235,5
2014	1.003	115	1.118	86,3	69,5	84,5	287,1	3.116,2	13.326,2	193,6
2015	1.132	58	1.190	84,0	82,4	83,9	292,2	3.237,0	16.896,6	259,7
1r.tr.	407	14	421	88,1	82,6	87,9	275,6	2.893,5	11.441,7	279,7
2n.tr.	197	19	216	83,7	85,5	83,8	262,8	3.031,6	7.690,1	259,7
3r.tr.	252	18	270	85,4	78,0	84,9	325,7	3.371,6	16.896,6	285,7
4t.tr.	276	7	283	76,4	84,9	76,6	312,9	3.850,6	15.118,0	705,9
2016	1.101	95	1.196	86,2	69,7	84,9	351,4	3.849,7	22.916,3	185,2
1r.tr.	330	59	389	80,7	68,8	78,9	334,7	3.887,9	22.916,3	185,2
2n.tr.	299	14	313	90,5	71,0	89,6	374,5	3.725,4	16.113,7	600,0
3r.tr.	260	7	267	87,0	89,0	87,0	351,0	3.981,2	12.711,9	684,9
4t.tr.	212	15	227	88,0	64,2	86,4	345,5	3.802,3	11.678,8	342,6
2017										
1r.tr.	313	9	322	110,8	78,4	109,9	405,9	3.825,3	12.205,9	396,2
2n.tr.	273	14	287	86,2	75,8	85,7	409,1	4.488,3	17.605,8	809,9

Font: Tots els quadres d'aquesta secció són d'elaboració pròpia a partir de les dades de la Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana de la Generalitat procedents del Colegio de Registradores de la Propiedad, Bienes Muebles y Mercantiles de España.

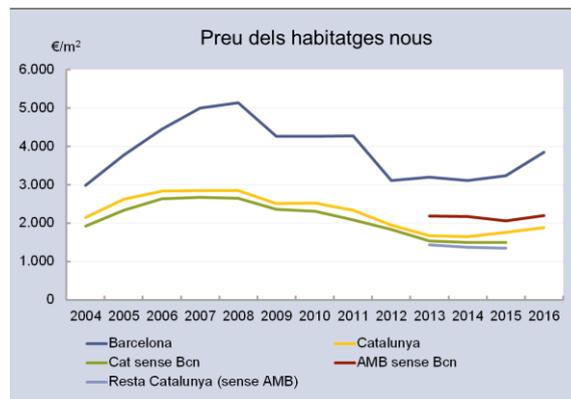
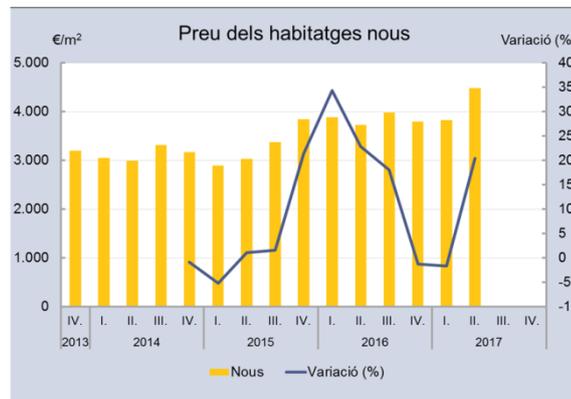
Variació (%)	Habitatges nous			Superfície mitjana (m ² construïts)			Preu mitjà (milers d'€)	Preu/m ² construït		
	lliures	protegits	Total	lliures	protegits	Total		mitjà	màxim	mínim
2n.tr.2017/2n.tr.2016	-8,7	0,0	-8,3	-4,7	6,8	-4,4	9,3	20,5	9,3	35,0
2016/2015	-2,7	63,8	0,5	2,6	-15,4	1,2	20,3	18,9	35,6	-28,7
2015/2014	12,9	-49,6	6,4	-2,6	18,5	-0,7	1,8	3,9	26,8	34,2

L'estretor de l'oferta limita l'augment del nombre de compravendes d'habitatges nous. El pes relatiu d'aquest segment sobre el total de transaccions continua disminuint, situant-se per sota del set per cent.

La recuperació de l'activitat del sector immobiliari es reflecteix, entre d'altres variables, en l'augment del nombre de transaccions registrades. Però hi ha segments concrets del mercat i moments excepcionals en què aquesta relació no es produeix. Així, en el d'obra nova, les compravendes de 2016 i especialment les de la primera meitat d'enguany s'orienten a la baixa en relació a les signades un any abans, quan tot just havien iniciat un tímid repunt. Una evolució condicionada per una oferta molt escassa que contrasta amb l'impuls observat al mercat de segona mà, sense més restriccions que les derivades de la qualitat i localització de l'oferta disponible.

L'estadística de base de les taules que aquí es presenten considera que un habitatge nou és el que fa menys d'un any i mig que ha obtingut el certificat final d'obra. Amb aquest criteri, certament restrictiu, es conclou que els habitatges nous venuts durant la primera meitat d'enguany tenen una superfície mitjana construïda més gran que la dels habitatges construïts durant l'etapa final del darrer cicle expansiu: els 86 m2 dels habitatges del mercat lliure transmesos l'any passat superen en un deu per cent la superfície mitjana dels habitatges nous del bienni 2006-2007. Un augment que enguany previsiblement anirà a més atesos els resultats del primer semestre.

En aquest sentit, la sèrie de preus reflecteix un augment espectacular que s'ha de relativitzar pel fet que es produeix en un context d'oferta esquivada i després de superar un llarg període depressiu. En cap moment s'ha de perdre de vista que l'escassetat de l'oferta en combinació amb la disponibilitat de finançament a un cost realment molt atractiu és un dels factors que expliquen el fort repunt alcista dels preus mitjans. El mercat ha recuperat, o està a punt de fer-ho, els nivells de preus de deu anys enrere.

Compravendes d'habitatges nous segons titularitat i nacionalitat

Compravendes d'habitatges nous a Barcelona i Catalunya segons titularitat

Període	Barcelona			Catalunya		
	Persona física	Persona jurídica	Total	Persona física	Persona jurídica	Total
2013	891	316	1.207	10.320	4.731	15.051
2014	880	238	1.118	9.199	2.713	11.912
2015	838	352	1.190	6.989	1.332	8.321
1r.tr.	210	211	421	2.146	568	2.714
2n.tr.	179	37	216	1.618	258	1.876
3r.tr.	228	42	216	1.640	276	1.916
4t.tr.	221	62	283	1.585	230	1.815
2016	978	218	1.196	7.186	1.240	8.426
1r.tr.	316	73	389	1.838	342	2.180
2n.tr.	247	66	313	1.941	295	2.236
3r.tr.	227	40	267	1.878	308	2.186
4t.tr.	188	39	227	1.529	295	1.824
2017						
1r.tr.	271	51	322	2.099	333	2.432
2n.tr.	225	62	287	2.215	337	2.552

Font: Tots els quadres d'aquesta secció són d'elaboració pròpia a partir de les dades de la Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana de la Generalitat procedents del Colegio de Registradores de la Propiedad, Bienes Muebles y Mercantiles de España.

Variació (%)	Barcelona			Catalunya		
	Persona física	Persona jurídica	Total	Persona física	Persona jurídica	Total
2n.tr.2017/ 2n.tr.2016	-8,9	-6,1	-8,3	14,1	14,2	14,1
2016/2015	16,7	-38,1	0,5	2,8	-6,9	1,3
2015/2014	-4,8	47,9	6,4	-24,0	-50,9	-30,1

Compravendes d'habitatges nous a Barcelona i Catalunya segons nacionalitat

Període	Barcelona			Catalunya		
	Nacionals	Estrangers	Total	Nacionals	Estrangers	Total
2013	980	227	1.207	13.694	1.357	15.051
2014	876	242	1.118	10.644	1.268	11.912
2015	1.002	188	1.190	7.476	845	8.321
1r.tr.	385	36	421	2.481	233	2.714
2n.tr.	177	39	216	1.676	200	1.876
3r.tr.	222	48	270	1.714	202	1.916
4t.tr.	218	65	283	1.605	210	1.815
2016	929	267	1.196	7.498	928	8.426
1r.tr.	284	105	389	1.920	260	2.180
2n.tr.	255	58	313	1.996	240	2.236
3r.tr.	202	65	267	1.958	228	2.186
4t.tr.	188	39	227	1.624	200	1.824
2017						
1r.tr.	263	59	322	2.165	267	2.432
2n.tr.	233	54	287	2.260	292	2.552

Variació (%)	Barcelona			Catalunya		
	Nacionals	Estrangers	Total	Nacionals	Estrangers	Total
2n.tr.2017/ 2n.tr.2016	-8,6	-6,9	-8,3	13,2	21,7	14,1
2016/2015	-7,3	42,0	0,5	0,3	9,8	1,3
2015/2014	14,4	-22,3	6,4	-29,8	-33,4	-30,1

El retrocés que han registrat les transaccions d'habitatges nous a Barcelona durant el primer semestre d'enguany respon tant a l'escassetat d'operacions en el segment de l'habitatge protegit com al de mercat lliure i també a la contenció de la inversió tant empresarial com de particulars amb independència de la nacionalitat.

El perfil dels compradors en el mercat d'obra nova s'ha anat modificant durant els darrers anys, sobretot com a conseqüència de la crisi i el seu impacte en la capacitat econòmica i la confiança de les famílies. La consolidació del procés de recuperació econòmica i el nivell de preus del sostre residencial (encara lleument per sota del vigent cap a la meitat de la dècada passada) pot explicar un cert desplaçament de la demanda com a bé d'inversió -que durant el trienni 2013-2015 havia absorbit més d'una quarta part de l'oferta- a favor novament de la demanda de les famílies com a bé d'ús. Una recuperació del mercat que no hauria estat possible sense la consolidació del nou cicle econòmic i la normalització de l'accés al crèdit.

En concurrència amb el renovat interès de les famílies, les dades de 2016 palesen un notable augment del nombre de compradors estrangers que enguany s'ha començat a moderar. Després del retrocés de 2015, aquest segment de compradors torna a recuperar la cota de mes del vint per cent del total, el doble que a la resta de Catalunya. Una diferència que parla del creixent atractiu de Barcelona en els mercats internacionals i que previsiblement s'escurçarà a mesura que es consolidi la recuperació de la inversió residencial per part dels estrangers residents a la resta de Catalunya i també la demanda de segones residències.

Compravendes d'habitatges nous per districtes

Compravendes d'habitatges nous a Barcelona: nombre, superfície i preu per districtes

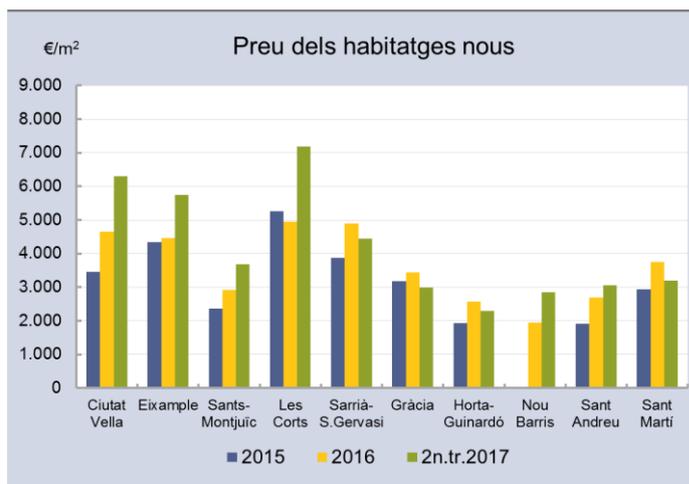
Districte	Nombre de compravendes			Superfície mitjana (m ² construïts)			Preu mitjà (milers d'€)			Preu €/m ² construït		
	2016	2n.tr. 2017	var(%) 2n.tr.17/2n.tr.16	2016	2n.tr.2 017	var(%) 2n.tr.17/2n.tr.16	2016	2n.tr.2017	var(%) 2n.tr.17/2n.tr.16	2016	2n.tr.2 017	var(%) 2n.tr.17/2n.tr.16
Ciutat Vella	173	33	-36,5	84,4	92,8	1,3	413,831	775,850	46,1	4.656	6.294	29,9
Eixample	103	44	91,3	82,1	74,8	-1,7	388,095	417,039	37,6	4.471	5.751	50,0
Sants-Montjuïc	25	3	0,0	74,2	57,0	-5,5	217,610	205,667	43,5	2.926	3.688	54,5
Les Corts	34	29	190,0	97,4	88,9	-12,8	498,039	661,781	67,8	4.946	7.193	78,7
Sarrià-Sant Gervasi	156	42	-30,0	123,8	115,6	-14,7	616,013	485,060	-30,3	4.898	4.438	-15,2
Gràcia	76	20	0,0	94,6	84,3	-3,9	327,347	252,947	-19,1	3.434	2.991	-15,5
Horta-Guinardó	265	52	13,0	72,0	80,3	21,0	191,547	167,707	37,8	2.575	2.296	26,6
Nou Barris	6	3,0	0,0	62,7	55,7	-1,2	124,000	164,0	70,2	1.954	2.848,5	80,0
Sant Andreu	22	9,0	-30,8	82,1	69,3	-14,3	226,727	166,5	-27,6	2.699	3.063,6	8,3
Sant Martí	328	38	-44,1	77,9	82,5	6,6	307,094	273,397	5,8	3.759	3.197	-1,8
Barcelona	1.196	273	-8,7	84,9	86,2	-4,8	351,388	409,101	9,3	3.850	4.488	20,5

Font: Tots els quadres d'aquesta secció són d'elaboració pròpia a partir de les dades de la Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana de la Generalitat procedents del Colegio de Registradores de la Propiedad, Bienes Muebles y Mercantiles de España.

Les dades del primer semestre d'enguany, igual que les del bienni anterior, revelen les tradicionals diferències per districtes tant en nombre de transaccions registrades com de nivells de preus mitjans. Potser el més sorprenent sigui l'evolució a contracorrent dels preus de compravenda a dos dels deu districtes. Una variació imputable en part a l'escassa oferta.

L'anàlisi de les compravendes d'habitatges nous a Barcelona per districtes revela interessants diferències que il·lustren, d'entrada, una desigual presència de l'oferta, amb extrems que van de menys de deu transaccions a Nou Barris, Sant Andreu i Sants-Montjuïc durant la primera meitat d'enguany a les 161 de Sant Martí. Aquest darrer és el districte de Barcelona que més edificació nova ha concentrat en les dues darreres dècades, en línia amb la transformació urbanística d'aquesta zona de la ciutat. Horta-Guinardó, Ciutat Vella i Sarrià-Sant Gervasi són tres districtes en els que també s'ha concentrat un nombre relativament elevat de transaccions i que, en condicions normals del mercat, no acostumen a ocupar posicions tan destacades.

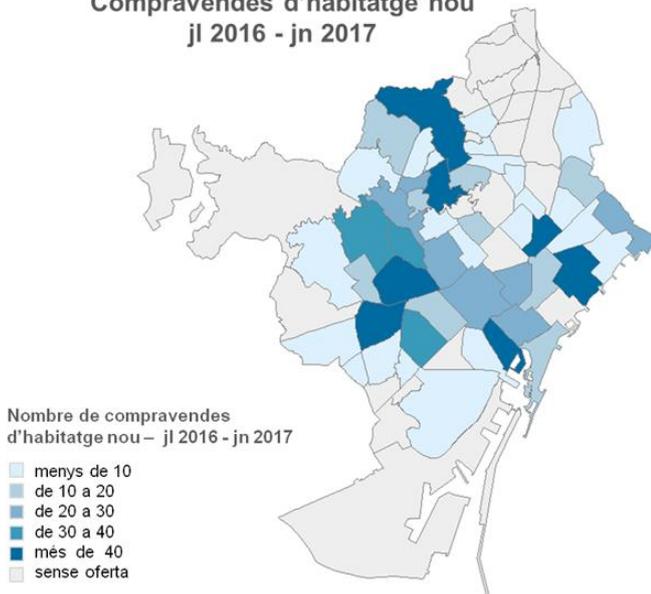
Pel que fa a les característiques dels habitatges, les dades disponibles mostren que, com ha estat habitual en les darreres dècades, els habitatges més grans i més cars se situen entre Les Corts i Sarrià-Sant Gervasi. Les xifres del primer semestre d'enguany es veuen molt condicionades per l'augment conjuntural de la superfície mitjana dels habitatges nous objecte de transacció a Sant Martí durant el primer trimestre. Un augment que ha condicionat igualment l'evolució de la mitjana dels preus al conjunt de la ciutat: alhora que el preu total superava els quatre cents mil euros amb un augment interanual de més del vint per cent, el preu del m2 construït baixava un 1,6%. Una situació parcialment reconduïda durant el segon trimestre.

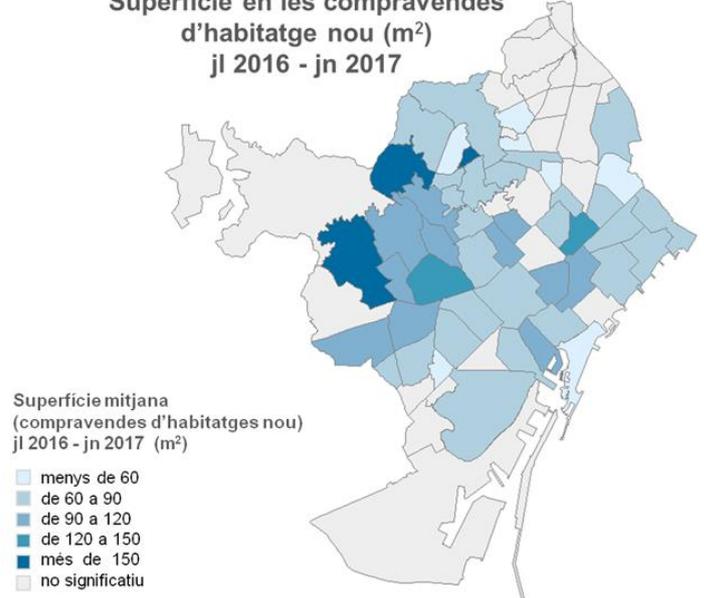
L'evolució dels preus dels habitatges nous per districtes palesa que el fort repunt de la mitjana de ciutat amaga una diversitat de variacions tan extrema que només s'explica per una oferta inusualment reduïda i per la davallada acumulada durant el llarg període de crisi. Increments anuals de l'ordre del cinquanta per cent o més com els que s'han donat darrerament a un nombre significatiu de districtes s'expliquen per l'escassa oferta en uns casos i en altres per uns preus de sortida molt per sota de la mitjana de ciutat. El resultat final és un accelerat procés de normalització de les valoracions del mercat residencial barceloní.

Compravendes d'habitatges nous per barris

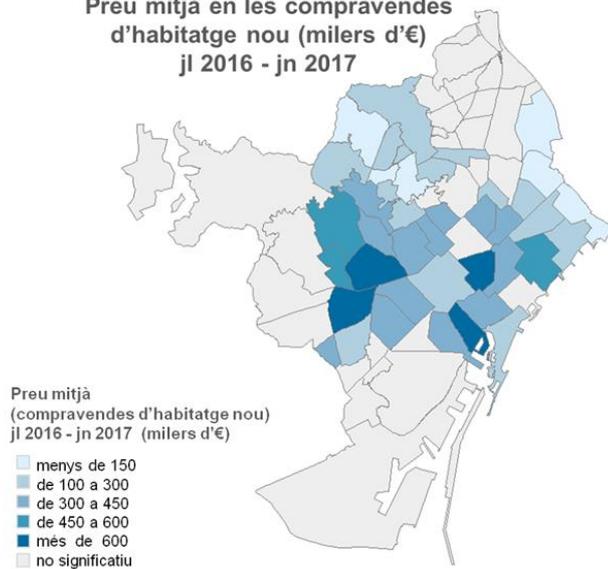
Compravendes d'habitatge nou
j1 2016 - jn 2017

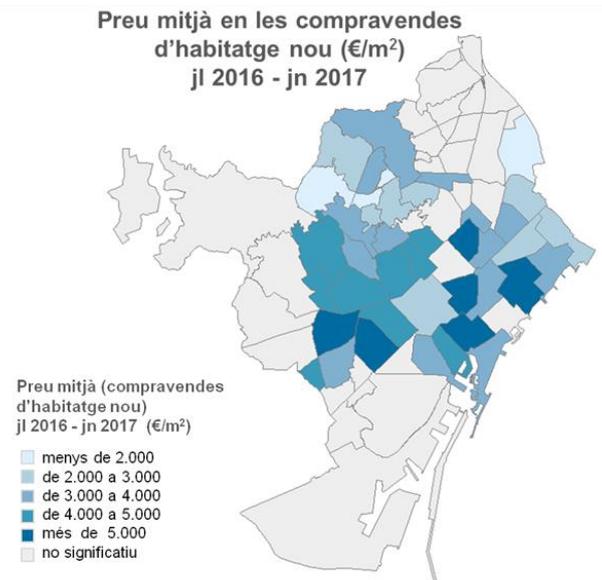
Superfície en les compravendes d'habitatge nou (m²)
j1 2016 - jn 2017

Preu mitjà en les compravendes d'habitatge nou (milers d'€)
j1 2016 - jn 2017

Preu mitjà en les compravendes d'habitatge nou (€/m²)
j1 2016 - jn 2017

Compravendes d'habitatges de segona mà a Barcelona

El mercat residencial de Barcelona és, més que mai, un mercat de segona mà. Un segment que el darrer any ha acaparat més del noranta per cent de les transaccions d'habitatges registrades a la capital i que acumula tres anys consecutius d'augment dels preus de venda.

Una oferta molt més àmplia i diversificada en tots el sentits que no pas la dels habitatges nous i uns preus de sortida que de mitjana eren i continuen sent més baixos que els registrats durant el trienni 2006-2008, explica l'interès d'inversors i residents en aquest segment del mercat tan bon punt la recuperació de l'economia i del mercat laboral s'ha començat a consolidar. Aquesta pressió compradora, sumada a uns tipus d'interès excepcionalment baixos, ha propiciat que els preus del mercat immobiliari residencial hagin mantingut una trajectòria clarament alcista.

La distribució de l'oferta d'habitatges de segona mà per districtes és, òbviament, molt més homogènia que la dels habitatges nous. Ciutat Vella, Sants-Montjuïc i Gràcia – es desmarquen a l'alça de la resta de ciutat pel que fa a variacions en els preus mitjans durant 2016. Contràriament, els preus mitjans a Horta-Guinardó, Les Corts i Sant Martí s'han mantingut pràcticament estables.

Dades i anàlisi

- [Nombre, superfície i preus](#)
- [Nombre segons titularitat i nacionalitat](#)
- [Nombre, superfície i preus per districtes](#)
- [Nombre, superfície i preus per barris](#)

Compravendes d'habitatges de segona mà a Barcelona

Compravendes d'habitatges de segona mà a Barcelona: nombre, superfície i preu dels habitatges

Període	Nombre de compravendes	Superfície (m ² construïts)	Preu mitjà (milers d'€)	Preu €/m ² construït		
				mitjà	màxim	mínim
2009	5.929	78,8	295,9	3.643,0	21.600,0	180,3
2010	7.861	79,6	296,5	3.577,1	21.167,9	184,1
2011	6.338	79,4	273,8	3.327,4	21.764,7	186,9
2012	5.920	81,1	250,3	2.904,1	20.156,3	180,8
2013	7.701	81,4	243,1	2.627,5	21.649,5	182,6
2014	9.488	83,0	254,4	2.705,3	21.625,0	197,4
2015	11.039	81,5	273,5	2.933,7	22.576,0	182,9
1r.tr.	2.997	84,5	282,9	2.883,0	22.576,0	189,4
2n.tr.	2.756	81,0	274,2	2.953,2	19.746,8	182,9
3r.tr.	2.810	81,3	265,4	2.925,6	20.652,2	231,2
4t.tr.	2.476	78,8	270,0	2.990,0	17.699,1	263,2
2016	13.070	79,9	283,8	3.166,6	22.903,2	185,57
1r.tr.	3.067	80,4	277,8	3.046,2	19.512,2	185,6
2n.tr.	3.474	81,2	286,5	3.148,0	20.754,7	233,7
3r.tr.	3.532	80,2	294,0	3.239,1	22.903,2	247,1
4t.tr.	2.997	77,5	274,7	3.221,6	21.428,6	196,08
2017						
1r.tr.	3.957	81,3	319,8	3.498,7	21.842,1	232,6
2n.tr.	4.014	79,4	309,5	3.571,4	22.935,8	208,3

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana de la Generalitat procedents del Colegio de Registradores de la Propiedad, Bienes Muebles y Mercantiles de España.

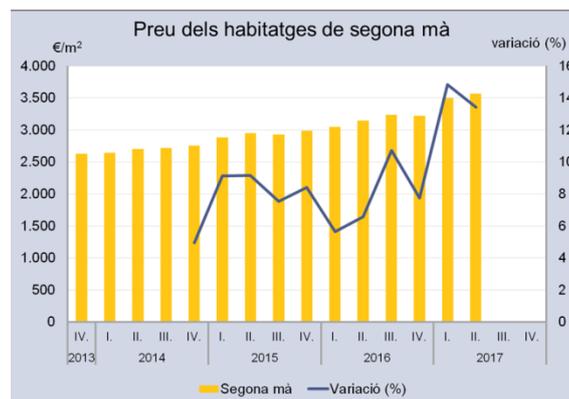
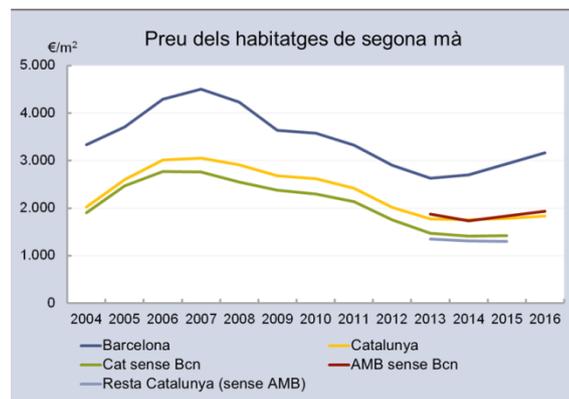
Variació (%)	Habitatges	Superfície (m ² construïts)	Preu mitjà (milers d'€)	Preu €/m ² construït		
				mitjà	màxim	mínim
2n.tr.2017/2n.tr.2016	15,5	-2,2	8	13,5	10,5	-10,8
2016/2015	18,4	-2,0	3,8	7,9	1,4	1,5
2015/2014	16,3	-1,7	7,5	8,4	4,4	-7,3

L'augment persistent de les compravendes en el segment de l'habitatge de segona mà accentua la trajectòria alcista dels preus.

A diferència d'altres fonts que analitzen aquest mercat, l'estadística registral que es presenta aquí considera habitatges nous només els que han obtingut el certificat final d'obra com a màxim un any i mig enrere. Aquest criteri tan restrictiu fa que molts habitatges sense estrenar per culpa de la darrera crisi hagin passat aquests darrers anys directament al mercat de segona mà, reduint les diferències en característiques bàsiques dels habitatges com les mitjanes de superfície i preus. En conclusió, el mercat de segona mà continua sent extraordinàriament heterogeni i inclou molts habitatges que algunes altres fonts poden situar en la categoria de nous. Serveixi aquesta consideració inicial per explicar perquè en algun moment del passat més recent els preus dels dos mercats han estat més propers del que esperaríem, o del que era normal fins la crisi. Una situació que ha començat a canviar a partir de 2016.

El revifament de les compravendes per cinquè any consecutiu amb taxes de creixement de dos dígit s'explica en part pel baix nivell de sortida i recull la reaparició d'una demanda que s'havia mantingut latent a l'espera d'una millora de les condicions econòmiques d'accés. La combinació de diversos factors –preus per sota de fins a un 20% de la mitjana anual del trienni 2006-2008, recuperació de la confiança de la demanda per l'evolució del mercat de treball i una millora de l'accés al crèdit en un entorn de tipus d'interès excepcionalment baixos— ha afavorit l'interès de la demanda, tant de la que compra per a ús propi com de la que valora la compra exclusivament com una inversió.

L'alça dels preus de segona mà en el que va d'any comença a replicar, amb un cert retard, a la que han registrat els de nova construcció en termes de preu total. Així, el preu mitjà d'un habitatge de poc més de vuitanta m² construïts es situa en els 315.000€, valor que no s'assolia d'ençà 2008. Un valor que se situa un 22% aproximadament per sota dels de nova construcció.

Compravendes d'habitatges de segona mà segons titularitat i nacionalitat

Compravendes d'habitatges de segona mà segons titularitat

Període	Barcelona			Catalunya		
	Persona física	Persona jurídica	Total	Persona física	Persona jurídica	Total
2013	6.213	1.488	7.701	22.365	7.478	29.843
2014	7.831	1.657	9.488	30.098	5.099	35.197
2015	8.996	2.043	11.039	39.136	7.074	46.210
1r.tr.	2.421	576	2.997	9.822	1.555	11.377
2n.tr.	2.259	497	2.756	9.531	1.665	11.196
3r.tr.	2.341	469	2.810	10.529	1.829	12.358
4t.tr.	1.975	501	2.476	9.254	2.025	11.279
2016	10.183	2.887	13.070	48.191	9.669	57.860
1r.tr.	2.398	669	3.067	10.892	2.428	13.320
2n.tr.	2.755	719	3.474	12.739	2.257	14.996
3r.tr.	2.781	751	3.532	13.227	2.519	15.746
4t.tr.	2.249	748	2.997	11.333	2.465	13.798
2017						
1r.tr.	3.079	878	3.957	14.089	2.929	17.018
2n.tr.	3.206	808	4.014	14.616	2.851	17.467

Font: Tots els quadres d'aquesta secció són d'elaboració pròpia a partir de les dades de la Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana de la Generalitat procedents del "Colegio de Registradores de la Propiedad, Bienes Muebles y Mercantiles de España".

La demanda d'estrangers, residents o no a Catalunya, i d'empreses, continua sent un dels factors explicatius del dinamisme que mostra el mercat immobiliari barceloní.

Després de més de dos anys de lideratge, el segment de les empreses comença a cedir protagonisme als inversors particulars com a compradors d'habitatges a Barcelona. A la resta de Catalunya no s'observen canvis i les persones jurídiques continuen guanyant quota de mercat en les transaccions immobiliàries.

Pel que fa a la nacionalitat dels adquirents, tant a Barcelona com a la resta de Catalunya s'ha registrat un augment molt remarcable del nombre d'estrangers. Un augment d'una intensitat tan sorprenent que apunta a una certa recuperació de la compra de segones residències i com a inversió.

Variació (%)	Barcelona			Catalunya		
	Persona física	Persona jurídica	Total	Persona física	Persona jurídica	Total
2n.tr.2017/ 2n.tr.2016	16,4	12,4	15,5	14,7	26,3	16,5
2016/2015	13,2	41,3	18,4	23,1	36,7	25,2
2015/2014	14,9	23,3	16,3	30,0	38,7	31,3

Compravendes d'habitatges de segona mà segons nacionalitat

Període	Barcelona			Catalunya		
	Nacionals	Estrangers	Total	Nacionals	Estrangers	Total
2013	6.649	1.052	7.701	25.635	4.208	29.843
2014	8.149	1.339	9.488	29.788	5.409	35.197
2015	9.422	1.617	11.039	39.803	6.407	46.210
1r.tr.	2.580	417	2.997	9.760	1.617	11.377
2n.tr.	2.357	399	2.756	9.666	1.530	11.196
3r.tr.	2.378	432	2.810	10.649	1.709	12.358
4t.tr.	2.107	369	2.476	9.728	1.551	11.279
2016	11.165	1.905	13.070	50.307	7.553	57.860
1r.tr.	2.633	434	3.067	11.594	1.726	13.320
2n.tr.	2.988	486	3.474	13.137	1.859	14.996
3r.tr.	2.977	555	3.532	13.694	2.052	15.746
4t.tr.	2.567	430	2.997	11.882	1.916	13.798
2017						
1r.tr.	3.371	586	3.957	14.669	2.349	17.018
2n.tr.	3.385	629	4.014	15.154	2.313	17.467

Variació (%)	Barcelona			Catalunya		
	Nacionals	Estrangers	Total	Nacionals	Estrangers	Total
2n.tr.2017/ 2n.tr.2016	13,3	29,4	15,5	15,4	24,4	16,5
2016/2015	18,5	17,8	18,4	26,4	17,9	25,2
2015/2014	15,6	20,8	16,3	33,6	18,5	31,3

Compravendes d'habitatges de segona mà per districtes

Compravendes d'habitatges de segona mà a Barcelona: nombre, superfície i preu dels habitatges per districtes

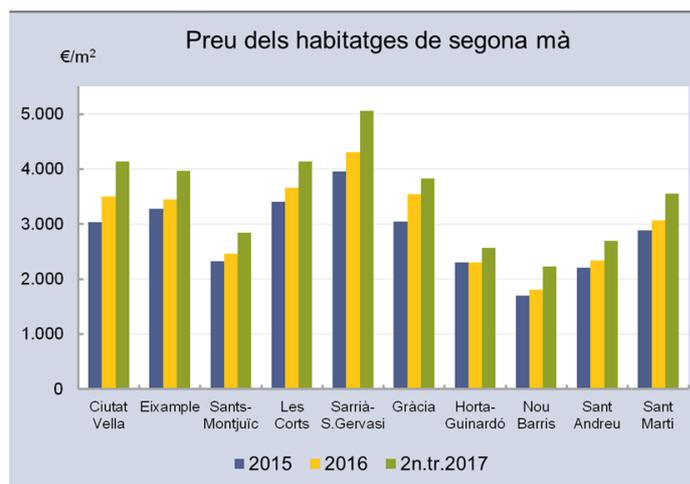
Districte	Nombre de compravendes			Superfície mitjana (m ² construïts)			Preu mitjà (milers d'€)			Preu/m ² construït		
	2016	2r.tr. 2017	var(%) 2r.tr.17/2r.tr.16	2016	2r.tr. 2017	var(%) 2r.tr.17/2r.tr.16	2016	2r.tr. 2017	var(%) 2r.tr.17/2r.tr.16	2016	2r.tr. 2017	var(%) 2r.tr.17/2r.tr.16
Ciutat Vella	1.462	428	7,3	67,9	67,7	0,8	260,076	290,119	30,2	3.500	4.140	23,9
Eixample	1.459	465	20,8	91,8	88,2	-5,1	340,738	375,140	13,8	3.451	3.965	23,5
Sants-Montjuïc	1.259	441	33,2	68,9	67,6	-4,7	176,720	182,787	2,2	2.461	2.848	16,4
Les Corts	755	203	-1,0	88,7	90,3	2,5	353,498	442,188	33,5	3.656	4.141	18,0
Sarrià-Sant Gervasi	1.175	328	-3,5	118,4	120,2	-1,9	528,493	606,499	6,9	4.303	5.055	13,8
Gràcia	1.095	272	-11,4	83,5	84,7	2,3	316,750	321,243	4,4	3.544	3.824	9,4
Horta-Guinardó	1.295	439	31,4	72,3	74,3	1,7	171,945	194,398	14,0	2.305	2.567	14,9
Nou Barris	1004	325	41,9	64,2	63,8	-0,7	123,719	149,155	10,1	1.810	2.227	22,4
Sant Andreu	1350	463	32,7	72,5	73,3	3,7	174,021	200,647	16,8	2.334	2.693	13,5
Sant Martí	2.035	636	16,3	77,0	77,8	-1,2	253,801	292,475	12,2	3.068	3.551	15,7
Barcelona	13.070	4.014	15,5	79,9	79,4	-2,2	283,837	309,477	8,0	3.167	3.571	13,5

Font: Tots els quadres d'aquesta secció són d'elaboració pròpia a partir de les dades de la Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana de la Generalitat procedents del Colegio de Registradores de la Propiedad, Bienes Muebles y Mercantiles de España.

El nivell de preus dels habitatges de segona mà per districtes reflecteix una gran disparitat que recull tant les diferències en la tipologia del producte com de l'estructura socio-econòmica de les diferents unitats territorials.

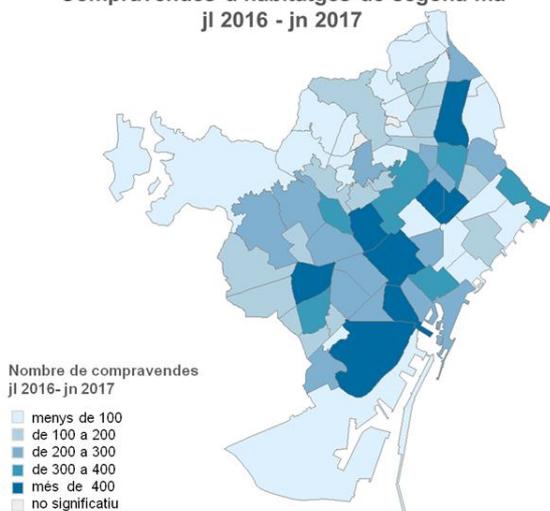
Les dades de transaccions del segon trimestre mostren una dinàmica lleument diferent a la del trimestre anterior. Si tots els districtes comencen l'any amb més compravendes que un any abans, durant el segon trimestre el creixement perd intensitat i tres dels deu registren variacions interanuals negatives. Si es considera el conjunt del semestre, el signe negatiu s'imposa clarament en tots els districtes.

Com era d'esperar, en termes de mitjana de la ciutat, les dades de superfície no registren variacions rellevants quant a la tipologia d'habitatges venuts en relació amb un any enrere. Les oscil·lacions de les mitjanes de districtes, rellevants en alguns casos, es compensen entre sí. Pel que fa als preus de venda, el ritme de creixement interanual s'alenteix alhora que tots els districtes mantenen la tendència alcista amb el protagonisme d'alguns dels més cars i Ciutat Vella.

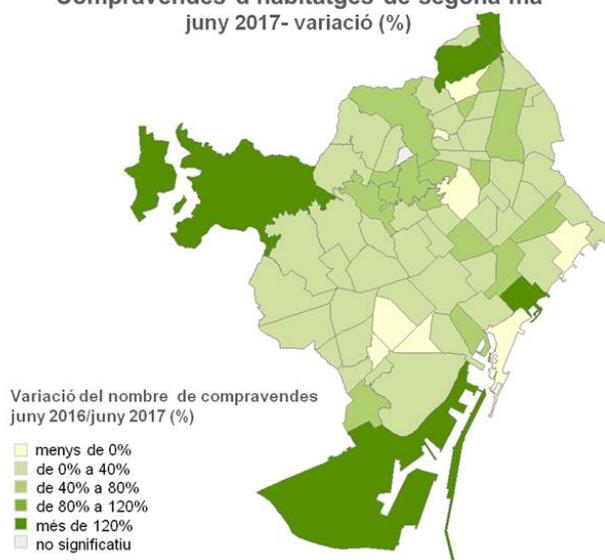

Compravendes d'habitatges de segona mà per barris

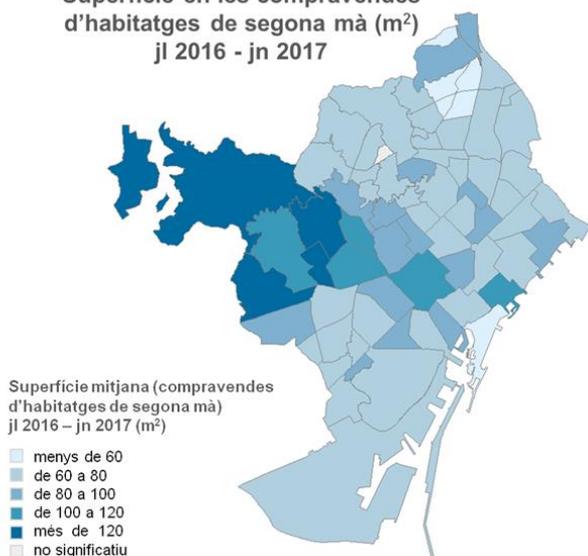
Compravendes d'habitatges de segona mà
j1 2016 - jn 2017

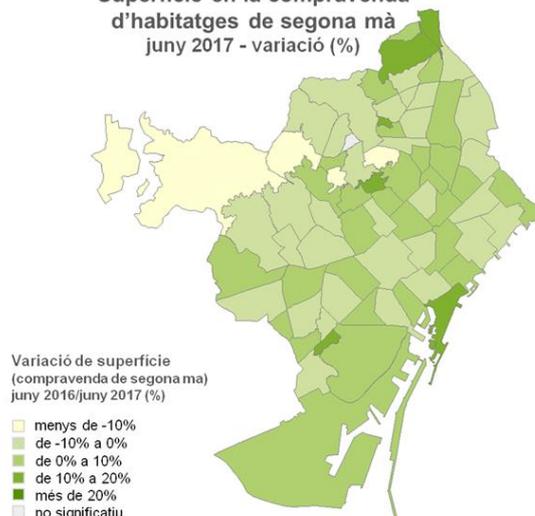
Compravendes d'habitatges de segona mà
juny 2017 - variació (%)

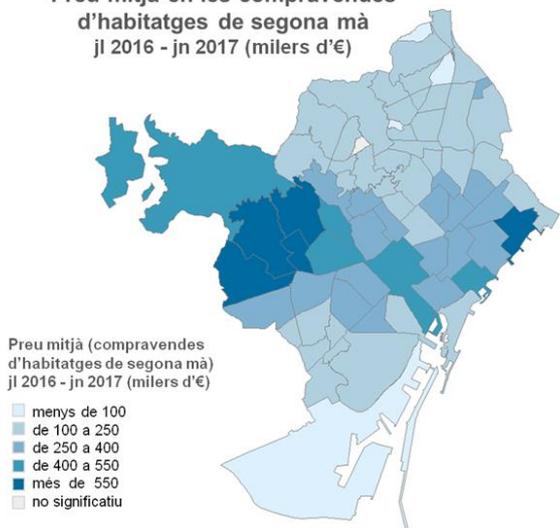
Superfície en les compravendes
d'habitatges de segona mà (m²)
j1 2016 - jn 2017

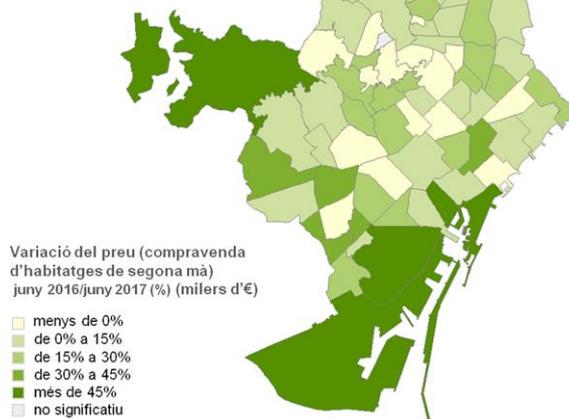
Superfície en la compravenda
d'habitatges de segona mà
juny 2017 - variació (%)

Preu mitjà en les compravendes
d'habitatges de segona mà
j1 2016 - jn 2017 (milers d'€)

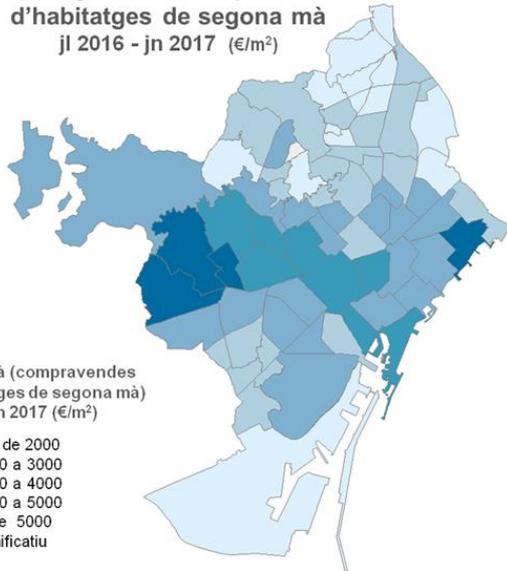
Preu mitjà en les compravendes
d'habitatges de segona mà
juny 2017 - variació (%)

Preu mitjà en les compravendes d'habitatges de segona mà
jl 2016 - jn 2017 (€/m²)

Preu mitjà (compravendes d'habitatges de segona mà)
jl 2016 - jn 2017 (€/m²)

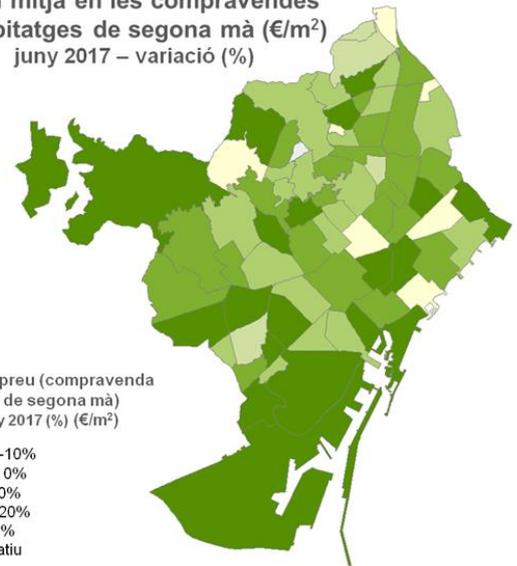
- menys de 2000
- de 2000 a 3000
- de 3000 a 4000
- de 4000 a 5000
- més de 5000
- no significatiu

Preu mitjà en les compravendes d'habitatges de segona mà (€/m²)
juny 2017 – variació (%)

Variació del preu (compravenda d'habitatges de segona mà)
juny 2016/juny 2017 (%) (€/m²)

- menys de -10%
- de -10% a 0%
- de 0% a 10%
- de 10% a 20%
- més de 20%
- no significatiu

Finançament i crèdit hipotecari

Les dades de 2016 i començament d'enguany reflecteixen una certa reactivació del crèdit hipotecari. Augmenta novament, en relació amb els pitjors anys de la crisi, el nombre de transaccions d'habitatges amb hipoteca.

Un cop superada la fase més dura del procés de sanejament i recuperació del sector financer, el mercat hipotecari es comença a normalitzar. Que els darrers tres anys han estat de transició en aquest procés ho testimonia el fet que, alhora que es continuava reduint el total del crèdit hipotecari viu en mans de les famílies, augmentava la contractació de noves hipoteques i el seu import mitjà. Una situació impulsada tant per la incidència de la millora de l'entorn macroeconòmic sobre la demanda de finançament com per l'efecte de la política monetària expansiva del BCE sobre la corresponent oferta de crèdit.

Dades i anàlisi

- [Hipoteques d'habitatges](#)
- [Crèdit hipotecari](#)

Hipoteques d'habitatges

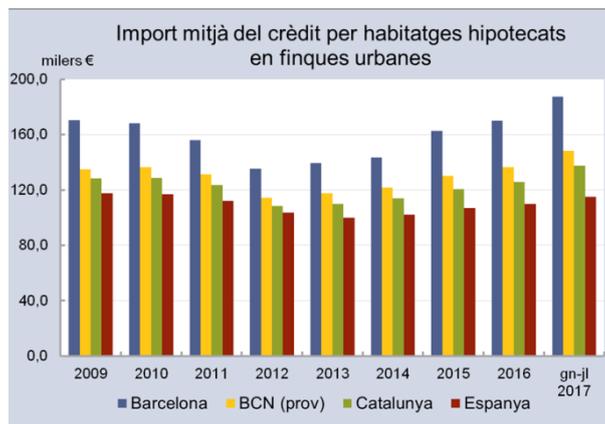
Habitatges hipotecats en finques urbanes

Període	Nombre d'hipoteques			
	Barcelona	Barcelona província	Catalunya	Espanya
2010	16.935	63.827	92.494	605.172
2011	11.659	43.752	63.584	409.337
2012	7.775	28.302	42.632	274.715
2013	5.983	20.015	29.690	197.641
2014	6.418	21.626	30.261	202.954
2015	8.715	27.756	38.825	246.767
1r.tr.	2.441	7.328	10.151	62.572
2n.tr.	1.851	6.519	9.126	60.651
3r.tr.	1.985	6.892	9.770	65.590
4t.tr.	2.438	7.017	9.778	57.954
2016	9.674	32.925	45.873	281.328
1r.tr.	2.463	8.094	11.366	71.145
2n.tr.	2.647	8.916	12.686	75.460
3r.tr.	2.282	8.450	11.559	65.982
4t.tr.	2.282	7.465	10.262	68.741
2017				
1r.tr.	2.988	9.534	16.068	100.465
2n.tr.	2.810	9.603	12.714	79.691
jl.	891	3.325	4.348	24.863

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Registre de la Propietat publicades per l'INE i pel Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Variacions (%)	Nombre d'hipoteques			
	Barcelona	Barcelona província	Catalunya	Espanya
2n.tr.2017/2n.tr.2016	6,2	7,7	0,2	5,6
2016/2015	11,0	18,6	18,2	14,0
2015/2014	35,1	28,3	26,7	20,8

Variacions (%)	Import mitjà del crèdit			
	Barcelona	Barcelona província	Catalunya	Espanya
2n.tr.2017/2n.tr.2016	15,6	13,0	13,1	5,5
2016/2015	4,4	4,8	4,4	2,8
2015/2014	13,5	7,0	5,8	4,4

Si les dades d'hipoteques constituïdes sobre finques urbanes del primer terç d'enguany consolidaven la tendència alcista iniciada ara fa dos anys, les del segon terç mostren senyals clars de desacceleració.

La recuperació de l'activitat econòmica i del mercat laboral ha contribuït a reforçar la confiança de les famílies i les expectatives de negoci del mercat immobiliari. Aquesta millora de la conjuntura econòmica s'observa amb claredat en l'evolució dels indicadors relacionats amb el crèdit hipotecari. A Barcelona, i també a la resta del país, el nombre d'hipoteques constituïdes els darrers mesos per l'adquisició d'un habitatge apunta a que 2017 serà el quart any d'augment consecutiu després d'un trienni de davallades molt significatives. Si les elevades taxes de creixement de dos anys enrere responien als baixos volums de sortida i a la possibilitat d'aprofitar preus immobiliaris devaluats, les que s'estan registrant darrerament s'expliquen per la millora del mercat laboral i de les expectatives econòmiques en general a més del retorn a la normalitat que s'ha produït en l'accés al crèdit hipotecari en un context de tipus d'interès reals extraordinàriament baixos.

L'evolució de l'import mitjà dels crèdits signats dona fe del gir a l'alça dels preus del sostre residencial que ha provocat el renaixement de la demanda. Si l'any passat es va tancar amb un creixement relativament moderat, la trajectòria alcista s'ha accentuat durant els primers set mesos d'enguany, en paral·lel a l'evolució dels preus. Si l'import mitjà d'una hipoteca corresponent a una finca urbana de Barcelona havia tocat fons el 2012 amb 135.000 euros, quatre anys i mig després supera els 185.000 euros, una magnitud que excedeix la de 2009. A la recuperació dels preus immobiliaris sembla que s'hi afegeix la pràctica normalització del mercat hipotecari.

Crèdit hipotecari

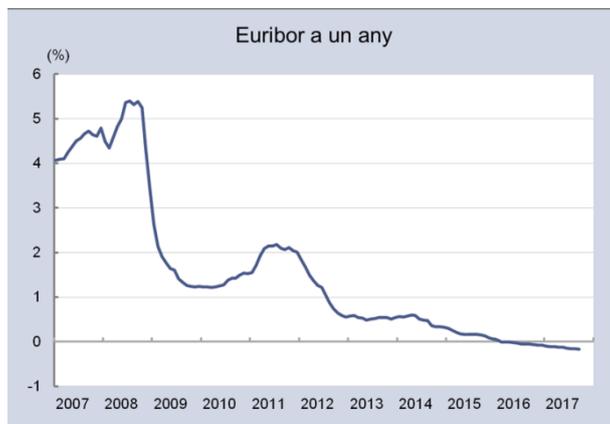
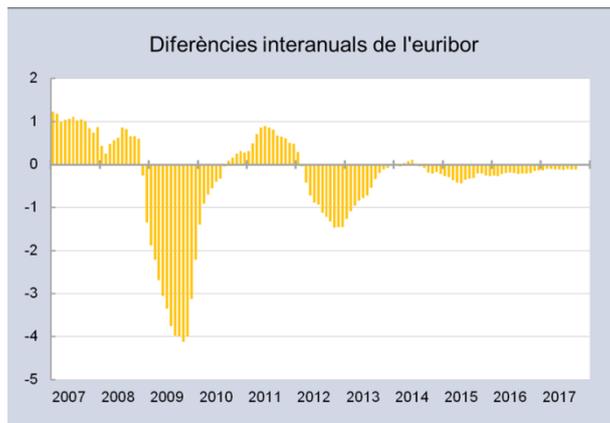
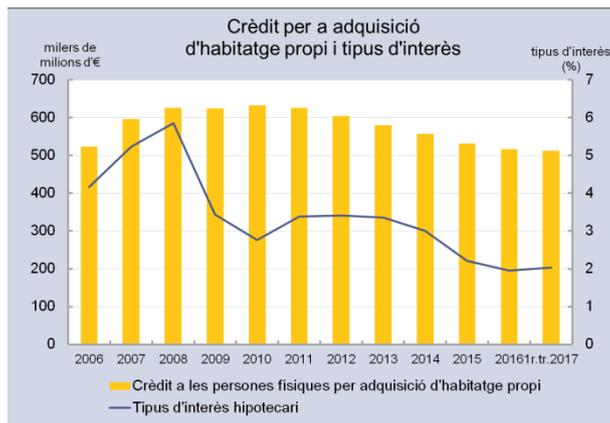
El revifament de la demanda i el renovat interès de la banca pel negoci hipotecari s'alien amb l'excèpcional situació del preu del diner per impulsar la concessió de nous crèdits hipotecaris.

L'estabilització de l'euríbor a un any (l'interès que s'utilitza de forma majoritària per a revisar les hipoteques a tipus variable a Espanya) en mínims històrics i valors lleument negatius durant gairebé tot 2016 i primera meitat d'enguany ha estat un factor determinant en l'augment del nombre d'hipoteques formalitzades. Un escenari, el dels tipus d'interès negatius, que no agrada a la banca però que l'ha utilitzat per tornar a atreure a possibles compradors d'habitatge a les seves oficines.

Convé recordar que la banca té encara molta oferta d'habitatge per a vendre i que l'actual conjuntura de creixement econòmic relativament ferm i baix preu del diner facilita la venda d'immobles a preus més alts que si el finançament fos més car. En conseqüència, una part de l'increment del nombre d'hipoteques formalitzades i del seu import respon probablement a l'efecte oportunitat d'aprofitar una conjuntura irrepetible en termes de cost financer i amb data de caducitat. No s'esperen canvis a curt termini en la política monetària del BCE però no es poden descartar en funció de com evolucioni la inflació i el creixement del PIB a la zona de l'euro i sense perdre de vista que la Reserva Federal dels Estats Units ja ha iniciat el camí de retorn a una política monetària més ortodoxa.

Que la situació del mercat immobiliari-financer al nostre país no acaba d'estar normalitzada, malgrat l'evolució positiva de la immensa majoria dels indicadors econòmics, ho deixa entreveure el fet que en un context de tipus d'interès extraordinàriament baixos en termes reals el volum total de crèdit hipotecari viu en mans de les famílies evoluciona encara a la baixa. També és cert que ja no cau amb la intensitat que ho ha fet els darrers anys gràcies a la millora de la solvència dels hipotecats en termes generals i especialment a l'augment sostingut de la formalització de noves hipoteques.

Des del punt de vista del comprador (que no sempre necessita finançament aliè), els darrers temps han aportat un perfil molt més divers que el d'abans de la crisi. Actualment, a Barcelona la demanda d'habitatge en propietat la conformen famílies més o menys tradicionals (incloent unitats de convivència sense nucli) que cerquen un primer habitatge propi o canviar el que ja tenen, d'altres residents amb bona salut econòmica que davant de la situació dels mercats financers opten per invertir en habitatge (en molt casos, per a destinar-los al lloguer), i, per últim, inversors estrangers, i no exclusivament amb perfil de luxe ni circumscrit als eixos de més nivell econòmic de la ciutat.

Mercat de lloguer

La pressió d'una demanda àmplia i diversificada sobre una oferta limitada pot explicar que en només tres anys el mercat residencial de lloguer ha superat àmpliament els preus mitjans d'abans de la crisi.

Si els resultats continguts del bienni 2015-2016 semblaven confirmar que una bona part de l'augment del nombre de contractes de lloguer durant el sexenni 2008-2013 responien a la impossibilitat –per raons diverses- d'accedir a la propietat d'un habitatge com a residència principal, l'augment de 2017 no ho desmenteix però obra la porta a nous factors. Un cop l'economia i el mercat de treball han consolidat un nou període expansiu i s'ha normalitzat l'accés al finançament bancari a preus atractius i comença a sorgir nova oferta residencial- la pressió de la demanda sobre el segment del lloguer no afluixa com es podia esperar. La resposta possiblement s'hagi de buscar en el fet que la demanda de sostre residencial a la capital ha crescut i creix amb molta més força que l'oferta.

Dades i anàlisi

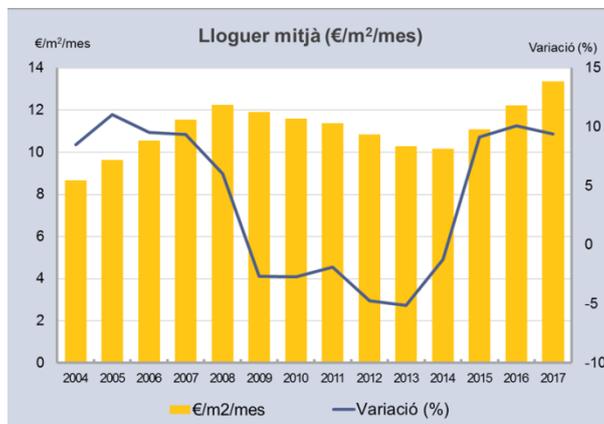
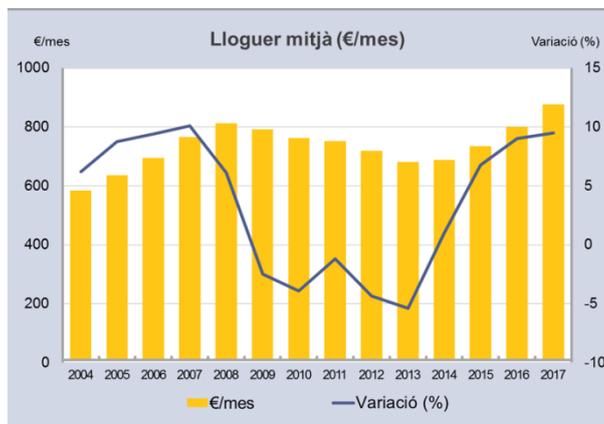
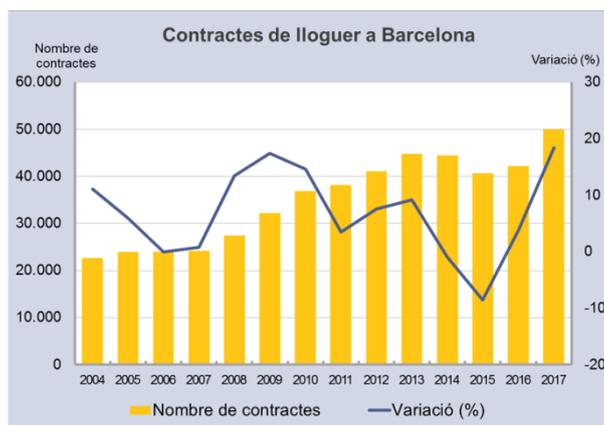
- [Evolució del mercat de lloguer](#)
- [Mercat de lloguer per districtes](#)
- [Mercat de lloguer per barris](#)

Evolució del mercat de lloguer a Barcelona

Evolució del mercat de lloguer a Barcelona

Període	Nombre de contractes	Superfície mitjana (m ²)	Preu (lloguer mitjà)	
			€/mes	€/m ² /mes
2010	36.873	70,0	762	11,92
2011	38.156	70,3	753	11,60
2012	41.047	70,9	720	10,84
2013	44.819	70,7	682	10,29
2014	44.411	72,2	688	10,16
2015	40.623	70,7	735	11,09
1r.tr.	9.817	72,8	702	10,26
2n.tr.	9.637	69,8	714	10,98
3r.tr.	9.810	70,9	765	11,47
4t.tr.	11.359	69,6	755	11,55
2016	42.182	70,2	801	12,22
1r.tr.	10.014	70,4	755	11,57
2n.tr.	10.182	69,0	774	12,07
3r.tr.	10.789	70,9	826	12,39
4t.tr.	11.197	70,5	843	12,75
2017	49.953	70,1	877	13,36
1r.tr.	11.156	69,9	845	12,99
2n.tr.	12.084	69,9	865	13,10
3r.tr.	12.898	70,7	903	13,61
4t.tr.	13.815	70,0	890	13,56

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana de la Generalitat procedents de l'explotació de les fiances de lloguer dipositades a l'Incasòl.

Variació (%)	Nombre de contractes	Superfície mitjana (m ²)	Preu (lloguer mitjà)	
			€/mes	€/m ² /mes
4t.tr.2017/4t.tr.2016	23,4	-0,7	5,5	6,4
2017/2016	18,4	-0,1	9,5	9,4
2016/2015	3,8	-1,1	9,0	10,1

El lloguer residencial a Barcelona tanca 2017 immers en un aparent contrasentit: alhora que s'intensifica l'augment del nombre de contractes, els preus alenteixen el seu creixement i fins i tot mostren signes d'estabilització. Una situació que no es pot deslligar del fet que el lloguer mitjà actual supera àmpliament el màxim assolit durant la darrera fase alcista del mercat immobiliari.

Cinquanta mil contractes de lloguer formalitzats en un any, el passat 2017, és una xifra fins ara mai assolida a Barcelona. Equival a un creixement de més del divuit per cent anual i a doblar els valors mitjans registrats deu anys enrere, quan el lloguer no era la opció preferida del mercat residencial. En consonància amb aquest dinamisme i les limitacions de l'oferta, els preus han continuat a l'alça sumant a l'augment acumulat del bienni anterior un nou increment proper al deu per cent de mitjana anual. Amb la particularitat que durant el darrer trimestre de l'any, i no cal insistir en la singularitat d'aquest període, el preu mitjà s'ha estancat en relació amb el trimestre anterior forçant una sensible desacceleració de l'evolució interanual. En definitiva, la consolidació de la conjuntura expansiva que viu l'economia barcelonina s'ha traslladat finalment al mercat immobiliari. L'estretor de l'oferta després d'un quinquenni llarg de paralització de la inversió sectorial i els canvis normatius introduïts per fer més atractiu el segment del lloguer per al capital i petits propietaris, ajuden a entendre, juntament amb el fort creixement de l'activitat turística, la ràpida *normalització* del mercat immobiliari barceloní.

Evolució del mercat de lloguer per districtes

Evolució del mercat de lloguer a Barcelona per Districtes

Districtes	Nombre de contractes			Superfície mitjana (m ²)			Preu (lloguer mitjà)					
	2016	2017	var (%) 2017/2016	2016	2017	var (%) 2017/2016	€/mes			€/m ² /mes		
							2016	2017	var (%) 2017/2016	2016	2017	var (%) 2017/2016
Ciutat Vella	4.484	4.977	11,0	60,3	60,6	0,4	739	829	12,1	13,90	15,46	11,3
Eixample	8.457	10.024	18,5	79,2	79,1	-0,1	917	991	8,0	12,39	13,43	8,4
Sants-Montjuïc	4.285	4.930	15,1	62,4	63,2	1,2	679	763	12,4	11,66	12,92	10,8
Les Corts	1.847	2.131	15,4	78,8	77,2	-2,1	986	1.052	6,7	13,17	14,22	8,0
Sarrià-Sant Gervasi	4.107	4.616	12,4	86,6	87,0	0,4	1.145	1.228	7,3	14,31	15,43	7,8
Gràcia	4049	4851	19,8	65,9	65,4	-0,8	788	856	8,7	12,95	14,25	10,1
Horta-Guinardó	3.656	4.196	14,8	62,9	63,1	0,3	640	707	10,4	10,73	11,88	10,7
Nou Barris	2.788	3.146	12,8	60,8	61,7	1,5	561	626	11,5	9,65	10,55	9,4
Sant Andreu	2.445	2.982	22,0	64,8	65,3	0,8	645	706	9,4	10,39	11,36	9,4
Sant Martí	4.510	5.473	21,4	71,2	69,3	-2,8	771	842	9,2	11,74	12,90	9,9
Barcelona	42.182	49.953	18,4	70,2	70,1	-0,1	801	877	9,5	12,22	13,36	9,4

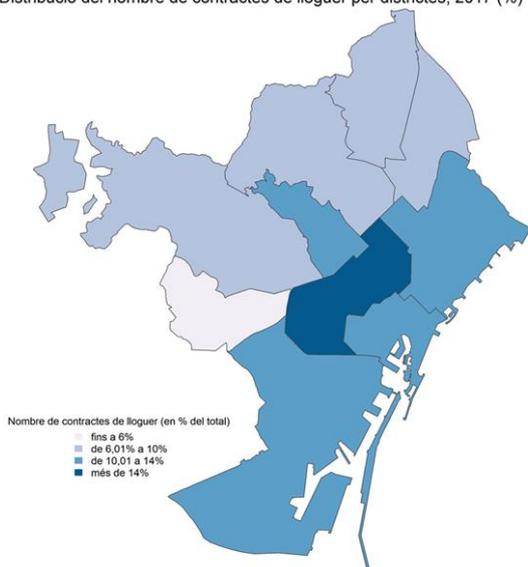
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana de la Generalitat procedents de l'explotació de les fiances de lloguer dipositades a l'Incasòl.

La distribució dels contractes de lloguer per districtes en un moment de pressió de la demanda obeeix bàsicament a la localització dels habitatges en oferta; l'Eixample concentra el vint per cent dels lloguers signats el darrer bienni i Les Corts poc més del quatre per cent. Són els dos extrems.

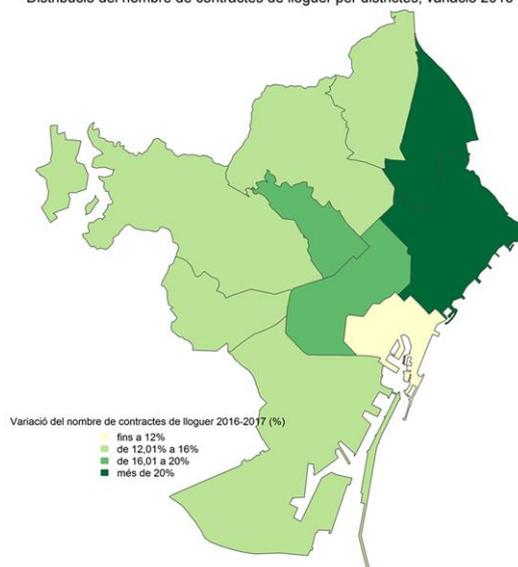
Amb una dinàmica semblant a la del mercat de propietat però amb trets lleument diferents, al mapa per districtes dels preus de lloguer mensual es distingeixen cinc categories, els extrems de les quals estan ocupats, a la banda alta, per Sarrià-Sant Gervasi i Les Corts amb més de mil euros de lloguer mensual, mentre que la baixa l'ocupa en solitari Nou Barris, amb poc més de sis cents euros mensuals. El preu mitjà de lloguer registrat en aquest districte equival a la meitat del de Sarrià-Sant Gervasi, el districte amb el lloguer mensual més elevat.

Pel que fa a l'evolució d'aquests preus durant el darrer any, les diferències al voltant de la mitjana són significatives, especialment si la referència són les variacions més homogènies de 2016. Un tret a destacar de les dades disponibles és que els increments relatius més elevats s'han donat en els districtes amb preus mitjans per sota de la mitjana de la ciutat. Dels set que hi havia en aquesta situació a final de 2016, només un, Gràcia, ha escapat a increments de més del nou per cent en el preu de lloguer. Tampoc han assolit increments d'aquesta quantia els preus mitjans dels tres districtes més cars per viure-hi de lloguer, Sarrià-Sant Gervasi, Les Corts i l'Eixample. La tendència de fons sembla apuntar a una progressiva homogeneïtzació dels preus de lloguer a la major part de la ciutat.

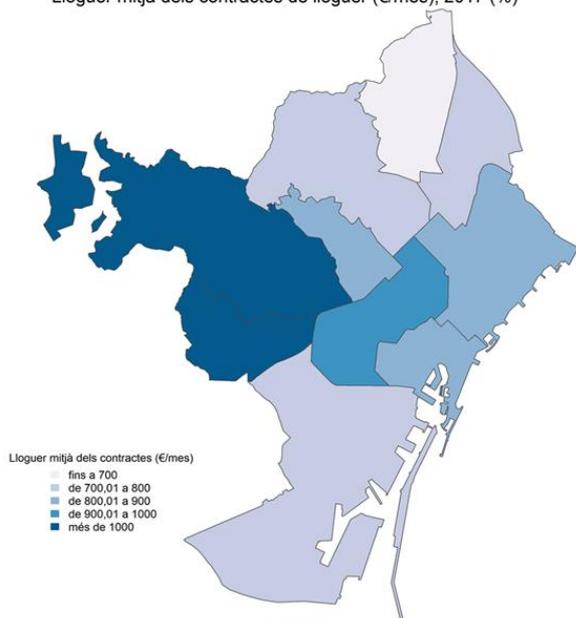
Distribució del nombre de contractes de lloguer per districtes, 2017 (%)

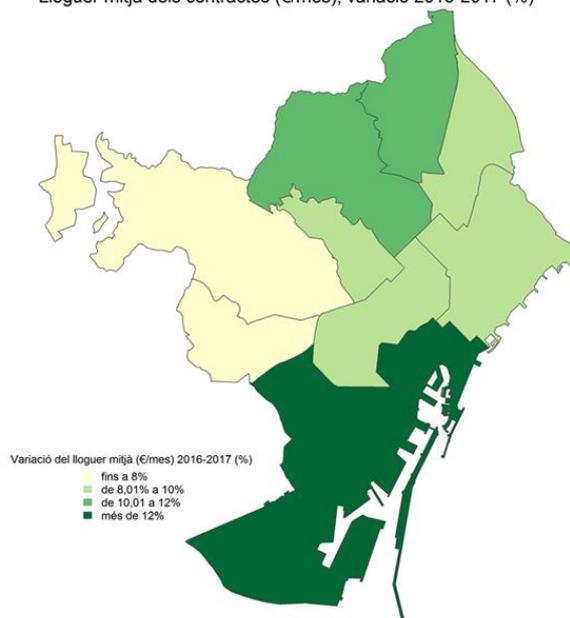
Distribució del nombre de contractes de lloguer per districtes, variació 2016-2017 (%)

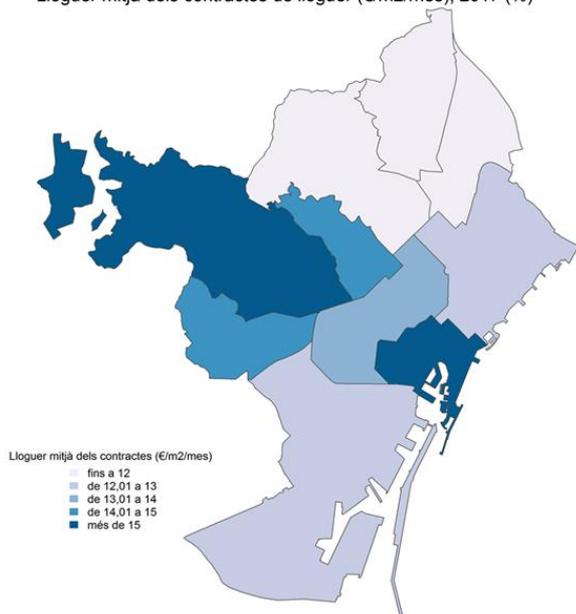
Lloguer mitjà dels contractes de lloguer (€/mes), 2017 (%)

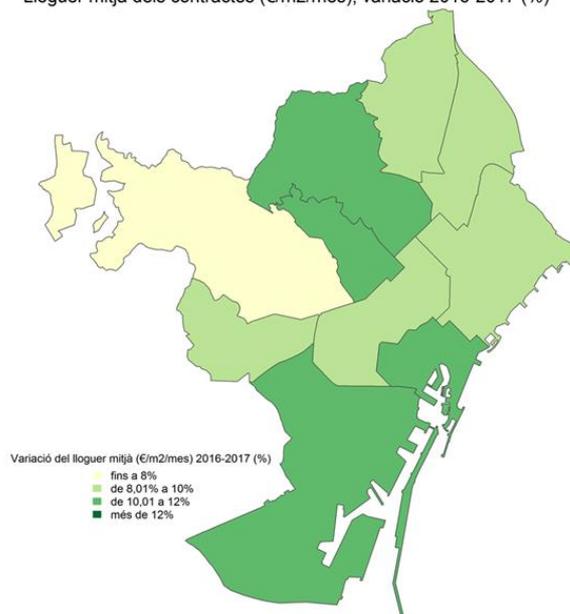
Lloguer mitjà dels contractes (€/mes), variació 2016-2017 (%)

Lloguer mitjà dels contractes de lloguer (€/m2/mes), 2017 (%)

Lloguer mitjà dels contractes (€/m2/mes), variació 2016-2017 (%)

Evolució del mercat de lloguer per barris

La forta expansió que ha viscut el mercat de lloguer residencial durant 2017 ha contribuït a reforçar i ampliar el nucli central de barris que concentren la major part d'aquest tipus d'oferta: cinc dels sis barris de l'Eixample i els dos més poblats de Gràcia i Ciutat Vella. Nou dels 73 barris han concentrat més d'una tercera part dels contractes formalitzats.

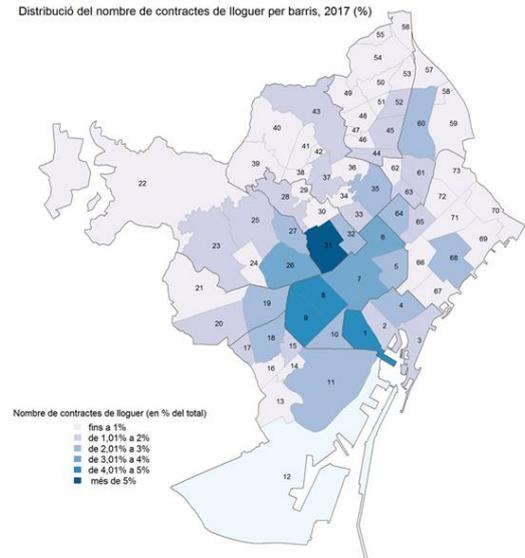
L'evolució del mercat de lloguer residencial durant la segona meitat de 2017 ha mantingut la mateixa tònica dels sis mesos anteriors. En conseqüència, l'anàlisi territorial a partir de les mitjanes dels barris pel conjunt de l'any amplia i relativitza els trets característics observats en l'anàlisi per districtes. Efectivament, els barris de l'Eixample concentren un percentatge molt elevat dels contractes de lloguer, però també la Vila de Gràcia, el que més amb un 5,4% del total de la ciutat, el Raval, el Camp d'en Grassot i Gràcia Nova i Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera. A l'altre extrem, barris com Can Peguera, Vallbona, la Clota, Baró de Viver, Torre Baró i la Marina del Prat Vermell entre altres, han registrat una quantitat simbòlica de contractes, en molts d'aquests casos perquè tenen una forta presència del parc públic i/o protegit i el mercat lliure és escàs i poc representatiu.

Els preus declarats als contractes signats reproduïxen les diferències territorials habituals que s'observen en altres variables de renda, capacitat adquisitiva o preus immobiliaris. Pedralbes i les Tres Torres, amb molt poca oferta, marquen màxims (per sobre dels 1.600€/mes), amb Sarrià i els dos barris de Sant Gervasi a poca distància en preu i amb força més oferta. Els preus mitjans més baixos, per sota dels 450€/mes, només es troben a Ciutat Meridiana i en altres barris perifèrics de Nou Barris i Sant Andreu, tots amb molt pocs contractes formalitzats. El tram de preus més nombrós inclou a gairebé la meitat dels 73 barris i és el comprès entre 650 i 850€/mes, lleument per sota de la mitjana de la ciutat.

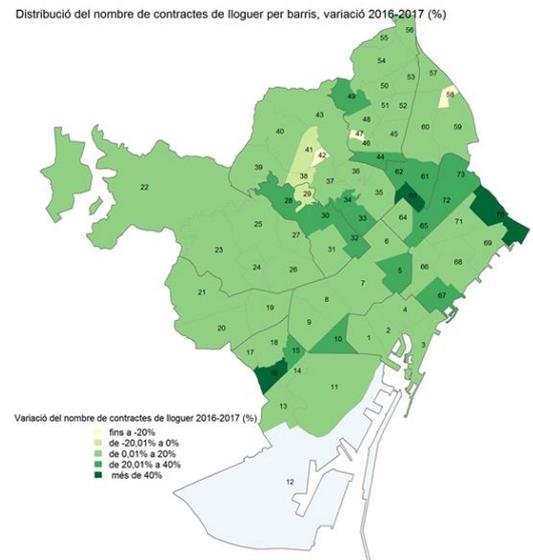
En l'anàlisi del preu per unitat de superfície apareixen algunes diferències significatives. Barceloneta, un barri petit amb molta pressió de la demanda per la seva ubicació i una oferta residencial molt limitada i formada per habitatges de petites dimensions és, amb diferència, el que registra el preu més elevat en termes d'€/m2/mes, superant en prop del cinquanta per cent la mitjana de la ciutat. El segueixen Sarrià, les Tres Torres i la Vila Olímpica del Poblenou, tres barris amb oferta residencial singular i/o ubicació privilegiada.

Pel que fa a l'evolució dels preus, les dades per barris ofereixen molts més matisos que les de districte vistes anteriorment. Amb l'excepció de la contenció registrada a Diagonal Mar i Front Marítim del Poblenou i a tres barris de la zona alta del Besòs, per raons òbvies diferents, la resta han seguit una tendència clarament ascendent com reflecteixen els mapes adjunts. Si deixem de banda creixements anuals de més del 20% que corresponen a barris amb molt poca oferta disponible d'habitatge de lloguer i preus comparativament baixos amb l'excepció de Vallcarca i els Penitents, el ventall d'increments és relativament ampli però distribuït de manera força homogènia. Aproximadament una tercera part dels barris han registrat augments de preus a l'entorn de l'augment mitjà de la ciutat, mentre que la resta s'agrupa de força relativament equitativa per sobre i per sota de l'agregat a l'entorn de la mitjana.

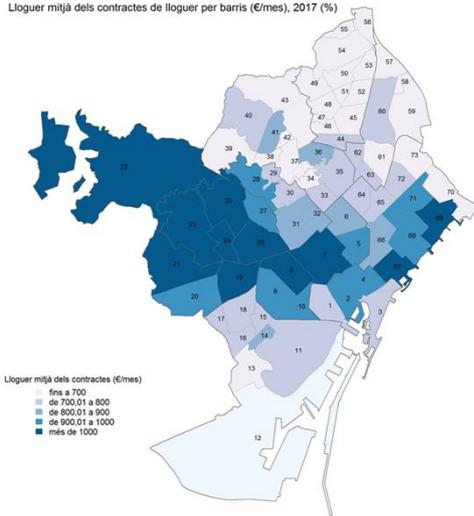
Distribució del nombre de contractes de lloguer per barris, 2017 (%)

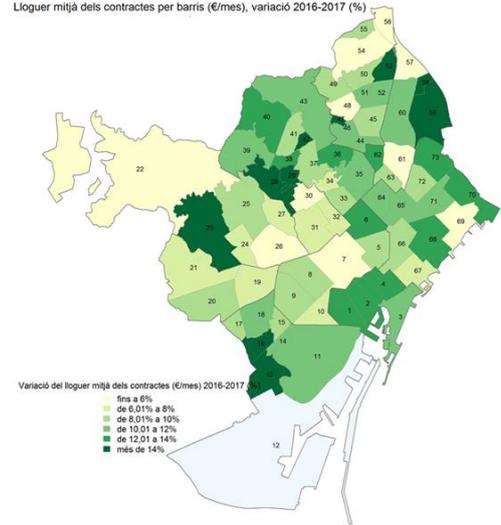
Distribució del nombre de contractes de lloguer per barris, variació 2016-2017 (%)

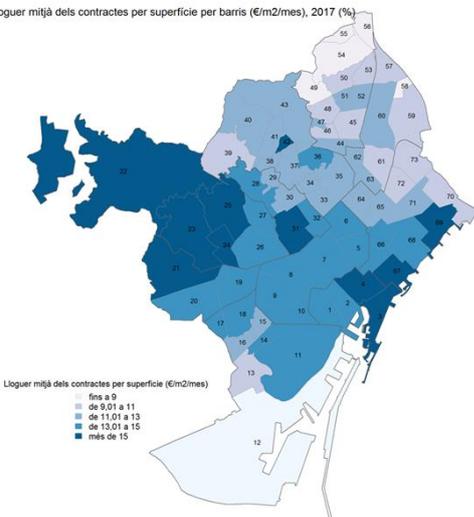
Lloguer mitjà dels contractes de lloguer per barris (€/mes), 2017 (%)

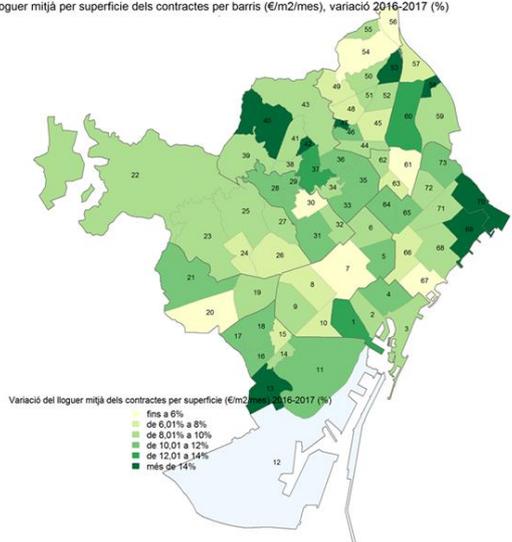
Lloguer mitjà dels contractes per barris (€/mes), variació 2016-2017 (%)

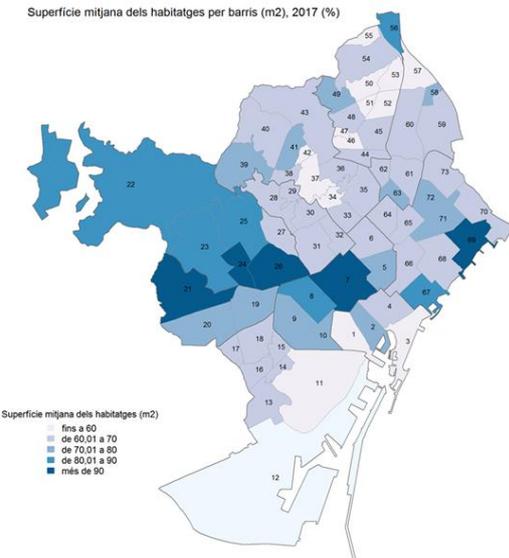
Lloguer mitjà dels contractes per superfície per barris (€/m2/mes), 2017 (%)

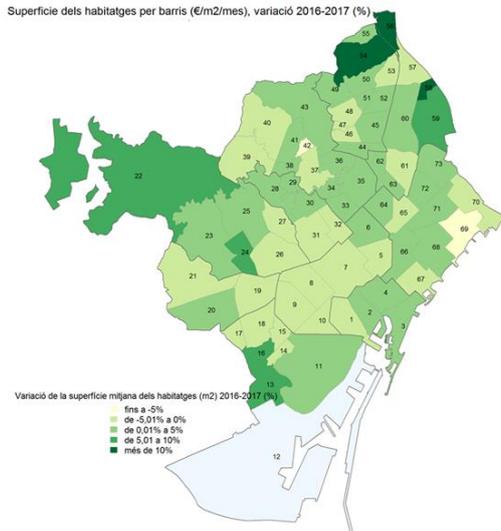
Lloguer mitjà per superfície dels contractes per barris (€/m2/mes), variació 2016-2017 (%)

Superfície mitjana dels habitatges per barris (m2), 2017 (%)

Superfície dels habitatges per barris (€/m2/mes), variació 2016-2017 (%)

Cost d'accés a l'habitatge

L'accessibilitat a l'habitatge és un dels aspectes més rellevants per a la comprensió de les dinàmiques urbanes. La filosofia dels indicadors d'accessibilitat és enllaçar la capacitat adquisitiva de la població amb les condicions del mercat immobiliari i del financer per tal de veure si les llars poden accedir a un bé tant bàsic com és l'habitatge en el mercat lliure.

Les darreres dades anuals disponibles indiquen que tot i l'augment dels preus que ha registrat el mercat immobiliari barceloní, l'accessibilitat a l'habitatge en propietat es manté en la zona de mínims de la sèrie gràcies a l'augment de la renda mitjana i al descens dels tipus d'interès. Per contra, l'indicador equivalent del mercat de lloguer alerta d'un notable repunt que permet avançar que al llarg de 2017 es poden assolir nous màxims de la sèrie.

Les diferències entre districtes pel que fa a l'accessibilitat a l'habitatge, més reduïdes que un any abans, reflecteixen que la recuperació del mercat immobiliari en termes de preus s'està generalitzant a la major part de la ciutat.

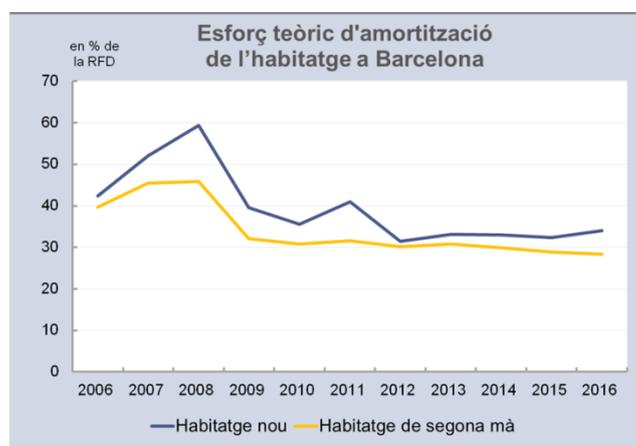
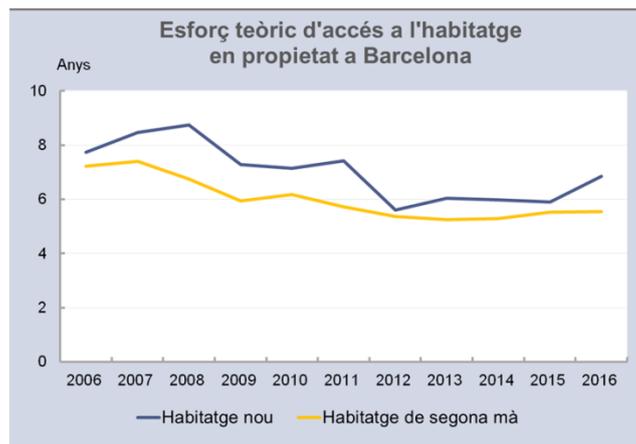
Dades i anàlisi

- [Indicadors d'accessibilitat a l'habitatge en propietat a Barcelona](#)
- [Indicadors d'accessibilitat a l'habitatge en propietat per districtes](#)
- [Accessibilitat a l'habitatge en propietat als barris de Barcelona](#)
- [Accessibilitat a l'habitatge de lloguer a Barcelona](#)
- [Accessibilitat a l'habitatge de lloguer als districtes i barris de Barcelona](#)

Accessibilitat a l'habitatge en propietat a Barcelona

Accessibilitat familiar a l'habitatge en propietat a Barcelona

Període	Preu de venda (€)	Esforz teòric d'accés Preu/RFD (anys)	Tipus d'interès (%)	Esforz teòric d'amortització (quota mensual en % de la RFD)
Habitatge nou				
2006	344.300	7,7	4,2	42,4
2007	394.309	8,5	5,2	52,0
2008	432.833	8,7	5,9	59,4
2009	363.415	7,3	3,4	39,5
2010	342.584	7,1	2,8	35,5
2011	355.353	7,4	3,4	40,9
2012	261.438	5,6	3,4	31,5
2013	279.491	6,0	3,4	33,2
2014	287.106	6,0	3,0	32,9
2015	292.176	5,9	2,2	32,4
2016	351.388	6,9	2,0	34,0
Habitatge de segona mà				
2006	321.854	7,2	4,2	39,7
2007	344.919	7,4	5,2	45,5
2008	334.194	6,7	5,9	45,8
2009	295.852	5,9	3,4	32,2
2010	296.495	6,2	2,8	30,8
2011	273.772	5,7	3,4	31,5
2012	250.279	5,4	3,4	30,1
2013	243.130	5,3	3,4	30,8
2014	254.364	5,3	3,0	30,0
2015	273.498	5,5	2,2	28,9
2016	283.837	5,5	2,0	28,4

Notes: El tipus d'interès correspon al tipus mitjà dels préstecs hipotecaris a més de 3 anys. El termini d'amortització correspon al termini mitjà de les noves hipoteques. L'esforç d'amortització correspon a l'import de les quotes a pagar per una família de Barcelona amb una renda mitjana per un habitatge tipus en el primer any a un tipus mitjà pel 90% del preu de l'habitatge en % de la RFD per llar.

Fons: Preus dels habitatges: Colegio de Registradores de la Propiedad, Bienes Muebles y Mercantiles de España, Departament de Territori i Sostenibilitat, Generalitat de Catalunya. Renda familiar disponible: vegeu barcelonaeconomia.bcn.cat. Els indicadors d'accessibilitat són d'elaboració pròpia.

Indicadors d'accessibilitat a l'habitatge en propietat a Barcelona

La filosofia dels indicadors d'accessibilitat a l'habitatge és enllaçar la capacitat adquisitiva de la població amb les condicions del mercat immobiliari i del financer per tal de veure si les llars poden accedir a un bé bàsic com és l'habitatge en el mercat lliure. Els càlculs inclouen una combinació de conceptes i supòsits de partida que converteixen aquests indicadors en referències teòriques il·lustratives en una lectura temporal i territorial però que cal interpretar amb cautela en termes absoluts.

Els indicadors que aquí es presenten s'emmarquen en el que la literatura acadèmica anomena els enfocaments de ràtios, dins de les mesures teòriques i relatives d'accessibilitat. En concret, es presenten per a Barcelona i els seus districtes i barris l'esforç teòric d'accés (ràtio preu/ingressos, que mesura el nombre teòric d'anys que han de passar fins que l'habitatge quedi totalment pagat si s'hi dedica tota la renda), i l'esforç teòric d'amortització (ràtio rebut mensual/ingressos, que mesura el percentatge dels ingressos corrents destinats al pagament de la hipoteca).

Les dades de 2016 indiquen que tot i l'augment dels preus que ha registrat el mercat immobiliari barceloní, l'accessibilitat a l'habitatge en propietat aprofundeix en els valors mínims de la sèrie gràcies a l'augment de la renda mitjana i al descens dels tipus d'interès. Anuncien també una imminent generalització del canvi de tendència que ja s'ha produït en l'habitatge nou.

Des de l'esclat de la crisi de 2008, la baixada dels preus de l'immobiliari residencial i dels tipus d'interès va absorbir el descens de les rendes familiars afavorint una millora de les ràtios d'accessibilitat a l'habitatge en propietat. Tal com es palesa als gràfics adjunts, el repunt a l'alça que han registrat els preus durant el darrer trienni ha frenat aquella millora alhora que la recuperació de la renda familiar mitjana i que els tipus d'interès han continuat caient, ha retardat l'inevitable canvi de tendència que ja s'ha començat a observar en el segment de l'habitatge nou.

Des d'una perspectiva general, aquestes ràtios s'han mantingut força estables des de 2011-2012 fins que el fort augment dels preus dels habitatges nous ha trencat aquesta estabilitat. Val a dir però, que com a conseqüència d'una oferta especialment reduïda, s'hauria de relativitzar l'impacte d'aquest augment sobre l'evolució de les ràtios referides a la totalitat del mercat.

Quina evolució s'ha d'esperar a curt termini? Durant la major part de 2017 tant els preus de compravenda com la renda mitjana han continuat creixent a una taxa similar a la d'un any abans. Contràriament, els tipus d'interès pràcticament han esgotat el seu recorregut a la baixa. I tot i que no s'espera un repunt significatiu ni immediat del preu del diner, el mercat immobiliari a Barcelona encara un nou període d'enduriment de les condicions d'accessibilitat a un habitatge en propietat. El que ja s'ha produït en el segment de l'habitatge nou en 2016 es generalitzarà a tot el mercat al llarg de 2017.

¹ Els càlculs enllacen, amb les necessàries adaptacions metodològiques pels canvis de sèries, els càlculs realitzats per a Barcelona des de mitjans dels noranta (vegeu <http://barcelonaeconomia.bcn.cat/ca/arxiu>). El canvi més significatiu és la que les dades de preus ara procedeixen de compravendes registrades i, per tant, trenquen amb la sèrie anterior

Accessibilitat a l'habitatge en propietat per districtes

Accessibilitat familiar a l'habitatge en propietat als districtes de Barcelona (2016)

Districtes	Preu de venda (€)	Esforç teòric d'accés preu/RFD (anys)	Esforç teòric d'amortització (quota mensual en % de la RFD)	Habitatge nou			Habitatge de segona mà		
				Preu de venda (€)	Esforç teòric d'accés preu/RFD (anys)	Esforç teòric d'amortització (quota mensual en % de la RFD)	Preu de venda (€)	Esforç teòric d'accés preu/RFD (anys)	Esforç teòric d'amortització (quota mensual en % de la RFD)
Ciutat Vella	413.831	9,1	45,3	260.076	5,7	29,4	340.738	5,8	29,7
Eixample	388.095	6,6	32,7	176.720	4,4	22,4	498.039	5,0	25,8
Sants-Montjuïc	217.610	5,4	26,7	528.493	5,3	27,1	616.013	6,3	32,1
Les Corts	498.039	7,1	35,1	316.750	6,3	32,1	191.547	4,3	22,0
Sarrià-Sant Gervasi	616.013	6,2	30,6	171.945	4,3	22,0	124.000	4,3	22,1
Gràcia	327.347	6,5	32,1	174.021	4,5	23,1	226.727	5,9	28,1
Horta-Guinardó	191.547	4,8	23,7	253.801	5,6	28,8	307.094	6,8	33,7
Nou Barris	124.000	4,3	21,4	283.837	5,5	28,4			
Sant Andreu	226.727	5,9	29,1						
Sant Martí	307.094	6,8	33,7						
Barcelona	351.388	6,9	34,0						

Notes: Vegeu taula de Barcelona. El tipus d'interès correspon al tipus mitjà dels préstecs hipotecaris a més de 3 anys, que pel 2016 és 2,0%. L'esforç d'amortització correspon a l'import de les quotes a pagar per les famílies tipus dels districtes de Barcelona que disposen d'una renda mitjana i adquireixen un habitatge tipus del districte en el primer any a un tipus mitjà pel 90% del preu de l'habitatge en % de la RFD per llar. A Nou Barris l'oferta d'obra nova de 2015 no és significativa.

Fons: Preus dels habitatges: Colegio de Registradores de la Propiedad, Bienes Muebles y Mercantiles de España, Departament de Territori i Sostenibilitat, Generalitat de Catalunya. La RFD s'ha calculat per districtes segons el que s'indica a barcelonaeconomia.bcn.cat. Els indicadors d'accessibilitat són d'elaboració pròpia.

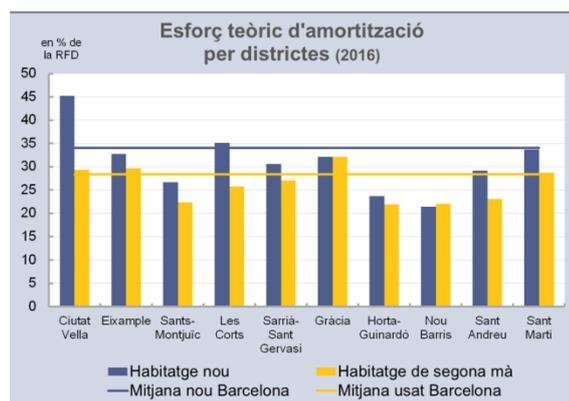
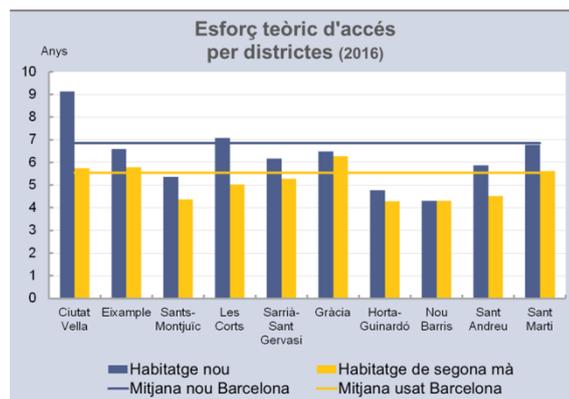
Les diferències entre districtes pel que fa a l'accessibilitat a l'habitatge en propietat, més reduïdes que un any abans obviant l'oferta nova de Ciutat Vella, reflecteix que la recuperació dels preus immobiliaris s'està generalitzant a la major part de la ciutat.

Un cop estimats, en l'apartat anterior, els valors mitjans dels índexs que mesuren l'esforç teòric que assumeixen els residents a Barcelona per accedir a un habitatge en propietat a la ciutat, fem un pas més i estimem aquests mateixos indicadors per a cadascun dels districtes, sota la hipòtesi –avalada per diferents estudis de demanda i enquestes– de que una bona part dels potencials compradors procura mantenir-se en el seu barri o districte. Que l'oferta d'habitatge disponible i la capacitat adquisitiva ho permetin ja és un altre tema.

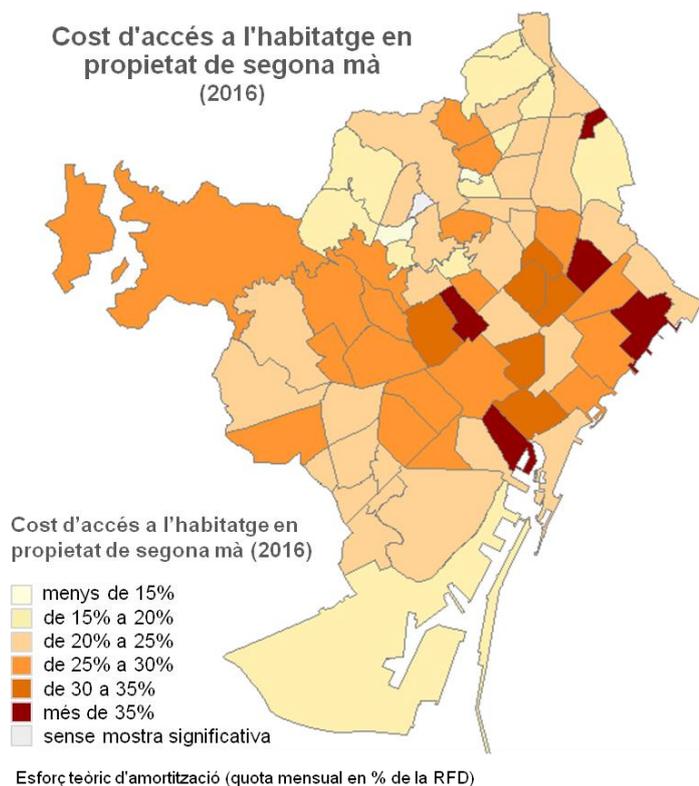
Les dades que es presenten faciliten una immediata jerarquització dels diferents valors de les ràtios d'accessibilitat dels districtes en relació amb la mitjana de ciutat i els gràfics adjunts plasmen de manera inequívoca en quins districtes els seus residents tenen –suposant una família tipus amb ingressos mitjans– més fàcil o més complicat accedir a un habitatge en propietat. Tot i que són resultats teòrics, són prou il·lustratius i emmarquen el debat sobre la diversitat del mercat residencial de la ciutat.

Dels índexs presentats ens centrarem bàsicament en el que mesura l'esforç d'amortització en relació amb la renda en el segment d'habitatge usat. Bàsicament perquè més del 90% de les transaccions corresponen a habitatges de segona mà i la majoria es materialitzen mitjançant préstec hipotecari. Per sobre de la mitjana de la ciutat, estimat en un 28,4% de la RFD –el valor més baix de tota la sèrie– hi ha quatre districtes: Ciutat Vella, Eixample, Sant Martí i, sobresortint, Gràcia. Dels altres sis, només Sarrià-Sant Gervasi s'apropa a la mitjana. Els compradors d'habitatge residents a Horta-Guinardó i Nou Barris són els que, teòricament, han de fer menys esforç relatiu en funció de la seva renda per afrontar el rebut mensual de la hipoteca.

Que les Corts i Sarrià-Sant Gervasi, amb els habitatges més cars, estiguin per sota de la mitjana en termes d'esforç d'amortització s'explica perquè gaudeixen d'uns nivells de renda molt per sobre de la mitjana de la ciutat. Gràcia, que encapçala la classificació, disposa d'una oferta residencial comparativament cara i una RFD dels residents només lleument per sobre de la mitjana. La posició de Ciutat Vella, en el grup capdavanter per primera vegada, s'explica per la revalorització de la seva centralitat i per la transformació que han viscut alguns dels seus barris de la mà del turisme i dels nous residents. Per contra, la ubicació més perifèrica i especialment l'absència de forces externes revitalitzadores del teixit urbà poden explicar la situació de districtes com ara Sants-Montjuïc i Nou Barris a més de Sant Andreu i Horta-Guinardó.

Accessibilitat a l'habitatge en propietat per barris

Indicadors d'accessibilitat a l'habitatge en propietat als barris de Barcelona

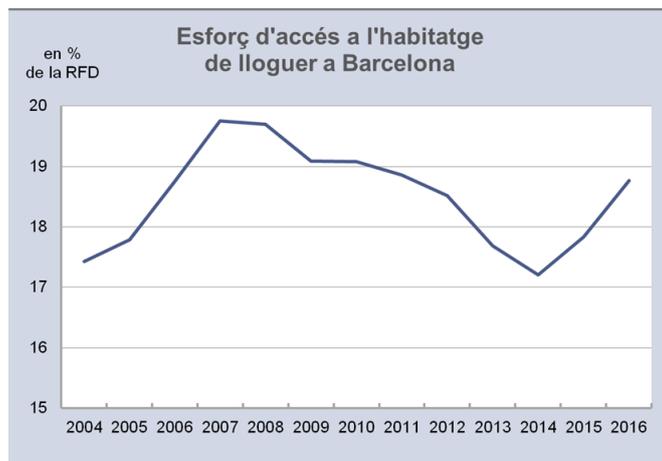
Baixar el càlcul i l'anàlisi d'aquesta tipologia d'indicadors al nivell de barris comporta assumir riscos notables associats a la validesa estadística d'alguns dels resultats obtinguts. Els barris no són homogenis ni en població, ni en superfície, ni en parc d'habitatges. Però potser el més difícil és mantenir la hipòtesi d'un mercat tancat; l'oferta d'habitatge d'un barri només per a la demanda del propi barri. Una hipòtesi perfectament vàlida pel conjunt de la ciutat, acceptable amb condicions quan s'aplica als districtes i discutible i forçada en el cas dels barris.

Plenament conscients d'aquestes limitacions, la distribució d'aquests valors només es presenta gràficament i per trams. I bàsicament per a reflectir valors extrems que poden ajudar a entendre els valors mitjans d'aquells districtes que agrupen barris relativament heterogenis en termes de renda i tipologia d'habitatges. Així, Sant Martí de Provençals i el Barri Gòtic, dos barris que no poden ser més diferents, registren els valors més elevats –propers al 40%– de l'esforç teòric d'amortització en funció de la RFD. A l'extrem dels valors més baixos –de l'ordre del 15%– la majoria són barris amb poques compravendes registrades i concentrats en només tres districtes.

Indicadors d'accessibilitat a l'habitatge de lloguer a Barcelona

Accessibilitat familiar a l'habitatge de lloguer a Barcelona

Període	Lloguer mensual (€)	Esforz teòric d'accés al lloguer
2004	585	17,4
2005	636	17,8
2006	696	18,7
2007	766	19,8
2008	813	19,7
2009	793	19,1
2010	762	19,1
2011	753	18,9
2012	720	18,5
2013	682	17,7
2014	688	17,2
2015	735	17,8
2016	801	18,8

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Registre de la Propietat publicades per l'INE i pel Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Indicadors d'accessibilitat a l'habitatge de lloguer a Barcelona

La sèrie que es presenta referida a l'accessibilitat a un habitatge de lloguer a Barcelona per part d'un resident a la ciutat mostra un perfil temporal similar al de l'esforç teòric d'amortització requerit per accedir a un habitatge en propietat. La diferència substancial radica en l'evolució registrada els darrers dos anys. En el cas de la propietat els valors actuals es mantenen en els mínims de la sèrie, mentre que l'esforç econòmic per accedir a un de lloguer ja ha repuntat amb força i s'ha allunyat dels mínims. Una evolució que enguany molt probablement s'accentuarà fins a igualar o superar els màxims de la sèrie d'ara fa deu anys.

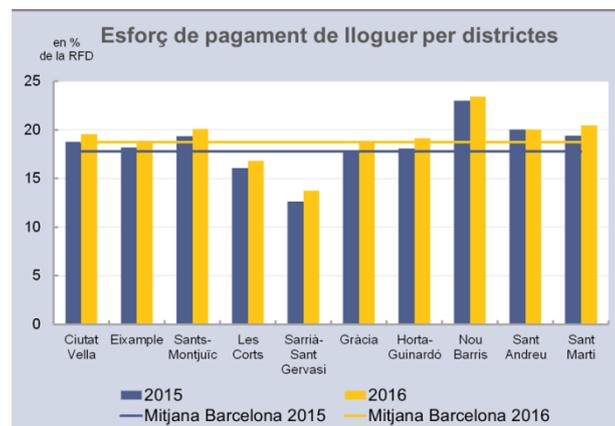
Si l'evolució de la RFD mitjana ha estat, en aquest exercici teòric, la mateixa per un comprador que per un llogater i els preus d'ambdós segments del mercat acumulen més de tres anys de recuperació a un ritme similar però amb un petit biaix a favor del lloguer, la clau per explicar aquesta divergència tan manifesta rau bàsicament en l'impacte de la baixada dels tipus d'interès en el mercat de compra. Un descens que no beneficia als qui opten pel lloguer. En tot cas, és un factor que ja ha tocat fons i el seu impacte sobre l'índex d'enguany serà força residual. En conseqüència, és previsible que els dos índexs d'accessibilitat iniciïn una etapa d'evolució més sincronitzada.

Indicadors d'accessibilitat a l'habitatge de lloguer per districtes i barris

Accessibilitat familiar a l'habitatge de lloguer als districtes de Barcelona

Districtes	Lloguer mensual (€)	Esforç teòric d'accés al lloguer (en % de la RFD)	Lloguer mensual (€)	Esforç teòric d'accés al lloguer (en % de la RFD)
Ciutat Vella	676	18,8	739	19,6
Eixample	831	18,2	917	18,7
Sants-Montjuïc	625	19,4	679	20,1
Les Corts	925	16,1	986	16,8
Sarrià-Sant Gervasi	1.051	12,7	1.145	13,7
Gràcia	722	17,7	788	18,7
Horta-Guinardó	587	18,1	640	19,2
Nou Barris	519	23,0	561	23,4
Sant Andreu	611	20,0	645	20,1
Sant Martí	701	19,4	771	20,5
Barcelona	735	17,8	801	18,8

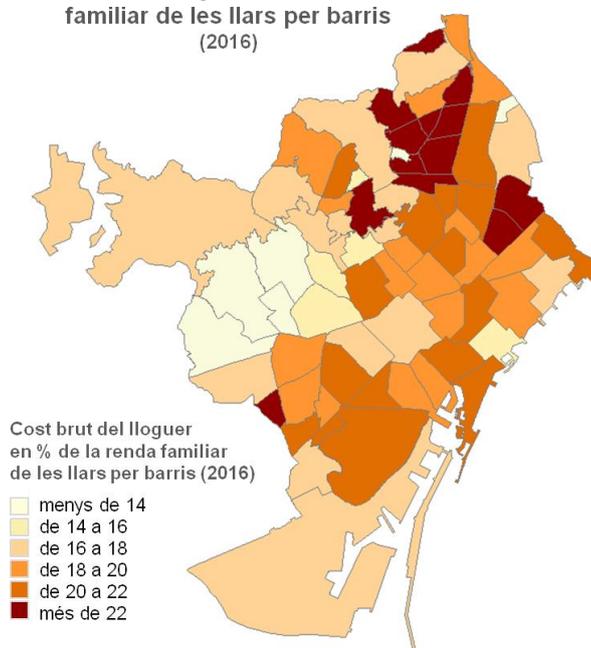
Fonts: els lloguers provenen de les fiances de lloguer de l'Incasol publicades pel Departament de Territori i Sostenibilitat, Generalitat de Catalunya. Renda familiar disponible: vegeu barcelonaeconomia.bcn.cat. L'indicador d'accessibilitat és d'elaboració pròpia.

Indicadors d'accessibilitat a l'habitatge de lloguer als districtes de Barcelona

L'augment generalitzat a tots els districtes de la ciutat del percentatge de renda que els barcelonins han de destinar al pagament mensual del seu habitatge de lloguer respon al fet que l'import mitjà dels lloguers contractats al llarg de 2016 ha crescut més que la RFD mitjana del mateix any a tots els districtes sense excepció. Del mínim de Sarrià-Sant Gervasi, tot i que el lloguer mitjà en aquest districte és un 43% més elevat que el del conjunt de la ciutat, al màxim de Nou Barris, amb el lloguer mitjà més baix de la ciutat, un 30% menys, hi ha gairebé deu punts percentuals. Una diferència enorme imputable bàsicament al diferencial de renda mitjana existent entre els dos districtes. Deu punts percentuals és també la diferència entre els extrems en el cas de l'habitatge en propietat. En aquest cas, però, el valor més elevat correspon a Gràcia, on l'escassetat de l'oferta disponible manté el preu de venda clarament per sobre del que li correspondria atesa la renda mitjana dels seus residents. I el més baix seria el d'Horta-Guinardó i Nou Barris. Un protagonisme compartit difícil d'explicar atès que la RFD i el preu de venda dels habitatges del primer són gairebé un 50% i un 40% més elevats que els corresponents valors mitjans del segon.

Cost brut del lloguer en % de la renda familiar de les llars per barris (2016)

Mercat de treball

L'evolució recent del mercat de treball barceloní s'ha de valorar positivament pel nombre de llocs de treball generats. Però rarament quantitat i qualitat van del braçet. Que això deixi de ser rar en el món laboral és un dels grans reptes.

La insistent dinamització del mercat de treball ha aconseguit finalment redreçar l'evolució de la població activa barcelonina. Un pas necessari en l'objectiu de recuperar les taxes d'activitat d'abans de la crisi i millorar les condicions de vida de la població.

A banda de la consolidació de la tendència lleument expansiva del nombre d'actius, les fonts estadístiques registrals constaten un descens sostingut de l'atur i una tendència alcista del nombre d'afiliats en situació d'alta a la Seguretat Social. Un panorama objectivament positiu que mostra una notable esquerda en el predomini excessiu de les modalitats de contractació més precàries.

Dades i anàlisi

- Població activa i ocupada
 - Evolució de la població activa
 - Evolució de la població ocupada
 - Taxes d'atur
- Llocs de treball
 - Treballadors en situació d'alta a la Seguretat Social
 - Empreses en situació d'alta a la Seguretat Social
 - Distribució sectorial dels ocupats
 - Ocupació industrial a la Regió Metropolitana de Barcelona
 - Ocupació en el sector terciari a Barcelona
 - Treballadors estrangers a la Seguretat Social
- Contractació laboral
 - Contractes segons tipologia i sexe
- Atur registrat
 - Evolució de l'atur registrat
 - Atur registrat per trams d'edat
 - Atur registrat per sectors econòmics
 - Població estrangera a l'atur registrat
- Salaris
 - Salaris

Població activa i ocupada

L'Enquesta de Població Activa reflecteix un mercat laboral encaminat a una certa estabilització de la població activa després d'un bienni de lleu recuperació.

Segons aquesta font, tant la ciutat central com l'entorn metropolità gaudeixen d'un mercat laboral dinàmic i en expansió. Uns trets que també s'observen al conjunt de Catalunya. A remolc de l'augment sostingut del nombre d'ocupats, l'atur evoluciona a la baixa i augmenta lleument la població laboralment activa, malgrat els alts i baixos imputats a Barcelona. Fins i tot repunta lleument la població de 16 i més anys. A banda del progressiu envelliment de la població, hom diria que s'està assistint a un nou creixement dels saldos migratoris.

Dades i anàlisi

- [Evolució de la població activa](#)
- [Evolució de la població ocupada](#)
- [Taxes d'atur](#)

Evolució de la població activa

Evolució de la població activa (milers)

Període	Barcelona			Província	Catalunya
	Total	Homes	Dones	Total	Total
4t.tr.2010	841,2	449,5	391,7	2.920,1	3.947,5
4t.tr.2011	853,2	451,0	402,2	2.910,7	3.940,6
4t.tr.2012	850,5	439,3	411,2	2.874,3	3.887,7
4t.tr.2013	820,0	413,2	406,8	2.816,4	3.838,3
4t.tr.2014	806,1	399,9	406,2	2.796,2	3.804,6
1r.tr.2015	780,0	387,9	392,1	2.769,9	3.781,3
2n.tr.2015	784,8	385,9	398,9	2.788,9	3.801,2
3r.tr.2015	779,4	388,8	390,6	2.753,0	3.770,4
4t.tr.2015	784,4	399,0	385,4	2.771,8	3.770,5
1r.tr.2016	795,6	400,1	395,5	2.796,7	3.787,5
2n.tr.2016	821,9	402,9	419,0	2.804,1	3.784,9
3r.tr.2016	814,4	406,0	408,4	2.792,1	3.776,5
4t.tr.2016	818,8	413,1	405,7	2.800,9	3.761,1
1r.tr.2017	832,8	415,5	417,3	2.816,1	3.774,6
2n.tr.2017	803,2	409,2	394,0	2.781,8	3.767,9
3r.tr.2017	819,8	428,1	391,7	2.798,6	3.792,3
4t.tr.2017	806,7	423,1	383,6	2.813,4	3.795,4

Font: INE i Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona

Variació (%)	Barcelona			Província	Catalunya
	Total	Homes	Dones	Total	Total
4t.tr.17/4t.tr.16	-1,5	2,4	-5,4	0,4	0,9
4t.tr.16/4t.tr.15	4,4	3,5	5,3	1,0	-0,2
4t.tr.15/4t.tr.14	-2,7	-0,2	-5,1	-0,9	-0,9

La població activa barcelonina tanca 2017 corregint a la baixa el fort creixement d'un any abans. Una evolució a contracorrent de la que s'observa a la resta del país. En el cas de la capital catalana, la tendència a l'estabilització és la síntesi de dues evolucions oposades: positiva en el col·lectiu masculí i negativa en el femení.

Els 806.700 barcelonins comptabilitzats com a laboralment actius segons l'EPA del darrer trimestre de 2017 representen un descens de l'ordre de l'1,5% tant trimestral com anual. Es tracta d'un comportament singular atès que tant a l'entorn metropolità com a la resta de Catalunya l'evolució dels dos períodes és positiva. Observat amb perspectiva, s'ha de concloure que els resultats més recents corregeixen els excessos de les estimacions de final de 2016. A la resta de l'entorn metropolità i de Catalunya les dades més recents apunten igualment a un context d'estabilitat que és especialment accentuat al conjunt d'Espanya.

La població de 16 i més anys augmenta a tots els àmbits alhora que les taxes d'activitat entre la població en edat de treballar es mantenen estancades sense superar el 80% a tots els àmbits considerats. La tradicional diferència entre les taxes d'activitat segons el sexe dels actius que s'havia reduït de manera significativa durant els primers anys de crisi i de manera més continguda a posteriori, sembla que s'estanca. La reactivació de la construcció pot ajudar a explicar-ho.

En el cas de la capital, l'evolució de la població activa per sexes sembla confirmar que la contracció de les estimacions més recents del nombre de dones laboralment actives respon bàsicament a una correcció de l'eufòria que de manera recurrent i en solitari desprenien els resultats de 2016. Segons les estimacions del darrer trimestre, el col·lectiu femení ha

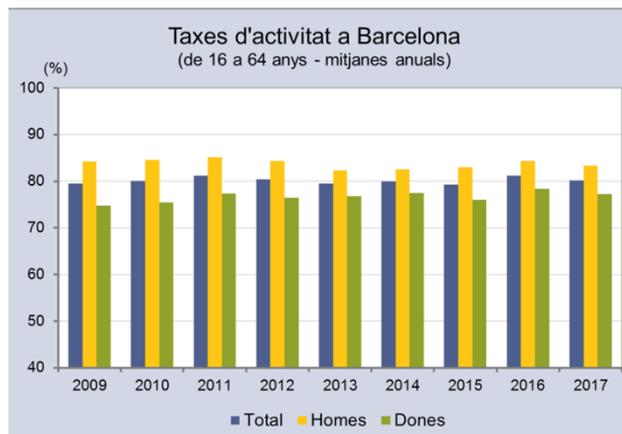
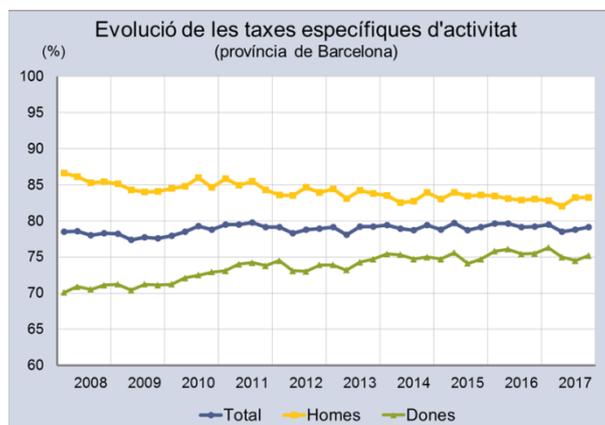
perdut tota la presència que havia recuperat en el mercat laboral al llarg de 2016. Contràriament, el segment masculí manté la variació alcista per vuitè trimestre consecutiu. Variacions escassament consistents i difícils de justificar atès que difereixen notablement de les que es donen en l'entorn metropolità i fins a cert punt de les dels altres àmbits considerats.

Taxes d'activitat (%)

Període	Barcelona	Província	Catalunya
4t.tr.2010	79,9	78,8	78,5
4t.tr.2011	80,2	79,1	78,7
4t.tr.2012	80,1	78,9	78,6
4t.tr.2013	79,0	79,2	79,2
4t.tr.2014	80,9	79,4	79,1
1r.tr.2015	79,0	78,8	78,7
2n.tr.2015	79,3	79,7	79,4
3r.tr.2015	79,1	78,7	78,9
4t.tr.2015	79,8	79,1	78,7
1r.tr.2016	81,2	79,6	79,0
2n.tr.2016	82,0	79,6	79,0
3r.tr.2016	80,9	79,1	78,8
4t.tr.2016	80,8	79,2	78,5
1r.tr.2017	81,1	79,5	78,7
2n.tr.2017	78,9	78,5	78,4
3r.tr.2017	80,6	78,8	78,7
4t.tr.2017	80,2	79,1	78,6

Nota. Taxes referides a la població de 16 a 64 anys.

Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Evolució de la població ocupada

Evolució de la població ocupada (milers)

Període	Barcelona			Província	Catalunya
	Total	Homes	Dones	Total	Total
4t.tr.2010	707,7	365,5	342,2	2.401,4	3.242,3
4t.tr.2011	710,1	371,6	338,5	2.326,7	3.136,6
4t.tr.2012	692,6	346,8	345,8	2.183,9	2.962,1
4t.tr.2013	680,6	344,0	336,6	2.214,1	2.998,8
4t.tr.2014	674,9	337,1	337,8	2.251,0	3.048,1
1r.tr.2015	663,9	328,4	335,5	2.227,5	3.023,2
2n.tr.2015	676,9	338,9	338,0	2.259,8	3.075,0
3r.tr.2015	671,2	337,5	333,7	2.278,3	3.110,9
4t.tr.2015	681,4	349,7	331,7	2.296,6	3.101,9
1r.tr.2016	690,2	352,0	338,2	2.319,8	3.127,6
2n.tr.2016	712,8	357,1	355,7	2.364,7	3.181,3
3r.tr.2016	717,8	365,6	352,2	2.386,2	3.223,9
4t.tr.2016	725,0	366,2	358,8	2.388,3	3.202,6
1r.tr.2017	734,3	369,2	365,1	2.402,5	3.197,9
2n.tr.2017	721,0	367,0	354,0	2.419,4	3.270,5
3r.tr.2017	724,5	382,8	341,7	2.447,1	3.316,6
4t.tr.2017	726,4	379,5	346,9	2.472,2	3.316,2

Font: INE i Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Taxes d'ocupació (%)

Període	Barcelona	Província	Catalunya
	4t.tr.2010	67,0	64,7
4t.tr.2011	66,5	63,1	62,5
4t.tr.2012	65,1	59,8	59,7
4t.tr.2013	65,4	62,2	61,7
4t.tr.2014	67,6	63,9	63,3
1r.tr.2015	67,2	63,3	62,9
2n.tr.2015	68,3	64,5	64,1
3r.tr.2015	67,9	65,1	65,0
4t.tr.2015	69,2	65,4	64,7
1r.tr.2016	70,3	66,0	65,2
2n.tr.2016	71,0	67,0	66,4
3r.tr.2016	71,2	67,6	67,3
4t.tr.2016	71,4	67,5	66,8
1r.tr.2017	71,4	67,8	66,6
2n.tr.2017	70,7	68,1	67,9
3r.tr.2017	71,1	68,9	68,8
4t.tr.2017	72,1	69,5	68,6

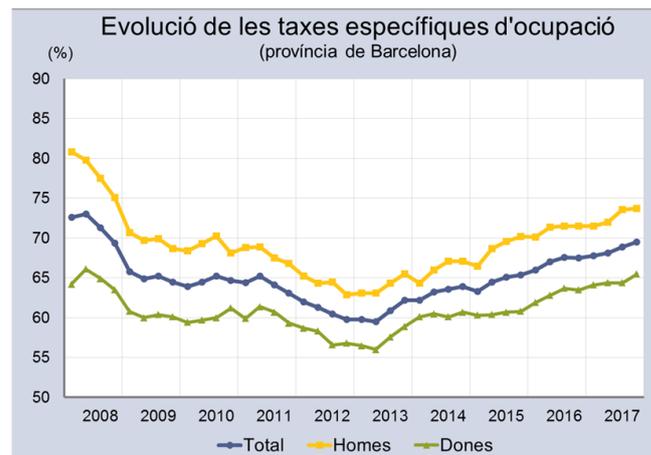
Nota. Taxes referides a la població de 16 a 64 anys.

Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Variació (%)	Barcelona			Província	Catalunya
	Total	Homes	Dones	Total	Total
4t.tr.17/4t.tr.16	0,2	3,6	-3,3	3,5	3,5
4t.tr.16/4t.tr.15	6,4	4,7	8,2	4,0	3,2
4t.tr.15/4t.tr.14	1,0	3,7	-1,8	2,0	1,8

Igual que en la població activa, l'evolució del nombre de barcelonins ocupats segons l'EPA sembla apuntar que s'ha iniciat una fase de creixement moderat o de consolidació dels volums assolits.

Després de l'intens creixement estimat per a la major part de 2016 i primer trimestre de 2017, l'explotació més recent dels resultats de l'EPA per a Barcelona ofereix senyals d'inequívoca contenció que contrasten amb els resultats més expansius de l'entorn metropolità i resta de Catalunya. Una evolució que s'ha d'emmarcar en el context d'anar corregint la inconsistència que implicava la pèrdua d'ocupació durant el segon trimestre de 2017 en relació amb el primer quan la tendència de fons en una conjuntura expansiva com la del darrer any és la inversa com mostra l'evolució de la resta del país i com palesen els registres d'afiliats actius a la Seguretat Social. A posteriori s'ha confirmat que el ritme de creixement del nombre d'ocupats de la major part de 2016 i primer trimestre de 2017 estava, com suposàvem, sobreestimat. En conseqüència, ni l'ocupació va començar l'any creixent per sobre del sis per cent interanual ni s'ha desaccelerat sobtadament durant la resta de l'any. Deixem-ho en un terme mig, en línia amb les taxes de creixement de la província i de Catalunya.

Taxes d'atur

Evolució de les taxes d'atur

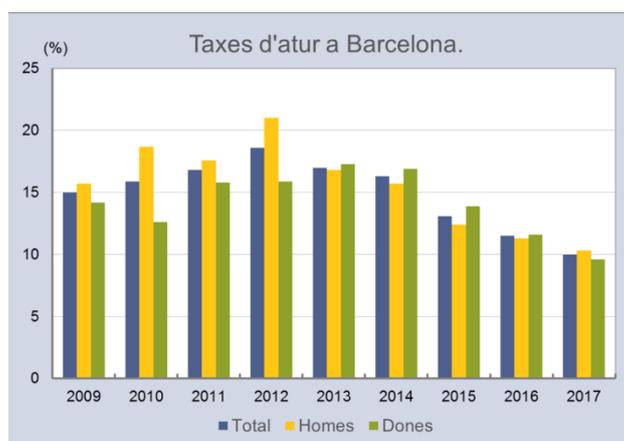
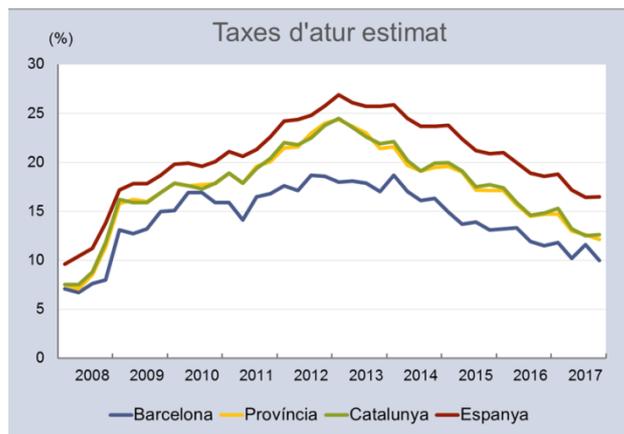
Període	Barcelona			Província	Catalunya
	Total	Homes	Dones	Total	Total
4t.tr.2010	15,9	18,7	12,6	17,8	17,9
4t.tr.2011	16,8	17,6	15,8	20,1	20,4
4t.tr.2012	18,6	21,0	15,9	24,0	23,8
4t.tr.2013	17,0	16,8	17,3	21,4	21,9
4t.tr.2014	16,3	15,7	16,9	19,5	19,9
1r.tr.2015	14,9	15,3	14,4	19,6	20,0
2n.tr.2015	13,7	12,2	15,3	19,0	19,1
3r.tr.2015	13,9	13,2	14,6	17,2	17,5
4t.tr.2015	13,1	12,4	13,9	17,1	17,7
1r.tr.2016	13,2	12,0	14,5	17,1	17,4
2n.tr.2016	13,3	11,4	15,1	15,7	15,9
3r.tr.2016	11,9	10,0	13,8	14,5	14,6
4t.tr.2016	11,5	11,3	11,6	14,7	14,8
1r.tr.2017	11,8	11,1	12,5	14,7	15,3
2n.tr.2017	10,2	10,3	10,2	13,0	13,2
3r.tr.2017	11,6	10,6	12,7	12,6	12,5
4t.tr.2017	10,0	10,3	9,6	12,1	12,6

Font: INE i Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

El nombre de barcelonins aturats i la corresponent taxa d'atur s'apropen als valors de deu anys enrere, a l'inici de la Gran Recessió. Les dones en són les protagonistes perquè, segons aquestes dades, prefereixen abandonar el mercat de treball a mantenir-s'hi en situació d'atur.

Segons les dades de l'EPA del darrer trimestre de 2017, tres quartes parts del descens del nombre d'aturats a la capital durant 2017 han estat dones. Un resultat que no s'explica pel cantó de l'ocupació perquè en aquest cas el col·lectiu femení presenta un saldo anual clarament negatiu. En conseqüència, la població activa femenina cau i arrossega a la baixa la del conjunt. El resultat final és un nou descens de les taxes d'atur estimat que s'apropen cada cop més a les del registrat. Feina cinc anys que la taxa d'atur femenina de l'EPA no estava per sota de la masculina.

Una observació de més llarg abast sobre el conjunt permet constatar que la taxa d'atur dels barcelonins manté la trajectòria descendent dels darrers anys alhora que es va desaccelerant de manera més acusada que a la resta del país.

Llocs de treball

Després d'un trienni d'augment constant del nombre d'ocupats segons els registres de la Seguretat Social, Barcelona està a un pas de recuperar els màxims d'abans de la crisi.

Allargar a tot 2017 la conjuntura tan expansiva del bienni 2015-2016 pel que fa a creació de llocs de treball i teixit productiu sembla improbable. Hi ha marge per a continuar creixent en volum –si es donen les condicions- però hi ha indicis que apunten a que la prioritat de les empreses enguany serà la consolidació dels volums assolits i la millora de la rendibilitat. El context econòmic es preveu relativament favorable. Més a l'exterior, per la inèrcia expansiva de l'economia mundial, que a l'interior, on s'espera un cert alentiment del creixement.

Dades i anàlisi

- [Treballadors en situació d'alta a la Seguretat Social](#)
- [Empreses en situació d'alta a la Seguretat Social](#)
- [Distribució sectorial dels ocupats](#)
- [Ocupació industrial a la Regió Metropolitana de Barcelona](#)
- [Ocupació en el sector terciari a Barcelona](#)
- [Treballadors estrangers a la Seguretat Social](#)

Treballadors en situació d'alta a la Seguretat Social

Treballadors afiliats a la Seguretat Social

Període	Règim General			Autònoms			Total afiliats		
	Barcelona	RMB	Catalunya	Barcelona	RMB	Catalunya	Barcelona	RMB	Catalunya
ds.2011	853.132	1.703.524	2.354.893	112.678	333.863	529.592	992.231	2.109.900	3.001.447
ds.2012	824.745	1.634.128	2.255.410	110.485	327.014	519.167	969.093	2.026.840	2.875.276
ds.2013	825.858	1.624.056	2.244.734	111.055	328.514	520.935	970.825	2.012.786	2.862.396
ds.2014	844.725	1.678.911	2.314.940	114.668	336.736	532.740	993.512	2.073.830	2.944.870
ds.2015	876.369	1.750.321	2.415.835	116.998	341.820	539.989	1.027.455	2.151.160	3.049.552
mç.2016	881.354	1.768.018	2.453.098	117.102	341.887	541.477	1.033.037	2.171.760	3.088.043
jn.2016	896.152	1.794.219	2.524.043	118.214	344.715	547.569	1.049.147	2.208.354	3.176.934
st.2016	895.116	1.799.943	2.505.812	117.421	341.853	543.957	1.046.415	2.211.140	3.151.940
ds.2016	908.135	1.829.400	2.523.977	119.217	345.089	545.772	1.061.171	2.235.835	3.164.601
mç. 2017	920.904	1.852.933	2.561.012	119.439	345.213	545.949	1.074.060	2.258.545	3.202.107
jn. 2017	931.304	1.876.192	2.643.023	120.314	347.529	551.641	1.085.263	2.292.488	3.300.293
st.2017	933.382	1.905.862	2.659.985	119.970	345.912	549.258	1.086.333	2.313.640	3.307.994
ds.2017	934.389	1.905.175	2.631.811	120.333	345.789	545.950	1.087.344	2.310.260	3.270.659
gn. 2018	933.309	1.901.330	2.626.211	119.178	344.410	544.422	1.084.870	2.302.474	3.261.704

Nota: Les dades del Total afiliats corresponents a la RMB són estimacions pròpies. Les del darrer període de la RMB són provisionals.
 Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat i de la Seguridad Social.

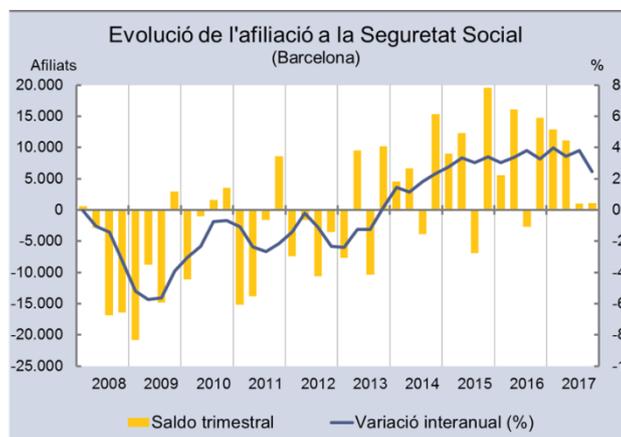
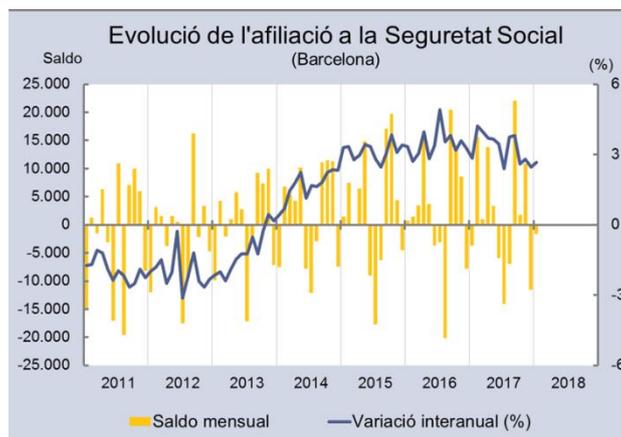
Variació (%)	Règim General			Autònoms			Total afiliats		
	Barcelona	RMB	Catalunya	Barcelona	RMB	Catalunya	Barcelona	RMB	Catalunya
gn.18/gn.17	3,1	4,2	4,4	1,3	0,5	0,3	2,7	3,5	3,5
ds.17/ds.16	2,9	4,1	4,3	0,9	0,2	0,0	2,5	3,3	3,4
ds.16/ds.15	3,6	4,5	4,5	1,9	1,0	1,1	3,3	3,9	3,8

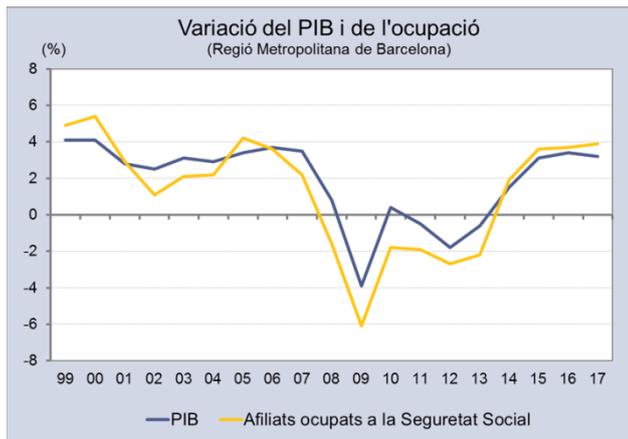
El mercat laboral barceloní comença 2018 mantenint el procés expansiu iniciat quatre anys enrere. Un procés que està assolint especial protagonisme a l'entorn metropolità i a la resta de Catalunya.

La lleu correcció del nombre d'afiliats actius a la Seguretat Social entre els barcelonins durant el primer mes d'enguany, més intensa que la registrada un any abans si es considera el bimestre desembre-gener, ha propiciat l'inici d'any més moderat del darrer quadrienni en termes de creació d'ocupació. Un resultat mensual que dona continuïtat a l'evolució de 2017, any en el que el segon semestre fou pràcticament estèril en la creació de nous llocs de treball. Una evolució que porta a pensar que el mercat laboral barceloní ha començat a transitar a senda de creixement sostingut però més feble que el dels darrers anys. Una contenció previsible atès que el teixit productiu de la ciutat comença a vorejar els màxims d'ocupació d'ara fa deu anys, situats en poc més d'un milió cent mil afiliats a la Seguretat Social.

Si a més dels saldos trimestrals hom observa la sèrie de variacions interanuals, la valoració que acabem de fer pot semblar prematura. Especialment per la intensitat del repunt del tercer trimestre de l'any passat. Però la tendència de fons apunta a que el creixement del quatre per cent del primer trimestre de 2017, el més elevat dels darrers dotze anys, molt probablement acabarà sent el punt d'inflexió definitiu de l'actual tendència ascendent.

La incidència del potencial de creixement i d'una estructura productiva diversificada en l'evolució del nombre d'afiliats es comença a fer evident en els diferents ritmes de creixement observats a la capital i a la resta de Catalunya. Si durant el trienni 2014-2016 la diferència entre ambdós ritmes s'havia mantingut en unes set o vuit dècimes percentuals com a molt, els registres més recents apunten a una diferència que en moments puntuals s'acosta al punt i mig percentual. Sembla que la ona expansiva s'ha estès amb força de la capital cap a la resta del territori de la mà de l'activitat industrial i constructora.

Empreses en situació d'alta a la Seguretat Social

Comptes de cotització per nombre de treballadors

Període	Barcelona					Regió Metropolitana				
	Total	1-5	6-50	51-500	>500	Total	1-5	6-50	51-500	>500
ds.2010	72.124	54.715	15.110	2.110	189	163.859	122.867	36.250	4.416	326
ds.2011	72.013	54.973	14.867	1.981	192	162.231	122.590	35.075	4.250	316
ds.2012	70.003	53.572	14.324	1.922	185	156.486	118.857	33.247	4.076	306
mç.2013	69.414	53.169	14.163	1.900	182	155.240	117.850	33.046	4.045	299
ds.2014	71.573	54.807	14.618	1.960	188	160.163	121.647	33.999	4.207	310
mç.2015	71.951	55.010	14.785	1.970	186	161.294	122.166	34.569	4.249	310
jn.2015	72.722	55.469	15.074	1.991	188	163.727	123.580	35.531	4.303	313
st.2015	71.719	54.600	14.942	1.993	184	162.705	122.820	35.238	4.334	313
ds.2015	72.846	55.326	15.316	2.011	193	164.064	123.576	35.809	4.355	324
mç.2016	73.234	55.550	15.455	2.037	192	165.096	123.935	36.426	4.409	326
jn.2016	74.050	56.035	15.755	2.061	199	167.191	125.087	37.317	4.456	331
st.2016	73.337	55.458	15.579	2.103	197	165.850	124.111	36.871	4.533	335
ds.2016	74.627	56.493	15.833	2.109	192	168.330	126.053	37.381	4.558	338
mç.2017	75.224	56.746	16.142	2.134	202	169.325	126.178	38.154	4.650	343
jn.2017	75.502	56.878	16.250	2.172	202	170.654	126.799	38.779	4.732	344
st.2017	74.907	56.259	16.244	2.199	205	169.218	125.633	38.404	4.827	354
ds.2017	75.372	56.636	16.344	2.188	204	170.070	126.374	38.548	4.797	351

Font: Elaboració pròpia amb dades del Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat.

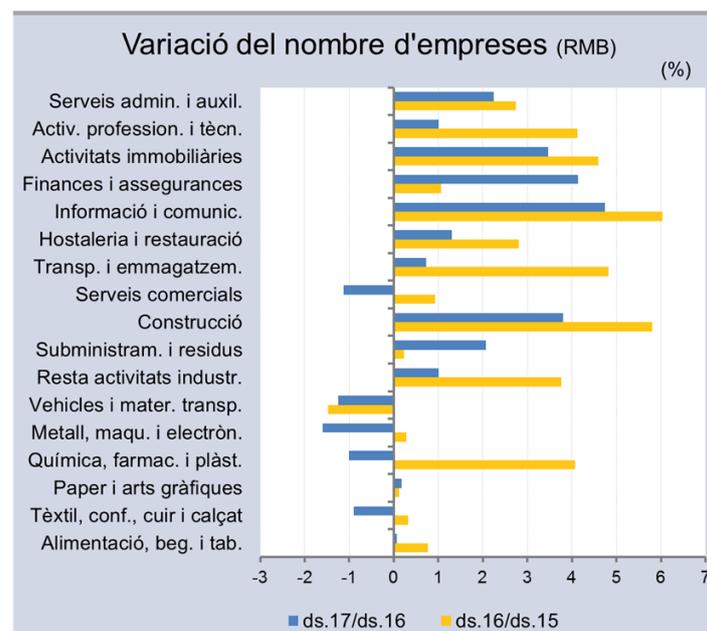
Variació (%)	Barcelona					Regió Metropolitana				
	Total	1-5	6-50	51-500	>500	Total	1-5	6-50	51-500	>500
ds.17/ds.16	1,0	0,3	3,2	3,7	6,3	1,0	0,3	3,1	5,2	3,8
ds.16/ds.15	2,4	2,1	3,4	4,9	-0,5	2,6	2,0	4,4	4,7	4,3
ds.15/ds.14	1,8	0,9	4,8	2,6	2,7	2,4	1,6	5,3	3,5	4,5

El nombre d'empreses amb ocupació assalariada comença a mostrar símptomes d'estabilització alhora que clou 2017 mantenint un ritme de creixement moderat per cinquè any consecutiu. Un procés basat en el manteniment de l'àmplia base formada per les empreses més petites i l'augment relativament accelerat de la resta de segments.

Segons els registres de la Seguretat Social corresponents a final de 2017, el teixit productiu de Barcelona estava format per unes 75.000 empreses actives amb algun treballador assalariat en plantilla. Són unes 750 més que un any abans, equivalent a un augment d'un u per cent, la meitat del creixement interanual registrat tres mesos abans. Aquesta sobtada contenció, que també es registra a l'entorn metropolità, es deu a la forta contenció del darrer trimestre de l'any. Si durant els darrers tres mesos de 2016 el nombre d'empreses barcelonines amb algun treballador assalariat havia augmentat en gairebé 1.300 unitats, durant el darrer trimestre de 2017 el saldo ha superat per ben poc les 450 empreses. Una primera conclusió d'aquestes dades és que tant a la capital com a l'entorn metropolità, la segona meitat de l'any passat s'ha tancat amb saldo negatiu pel que fa a creació d'empreses. Una singularitat (negativa) per tancar un quinquenni expansiu.

El detall de l'evolució per segments de grandària permet constatar que són les més petites, les que no sobrepassen els cinc treballadors assalariats en plantilla, les que més han notat el refredament del clima emprenedor. Mentre que l'augment del nombre d'afiliats ha mantingut viu l'efecte ascensor amb

transvasaments d'empreses d'un estrat al superior, s'ha frenat la incorporació de nous empresaris.

Distribució sectorial dels ocupats

Distribució sectorial dels afiliats en alta a la Seguretat Social (Règim General i Autònoms)

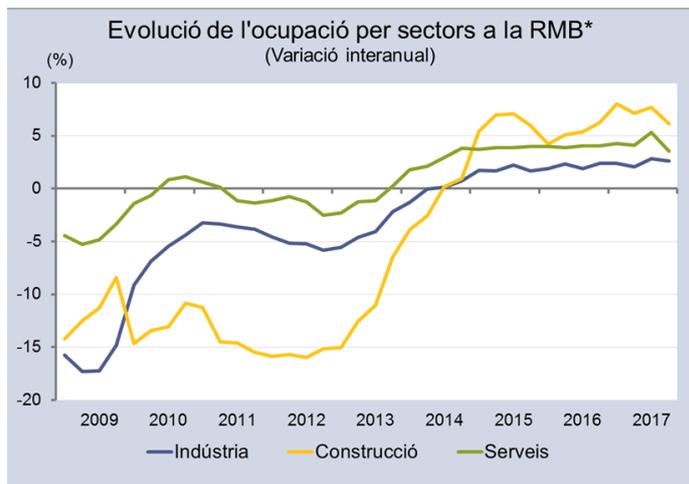
Període	Barcelona					AMB (RMB fins 2016)				
	Primari	Indústria	Energia, aigua i residus	Construcció	Serveis	Primari	Indústria	Energia, aigua i residus	Construcció	Serveis
ds.2010	417	72.739	12.843	46.177	856.951	4.482	294.208	20.130	144.941	1.630.726
ds.2011	387	69.008	12.682	38.595	845.138	4.218	282.889	19.583	122.495	1.608.202
ds.2012	433	64.889	11.811	32.401	825.696	4.006	266.346	18.769	103.916	1.568.105
ds.2013	381	63.569	11.764	29.517	831.682	3.899	260.465	18.755	97.167	1.572.284
ds.2014	386	62.863	11.567	29.533	855.044	3.900	262.356	18.466	98.076	1.632.849
mç.2015	434	62.292	11.351	30.507	863.644	4.010	264.481	18.220	102.561	1.644.816
jn.2015	444	61.918	11.734	31.050	875.173	4.049	267.902	18.867	105.118	1.666.155
st.2015	434	61.076	11.959	30.704	869.849	4.040	267.171	18.757	104.369	1.668.508
ds.2015	430	61.448	11.730	30.232	889.527	4.019	266.799	18.947	103.932	1.698.444
mç.2016	437	61.669	11.447	31.022	893.882	4.022	269.553	18.685	106.890	1.710.755
jn.2016	468	62.805	11.956	31.279	907.858	4.087	274.100	19.350	110.449	1.730.948
st.2016	469	61.406	12.102	31.320	907.240	4.045	272.274	19.603	109.975	1.735.899
ds.2016	473	62.100	12.096	31.265	921.418	4.023	273.168	19.637	110.458	1.767.203
mç.2017	468	62.239	11.725	32.269	933.642	4.084	275.969	19.082	115.461	1.783.550
jn.2017	496	62.614	11.963	33.133	943.412	4.157	279.770	19.801	118.343	1.801.650
st.2017	440	62.657	12.682	33.430	944.143	4.074	279.984	20.652	118.449	1.828.615
ds.2017	410	62.966	12.147	32.911	946.288	3.076	264.507	19.760	111.796	1.780.131

Font: Elaboració pròpia amb dades del Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat.

Variació (%)	Barcelona					Àmbit Metropolità				
	Primari	Indústria	Energia, aigua i res.	Construcció	Serveis	Primari	Indústria	Energia, aigua i res.	Construcció	Serveis
ds.17/ds.16	-13,3	1,4	0,4	5,3	2,7	-1,8	2,6	3,1	6,1	3,6
ds.16/ds.15	10,0	1,1	3,1	3,4	3,6	0,1	2,4	3,6	6,3	4,0
ds.15/ds.14	11,4	-2,3	1,4	2,4	4,0	3,1	1,7	2,6	6,0	4,0

La terciarització del teixit productiu metropolità, compatible amb el desitjat reforçament de l'activitat industrial, és el principal factor impulsor de l'augment del nombre d'ocupats. Una tendència expansiva en la que sobresurt el sector constructor.

La trajectòria expansiva que presenta el mercat laboral metropolità té prou envergadura com per a cobrir tot el ventall sectorial. Amb el 2017 s'ha tancat un trienni en el que de manera ininterrompuda tots els grans sectors productius han mostrat variacions interanuals positives trimestre rere trimestre. Un fet inusual en la història recent. Amb l'afegit que ja no són les variacions testimonials de final de 2014. En conseqüència, es pot parlar amb propietat de consolidació de la trajectòria expansiva que ha seguit a la negativa accentuada arran de la recessió econòmica de 2009. Especialment perquè al indiscutible protagonisme del terciari, responsable de quasi el 85% dels nous llocs de treball generats a la regió metropolitana durant el darrer any, s'hi ha afegit el repunt cada cop més ferm del nombre d'ocupats a la construcció. La indústria, estadísticament penalitzada per l'externalització de serveis, mostra un ritme de creixement més moderat i, com la construcció, relativament polaritzat a l'entorn metropolità.

(*) L'aplicació de la CNAE 2009 afebleix la homogeneïtat de les sèries.

Ocupació industrial a la Regió Metropolitana de Barcelona

Distribució sectorial de l'ocupació industrial a l'AMB

Desembre de 2017

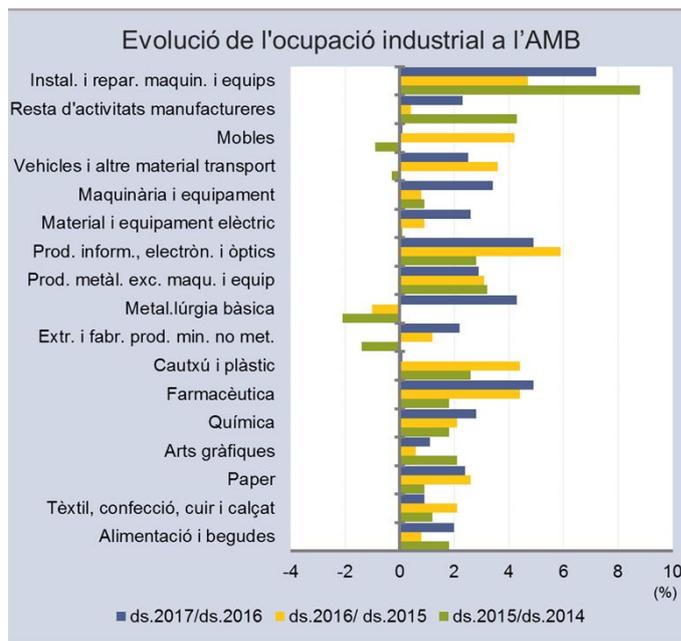
Sectors industrials	Nombre d'ocupats	Variació (%)		
		desembre 2017/ desembre 2016	desembre 2017/ setembre 2017	desembre 2017/ març 2009
Alimentació i begudes	27.397	2,0	0,1	-4,0
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	22.777	0,9	1,2	-24,8
Paper	5.469	2,4	0,7	-13,0
Arts gràfiques	14.976	1,1	-0,5	-23,3
Química	23.145	2,8	0,9	-1,0
Farmacèutica	20.883	4,9	0,8	11,7
Cautxú i plàstic	14.837	0,0	-0,9	-14,4
Indústries extractives i fabricació prod. minerals no metàl·lics	6.182	2,2	0,7	-42,0
Metal·lúrgia bàsica	5.594	4,3	0,1	-39,6
Productes metàl·lics exc. maquinària i equips	31.755	2,9	-0,2	-20,7
Productes informàtics, electrònics i òptics	5.392	4,9	0,1	-30,0
Material i equipament elèctric	10.188	2,6	0,2	-17,4
Maquinària i equipament	17.756	3,4	-0,4	-25,3
Vehicles a motor i altre material de transport	33.765	2,5	-0,3	-9,7
Mobles	4.076	0,1	-1,0	-37,5
Resta d'activitats manufactureres	9.633	2,3	-0,8	-19,5
Instal·lació i reparació de maquinària i equips	10.682	7,2	1,9	16,4

El nombre d'ocupats en empreses industrials tendeix a l'estabilització a la capital i guanya efectius, per tercer any consecutiu, a l'entorn metropolità i a la resta del país.

En consonància amb la trajectòria alcista que darrerament ha mantingut el PIB industrial a Catalunya, l'ocupació directa en aquest sector ha evolucionat igualment a l'alça a l'àmbit metropolità. La intensitat de l'augment ha estat òbviament més moderada i s'ha mantingut relativament estable al voltant del dos i mig per cent durant els darrers dos anys. Una conjuntura moderadament alcista de la que sembla que se'n comença a desentendre la ciutat central, immersa en un procés accelerat de terciarització del seu teixit productiu.

Si hom deixa de banda la lleu contracció que han patit alguns sectors durant el darrer trimestre de l'any, el comportament expansiu tant de la demanda interna com de l'externa i el notable repunt de l'activitat constructora expliquen l'extensió de la dinàmica positiva de l'ocupació a la pràctica totalitat de l'activitat industrial metropolitana. La immensa majoria de les 17 branques en què hem segmentat el conjunt de l'activitat industrial han superat el 2017 augmentant plantilles. Hom pot citar com a més beneficiades d'aquesta evolució la Instal·lació i reparació de maquinària i equipament, la Indústria farmacèutica i els Productes informàtics, electrònics i òptics. A l'extrem oposat, el Cautxú i plàstic i els Mobles han estat els agregats que han registrat una evolució del nombre d'ocupats més continguda, pràcticament estancada.

L'actual conjuntura expansiva deixa en segon terme que a hores d'ara només tres branques productives del secundari han aconseguit superar els estralls que en termes d'ocupació ha provocat la llarga recessió que ha patit la indústria metropolitana els darrers anys. A la Farmacèutica i la Instal·lació i reparació de maquinària i equipament, amb plantilles directes més àmplies actualment que no pas en la fase inicial de la recessió de 2009, hom pot afegir-hi la Química i fins a cert punt, l'Alimentació i begudes. Cap de les 13 restants està en condicions de recuperar el potencial perdut mesurat en llocs de treball directes. L'automatització de processos i l'externalització de tasques ho fan gairebé impossible.

Ocupació en el sector terciari a Barcelona

Distribució sectorial de l'ocupació al terciari de Barcelona

desembre de 2017

Sectors industrials	Nombre d'ocupats	Variació (%)		
		desembre 2017/ desembre 2016	desembre 2017/ setembre 2017	desembre 2017/ març 2009
Serveis comercials	160.020	1,3	1,5	-2,9
Transport i emmagatzematge	48.248	6,9	1,3	-3,9
Hostaleria i restauració	85.482	1,9	-4,8	31,7
Tecnologies i serveis d'informació	45.466	9,6	2,1	96,6
Resta serveis d'informació i comunicació	19.884	1,9	-0,4	-28,5
Finances i assegurances	35.100	-1,2	-0,2	-20,8
Activitats immobiliàries	14.529	0,3	-0,3	26,9
Activitats professionals, científiques i tècniques	101.237	5,6	0,8	19,3
Serveis administratius i auxiliars	123.310	7,2	-6,3	23,0
AAPP i organismes extraterritorials	74.773	-11,8	2,0	-7,3
Ensenyament	72.657	4,0	4,8	19,2
Serveis sanitaris	67.319	5,2	2,6	11,1
Serveis socials	34.898	9,9	5,8	60,7
Activitats i serveis culturals	10.557	-0,8	-1,1	-2,7
Activitats relacionades amb apostes i jocs d'atzar	1.655	-9,7	0,9	-9,0
Activitats esportives, recreatives i d'entreteniment	13.048	-0,7	1,8	16,2
Activitat associatives	11.972	2,2	5,5	-13,5
Altres serveis personals	25.175	2,1	1,2	-3,8

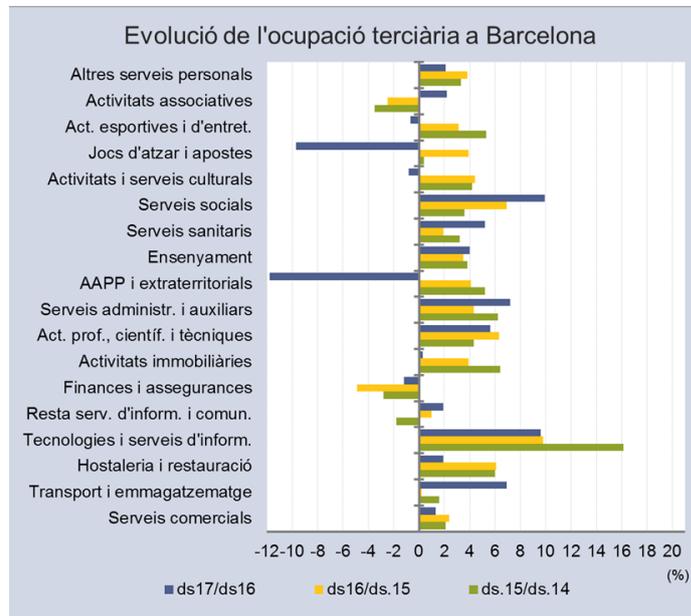
L'expansió de l'ocupació terciària a la capital s'està recolzant tant en algunes de les activitats tradicionals i de més pes en termes absoluts com en les més innovadores i canviants.

El fort creixement del nombre d'ocupats que la Seguretat Social ha registrat tant a Barcelona com al seu entorn metropolità durant la major part del darrer trienni no s'hauria produït sense el dinamisme del terciari. Un cop recuperats els volums de 2008 –una fita impensable en la resta de grans sectors- s'imposa avançar en la qualitat i l'estabilitat dels llocs de treball generats darrerament. Un objectiu desitjable i en bona mesura lligat a que es mantingui l'actual ritme de creixement econòmic tant a Espanya com al conjunt de la UE.

Igual que en l'activitat industrial metropolitana, una àmplia majoria dels divuit sectors en que s'ha dividit el terciari de la capital han tancat el darrer any amb més ocupats en plantilla que els que tenien a final de 2016. Si hom fa abstracció del signe negatiu que acompanya la variació del nombre d'ocupats de les AAPP perquè respon a una regularització administrativa sense efectes rellevants en la localització efectiva dels llocs de treball, la davallada més significativa en termes relatius és la de les Activitats relacionades amb apostes i jocs d'atzar. El principal motiu s'ha de buscar en l'augment de les apostes instantànies via internet. La resta de signes negatius, tres, són poc significatius tant en termes relatius com absoluts. Alhora, els sectors que han incorporat a un major nombre d'actius han estat el de les Activitats professionals, científiques i tècniques i els Serveis administratius i auxiliars, que inclouen els actius de les agències de treball temporal. Les Tecnologies i serveis d'informació i els Serveis Sanitaris i els Socials també mereixen un lloc destacat.

Quan es compara la situació actual amb la de començament de 2009 es fa especialment evident la diferent evolució del terciari en comparació amb l'industrial. La meitat dels sectors terciaris de la ciutat presenten actualment uns volums d'ocupació molt més elevats que vuit anys enrere. És una agrupació tan heterogènia que impossibilita diferenciar de manera categòrica

entre activitats madures i tradicionals de les més innovadores. I tampoc entre serveis de mercat i fora de mercat. N'és un bon exemple que els més expansius han estat les Tecnologies i serveis d'informació i el Serveis socials.

Treballadors estrangers a la Seguretat Social

Estrangers en situació d'alta a la Seguretat Social

Període	Total	UE	Resta món
	Província de Barcelona		
ds. 2011	271.004	68.012	202.992
ds. 2012	257.360	65.871	191.489
ds. 2013	248.268	66.460	181.808
ds. 2014	248.493	71.933	176.560
ds. 2015	263.858	79.178	184.680
mç. 2016	270.184	82.644	187.540
jn. 2016	282.781	85.714	197.067
st. 2016	283.383	86.312	197.071
ds. 2016	286.098	88.678	197.420
mç. 2017	295.217	92.766	202.451
jn. 2017	311.023	96.040	214.983
st. 2017	315.783	97.591	218.192
ds. 2017	313.928	98.427	215.501
gn. 2018	315.094	99.700	215.394
Catalunya			
ds. 2011	377.040	106.545	270.495
ds. 2012	355.939	102.258	253.681
ds. 2013	341.209	101.308	239.901
ds. 2014	344.071	108.849	235.222
ds. 2015	364.112	118.194	245.918
mç. 2016	375.608	123.828	251.780
jn. 2016	413.765	136.701	277.064
st. 2016	404.749	132.693	272.056
ds. 2016	393.636	130.375	263.261
mç. 2017	404.942	135.711	269.231
jn. 2017	453.867	150.388	303.479
st. 2017	447.635	147.362	300.273
ds. 2017	428.213	142.372	285.841
gn. 2018	427.932	143.499	284.433

Font: www.seg-social.es

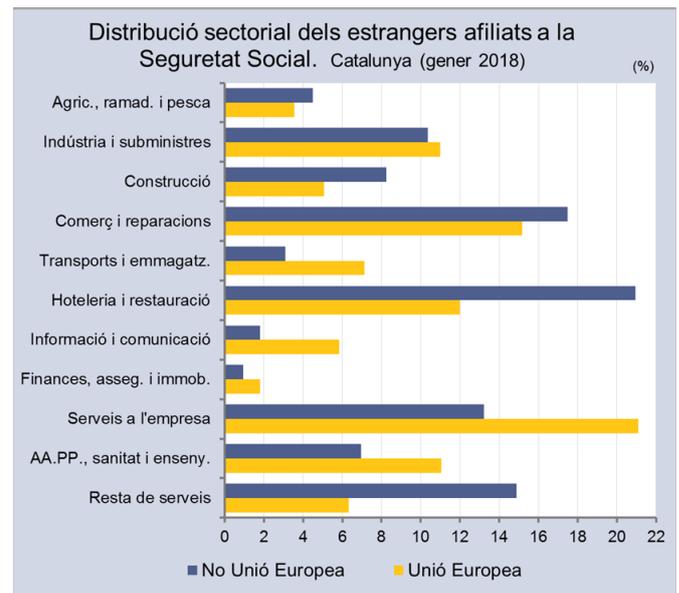
Variació (%)	Total	UE	Resta món
Província de Barcelona			
gn.18/gn.17	10,2	11,2	9,7
ds.17/ds.16	9,7	11,0	9,2
ds. 16/ds. 15	8,4	12,0	6,9
Catalunya			
gn.18/ gn.17	9,4	9,4	9,3
ds.17/ ds.16	8,8	9,2	8,6
ds. 16/ ds. 15	8,1	10,3	7,1

Afiliats estrangers segons règims

Període	R. General	%	Autònoms	%	Resta	%
	Província de Barcelona					
ds. 2011	203.107	11,0	31.624	8,4	36.273	62,8
ds. 2012	185.566	10,6	33.576	9,1	38.218	59,7
ds. 2013	175.891	10,1	35.998	9,7	36.379	57,6
ds. 2014	175.197	9,7	39.766	10,5	33.530	52,9
ds. 2015	187.644	10,0	43.887	11,4	32.327	51,0
mç. 2016	193.203	10,2	44.588	11,5	32.391	50,3
jn. 2016	204.353	10,6	46.037	11,8	32.387	49,8
st. 2016	205.490	10,6	46.432	12,0	31.459	49,4
ds. 2016	207.459	10,6	47.537	12,2	31.100	49,1
mç.2017	215.590	10,8	48.753	12,5	30.874	48,6
jn.2017	229.832	11,4	50.380	12,8	30.810	48,3
st. 2017	234.634	11,5	51.165	13,1	29.983	48,2
ds. 2017	232.272	11,4	52.460	13,4	29.645	48,3
gn. 2018	233.331	11,4	52.355	13,4	29.407	48,1

Nota. Els percentatges són el pes relatiu dels estrangers sobre el total d'afiliats del règim. Font: www.seg-social.es

Variació (%)	R. General	Autònoms	Resta
gn.18/gn.17	12,4	10,0	-4,8
ds.17/ds.16	12,0	10,4	-4,7
ds.16/ds.15	10,6	8,3	-3,8

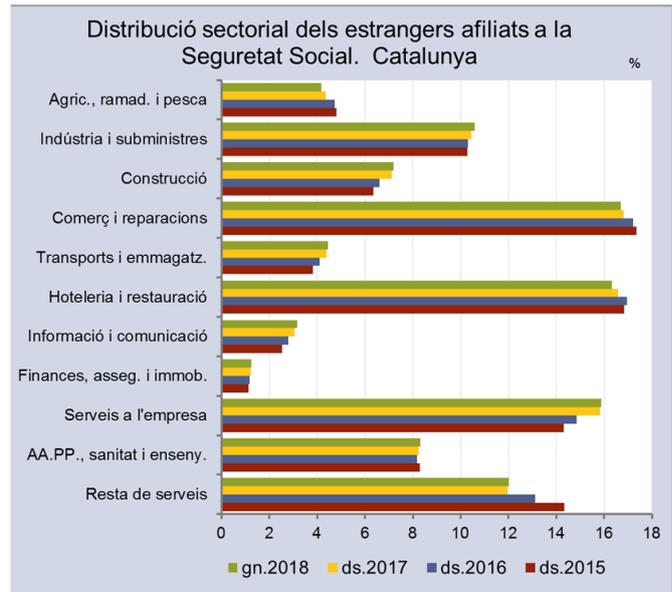
El canvi d'any no resta protagonisme als estrangers en el mercat de treball i continuen mantenint el lideratge en termes relatius de l'augment del nombre d'ocupats afiliats a la Seguretat Social. La participació d'aquest col·lectiu sobre el total a l'àmbit metropolità és a un pas de recuperar els valors màxims assolits durant l'estiu de 2008.

Les darreres dades d'actius estrangers afiliats a la Seguretat Social refermen la tendència alcista que d'ençà 2015 manté aquest segment de l'ocupació a l'àrea metropolitana i al conjunt de Catalunya.

Així, a la província de Barcelona, on els treballadors estrangers representen el 12,6% del total d'afiliats en situació d'alta a la Seguretat Social, el darrer mes s'ha tancat amb un creixement anual d'aquest col·lectiu que supera el deu per cent. Si hom compara aquesta evolució amb la dels nacionals, el ritme de creixement de l'ocupació dels estrangers pràcticament quadruplica el dels nacionals. Si hom diferencia per grans àmbits geogràfics, s'observa que els originaris de la UE continuen liderant l'augment de l'ocupació estrangera en termes relatius però que la resta va escurçant diferències. Mentre que els primers van assolint successius màxims històrics i són a punt de superar els cent mil individus, els estrangers de la resta del món, igual que els nacionals, encara no han recuperat els màxims d'abans de la crisi.

Un altre dels trets que es mantenen relativament inalterables és que el règim especial de la llar, on encara hi juga un paper determinant la mà d'obra estrangera, especialment la no comunitària, es va obrint de manera sostinguda als treballadors espanyols. Igualment remarcable per la seva persistència és que l'opció al treball autònom es manté com una de les preferències, o opció obligada, dels actius estrangers. Dit d'una altra manera, el pes relatiu dels estrangers sobre el total dels autònoms creix sense aturador, fins el punt que s'ha doblat en els darrers deu anys.

Consolidada la conjuntura expansiva del mercat de treball i que només el règim especial de la llar continua perdent mà d'obra estrangera, bàsicament extracomunitària, els altres canvis rellevants que mostra l'actual distribució d'aquest segment dels treballadors al conjunt de Catalunya responen majoritàriament a l'augment del nombre de llocs de treball que ocupen a la construcció, als serveis a les empreses, al transport i logística i als serveis d'informació i comunicació. Amb una posició dominant dels comunitaris en els tres darrers i dels no comunitaris a la construcció.

Contractació laboral

La proliferació de contractes laborals de molt curta durada ha restat protagonisme a l'augment de la contractació indefinida.

Després d'un trienni en el que la contractació laboral a Barcelona ha crescut a una taxa anual mitjana de l'ordre del deu per cent, més que triplicant el ritme de creixement del nombre d'ocupats, és d'esperar una evolució més continguda a curt i mitjà termini. A banda de les expectatives econòmiques, l'evolució d'aquesta variable es pot veure molt afectada si es revisa l'actual normativa laboral com exigeix una bona part de l'oposició. Superada la situació d'emergència derivada de la darrera recessió, sembla raonable apostar per dotar de major estabilitat als treballadors amb contractes laborals més precaris.

Dades i anàlisi

- [Contractes per àmbits territorials](#)
- [Contractes segons tipologia i sexe](#)
- [Temporalitat, intensitat laboral i durada dels contractes](#)

Contractes per àmbits territorials

Distribució dels contractes laborals registrats

Període	Barcelona			Regió Metropolitana			Catalunya		
	Total	Temporals	Indefinits	Total	Temporals	Indefinits	Total	Temporals	Indefinits
2011	772.822	689.703	83.119	1.500.042	1.334.561	165.481	2.137.449	1.904.581	232.868
2012	779.115	667.081	112.034	1.502.779	1.291.951	210.828	2.127.925	1.841.770	286.155
2013	785.624	698.896	86.728	1.517.764	1.348.577	169.187	2.160.954	1.926.255	234.699
2014	857.321	750.138	107.183	1.713.203	1.504.727	208.476	2.441.617	2.156.301	285.316
2015	927.498	804.267	123.231	1.902.803	1.662.435	240.368	2.731.815	2.406.282	325.533
2016	1.033.074	890.895	142.179	2.093.000	1.814.443	278.557	2.986.558	2.610.524	376.034
1r.tr.	228.607	194.317	34.290	463.495	396.044	67.451	646.100	554.880	91.220
2n.tr.	267.661	231.409	36.252	541.828	470.532	71.296	790.403	692.302	98.101
3r.tr.	257.050	222.834	34.216	535.088	467.711	67.377	791.872	700.857	91.015
4t.tr.	279.756	242.335	37.421	552.589	480.156	72.433	758.183	662.485	95.698
2017	1.114.736	958.072	156.664	2.238.544	1.935.655	302.889	3.187.159	2.775.620	411.539
1r.tr.	262.522	222.516	40.006	520.561	442.960	77.601	711.580	608.157	103.423
2n.tr.	288.942	249.340	39.602	579.923	503.515	76.408	862.094	755.130	106.964
3r.tr.	275.377	238.166	37.211	565.239	493.025	72.214	827.572	728.480	99.092
4t.tr.	287.895	248.050	39.845	572.821	496.155	76.666	785.913	683.853	102.060
2018									
gn-fb	188.933	161.161	27.772	373.275	317.947	55.328	503.718	430.460	73.258

Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona

Variació (%)	Barcelona			Regió Metropolitana			Catalunya		
	Total	Temporals	Indefinits	Total	Temporals	Indefinits	Total	Temporals	Indefinits
gn-fb.18/gn-fb.17	15,6	16,5	10,5	13,5	13,6	12,5	12,2	12,2	12,5
2n.sm.17/2n.sm.16	4,9	4,5	7,6	4,6	4,4	6,5	4,1	3,6	7,7
2017/2016	7,9	7,5	10,2	7,0	6,7	8,7	6,7	6,3	9,4
2016/2015	11,4	10,8	15,4	10,0	9,1	15,9	9,3	8,5	15,5

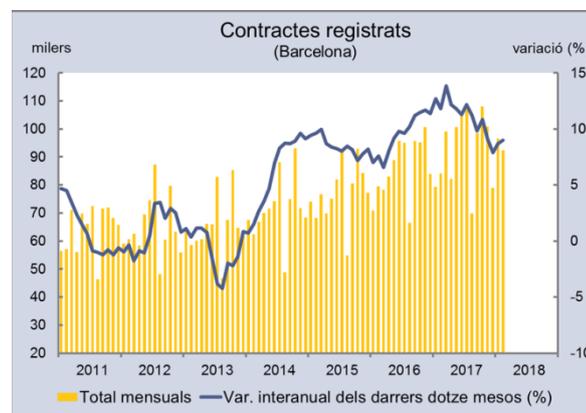
La contractació laboral a Barcelona tanca el primer bimestre d'enguany amb un impuls sorprenent que s'explica, si més no parcialment, per l'atonía mostrada durant els darrers mesos de 2017. Una reacció que modera l'alentiment del creixement iniciat a final de l'estiu passat. A la resta de Catalunya també s'observa un comportament similar que sembla respondre a una certa concreció de les expectatives de contenció del creixement del PIB i, poc o molt, al persistent clima d'incertesa política.

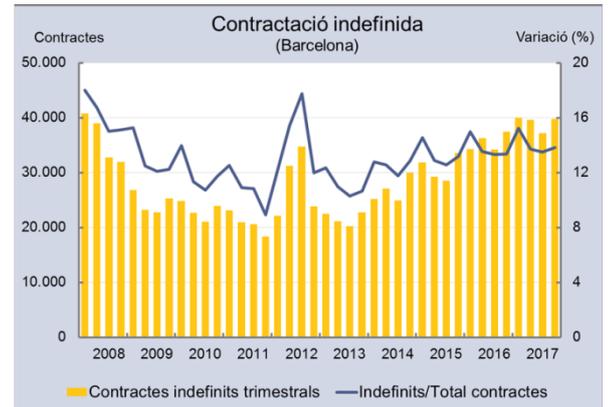
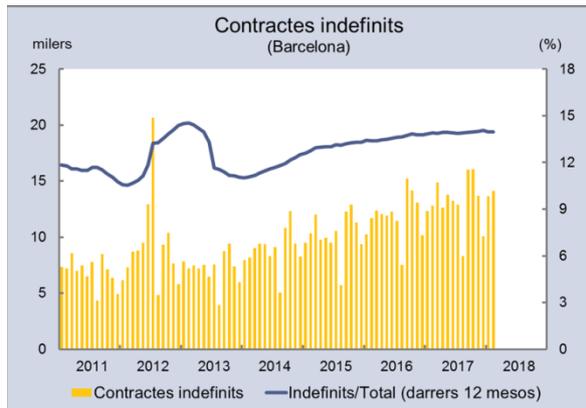
Com ja s'intuïa, el repunt interanual de més del vint per cent del nombre de contractes laborals formalitzats a Barcelona durant el primer mes d'enguany no ha tingut continuïtat a curt termini i les xifres de febrer, sent excel·lents, no han superat el deu per cent de creixement interanual. Sembla molt probable que una part de l'augment del mes de gener respon a contractacions que en condicions normals s'haurien produït o registrat durant el mes de desembre. Amb independència d'això, l'acumulat dels darrers dotze mesos assoleix un nou màxim d'un milió cent quaranta mil contractes, mantenint el creixement d'aquest acumulat a l'entorn del nou per cent, tres punts relatius menys que un any enrere. Una magnitud ajustada a la trajectòria de desacceleració del creixement de la contractació laboral consolidada durant la segona meitat de l'any passat.

Tot i ser conscients de que els resultats d'un sol bimestre no poden definir cap tendència fiable, no es pot deixar de remarcar que, a diferència de la tònica dels darrers anys, 2018 comença amb el protagonisme indiscutible de la contractació temporal. Si durant el darrer bienni la contractació indefinida ha superat àmpliament la temporal en termes relatius, en el que va d'any la situació s'ha invertit. Una de les conseqüències d'aquest canvi és

que la ràtio de contractes indefinits sobre contractació total ha frenat la trajectòria lleument alcista exhibida al llarg del darrer trienni.

Els resultats de la resta del territori mostren una evolució en la mateixa línia de creixement intens però molt més equilibrat entre indefinits i temporals.

Contractes segons tipologia i sexe

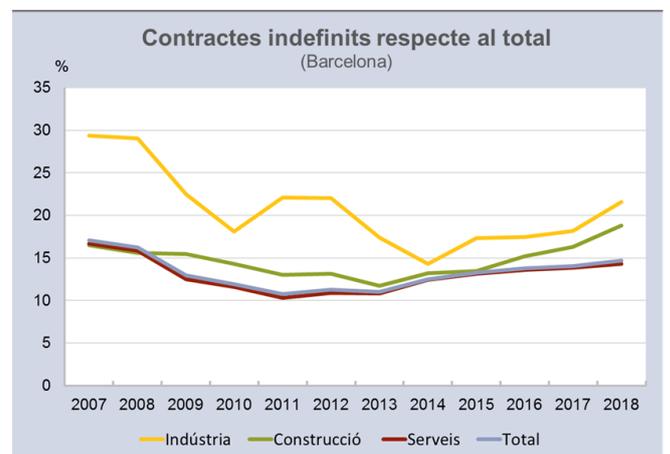
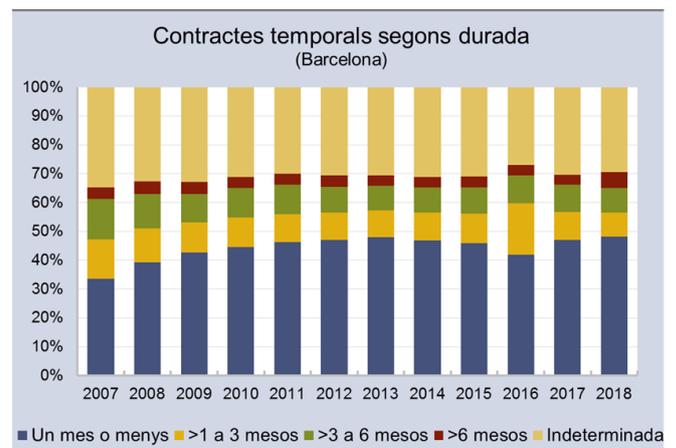
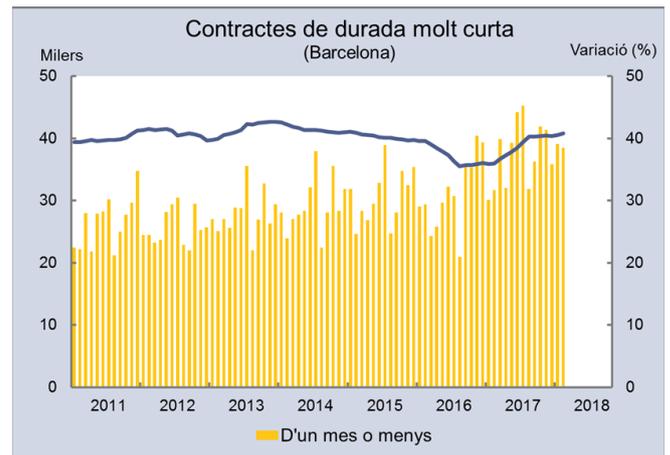
Contractes laborals segons tipologia i sexe a Barcelona

Tipologia	Dones	Homes	Total
	gn-fb. 2018		
Total	94.782	94.151	188.933
Indefinits	13.582	14.190	27.772
- ordinari	9.609	10.379	19.988
- convertits en indefinits	3.649	3.479	7.128
- resta indefinits	324	332	656
Total temporals	81.200	79.961	161.161
- obra o servei	27.932	35.710	63.642
- eventuais	31.490	35.315	66.805
- interinitat	20.793	7.843	28.636
- formació/pràctiques	508	445	953
- resta temporals	477	648	1.125
2017			
Total	561.319	553.417	1.114.736
Indefinits	76.719	79.945	156.664
- ordinari	53.880	57.219	111.099
- convertits en indefinits	20.853	20.865	41.718
- resta indefinits	1.986	1.861	3.847
Total temporals	484.600	473.472	958.072
- obra o servei	161.016	199.904	360.920
- eventuais	210.170	225.898	436.068
- interinitat	106.895	40.717	147.612
- formació/pràctiques	3.587	3.369	6.956
- resta temporals	2.932	3.584	6.516

Font: Web Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

Ni la relativa contenció de la contractació indefinida ni el fort repunt de la temporal que han protagonitzat les modalitats més precàries penalitzen o discriminen de manera especial cap dels sexes.

El tancament del primer bimestre d'enguany sorprèn amb un avanç interanual de més del 25% del nombre de contractes que no superen el mes de durada. Una variació que respon a uns volums que si bé no difereixen massa de la mitjana mensual dels darrers dotze mesos, sí que són rars a començament d'any. Per contra, els contractes de durada indeterminada, l'altre gran modalitat dels temporals, han acabat el bimestre amb un creixement força més contingut que el del total. Una contrapartida a aquesta moderació podria ser el fort creixement de la contractació indefinida a la indústria i construcció. En el cas del terciari, el creixement relatiu d'aquesta modalitat contractual no ha superat el del conjunt. Remarcant, com a fet relativament atípic, el notable augment que ha registrat la contractació temporal per part del sector industrial. Un gir notable en relació amb la dinàmica mantinguda l'any passat, que s'haurà de seguir els propers mesos per veure si fa perillar el lideratge que actualment manté com l'agregat sectorial amb una major proporció de contractes indefinits sobre el total.

Temporalitat, intensitat laboral i durada dels contractes

El treball assalariat a Barcelona – 2015

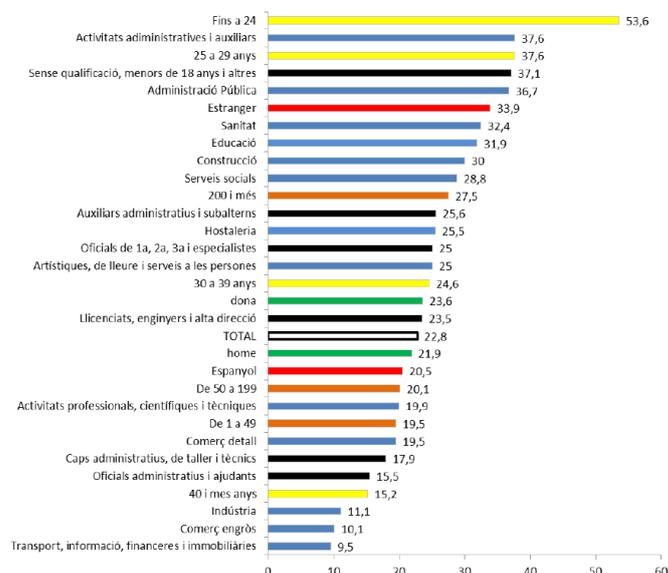

Temporalitat, intensitat laboral i durada dels contractes

El primer objectiu d'aquest informe que s'adjunta és donar a conèixer la proporció de la contractació temporal de les persones assalariades residents a Barcelona en el 2015, tant en el seu conjunt com per una sèrie de segmentacions derivades del seu perfil i el dels contractants. El gràfic 19, extret de l'informe, mostra els valors obtinguts, per ordre de rellevància, d'aquesta proporció d'assalariats/ades temporals.

El segon objectiu és determinar les conseqüències de la temporalitat en dues variables que aproximem de forma parcial però significativa el concepte de precarietat: la intensitat laboral i la durada dels contractes. Fins ara aquest tipus d'anàlisi s'havia fet a partir de l'estadística de contractes. En canvi, en aquest cas és fa des d'una mostra estadística de treballadors/ores residents a Barcelona.

Gràfic 19: Assalariats/ades amb contracte temporal (%)

Atur registrat

L'atur registrat acumula gairebé cinc anys de descens sostingut i s'allunya dels màxims de començament de 2013. Una millora imputable tant a la creació d'ocupació com a la contracció de la població activa.

Que aquesta tendència reduccionista de les xifres d'aturats es mantingui mes rere mes a la ciutat i de manera generalitzada al conjunt del país és un bon indicador de la solidesa de la conjuntura i les expectatives de l'economia catalana i l'espanyola en un context notablement expansiu de l'europea. La relativa estabilitat que darrerament ha mostrat la població potencialment activa després d'anys d'ajustament atorga credibilitat a l'actual tendència de millora del mercat laboral.

A mesura que es va reduint la xifra absoluta de barcelonins desocupades, l'edat mitjana del col·lectiu s'estabilitza. Igual que el diferencial existent entre homes i dones en situació d'atur.

Dades i anàlisi

- [Evolució de l'atur registrat](#)
- [Atur registrat per trams d'edat](#)
- [Atur registrat per sectors econòmics](#)
- [Població estrangera a l'atur registrat](#)

Evolució de l'atur registrat

Evolució de l'atur registrat

Període	Barcelona			RMB / AMB			Catalunya		
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones
31 ds.2011	108.624	56.042	52.582	411.755	213.773	197.982	614.244	322.565	291.679
31 ds.2012	112.192	57.062	55.130	435.450	221.399	214.051	646.956	332.506	314.450
31.ds.2013	107.677	54.226	53.451	419.609	210.356	209.253	624.872	316.072	308.800
31 ds. 2014	99.056	49.032	50.024	382.919	186.547	196.372	575.948	282.782	293.166
31 ds. 2015	89.398	42.955	46.443	342.444	160.736	181.708	515.668	243.556	272.112
31 mç. 2016	87.760	41.949	45.811	334.948	155.570	179.378	499.991	233.818	266.173
30 jn. 2016	79.829	37.269	42.560	306.344	138.194	168.150	450.060	204.279	245.781
30 st. 2016	79.653	36.722	42.931	303.890	136.230	167.660	451.081	203.688	247.393
31 ds. 2016	78.864	37.125	41.739	300.004	136.510	163.494	453.645	207.695	245.950
31 mç. 2017	79.056	36.941	42.115	279.902	126.064	153.838	446.017	201.367	244.650
30 jn.2017	71.871	32.700	39.171	253.217	109.662	143.555	391.388	169.864	221.524
30 st. 2017	71.660	32.483	39.177	254.991	110.500	144.491	400.373	174.798	225.575
31 ds. 2017	73.752	34.027	39.725	259.824	114.505	145.319	418.018	185.296	232.722
28 fb. 2018	74.155	34.184	39.971	259.709	114.548	145.161	418.181	184.387	233.794

Nota: Trencament de la sèrie de la RMB a partir de gener 2017. De les set comarques històriques es passa a les cinc de l'Àmbit Metropolità.
 Font: Observatori d'Empresa i Ocupació. Generalitat de Catalunya

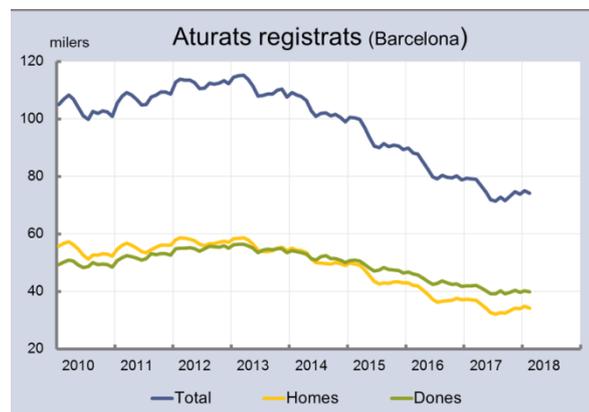
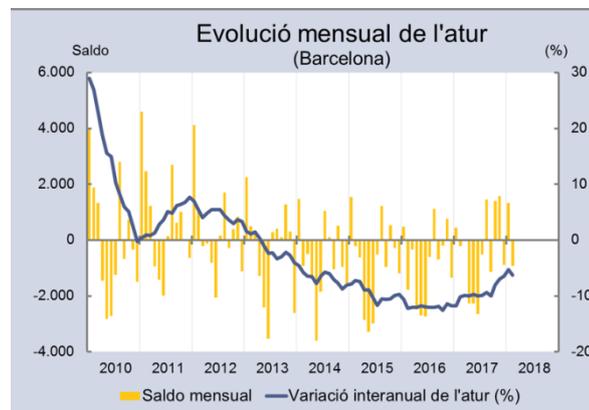
Variació (%)	Barcelona			RMB / AMB			Catalunya		
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones
28 fb.18/28 fb.17	-6,2	-7,8	-4,9	-7,9	-10,2	-6,0	-7,6	-10,1	-5,4
31 ds.17/31 ds.16	-6,5	-8,3	-4,8	-8,7	-11,7	-6,0	-7,9	-10,8	-5,4
31 ds.16/31 ds.15	-11,8	-13,6	-10,1	-12,4	-15,1	-10,0	-12,0	-14,7	-9,6

L'evolució de l'atur durant el mes de febrer ha moderat lleument la desacceleració de la trajectòria baixista que es va començar a manifestar durant el darrer trimestre de l'any passat.

A l'augment de més de dos mil barcelonins registrats com aturats a les Oficines de Treball de la Generalitat durant el darrer trimestre de 2017 l'ha seguit un saldo igualment positiu de poc més de 400 nous aturats durant el primer bimestre d'enguany. Si a l'evolució d'aquests darrers cinc mesos hom hi afegeix la del bimestre precedent, el resultat final és un repunt del nombre d'aturats de gairebé el quatre per cent -equivalent a un set per cent anual- en relació amb la xifra del nombre d'aturats de començament de l'estiu passat i que continua sent el valor mensual més baix dels darrers nou anys. El resultat final és que la llarga temporada d'estiu, tardor i la major part de l'hivern s'ha tancat amb un saldo negatiu en termes de reducció de l'atur. Un fet que també s'ha constatat a la resta de Catalunya i fins i tot al conjunt d'Espanya.

Aquest resultat sembla confirmar que el mercat de treball barceloní, i també el de la resta del país, s'endinsa en una fase de progrés més moderat tot i el potencial de millora que encara manté. El clima de conflicte i excepcionalitat política que darrerament s'ha instal·lat a Catalunya i les expectatives que apunten a un inevitable alentiment del creixement del PIB espanyol ajuden a explicar aquest punt d'inflexió en l'evolució de l'atur barceloní.

El detall per sexes no aporta novetats rellevants a la situació consolidada al llarg de l'actual trajectòria descendent de l'atur: el col·lectiu masculí continua liderant aquesta evolució però ja no eixampla marges en relació al femení. Una situació que a l'entorn metropolità i a la resta de Catalunya es manifesta en termes similars atès que l'atur masculí és també el més afavorit alhora que es redueix lleument la notable diferència amb el femení. En conseqüència, el descens sostingut i acumulat del nombre d'aturats d'ençà començament de 2013 ha afavorit clarament al col·lectiu masculí. A l'àmbit barceloní, dels gairebé 40.000 residents que -en termes de saldo- han abandonat els registres de l'atur, prop del 60% són homes. A l'entorn metropolità aquest percentatge s'acosta al 65%. A mesura que s'ha consolidat el canvi de cicle econòmic, l'atur ha adquirit un perfil cada cop més femení. Especialment a l'entorn metropolità i a la resta del país.

Atur registrat per trams d'edat

Evolució de l'atur registrat segons trams d'edats

Període	Barcelona			RMB / AMB			Catalunya		
	< 30	30-49	50 i més	< 30	30-49	50 i més	< 30	30-49	50 i més
31 ds.2011	18.249	57.058	33.317	72.304	218.878	120.573	112.411	327.158	174.675
31 ds.2012	16.113	59.546	36.533	66.763	233.977	134.710	103.254	347.585	196.117
31 ds.2013	13.970	54.756	37.951	58.166	221.061	140.382	90.469	329.265	205.138
31 ds. 2014	12.338	49.304	37.414	51.372	192.764	138.783	81.242	290.933	203.773
31 ds. 2015	11.200	42.922	35.276	44.647	165.682	132.115	71.029	250.525	194.114
31 mç. 2016	11.618	41.450	34.692	45.932	158.593	130.423	71.065	237.434	191.492
30 jn. 2016	9.608	37.253	32.968	38.846	142.436	125.062	58.373	209.024	182.663
30 st. 2016	10.115	36.822	32.716	39.922	140.241	123.727	61.849	208.065	181.167
31 ds. 2016	9.600	36.852	32.412	37.633	139.602	122.769	60.415	211.720	181.510
31 mç. 2017	10.719	36.114	32.223	39.020	126.379	114.503	64.682	202.479	178.856
30 jn. 2017	8.845	32.413	30.613	32.560	112.359	108.298	50.855	173.414	167.119
30 st. 2017	9.397	32.027	30.236	34.702	112.541	107.748	55.993	177.176	167.204
31 ds. 2017	9.724	33.646	30.382	34.503	117.379	107.942	58.162	190.087	169.769
28 fb. 2018	10.244	33.496	30.415	36.697	115.549	107.463	61.771	187.611	168.799

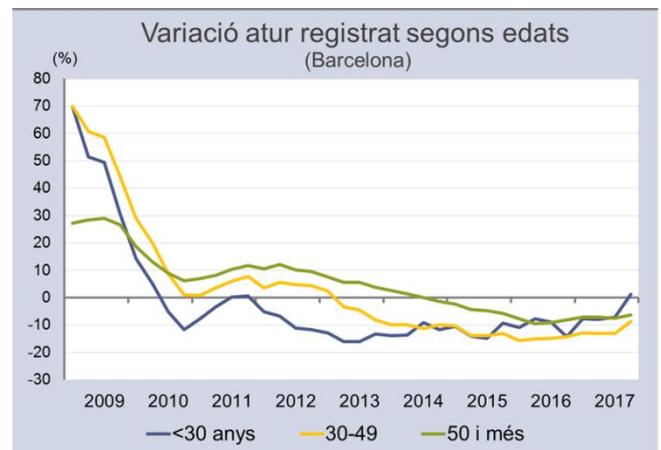
Nota: Trencament de la sèrie de la RMB a partir de gener 2017. De les set comarques històriques es passa a les cinc de l'Àmbit Metropolità.
 Font: Observatori d'Empresa i Ocupació. Generalitat de Catalunya.

Variació (%)	Barcelona			RMB / AMB			Catalunya		
	< 30	30-49	50 i més	< 30	30-49	50 i més	< 30	30-49	50 i més
28 fb.18/28 fb.17	-3,3	-7,7	-5,6	-5,8	-9,7	-6,7	-5,7	-9,2	-6,3
31 ds.17/31.ds.16	1,3	-8,7	-6,3	-3,0	-11,3	-7,2	-3,7	-10,2	-6,5
31 ds.16/31 ds.15	-14,3	-14,1	-8,1	-15,7	-15,7	-7,1	-14,9	-15,5	-6,5

L'augment de l'atur en el que va d'any ha impactat amb especial intensitat entre els actius més joves alhora que ha passat desapercbut entre els de més edat. Es fa difícil continuar rebaixant el nombre dels aturats barcelonins més joves després de sis anys de descens sostingut.

Els registres de l'atur per edats a la capital han tancat el primer bimestre d'enguany mostrant un panorama en el que els signes negatius de les variacions interanuals, generalitzats fins fa ben poc i consolidats als diversos segments, presenten intensitats més moderades que a la resta del país alhora que mantenen un patró comú. Les dinàmiques actuals, després de gairebé un quinquenni de reducció del nombre d'aturats i d'un trienni llarg d'expansió del PIB, es veuen condicionades tant per les diferents estructures demogràfiques i productives de cada àmbit territorial com, especialment en el cas de Barcelona, pel reduït nombre de demandants d'ocupació aturats en les franges de menys edat.

Els resultats al conjunt del país i de manera més accentuada a la capital, dibuixen un panorama lleument diferent del de tancament de 2016; el lideratge compartit en termes de variació relativa pels dos segments amb menys i més efectius, el dels més joves i el dels adults de mitjana edat, deixa pas actualment a una situació en la que aquest darrer lidera en solitari la trajectòria baixista. L'evolució de l'atur en el segment de la població activa més jove entra en una fase de quasi estancament imputable bàsicament a què el descens acumulat els darrers anys ha situat el nombre d'aturats demandants d'ocupació d'aquest segment en unes cotes similars o més baixes a les immediatament anteriors a l'esclat de la crisi de 2008. Pel que fa al segment dels actius més experimentats, que ja concentra més del 40% del total i una part molt rellevant de l'atur estructural, manté relativament estable el seu ritme de descens. Al perfil femení del desocupat barceloní i català hom pot afegir-hi que és, cada cop més, una persona d'edat avançada, a la recta final de la seva vida laboral.

Atur registrat per sectors econòmics

Evolució de l'atur registrat segons sector econòmic de procedència

Període	Barcelona					
	Primari	Indústria	Energia, aigua i residus	Construcció	Serveis	Sense ocupació anterior
31 ds.2011	483	10.189	1.051	12.495	80.128	4.278
31 ds.2012	549	10.315	1.018	11.976	84.701	3.633
31 ds.2013	500	9.436	930	10.767	82.406	3.638
31 ds.2014	504	8.329	812	8.909	76.697	3.805
31 ds.2015	478	7.042	703	7.281	70.143	3.751
31 mç.2016	449	6.735	724	6.985	68.888	3.979
30 jn.2016	401	6.252	545	6.314	62.564	3.753
30 st. 2016	370	6.098	520	6.018	62.852	3.795
31 ds. 2016	383	5.861	567	5.962	62.750	3.341
31 mç.2017	373	5.590	634	5.658	62.848	3.953
30 jn. 2017	315	5.204	481	5.088	57.116	3.667
30 st. 2017	313	5.160	499	5.031	56.910	3.747
31 ds. 2017	369	5.051	560	5.133	59.140	3.499
28 fb. 2018	366	4.970	622	4.970	59.637	3.590
	Regió Metropolitana / Àmbit Metropolità					
31 ds.2011	3.440	60.559	4.160	63.618	259.565	20.413
31 ds.2012	3.957	62.672	4.101	62.227	282.756	19.737
31 ds.2013	4.040	57.679	3.829	54.635	279.235	20.191
31 ds.2014	4.176	49.700	3.458	44.105	260.391	21.089
31 ds.2015	3.855	42.103	2.953	35.685	237.961	19.887
31 mç.2016	3.811	40.069	2.958	34.047	233.549	20.514
30 jn.2016	3.303	37.098	2.347	30.881	212.843	19.872
30 st. 2016	3.004	36.260	2.341	29.332	214.104	18.849
31 ds.2016	3.087	35.393	2.478	28.492	213.317	17.237
31 mç.2017	2.444	31.671	2.487	25.408	199.726	18.166
30 jn. 2017	2.043	29.269	1.903	23.018	180.018	16.966
30 st. 2017	2.055	29.021	1.983	22.723	182.068	17.141
31 ds. 2017	2.235	28.392	2.153	23.160	187.513	16.371
28 fb. 2018	2.221	27.668	2.327	22.093	188.581	16.819

Nota: Trecament de la sèrie de la RMB a partir de gener 2017. De les set comarques històriques es passa a les cinc de l'Àmbit Metropolità.
Font: Observatori d'Empresa i Ocupació. Generalitat de Catalunya.

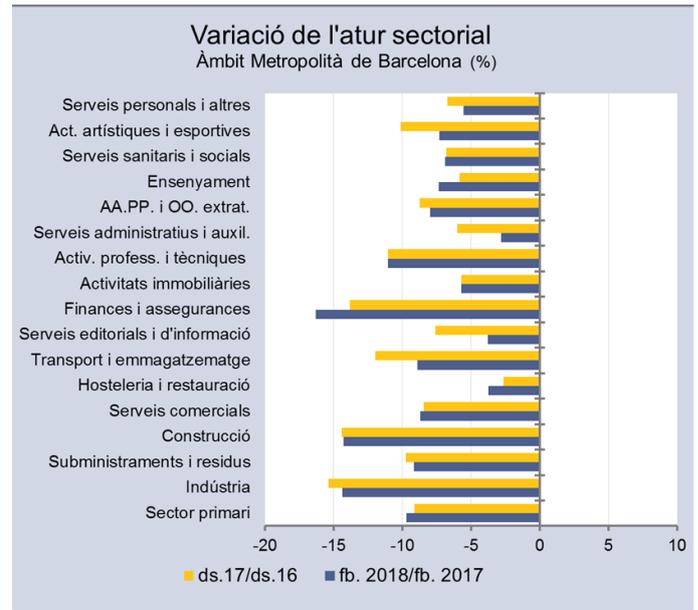
Variació (%)	Barcelona					
	Primari	Indústria	Energia, aigua i residus	Construcció	Serveis	Sense ocupació anterior
28 fb.18/28 fb.17	-0,3	-13,0	-6,7	-12,9	-5,2	-3,9
31 ds.17/31 ds.16	-3,7	-13,8	-1,2	-13,9	-5,8	4,7
31 ds.16/31 ds.15	-19,9	-16,8	-19,3	-18,1	-10,5	-10,9
	Regió Metropolitana / Àmbit Metropolità					
28 fb.18/28 fb.17	-9,7	-14,4	-9,1	-14,3	-6,3	-4,9
31 ds.17/31 ds.16	-11,5	-14,6	-6,9	-15,1	-8,0	-0,1
31 ds.16/31 ds.15	-19,9	-15,9	-16,1	-20,2	-10,4	-13,3

Les darreres dades mostren que, en relació amb la situació de final de l'any passat, han canviat molt poques coses pel que fa al nombre d'aturats segons sectors productius. L'únic canvi remarcable deriva dels que s'incorporen al mercat de treball per primera vegada o després d'un llarg període d'absència. La indústria i la construcció continuen liderant el descens de l'atur en termes relatius.

Un cop transcorregut el primer bimestre d'enguany, la situació de l'atur registrat segons sector productiu de

procedència mostra una notable continuïtat en relació amb la de tancament de 2017. No s'observen diferències notòries entre l'àmbit municipal i l'entorn metropolità. Com a molt, hom pot destacar una certa moderació en la trajectòria descendent que mantenen els principals agregats, especialment el conjunt del terciari, que mostra un saldo bimestral lleument alcista. Una evolució que es repeteix entre els que accedeixen al mercat de treball per primera vegada o després d'un llarg període d'absència.

A més del lideratge que ostenten la indústria manufacturera i la construcció a l'hora de reduir el nombre d'aturats que havien generat d'ençà 2008 – sense que això impliqui una recol·locació en els mateixos sectors-, s'ha de remarcar que hi ha algunes activitats terciàries que mostren una variació gairebé tan intensa en el mateix sentit. És el cas, situant l'anàlisi a l'àmbit metropolità per ser una bona aproximació al mercat de treball barceloní, de les Finances i assegurances i les Activitats professionals i tècniques.

Població estrangera a l'atur registrat

Evolució del nombre d'estrangers a l'atur registrat

Període	Nombre d'aturats				Estrangers/Total aturats (%)			
	Barcelona	Província	Catalunya	Espanya	Barcelona	Província	Catalunya	Espanya
31 ds.2011	24.055	93.728	140.564	625.903	22,1	20,6	22,9	14,2
31 ds.2012	22.841	90.230	135.825	612.050	20,4	18,8	21,0	12,6
31 ds.2013	20.811	81.041	123.724	555.728	19,3	17,5	19,8	11,8
30 ds. 2014	17.582	70.996	113.327	530.991	17,7	16,8	19,7	11,9
31 ds.2015	15.861	63.975	102.871	487.217	17,7	16,9	19,9	11,9
31 mç.2016	15.744	63.260	100.303	483.391	17,9	17,1	20,1	11,8
30 jn.2016	14.272	57.613	87.549	441.270	17,9	17,0	19,5	11,7
30 st. 2016	14.014	54.698	84.662	420.321	17,6	16,3	18,8	11,3
31 ds. 2016	14.390	55.336	89.207	434.962	18,2	16,7	19,7	11,7
31 mç.2017	14.820	55.427	89.222	439.269	18,7	17,0	20,0	11,9
30 jn. 2017	13.257	49.321	74.005	394.128	18,4	16,7	18,9	11,7
30 st. 2017	13.196	49.253	76.123	389.368	18,4	16,6	19,0	11,4
31 ds. 2017	14.566	53.420	86.528	415.270	19,7	17,7	20,7	12,2
28 fb. 2018	14.717	53.523	87.083	423.219	19,8	17,7	20,8	12,2

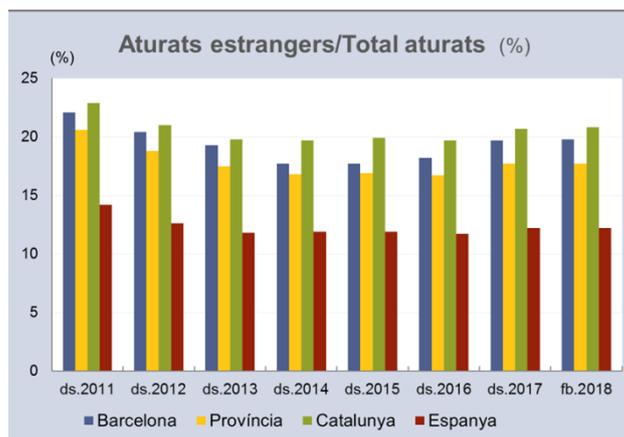
Font: Observatori d'Empresa i Ocupació i Ministerio de Empleo y Seguridad Social.

Variació (%)	Nombre d'aturats			
	Barcelona	Província	Catalunya	Espanya
fb.2018/fb.2017	0,7	-3,5	-3,1	-4,2
ds.2017/ds.2016	1,2	-3,5	-3,0	-4,5
ds.2016/ds.2015	-9,3	-13,5	-13,3	-10,7

La desacceleració que darrerament ha registrat la reducció de les xifres d'aturats a Barcelona i resta d'àmbits geogràfics considerats ha impactat amb especial intensitat entre els desocupats estrangers.

Les darreres xifres disponibles mostren que els desocupats estrangers estan sent els principals damnificats de la pèrdua d'impuls que ha registrat el descens de l'atur tant a Barcelona com al conjunt de Catalunya. A banda del canvi de signe registrat a la capital, a la resta d'àmbits la situació apunta a un cert estancament de les magnituds absolutes. Una situació imputable bàsicament a l'evolució del col·lectiu d'estrangers comunitaris, que en el cas de la capital ha tancat febrer amb un increment interanual de gairebé el sis per cent.

Aquest comportament aparentment dual del mercat de treball, tot i els senyals recents de lleu correcció, es confirma en l'evolució del pes relatiu dels estrangers sobre el nombre total d'aturats. A tots els àmbits, i també al conjunt d'Espanya, la situació d'enguany és menys favorable que la d'un any enrere. A Barcelona, gairebé un de cada cinc aturats registrats és estranger, superant en poc més d'un punt percentual la proporció d'un any abans. A la resta de Catalunya el pes relatiu actual és lleument més elevat (a l'entorn d'un 21% del total) al de la capital però l'augment durant el darrer any ha estat més moderat. Un biaix que respon al fet que el percentatge d'estrangers que s'incorporen al mercat laboral barceloní per primer cop o després d'un llarg període d'atur és més elevat que el que ho fa a la resta de Catalunya.

Salaris

La renda familiar dels residents de Barcelona, segons les darreres dades disponibles, té uns ingressos que en un 60% provenen dels salaris, en un 20% de les rendes mixtes (activitats professionals i altres) i en un 20% de prestacions socials.

Els salaris són, per tant, la font més important dels ingressos familiars i, en conseqüència, són un element clau en el benestar material de la població de Barcelona.

L'evolució nominal dels salaris és una component bàsica de la capacitat adquisitiva dels treballadors assalariats, però no és la única variable que la determina. La capacitat adquisitiva també es modifica en funció de l'evolució dels preus de consum, és a dir, de l'IPC. Per aquest motiu, conèixer com evoluciona la capacitat adquisitiva implica deflactar la variació nominal amb la variació dels preus. El resultat de ponderar els salaris amb els preus és la variació real dels salaris. Aquesta variació real sí que pot mesurar adequadament l'evolució del poder adquisitiu dels treballadors.

Documents

[Salaris i estructura de plantilles - Categories professionals i sectors econòmics. 2015](#)

[Distribució, dispersió i desigualtat salarial a Barcelona. 2010-2015](#)

[Els salaris a Barcelona. 2015 - Una mirada a la bretxa salarial](#)

[Evolució de la capacitat adquisitiva dels treballadors a Barcelona. 2010-2015](#)

[Els salaris mitjans a Barcelona. 2014](#)

Dades i anàlisi

➤ [Salaris](#)

Salaries

Salaries i estructura de plantilles - Categories professionals i sectors econòmics. 2015

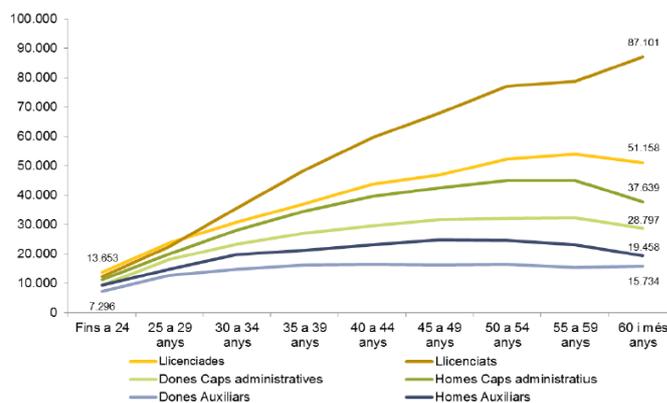

Si accediu a [aquest informe](#) hi trobareu una anàlisi dels salaris de Barcelona a l'any 2015 posant el focus en les categories professionals i els sectors d'activitat econòmica, variables clau en la fixació de les remuneracions dels treballadors i treballadores, com s'ha posat de manifest als anteriors estudis realitzats pel Gabinet Tècnic de Programació sobre els salaris a la ciutat. L'anàlisi es complementa amb una desagregació segons sexe i edat.

A l'informe es presenta també l'anàlisi de l'estructura de les plantilles per categories professionals, per posar-la en relació amb els nivells salarials dels corresponents sectors. Els sectors que concentren una proporció més gran de persones a les categories professionals amb més salari són, lògicament, els que tenen el salari mitjà del sector més elevat.

La font d'informació emprada ha estat la Mostra Contínua de Vides Laborals (MCVL), de la qual s'utilitza la variable "grups de categories professionals per a treballadors per compte d'altri".

Gràfic 4: Salaries per categoria professional, edat i sexe (€ any)

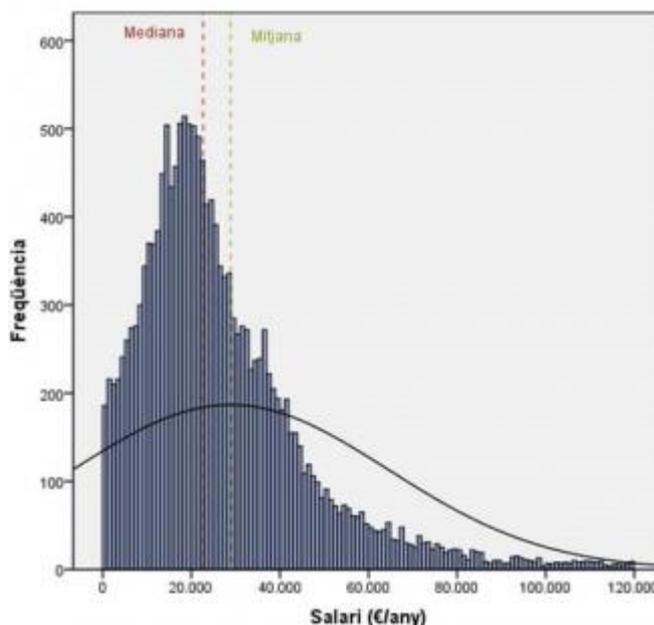
Distribució, dispersió i desigualtat salarial a Barcelona. 2010-2015

Tradicionalment, l'escassetat de dades ha dificultat l'anàlisi de l'estructura, l'evolució o la distribució dels salaris al nostre país, una mancança que esdevenia pràcticament un carreró sense sortida si el focus es posava en un municipi. Aquest buit d'informació s'ha corregit sensiblement des que la Seguretat Social facilita la Muestra Continua de Vidas Laborales (MCVL). A partir d'aquestes dades [aquí](#) es fa un anàlisi centrat en el període 2010-2015 i enllaça, per tant, el tram final de la crisi i l'inici de la recuperació econòmica. Entre els resultats hi destaquen els següents:

- El salari mitjà dels residents a Barcelona és 28.861 euros bruts anuals (any 2015). És un valor superior en un 23,7% a la mediana.
- El 32,4% dels treballadors de Barcelona és com a màxim mileurista. Entre els menors de 30 anys, aquest percentatge s'eleva fins al 64,7%.
- La distribució dels salaris a Barcelona és asimètrica: hi ha un gran nombre de salaris amb valors propers i inferiors a la mitjana, i pocs amb valors molt alts.
- La bretxa salarial entre homes i dones s'ha reduït lleugerament entre 2010 i 2015. Els salaris de les dones es distribueixen de manera més equitativa que els dels homes.
- Entre 2010 i 2015 els salaris mitjans s'han reduït un 6,5% en termes reals.
- En el mateix període, la dispersió salarial ha augmentat un 4,8%: els salaris baixos són els que més han retrocedit, mentre que la dispersió en la part alta s'ha mantingut estable.

Distribució salarial, Barcelona 2015

Els salaris a Barcelona. 2015 - Una mirada a la bretxa salarial

Aquesta publicació és una actualització de les dades de salaris de la ciutat per a l'any 2015 i posant un èmfasi especial en denotar les bretxes salarials.

El sou mitjà dels residents a Barcelona va ser el 2015 de 28.861€, un 14,6% superior al sou mitjà a Catalunya.

D'acord a la distribució dels ingressos salarials en funció de les diferents situacions laborals es comprova com les dones tenen menor presència en el mercat laboral, pateixen més l'atur, tenen més ocupacions temporals i jornades parcials, i perceben salaris inferiors en pràcticament tots els sectors d'activitat. La bretxa salarial entre gèneres és doncs generalitzada i estructural. La devaluació salarial provocada per la crisi econòmica ha tingut més impacte en els salaris més baixos, fent que augmenti la dispersió salarial entre els nivells salarials tot aguditzant-ne els extrems.

Les dades d'aquest treball han estat extretes de l'explotació dels registres de la *Muestra Continua de Vidas Laborales* de l'INE que corresponen a la ciutat de Barcelona.

Evolució de la capacitat adquisitiva dels treballadors a Barcelona. 2010-2015

Aquest informe presenta l'impacte que ha tingut la crisi, en el període de 2010 a 2015, sobre la capacitat adquisitiva dels treballadors assalariats residents de Barcelona.

La renda familiar dels residents de Barcelona, segons les darreres dades disponibles, té uns ingressos que en un 60% provenen dels salaris, en un 20% de les rendes mixtes (activitats professionals i altres) i en un 20% de prestacions socials. Els salaris són la font més important dels ingressos familiars i un element clau en el benestar material de la població de Barcelona.

En el cas de Barcelona, el salari mig va passar de 2010 a 2015 de 28.444 € a 28.861 €. Per tant, la variació nominal dels salaris va registrar un augment del 1,5%. Tanmateix la variació dels preus en el període va ser d'un 8,5%. Si es descompta aquesta variació de preus, el resultat és que el salari en 2015 en euros del mateix poder adquisitiu que en 2010 va ser només de 26.591€. Per tant, de 2010 a 2015, es registra una variació real negativa dels salaris. En conseqüència, entre 2010 i 2015 la capacitat adquisitiva dels treballadors assalariats residents a Barcelona va disminuir un -6,5%.

Els salaris mitjans a Barcelona. 2014

El document que s'adjunta aquí conté una anàlisi dels salaris mitjans que van percebre els treballadors assalariats residents a Barcelona durant l'any 2014. L'explotació realitzada pel Gabinet Tècnic de Programació de la *Muestra Continua de Vidas Laborales* permet disposar, per primer cop, d'una estadística detallada de salaris per a la ciutat de Barcelona amb característiques personals dels treballadors, tipus de relació laboral o sector que els ocupa, entre d'altres aspectes.

Aquest informe se centra en les rendes salarials mitjanes de l'any 2014 dels assalariats residents a Barcelona, amb independència d'on estigui ubicat el seu centre de treball. S'inclou alguna referència als salaris de les persones que treballen a Barcelona –visquin on visquin-, així com als salaris de Catalunya i Espanya. La informació es presenta desagregada per sexes, i a banda de la visió parcial dels diferents apartats, s'inclou una visió global sobre les diferències salarials entre homes i dones.

Renda Familiar

Distribució territorial de la Renda Familiar Disponible per càpita a Barcelona

L'equip tècnic de *barcelona economia.bcn.cat* (Ajuntament de Barcelona) calcula, analitza i difon una aproximació a la capacitat econòmica dels residents dels diferents districtes i barris de Barcelona. L'Índex de Renda Familiar és un indicador teòric que es construeix a partir de la ponderació de diferents variables que s'actualitzen periòdicament i que permet conèixer la posició relativa de cadascun dels barris en relació amb la mitjana de la ciutat fixada en un valor igual a cent.

Dades i anàlisi

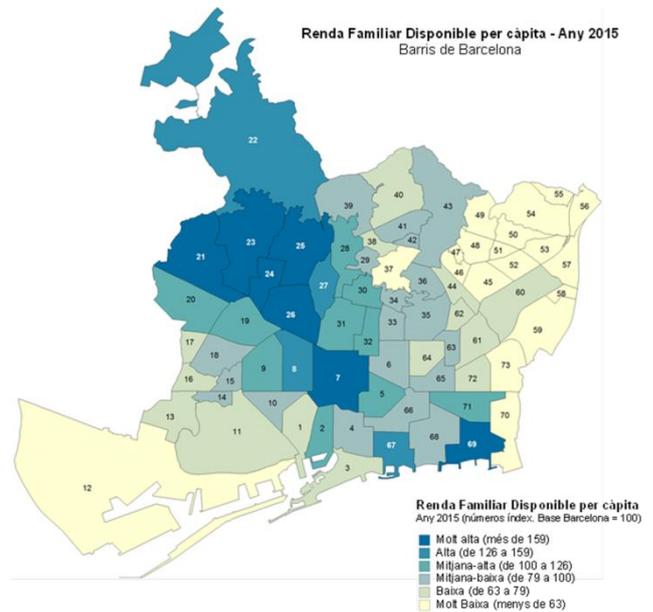
- [Distribució Territorial de la Renda Familiar Disponible per càpita a Barcelona](#)
- [La Renda Familiar Disponible Bruta de Barcelona en el context català](#)

Distribució territorial de la Renda Familiar Disponible per càpita

La distribució de la renda a Barcelona: visió general

Les dades de la [distribució territorial de la renda de 2015](#) presenten una gran estabilitat en comparació amb l'any anterior. Barcelona es pot seguir considerant com una ciutat de rendes mitjanes, amb un 44,2% de la població ubicada en aquest segment. Els trets més destacables per al 2015 són el lleu desplaçament de població del segment intermedi cap a les rendes baixes i l'estabilitat de les rendes altes.

Els desplaçaments anuals de la població entre estrats han estat discrets: un 2,6% de la població de rendes mitjanes ha lliscat cap al segment inferior. Aquest darrer estrat concentra un 39,2% de la població, una xifra molt elevada però inferior en més de tres punts al nivell màxim que assolí el 2011.

Distribució territorial de la renda (dades i anàlisi)

[Any 2015](#) - Distribució Territorial de la Renda Familiar Disponible per Càpita a Barcelona - (Desembre de 2016)

[Any 2014](#) - Distribució Territorial de la Renda Familiar Disponible per Càpita a Barcelona - (Desembre de 2015)

- Informe

- Document per a la premsa

[Any 2013](#) - Distribució Territorial de la Renda Familiar Disponible per Càpita a Barcelona - (Desembre de 2014)

[Any 2012](#) - Distribució Territorial de la Renda Familiar Disponible per Càpita a Barcelona - (Gener de 2014)

[Any 2011](#) - Barcelona Economia n.80 (nov. de 2012)

[Any 2010](#) - Barcelona Economia n.77 (nov. de 2011)

[Any 2009](#) - Barcelona Economia n.74 (nov. de 2010)

[Any 2008](#) - Barcelona Economia n.71 (nov. de 2009)

[Distribució territorial de la Renda Familiar a Barcelona \(2000 - 2005\)](#) - (Gener de 2007)

La Renda Familiar Disponible Bruta de Barcelona en el context català

Podeu accedir des d'aquí al document (en format pdf)

[La Renda Familiar Disponible Bruta de Barcelona en el context català \(2010\)](#)

Producte Interior Brut

El Producte Interior Brut de Barcelona

PIB anual i trimestral de Barcelona i PIB anual de la seva àrea metropolitana

El Gabinet Tècnic de Programació de l'Ajuntament de Barcelona estima el PIB anual de Barcelona (Base 2010) en nivells i en evolució real a 10 sectors d'activitat econòmica, incloent un zoom pel darrer any disponible a 40 activitats econòmiques, per tal d'aproximar millor l'estructura productiva i l'especialització de l'economia de la ciutat. També es fa l'estimació de l'evolució trimestral del PIB de Barcelona en taxes interanuals en volum (creixement real) pels quatre grans sectors, amb una desagregació addicional del sector serveis a tres subsectors. L'estimació anual s'ha fet també per a la seva àrea metropolitana.

La rellevància del PIB no es limita al coneixement de l'economia dels països o les regions, sinó que també és clau en el coneixement de les economies locals i metropolitanes. Per aquest motiu en els sistemes estadístics més avançats es poden trobar estimacions de PIB de les economies urbanes (locals i metropolitanes). Un referent destacat és el del Bureau of Economic Analysis (BEA) dels EEUU, amb les seves estadístiques de "GDP by Metropolitan Area", però hi ha molts altres exemples tant en l'àmbit dels països (Statistics Canada, Australian Bureau of Statistics, Office of National Statistics del Regne Unit) com en l'àmbit dels organismes supranacionals (OCDE o Eurostat).

Aquest treball s'emmarca en l'objectiu de disposar d'una aproximació sistemàtica, actualitzada i detallada sectorialment de la macroeconomia de la ciutat i de la seva àrea metropolitana. Aquesta informació pot ser útil tant per a totes les persones interessades en conèixer a fons l'economia de Barcelona, com per orientar la presa de decisions dels agents econòmics que treballen en l'entorn de l'economia de la nostra ciutat.

Producte Interior Brut de Barcelona

Dades i anàlisi

- [PIB trimestral de Barcelona](#)
- [PIB anual de Barcelona](#)
- [PIB de l'Àrea Metropolitana](#)

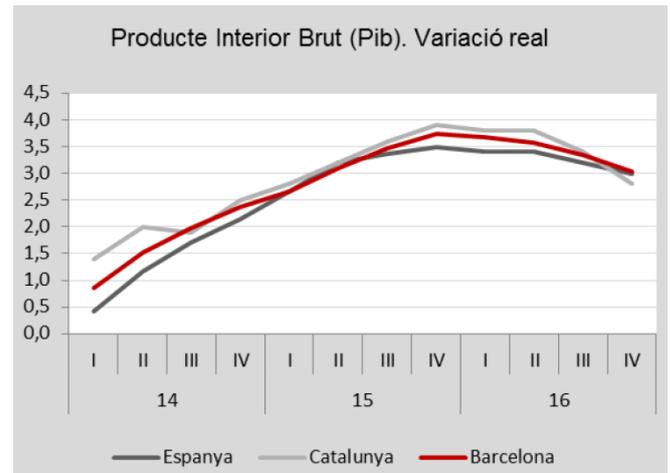
PIB trimestral de Barcelona

Barcelona registra un increment del PIB real del 3% interanual en el quart trimestre de 2016.

L'any 2016 el creixement de l'economia de Barcelona va ser del 3,4% en taxa de variació respecte 2015.

El PIB del municipi de Barcelona va augmentar el quart trimestre de 2016 un 3% respecte al mateix trimestre de l'any anterior, segons dades del Gabinet Tècnic de Programació (GTP) de l'Ajuntament de Barcelona. Aquesta dada suposa una reducció de la dinàmica del PIB, ja que en el trimestre anterior la taxa va ser del 3,3%. L'augment del PIB a la ciutat en el darrer trimestre de 2016 és superior al del conjunt de l'economia catalana (2,8%) i equivalent al del conjunt de l'economia espanyola (3%). Al gràfic 1 es pot apreciar en el quart trimestre una desacceleració general de l'economia, encara que és més forta en el cas català que en el de Barcelona.

En el conjunt de l'any el creixement de l'economia de la ciutat va ser del 3,4%, dada que queda entre el creixement de l'economia catalana (3,5%) i el de l'espanyola (3,2%).

Quart trimestre de 2016

[Producte Interior Brut \(PIB\) de Barcelona. 4T de 2016](#)

Trimestres anteriors

Tercer trimestre de 2016.

[Producte Interior Brut \(PIB\) de Barcelona. 3T de 2016](#)

Segon trimestre de 2016.

[Producte Interior Brut \(PIB\) de Barcelona. 2T de 2016](#)

Primer trimestre de 2016

[Producte Interior Brut \(PIB\) de Barcelona. 1T de 2016](#)

Quart trimestre de 2015.

[Producte Interior Brut \(PIB\) de Barcelona. 4T de 2015](#)

PIB anual de Barcelona

El Producte Interior Brut de Barcelona 2016

En [aquest treball](#) es presenten els resultats del PIB de Barcelona 2016. Les principals conclusions que se'n desprenen són:

L'any 2016 l'economia de Barcelona ha crescut un 3,4% en termes reals, dada similar al creixement de l'economia espanyola i catalana (3,4% i 3,5% respectivament).

En termes monetaris el PIB de Barcelona arriba als 76.605 milions d'euros, xifra que suposa el 34,4% del PIB de Catalunya.

Des d'un punt de vista sectorial la pràctica totalitat del creixement s'ha d'atribuir al sector serveis. La desagregació dels serveis mostra que el dinamisme de l'economia de la ciutat prové en primer lloc de les Activitats Professionals (contribució d'un punt percentual), seguida del Comerç, el Transport i l'Hostaleria (0,9 punts percentuals) i de la Informació i les Comunicacions (0,7 punts percentuals).

El Producte Interior Brut de Barcelona 2015

En [aquest](#) estudi estadístic es presenten resultats del PIB de Barcelona 2015, en valors nominals i en taxes de variació real, amb un "zoom" de desagregació sectorial a 39 branques d'activitat. A més es presenta per primera vegada el PIB de Barcelona pel costat de les rendes (2011-2013), dades que permeten conèixer de quina forma es distribueix el valor afegit creat a l'economia de la ciutat entre el factor treball (salaries) i el factor capital (excedent brut d'exploació).

Aquesta publicació dona continuïtat a l'estudi "El Producte Interior Brut de Barcelona (2010-2014)" publicat a principis d'any i que es presenta en el següent apartat.

El Producte Interior Brut de Barcelona 2010-2014

En [aquest](#) document hi trobareu l'estimació del PIB de la ciutat pel període 2010-2014. L'objectiu de l'informe és disposar d'una aproximació sistemàtica, actualitzada i detallada sectorialment del PIB de la ciutat.

En aquest treball es pot trobar la sèrie 2010-2014 del PIB i del VAB a 10 sectors en valor nominal, variació en taxes reals, estructura sectorial i índexs d'especialització de l'economia de Barcelona en comparació a l'economia catalana. Per a l'estructura sectorial i els índexs d'especialització es fa un "zoom" per al 2014 a 38 branques d'activitat.

PIB de l'Àrea Metropolitana de Barcelona

El Producte Interior Brut de Barcelona i de l'Àrea Metropolitana (AMB) 2015

En [aquest](#) informe es presenta el Producte Interior Brut (PIB) del municipi de Barcelona i de la seva Àrea Metropolitana (AMB) de 2015.

La informació es presenta a 10 sectors en nivells nominals i en taxes de variació real, amb un “zoom” de desagregació sectorial a 39 branques d'activitat. Aquests resultats donen continuïtat a l'estudi *El Producte Interior Brut de Barcelona i la seva Àrea Metropolitana 2010-2014* que teniu a sota.

L'objectiu d'aquests informes és disposar d'una aproximació sistemàtica, actualitzada i detallada sectorialment de la macroeconomia de la ciutat i de la seva àrea metropolitana. Aquesta informació pot ser útil tant per a totes les persones interessades en conèixer a fons l'economia de Barcelona i de l'AMB, com per orientar la presa de decisions dels agents econòmics que treballen en l'entorn de l'economia de la nostra ciutat i de la seva àrea metropolitana.

El PIB de Barcelona i de l'Àrea Metropolitana (AMB) 2010-2014

En [aquest](#) informe es presenta el Producte Interior Brut (PIB) del municipi de Barcelona i de la seva Àrea Metropolitana (AMB) pel període 2010 a 2014. El PIB pel costat de l'oferta és bàsic per conèixer l'estructura sectorial d'una economia i la seva evolució en termes reals (variacions en volum) és l'indicador que millor mesura la dinàmica econòmica.